Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Informes
d'Avaluació 22

Anàlisi del context de l'alumnat de quart d'ESO. Curs 2018-2019

d'A
Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Informes
d'Avaluació 22

Anàlisi del context de l'alumnat de quart d'ESO. Curs 2018-2019

d'A
Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

URL: www.gencat.cat/ensenyament

Aquest llibre està publicat amb una llicència Creative Commons Reconeixement-No comercial Compartir igual 3.0 Espanya.
Per veure'n una còpia, visiteu: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca
Els termes de la llicència impliquen que aquest material pot ser:
• reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que se'n reconegui l'autoria;
• reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que l'ús no sigui comercial, i
• utilitzat per generar una obra derivada sempre que aquesta quedi subjecta a una llicència idèntica a aquesta.

Anàlisi del context de l'alumnat de quart d'ES0. Curs 2018-2019

Coordinació de l'estudi: Joan Mateo i Andrés (president del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu) i Carmina Pinya i Salomó (secretària executiva).

Disseny del qüestionari: Ernest Querol Puig, María José Espí Oliver i Aina Pi Sánchez (Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu).

Elaboració de l'informe: Víctor Arribas Payà, Sergi Cumplido Mercader, Marc Martínez Pons i Carme Segura Rabinad (Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu).

Coordinació de l'edició: Antònia Carré Pons i Ernest Querol Puig (assessors tècnics docents).

© Generalitat de Catalunya
Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu
Departament d'Educació

Barcelona, juny de 2020

ÍNDEX

PRESENTACIÓ 5

INTRODUCCIÓ 7

1. CARACTERÍSTIQUES DEL QÜESTIONARI DE CONTEXT PER A L'ALUMNAT DE QUART D'ESO 9
1.1. Elaboració i contingut del qüestionari 9
1.2. Població i mostra avaluada 10
1.3. Consideracions metodològiques 11
1.4. Recollida de la informació 11

2. DADES DESCRIPTIVES DE L'ALUMNAT 12
2.1. Gènere 12
2.2. Any de naixement 13
2.3. Titularitat del centre 14
2.4. El nivell de complexitat del centre 15
2.5. Dimensions del municipi 16
2.6. Dimensions del centre 17
2.7. Proporció d'alumnat estranger 18
2.8. Origen geogràfic de l'alumnat que ha nascut a l'estranger 19
2.9. Edats d'arribada a Catalunya (incloent-hi l'alumnat nascut a la resta d'Espanya) 20
2.10. Repetició de curs 21
2.11. Resultats de l'avaluació de quart d'ESO 2019 (mostra i població) 22

3. DADES DESCRIPTIVES DE LA FAMÍLIA 23
3.1. Lloc de naixement 23
3.2. Origen geogràfic de les mares i dels pares nascuts fora d'Espanya 24
3.3. Nivell màxim d'estudis acabats de les mares i dels pares 25
3.4. Activitat principal de les mares i dels pares 27
3.5. Professió de les mares i dels pares 28
3.6. Estructura familiar 29
3.7. Usos lingüístics 31
3.8. Llengua o llengües parlades amb qui s'habita 33
3.9. Llengua inicial de l'alumnat 34
3.10. Dades socioeconòmiques familiars 35
3.10.1. Pertinences domèstiques 35
3.10.2. Nombre de pertinences domèstiques 36
3.10.3. Persona externa que ajuda en les feines de la llar i la segona residència 37
3.10.4. Freqüència de lectura dels progenitors i o tutors 38
3.10.5. Freqüència de les activitats amb la família 39
3.10.6. Col·laboració i ajuda familiar 40
3.10.7. Suport familiar 41

4. CONTEXT ESCOLAR 42
4.1. Interès de l'alumnat pels continguts de les matèries 42
4.2. Esforç de l'alumnat per obtenir bons resultats en les matèries 43
4.3. Importància de les matèries per al futur acadèmic de l'alumnat 44
4.4. Clima escolar 45
4.4.1. Relació entre professorat i alumnat 45
4.4.2. Valoració de la figura del tutor 46
4.4.3. Sentit d'integració al centre 47
4.4.4. Relació entre l'alumnat 48
4.5. Temps dedicat a estudiar o a fer feines escolars a casa 49
4.6. Ús de les Tecnologies de la Informació i la comunicació (TIC) 51
4.6.1. Temps d'ús d'Internet per a tasques no relacionades amb l'escola 51
4.6.2. Impacte dels aparells digitals en el dia a dia fora del centre 52
4.6.3. Impacte dels aparells digitals a l'aula 53
4.7. Actituds, hàbits i estratègies d'estudi 54
4.7.1. Absentisme i falta de puntualitat al centre 54
4.7.2. Constància i hàbits d'estudi i afició per la lectura 55
4.7.3. Hàbits i afició per la lectura 56
4.8. Autoconcepte i expectatives acadèmiques 57
4.8.1. Respostes emocionals als resultats acadèmics 57
4.8.2. Actitud a l'aula 58
4.8.3. Expectatives acadèmiques de l'alumnat 59
4.8.4. Satisfacció amb l'aprenentatge i el centre 60
4.8.5. Activitats extraescolars 61

5. CÀLCUL DE L'ÍNDEX ISE I ICC MITJANÇANT L'ANÀLISI DE COMPONENTS PRINCIPALS CATEGÒRICS 62

6. ANÀLISI DE LES PUNTUACIONS OBTINGUDES EN L'AVALUACIÓ DE QUART D'ESO 67
6.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el gènere 67
6.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'origen geogràfic de l'alumnat 68
6.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la repetició de curs 69
6.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el nivell de complexitat del centre 70
6.5. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'índex socioeconòmic (ISE) i l'índex de capital cultural (ICC) 71
6.6. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el nivell educatiu dels progenitors o tutors 73
6.7. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el tipus de feina dels progenitors 75
6.8. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el suport dels progenitors en l'aprenentatge 78
6.9. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les actituds, els hàbits i les estratègies d'estudi 81
6.9.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'absentisme i la manca de puntualitat al centre de l'alumnat 81
6.9.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons els hàbits de treball i d'estudi 83
6.9.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons els hàbits de lectura 84
6.9.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el mètode per a la resolució de les tasques acadèmiques (textos) 85
6.10. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'autoconcepte i les expectatives acadèmiques 90
6.10.1 Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les respostes emocionals als resultats acadèmics 90
6.10.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'actitud de l'alumnat a l'aula 92

6.10.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les expectatives acadèmiques de l'alumnat 93
6.10.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la motivació de l'alumnat per a les activitats acadèmiques 95
6.10.5. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'interès, l'esforç i la importància que l'alumnat atorga a les matèries acadèmiques 97
6.11. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el clima escolar 103
6.11.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les pràctiques docents i la conducta de l'alumnat 103
6.11.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la relació entre l'alumnat i el professorat 109
6.11.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'impacte de la figura del tutor o tutora 111
6.11.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la relació establerta entre l'alumnat 113
6.12. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el temps dedicat a les tasques acadèmiques a casa 115
6.13. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació 117
6.13.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el temps d'ús d'Internet per a tasques no relacionades amb l'escola 117
6.13.2 Impacte dels aparells digitals en el dia a dia fora del centre 119
6.13.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'impacte dels aparells digitals a l'aula 121

ANNEX 1. VARIABLES DE L'ÍNDEX SOCIOECONÒMIC I DE L'ÍNDEX CULTURAL 125

ANNEX 2. QÜESTIONARI DE CONTEXT DE L'ALUMNAT 127

PRESENTACIÓ

L'avaluació de quart d'ESO que fa tot l'alumnat de Catalunya al mes de febrer de cada curs acadèmic ha esdevingut una prova habitual: el 2018-2019 és el vuitè any consecutiu que s'aplica. En aquesta edició s'incorporen dues novetats rellevants a la prova, amb la finalitat d'aprofundir en el coneixement de l'estat actual del nostre sistema educatiu.

Una novetat és l'aplicació de tres qüestionaris de context a una mostra representativa d'alumnes, als equips directius i al professorat dels centres. Gairebé 3.000 alumnes provinents de 51 centres educatius, 349 professors i 49 representats dels equips directius van respondre els tres qüestionaris, dissenyats per obtenir dades sobre el context escolar i familiar per poder-les creuar després amb els resultats acadèmics obtinguts. El qüestionari de context de l'alumnat es va aplicar durant els mesos de març i abril, mentre que els qüestionaris del professorat i dels equips directius es van respondre durant els mesos de juny i juliol de 2019.

L'altra novetat en l'avaluació és la introducció de l'avaluació de l'expressió oral en la competència comunicativa en llengua catalana, llengua castellana i llengua anglesa a la mateixa mostra representativa d'alumnes de quart d'ESO, amb l'objectiu d'obtenir més dades sobre les habilitats i coneixements de l'alumnat. La prova oral es va aplicar entre finals d'abril i al llarg de tot el mes de maig de 2019.

Aquest volum de la col·lecció 'Informes d'Avaluació', que porta el número 22, inaugura una sèrie de quatre publicacions dedicades a l'anàlisi exhaustiva dels resultats d'aquests qüestionaris. Com és sabut, les respostes als qüestionaris són sempre valoracions de les persones enquestades, que aporten variables de context que enriqueixen els resultats obtinguts per l'alumnat. És per això que tots els estudis d'avaluació internacionals (com PISA) dediquen una especial atenció al disseny, la formulació i l'anàlisi dels qüestionaris contextuals.

Així doncs, aquest volum està dedicat a l'anàlisi del context de l'alumnat. Primer s'hi defineixen les característiques del qüestionari i les dades descriptives de la mostra de l'alumnat enquestat. Aquestes dades es comparen amb les del qüestionari sociodemogràfic i lingüístic que es va aplicar l'any 2013 (i que es va publicar al número 19 de la col·lecció 'Informes d'Avaluació'), de manera que es poden observar els canvis que s'han produït en la població escolar catalana al llarg dels sis anys que van d'aquell qüestionari al que presentem ara. Aquest número 22 se centra en l'anàlisi de la relació entre els resultats obtinguts per l'alumnat de la mostra en l'avaluació de quart d'ESO i les variables de context.

El número 23 de la col·lecció 'Informes d'Avaluació' està dedicat als resultat obtinguts en l'avaluació de l'expressió oral, creuats també amb les variables de context del qüestionari de l'alumnat. El número 24 analitza en profunditat els resultats obtinguts en l'anàlisi del qüestionari per al professorat i el número 25 ho fa amb els resultats del qüestionari dissenyat per als equips directius dels centres.

Aquests quatre informes han estat elaborats durant el període de confinament provocat per la pandèmia de COVID-19 que ens ha obligat a viure enmig del dolor, del desconcert i de la incertesa. Només en vull deixar constància, perquè aquesta situació excepcional marcarà per sempre les nostres vides.

Espero que les dades aportades per aquests quatre informes, que publicarem ben aviat, ens proporcionin un coneixement matisat dels estudiants que acaben la seva educació obligatòria i del sistema educatiu català en general. Totes les persones integrants de la comunitat educativa tenim el compromís de treballar per millorar-lo.

JOAN MATEO ANDRÉS
President del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

INTRODUCCIÓ

Amb la finalitat d'incrementar les dades socioeducatives de Catalunya, tant en quantitat com en qualitat, el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (CSASE) afegeix als estudis internacionals estudis propis que aporten altres informacions sobre el funcionament i els resultats del sistema educatiu en les etapes avaluades. A banda d'altres estudis (vegeu el número 11 i el número 19 de la col·lecció 'Informes d'Avaluació'), el 2019 s'ha dissenyat un nou projecte relacionat amb l'entorn dels alumnes que inclou qüestionaris també per al professorat i la direcció dels centres educatius.

Des de l'informe Coleman (1966)[1] s'ha pogut anar comprovant la relació entre el nivell sociocultural i el rendiment acadèmic, per a la qual cosa ha calgut conèixer aquestes dades sociodemogràfiques mitjançant els qüestionaris de context. El 2006, el CSASE ja va preparar un qüestionari sociodemogràfic i lingüístic que es va aplicar aquell mateix any i el 2013 (vegeu els números 11 i 19 de la col·lecció 'Informes d'Avaluació'). Actualment, també s'ha comptat amb el valuós antecedent dels qüestionaris de context de PISA, elaborats per l'OCDE, que el 2012 va començar a tractar el tema en el marc general i en va obtenir informacions en l'onada del 2015.

Des del CSASE s'han dissenyat, doncs, tres estudis sobre el context sociodemogràfic i lingüístic que proporcionen indicadors de la situació socioeconòmica, del clima escolar i del coneixement dels usos lingüístics de l'alumnat que també s'anomenen qüestionaris de context. L'objectiu d'aquestes noves recerques és poder entendre millor els factors que influeixen en els resultats dels alumnes, per a la qual cosa també es tenen en compte les opinions tant del professorat com de la direcció dels centres educatius. Així, es dissenyen i s'apliquen tres qüestionaris de context: un per a l'alumnat, un altre per al professorat i un altre per a les direccions dels centres educatius. Les informacions que s'obtenen d'aquesta bateria de qüestionaris es creuen posteriorment tant amb els resultats de la prova d'avaluació de quart d'ESO del curs 2018-2019 com amb els resultats de l'avaluació de l'expressió oral, que també es va implementar aquest mateix curs i que serà el tema de la propera publicació del CSASE, el número 23 d'aquesta col·lecció 'Informes d'Avaluació'.

El qüestionari per a l'alumnat inclou, en primer lloc, un nombre de preguntes adreçades a conèixer el comportament d'estudi de l'alumnat, la qual cosa l'ubica en el camp de la sociologia de l'educació.

En segon lloc, el qüestionari indaga els comportaments culturals dels adolescents, especialment en el món del consum de ràdio, de televisió, de premsa i de llibres, i en l'ús de les noves tecnologies. En aquest sentit, l'enquesta se situa en el camp dels estudis sociològics centrats a analitzar els hàbits i les pautes de consum culturals de la població, uns estudis que sovint s'han abordat des de la sociologia de l'oci, en la mesura que aquestes activitats tenen lloc en les franges de temps lliure.

Finalment, l'enquesta estudia en profunditat el comportament, els coneixements i les representacions lingüístiques de la població objecte d'estudi. Per tant, s'inscriu de ple en l'àrea

[1] Coleman, J. S.; Campbell, E. Q.; Hobson, C. J.; McPartland, F.; Mood, A. M.; Weinfeld, F. D. i York, R. L., *Equality of Educational Opportunity*. Washington D.C., U.S., Government Printing Office, 1966.

de la sociolingüística, incloent-hi no sols la lingüística social, sinó també la sociologia i l'antropologia de la llengua, la demolingüística i la psicologia social del llenguatge. Més concretament, en la mesura que se serveix d'uns procediments demoscòpics, el qüestionari s'emmarca en la tradició macrosociolingüística en què conflueixen, més o menys parcialment, la sociologia de la llengua, la demolingüística i la psicologia social del llenguatge.

Per a l'anàlisi de les dades, des del CSASE s'introdueix una novetat en el càlcul dels índexs. L'índex sociocultural s'ha dividit en dos: d'una banda, s'ha considerat el nivell socioeconòmic familiar de l'alumnat i, de l'altra, el nivell de capital cultural. Encara que s'ha de tenir present que ambdós índexs estan força correlacionats entre si, aquesta divisió permet comprovar quins factors covarien més amb els resultats acadèmics obtinguts en l'avaluació de quart d'ESO, tant en les proves que avaluen les competències com en l'avaluació de l'expressió oral en llengua catalana, en llengua castellana i en llengua anglesa, que s'ha avaluat en una mostra d'alumnes per primera vegada en el curs 2018-2019.

1. CARACTERÍSTIQUES DEL QÜESTIONARI DE CONTEXT PER A L'ALUMNAT DE QUART D'ESO

1.1. Elaboració i contingut del qüestionari

Per a la redacció dels ítems del qüestionari s'empra un llenguatge estàndard, apropiat per a l'alumnat de quart d'ESO, que garanteix que tots els informants comprenen el que se'ls pregunta i que interpreten els conceptes de la mateixa manera. A més, es procura evitar l'ús de conceptes ambigus i, en aquells que poden resultar difícils de comprendre, s'inclouen aclariments (per exemple, què s'ha d'entendre per "revistes especialitzades").

Per comprovar la comprensió de les preguntes, es fa un pre-test a quatre instituts. En primer lloc, es va fer un pre-test en paper a 6 alumnes d'un institut de Barcelona, la darrera setmana de gener de 2019. En segon lloc, es va testar el qüestionari en la plataforma virtual Gencat Forms dels dies 5 al 8 de febrer de 2019 i en quatre instituts. El van respondre 324 alumnes.

Per a les opcions de resposta del qüestionari, cal tenir present els aspectes següents:

- El qüestionari combina ítems de resposta única amb altres en què es permet marcar més d'una opció.
- S'intenta evitar biaixos de desitjabilitat social minimitzant el contingut pejoratiu de les categories extremes.
- En la mesura del possible, s'utilitzen escales que expressen freqüència ("com a màxim", "una o diverses vegades l'any", "una o diverses vegades al mes"...) més que intensitat ("molt", "bastant", "poc", "gens"), pel fet que les escales de freqüència proporcionen respostes més objectives. En aquest sentit, "llegir molt" podria tenir un significat diferent per a una persona habituada a llegir que per a una altra que ho fa de manera esporàdica. En canvi, no hi ha dubte a l'hora d'interpretar respostes com "cada dia o gairebé cada dia".
- S'inclouen preguntes dicotòmiques quan tan sols interessa diferenciar entre dos grups i politòmiques en aquells casos en què es vol obtenir una resposta més matisada. Concretament, s'empren escales de tres i cinc categories per als casos en què substantivament té sentit incloure una categoria central; i de quatre categories quan es vol incentivar el posicionament en un sentit o en un altre.
- En aquelles dimensions en què diverses preguntes tenen un contingut similar i una mateixa lògica de resposta, s'han previst bateries d'ítems amb enunciat i opcions de resposta comunes. Amb aquesta estratègia, es vol agilitzar la resposta al qüestionari.
- S'inclou la categoria "no ho sé" en els ítems més complexos. Aquest criteri no s'ha estès al conjunt del qüestionari per tal d'incentivar la reflexió dels informants.

Per a l'elaboració del qüestionari, es dimensionalitzen els conceptes teòrics en els atributs més rellevants i, posteriorment, se cerquen les preguntes-indicadors que mesuren de manera més acurada cadascun dels blocs d'informació.

El qüestionari de context per a l'alumnat consta de 49 preguntes (vegeu l'annex 2). La informació recollida en el qüestionari s'agrupa en els blocs següents:

- Dades personals
- Usos lingüístics
- Dades acadèmiques
- Context familiar
- Actituds, hàbits i estratègies envers l'estudi
- Llengua i context familiar
- Suport a l'aprenentatge
- Autoconcepte i expectatives acadèmiques
- Clima escolar
- Ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC)

1.2. Població i mostra avaluada

El qüestionari de context s'aplica a una mostra de 2.859 d'alumnes de 51 centres, el professorat i la direcció dels quals també han respost els seus qüestionaris. La majoria d'alumnes de quart d'ESO també ha fet les proves d'avaluació de l'expressió oral.

El nombre i la selecció dels alumnes dels centres participants en l'estudi s'ha decidit tenint en compte la tipologia i la distribució territorial dels centres de Catalunya.

El tipus de mostreig és bietàpic estratificat. En una primera fase, el CSASE selecciona els 51 centres en què hi ha alumnat matriculat de quart d'ESO. En una segona fase, el CSASE selecciona de manera aleatòria l'alumnat d'aquest curs, tenint en consideració els estrats següents per tal de reflectir la realitat escolar de Catalunya:

- La grandària de l'hàbitat on s'ubica el centre, codificada en tres categories: més de 100.000 habitants, de 10.001 a 100.000 habitants i fins a 10.000 habitants.
- La complexitat del centre, codificada en tres categories: alta, mitjana i baixa.
- La titularitat del centre, codificada en dues categories: centres públics i centres privats.
- La grandària del centre, codificada en dues categories: més de 60 alumnes de quart i fins a 60 alumnes de quart.

L'encreuament d'aquests estrats dona lloc a 3x3x2x2=36 estrats teòrics, 18 dels quals són reals. En el disseny de la mostra s'han considerat 18 perfils de centres, seguint com a criteri el pes que tenen en el conjunt de la població. Els perfils seleccionats cobreixen el 93,1% dels centres de Catalunya que imparteixen quart d'ESO (947 de 1.017 centres). El nivell de confiança és del 95% i assumint la màxima indeterminació $p=q=50\%$, l'error real del qüestionari sota el supòsit de mostreig aleatori simple és de ±1,9% per al conjunt de la mostra.

Amb la voluntat d'incloure la dimensió territorial, també es té en compte que la mostra incorpori centres de tots els Serveis Territorials d'Educació de Catalunya, tot i que aquesta variable i la d'habitat només es consideren per distribuir de manera equilibrada el nombre d'alumnes i de centres.

L'alumnat del qual el CSASE recull dades d'expressió oral és el que ha seguit un procediment de correcció externa en les proves de competència lingüística de l'avaluació censal de quart d'ESO. Segons el que estableix el punt 5 de la Resolució EDU/2500/2018, de 26 d'octubre, els centres educatius podien declarar exempts de les proves alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitats físiques, psíquiques o sensorials que repercuteixen en desfasaments greus de l'aprenentatge, així com alumnes que, per malaltia prolongada o per situacions administratives o jurídiques, no assisteixen al centre i, finalment, els alumnes que s'han incorporat al sistema educatiu català en els dos darrers anys i que no dominen la llengua d'escolarització.

1.3. Consideracions metodològiques

Encara que en la construcció del qüestionari de context es distingeix, per exemple, entre la valoració dels coneixements, els usos i les representacions lingüístiques, s'ha de tenir present que la gran majoria de les dades aplegades en aquest estudi són declaracions i, per tant, valoracions. Així s'han de considerar els resultats de més endavant.

A més a més, cal senyalar que tenint en compte la grandària de la mostra (n=2.859) d'un univers de gairebé 68.000 alumnes de quart d'ESO, el marge d'error que s'assumeix no arriba al 2% (exactament 1,85%) i que, per tant, això permetrà segregar i calcular correlacions i significacions estadístiques.

1.4. Recollida de la informació

El mètode per a la recollida de dades del qüestionari de context ha estat l'enquesta emplenada per via telemàtica. Els alumnes dels diferents centres de la mostra han respost l'enquesta entre els dies 25 de març i el 30 d'abril de 2019 en les mateixes instal·lacions dels centres.[2]

Des del CSASE es tramet als centres participants una guia on es detalla com s'ha de respondre el qüestionari. La durada mitjana per emplenar-lo és de 35 minuts.

[2] Entre el 25 de març i el 5 d'abril de 2019 van respondre el qüestionari 25 centres; i entre el 8 i el 30 d'abril de 2019 els altres 30 centres restants. El dia 27 de març es va fer un control de qualitat a quatre centres de Barcelona.

2. DADES DESCRIPTIVES DE L'ALUMNAT

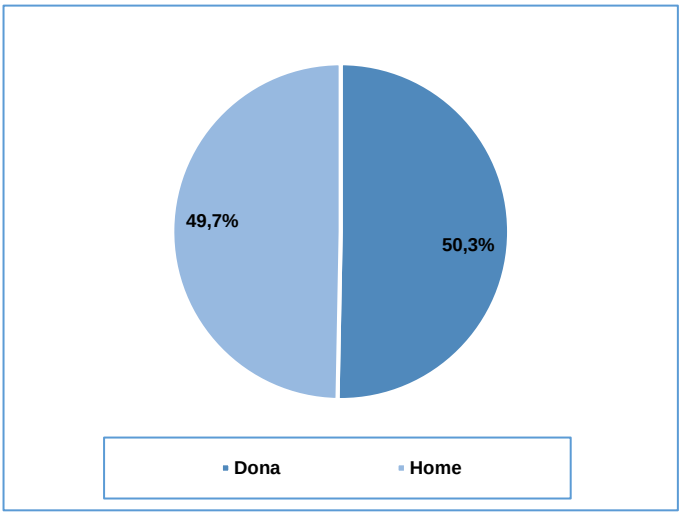
En aquest apartat es presenten diferents anàlisis descriptives d'aquelles variables de rellevància per a la caracterització de la mostra tractada.

2.1. Gènere

La distribució per gènere de la mostra és força equilibrada (50,3% de noies i 49,7% de nois). En considerar també la titularitat del centre (públic o privat/concertat), no hi ha diferències significatives en la distribució per gènere. Tampoc no hi ha diferències quan s'analitza la distribució per gènere segons el nivell de complexitat del centre educatiu.

No obstant això, com és sabut, arreu del món hi ha al voltant de 51% d'homes i un 49% de dones (de manera aproximada) i Catalunya no n'és una excepció. Segons l'Idescat (2018), el 51,6% de la població de 15 anys són homes, mentre que un 48,4% són dones. Tanmateix, si es pren com a referència el gènere de l'alumnat que conforma la mostra, s'observa que la proporció s'inverteix i que hi ha més dones que no pas homes. Aquest fenomen és atribuïble al fet que la majoria de repetidors són homes, de manera que aquests percentatges s'equilibren al final de l'etapa de l'educació secundària obligatòria.

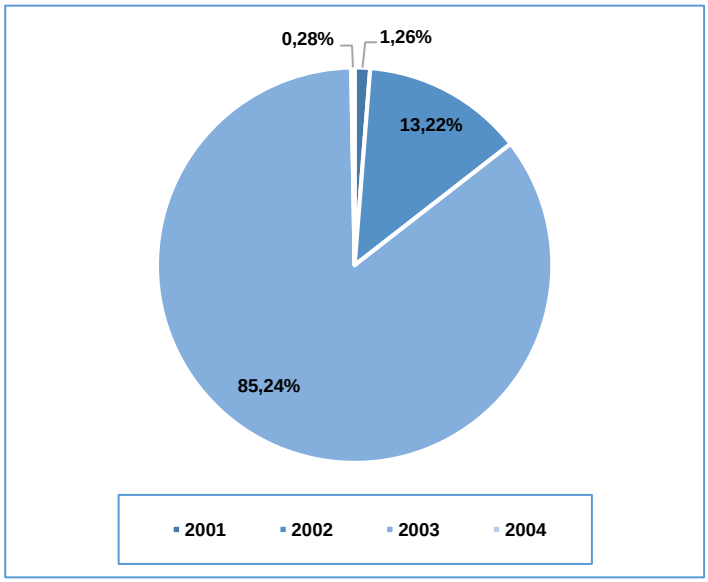
Gràfic 2.1. Distribució de l'alumnat segons el gènere (n=2.859)

2.2. Any de naixement

Més del 54% del total de la mostra ha nascut el 2003, és a dir, que ha seguit una trajectòria acadèmica ordinària i ha cursat quart d'ESO amb 15 anys aproximadament. Menys del 15% de l'alumnat és un o dos anys més gran, ja sigui a causa de les repeticions de curs o d'altres contingències personals. Només un 0,28% ha cursat quart d'ESO amb un any d'antelació, als 14 anys d'edat.

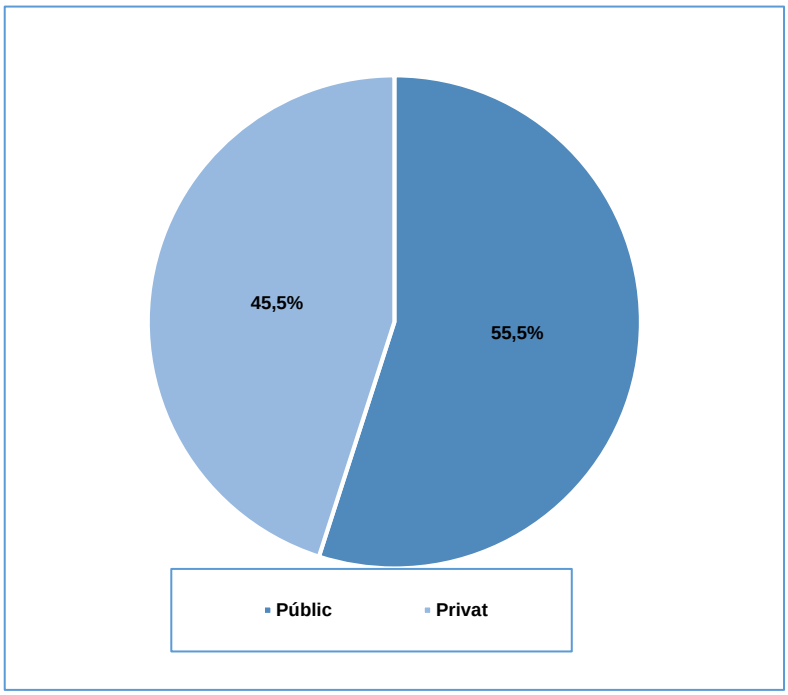
Gràfic 2.2. Distribució de l'alumnat segons l'any de naixement (n=2.859)

2.3. Titularitat del centre

La majoria de l'alumnat de la mostra cursa els seus estudis en centres educatius de titularitat pública (55,5%). L'altre 45,5% dels alumnes de la mostra estudien en centres privats o concertats.

Gràfic 2.3. Distribució de l'alumnat segons la titularitat del centre (n=2.859)

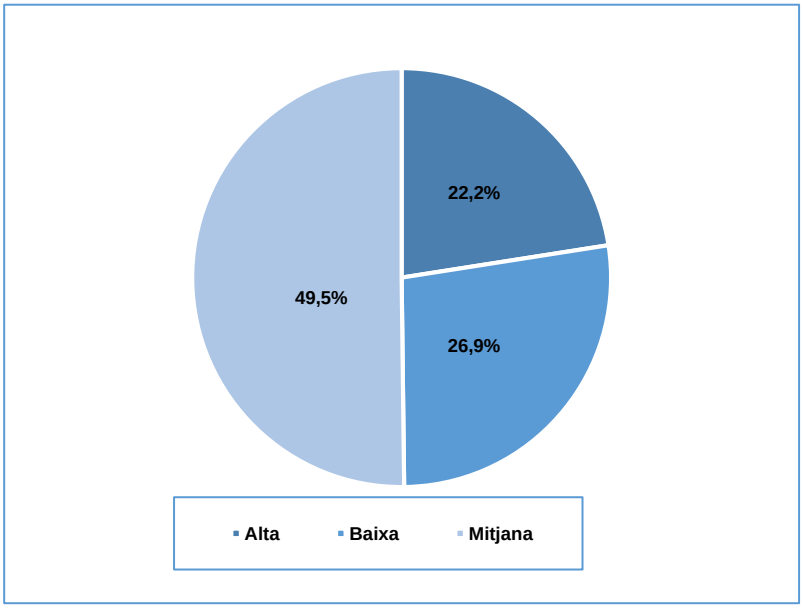
2.4. El nivell de complexitat del centre

El grau de complexitat dels centres educatius parteix de l'índex que elabora la Inspecció d'Educació. Aquest índex es presenta en una *q* dividida en tres trams –el baix, el mitjà i l'alt– que indiquen el nivell de complexitat de cada centre a partir dels indicadors següents:

- Diversitat significativa: alumnes amb necessitats educatives especials, alumnes amb desavantatges educatius (per situació socioeconòmica i/o sociocultural desfavorida) i per nova incorporació al sistema educatiu (en un període inferior als dos anys).
- Mobilitat: mobilitat de l'alumnat i mobilitat del professorat.
- Absències: absències de l'alumnat per trimestres i absències del professorat que no genera substitucions.
- Demanda: demanda d'escolarització a P3 i demanda de sol·licituds de preinscripció a primer d'ESO.

Seguint una distribució similar a la població total de l'alumnat de Catalunya, la major part dels alumnes de la mostra (49,5%) cursa els seus estudis en centres de nivell de complexitat mitjana. En centres de complexitat alta hi estudia el 22,2% de l'alumnat de la mostra i en centres de complexitat baixa, el 26,9%.

Gràfic 2.4. Distribució de l'alumnat segons el nivell de complexitat del centre (n=2.859)

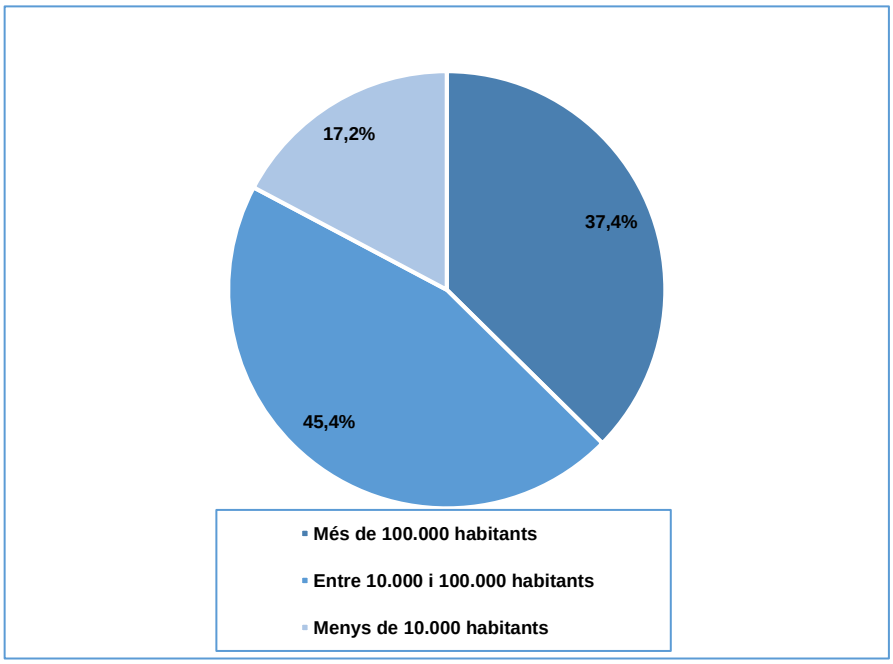

2.5. Dimensions del municipi

La major part de l'alumnat que forma part de la mostra estudia en municipis de dimensions intermèdies (45,4%), és a dir, entre 10.000 i 100.000 habitants. El 37,4% ho fa en municipis de més de 100.000 habitants, mentre que poc més del 17,2% estudia en poblacions de menys de 10.000 habitants.

Si es comparen les dades amb les del qüestionari sociodemogràfic i lingüístic de 2013, s'observa que s'incrementa el percentatge d'alumnes que viuen en municipis de menys de 10.000 habitants (ja que passa del 13,4% al 17,2%). Es manté pràcticament igual la proporció d'alumnat que habita en municipis de dimensions intermèdies (+0,4 punts) i, per contra, els municipis grans perden pes relatiu (-4,2 punts).

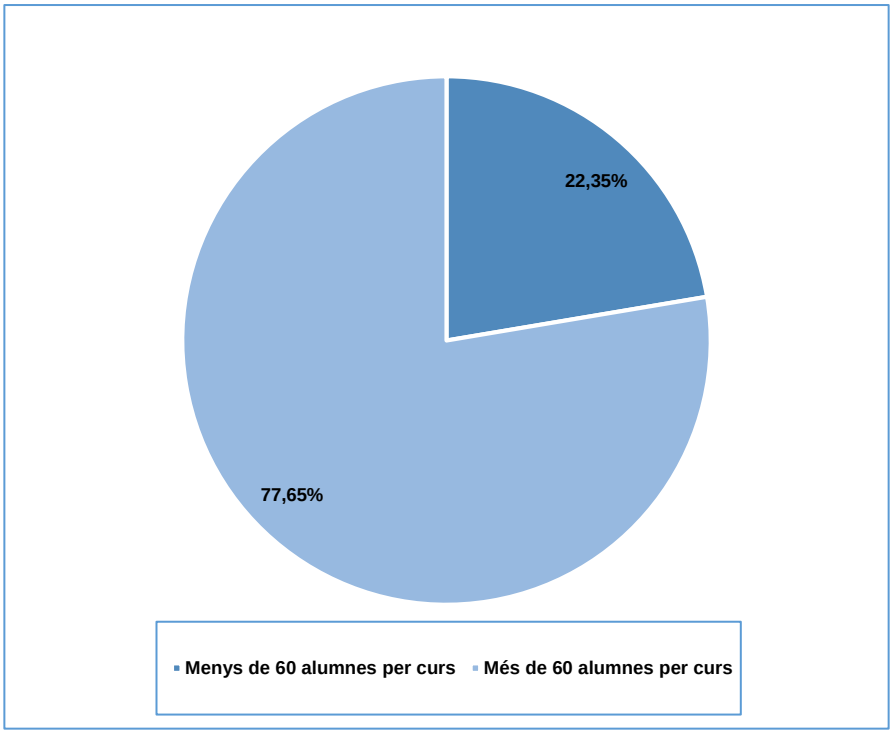
Gràfic 2.5. Distribució de l'alumnat segons les dimensions del municipi (n=2.859)

2.6. Dimensions del centre

La gran majoria d'alumnes de la mostra (77,65%) estudia en centres educatius amb més de 60 alumnes per cada curs. Només un 22,35% ho fa en centres més petits (de dues línies o d'una sola línia).

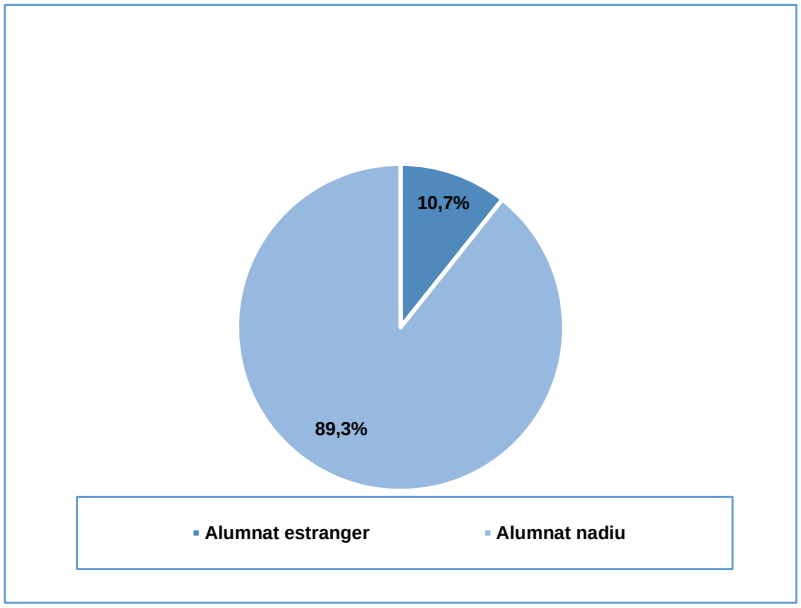
Gràfic 2.6. Distribució de l'alumnat segons la mida del centre (n=2.859)

2.7. Proporció d'alumnat estranger

Un 89,3% de l'alumnat de la mostra ha nascut a Catalunya o en un altre lloc d'Espanya, mentre que el 10,7% ho ha fet a l'estranger. Comparades amb les dades de 2013, el percentatge que representa la població estrangera ha disminuït en 7 punts, mentre que proporcionalment han augmentat els nascuts a Catalunya. L'augment del pes relatiu dels nascuts a Catalunya és a causa dels fluxos migratoris que han tingut lloc durant la primera dècada d'aquest segle. La següent generació del gruix de població migrada ja és nascuda a Catalunya i actualment cursa les darreres etapes de la seva educació secundària, factor que fa baixar, doncs, la proporció d'alumnat estranger.

Gràfic 2.7. Distribució de l'alumnat nadiu i estranger (n=2.859)

2.8. Origen geogràfic de l'alumnat que ha nascut a l'estranger

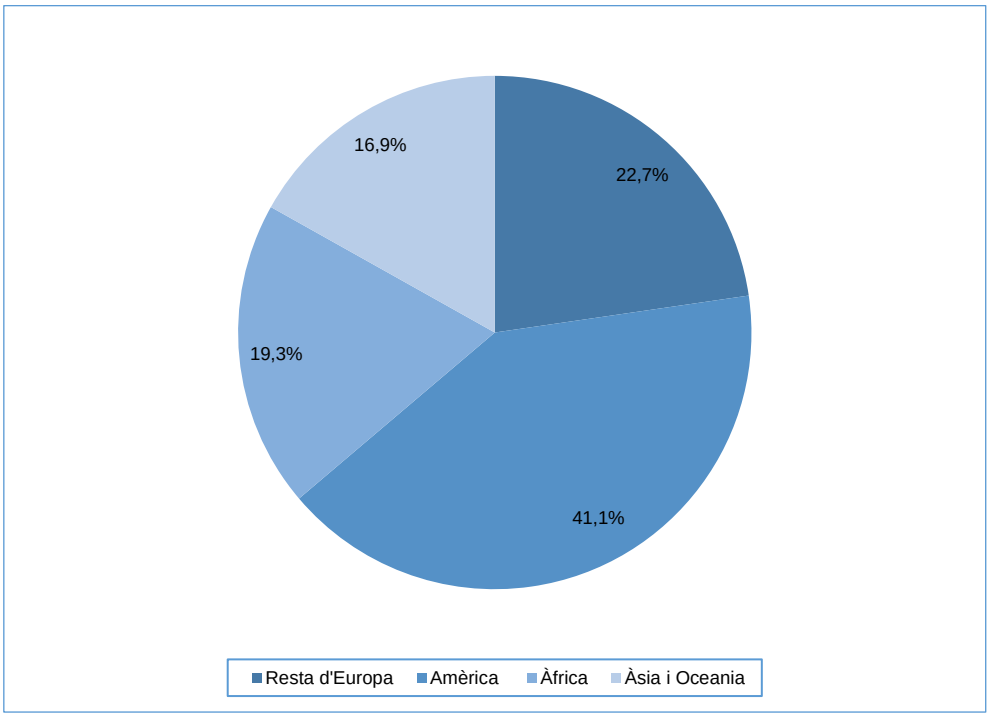
El grup majoritari de l'alumnat de la mostra que ha nascut a l'estranger prové d'Amèrica (41,1%), especialment d'Amèrica Central i del Sud. A gran distància hi ha l'alumnat que ha nascut a l'Àsia i Oceania (16,9%), a l'Àfrica (19,3%) i a la resta d'Europa (22,71%).

En la interpretació d'alguns resultats del qüestionari s'ha de tenir en compte que bona part dels i les alumnes d'origen estranger que estan escolaritzats en el sistema educatiu català provenen de l'Amèrica Central i de l'Amèrica del Sud, amb les implicacions que aquest fet pot tenir en els seus hàbits lingüístics.

Els percentatges evidencien que s'ha diversificat l'origen de l'alumnat migrant, per exemple, el grup més nombrós ha perdut 16,4 punts (l'alumnat centre-americà i sud-americà ha passat del 57,2% al 41,1% des del 2013). En canvi, els altres grups de població han augmentat, de manera que en resulta una distribució més equilibrada.

En el títol del gràfic 2.8 i dels següents s'explicita la pregunta del qüestionari en cursiva, tal com s'ha demanat als alumnes.

Gràfic 2.8. *Si has nascut fora de l'Estat espanyol, indica en quin país* (n=306). Percentatges

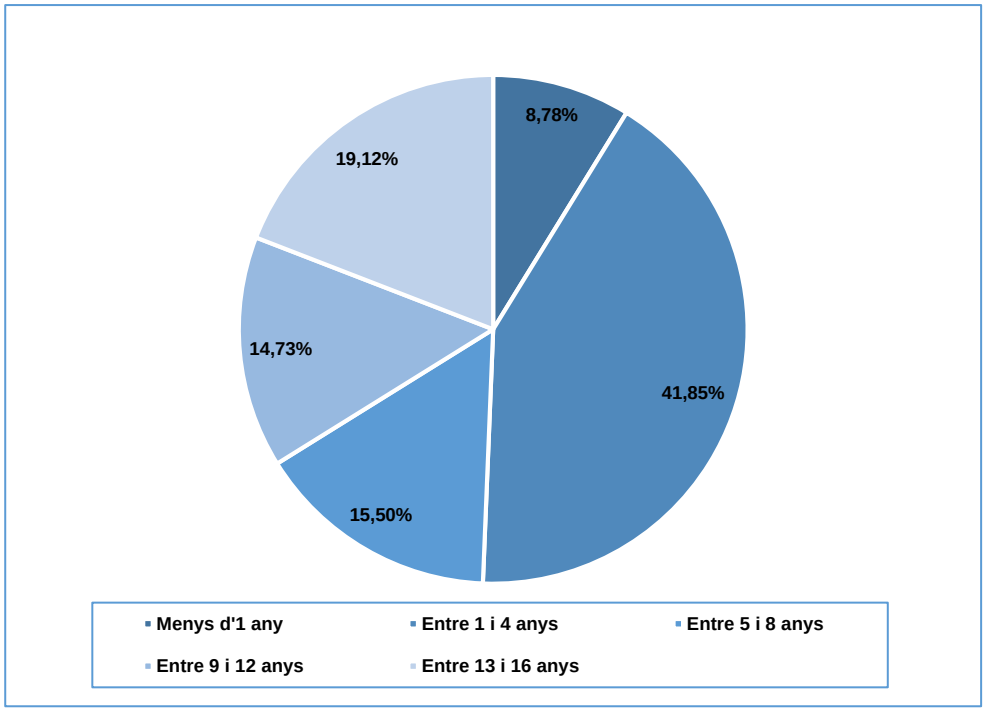
2.9. Edats d'arribada a Catalunya (incloent-hi l'alumnat nascut a la resta d'Espanya)

Pràcticament, la meitat dels alumnes nascuts fora de Catalunya que ha participat en el qüestionari fa menys de 5 anys que va arribar a Catalunya, és a dir, que ho va fer durant l'adolescència. Un 19,12% de la mostra ho va fer fa més de 13 anys, durant la seva infantesa, i el 29,7% restant fa entre 5 i 12 anys que hi va arribar.

És possible que el percentatge d'alumnes que fa menys de 5 anys que van arribar a Catalunya es trobi lleugerament infrarepresentat en la mostra del qüestionari respecte al conjunt d'alumnes matriculats a quart d'ESO. Aquest fet s'explica perquè l'alumnat que no domina la llengua d'escolarització a causa de la incorporació recent al sistema educatiu no ha seguit un procés de correcció externa a l'avaluació de l'educació secundària obligatòria i, en conseqüència, no forma part de l'univers d'estudi d'aquesta recerca.

En comparació amb el qüestionari aplicat l'any 2013, el pes de l'alumnat nascut fora de Catalunya que fa menys de 5 anys que es troba en el sistema educatiu català passa del 14,3% al 50,63%, mentre que, per contra, el percentatge dels qui porten entre 5 i 10 anys baixa del 49,1% al 16%. El revifament de nous fluxos migratoris dels darrers anys, especialment procedents de l'Àsia, podria explicar el transvasament d'alumnes entre les dues franges.

Gràfic 2.9. *Si has nascut fora de Catalunya, quina edat tenia quan vas arribar-hi?* (n=387). Percentatges

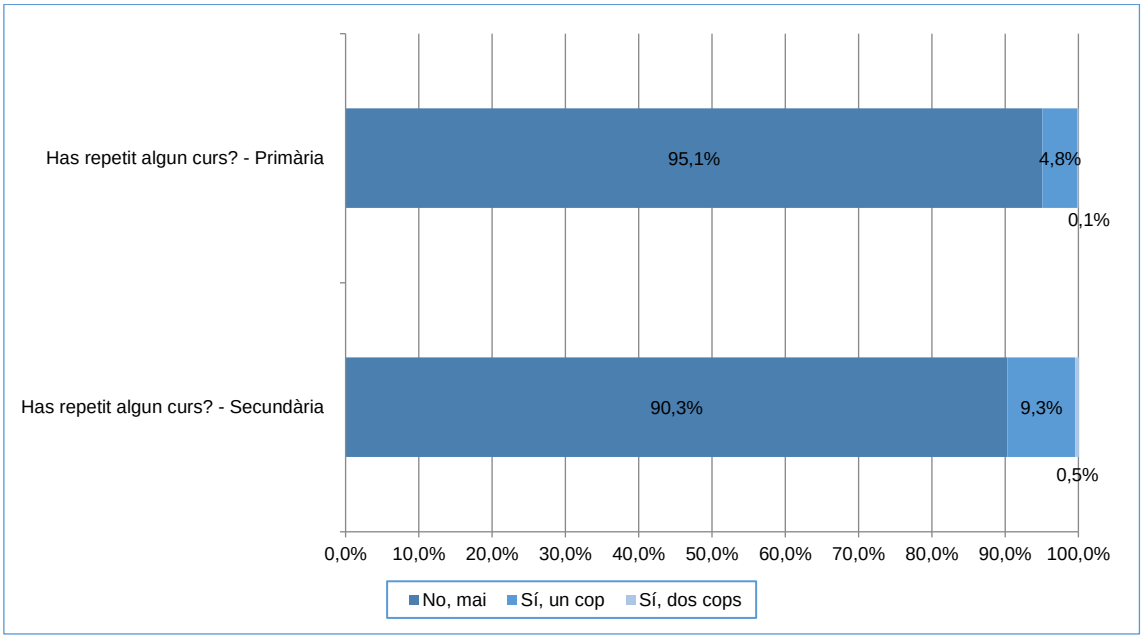

2.10. Repetició de curs

De l'anàlisi de les dades es desprèn que més d'un 85% dels alumnes que formen part de la mostra declaren no haver repetit cap curs acadèmic durant l'escolarització obligatòria.

El percentatge de repetició varia considerablement entre les dues etapes educatives: si bé a l'educació primària tan sols el 5% de l'alumnat de la mostra havia repetit curs, la xifra gairebé es duplica i arriba al 9,8% a l'ESO. Si es comparen aquestes dades amb les del qüestionari de 2013, s'observa que si bé en l'educació primària no s'ha produït cap canvi, el percentatge d'alumnat repetidor a l'ESO ha baixat del 16,9% al 9,8%, és a dir, que ha disminuït 7,1 punts percentuals.

Gràfic 2.10. *Has repetit algun curs?* (n=2.805). Percentatges

2.11. Resultats de l'avaluació de quart d'ESO 2019 (mostra i població)

Els resultats globals de l'avaluació de quart d'ESO de tot l'alumnat de Catalunya són molt semblants als que han obtingut els estudiants que han format part de la mostra del qüestionari de context, fet que corrobora que es poden utilitzar amb totes les garanties per fer els creuaments estadístics de l'apartat 6.

Taula 2.1. Comparació de les puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO entre l'alumnat de la mostra i el total de Catalunya

	Resultats de la mostra		Resultats de Catalunya	
	Puntuació mitjana	Desviació típica	Puntuació mitjana	Desviació típica
Llengua catalana	**77,76**	**12,91**	77,5	13,1
Comprensió lectora	83,32	11,98	83,2	12,4
Expressió escrita	69,41	18,57	69	18,9
Llengua castellana	**78,90**	**11,37**	78,6	11,7
Comprensió lectora	83,20	10,46	83,5	10,8
Expressió escrita	72,46	16,58	71,2	17,4
Llengua anglesa	**74,37**	**20,89**	74,1	19,9
Comprensió oral	80,37	19,89	80,7	19,5
Comprensió lectora	81,68	18,15	81,9	17,7
Expressió escrita	58,62	32,82	55,0	30,7
Àmbit cientificotecnològic	**65,95**	**15,81**	66,2	15,6
Competència 1*	54,65	15,93	54,4	16,2
Competència 2**	73,15	19,74	73,0	19,1
Competència 3***	70,05	20,95	71,2	20,6
Matemàtiques	**67,58**	**18,65**	68,8	18,3
Numeració i càlcul	68,16	21,84	69,0	21,3
Espai, forma i mesura	63,64	25,27	64,8	24,9
Canvi i relacions	71,82	20,56	73,0	20,3
Estadística	65,39	24,59	67,0	24,8

*Competència 1 = Explicar fenòmens naturals i aplicacions tecnològiques utilitzant coneixements científics i tecnològics.
**Competència 2 = Reconèixer els aspectes principals de la investigació científica.
***Competència 3 = Interpretar informació de caràcter cientificotecnològic proporcionada en forma de dades i proves.

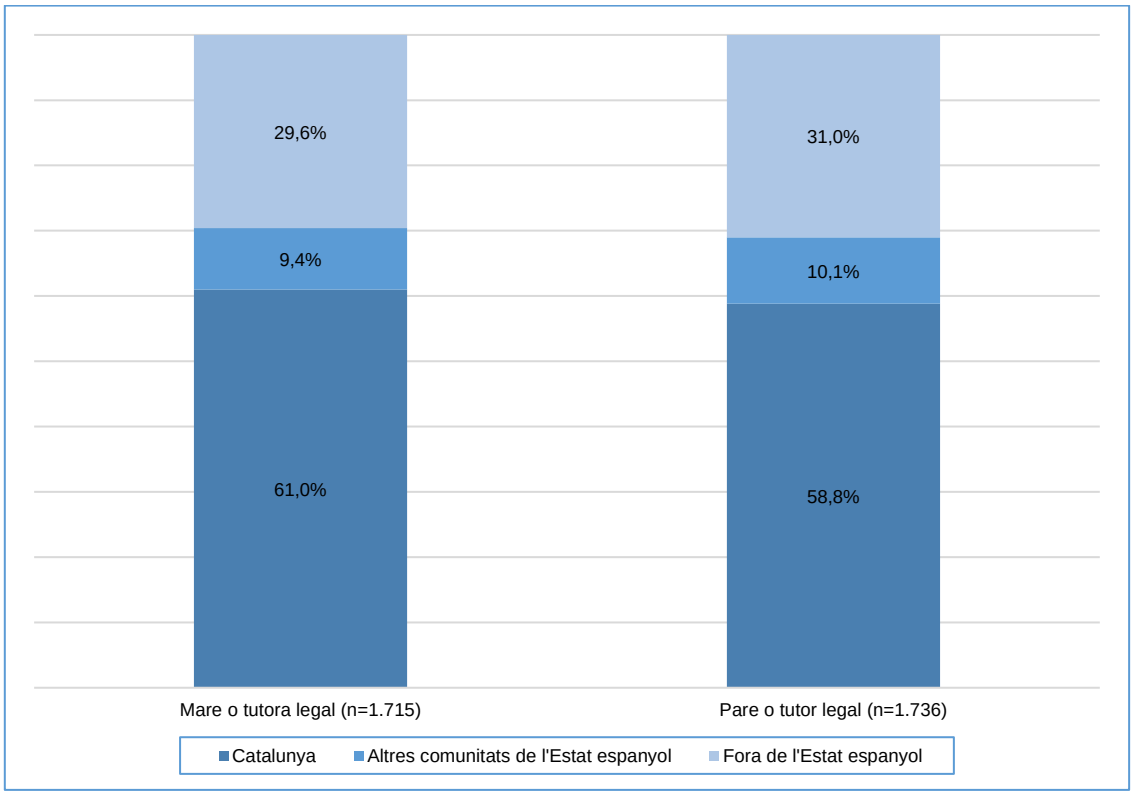
3. DADES DESCRIPTIVES DE LA FAMÍLIA

3.1. Lloc de naixement

Més de la meitat de les mares i pares de l'alumnat participant a l'estudi va néixer a Catalunya (61,0% i 58,8%, respectivament). El nombre de mares (n=507) i pares (n=539) d'origen estranger supera el de procedents d'un altre lloc d'Espanya.

Respecte al qüestionari aplicat l'any 2013, s'observa una pauta d'estabilitat en el percentatge de mares i pares nascuts a Catalunya (+2 i +3 punts percentuals), un fort retrocés en els qui van néixer a altres parts d'Espanya (-9,0 i -10,8 punts) i un increment remarcable de les mares i pares nascuts a l'estranger (+7,0 i +7,7 punts).

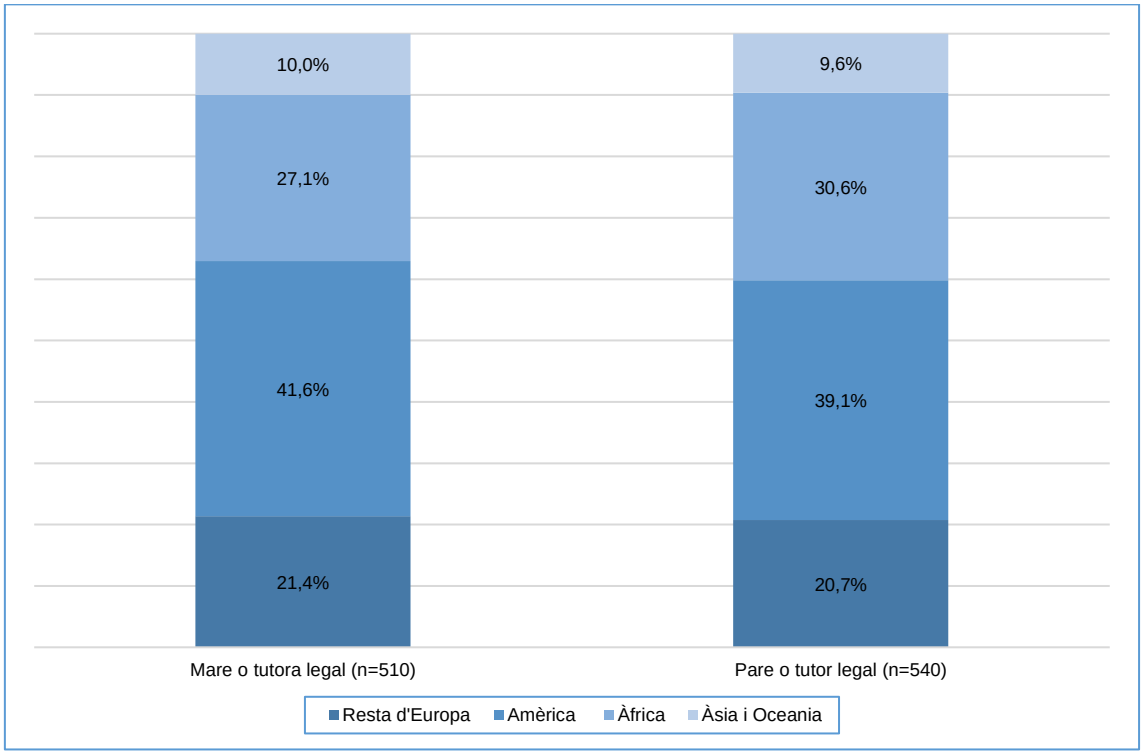
Gràfic 3.1. Lloc de naixement de la mare o tutora legal i del pare o tutor legal. Percentatges

3.2. Origen geogràfic de les mares i dels pares nascuts fora d'Espanya

La major part de les mares i pares nascuts a l'estranger provenen d'Amèrica, amb percentatges molt similars (41,6% i 39,1%). El segon grup més nombrós correspon a les mares i pares nascuts a l'Àfrica, també amb proporcions semblants (27,1% i 30,6%). Cal destacar que, comparant amb l'àrea de procedència geogràfica de l'alumnat nascut a l'estranger (apartat 2.8), l'origen geogràfic de les mares i els pares és menys heterogeni, amb proporcions més diferenciades entre els diversos grups de procedència. Aquest fet posa de manifest les variacions que s'han produït en els fluxos migratoris de Catalunya durant els últims anys.

Gràfic 3.2. *Si els teus pares (o tutors legals) han nascut fora de l'Estat espanyol, indica en quin país*. Percentatges

3.3. Nivell màxim d'estudis acabats de les mares i dels pares

En altres recerques s'ha posat de manifest que l'alumnat acostuma a tenir dificultats per precisar el nivell màxim d'estudis acabats pels seus progenitors o tutors. Tanmateix, en aquest estudi només un 11,36% del total de la mostra enquestada no indica el nivell formatiu màxim de les mares i un 9,02% no ho fa amb el dels pares, fet que significa una baixada de la "no resposta" considerable respecte a l'estudi de 2013 (-6,1 i -12,6 punts respectivament).

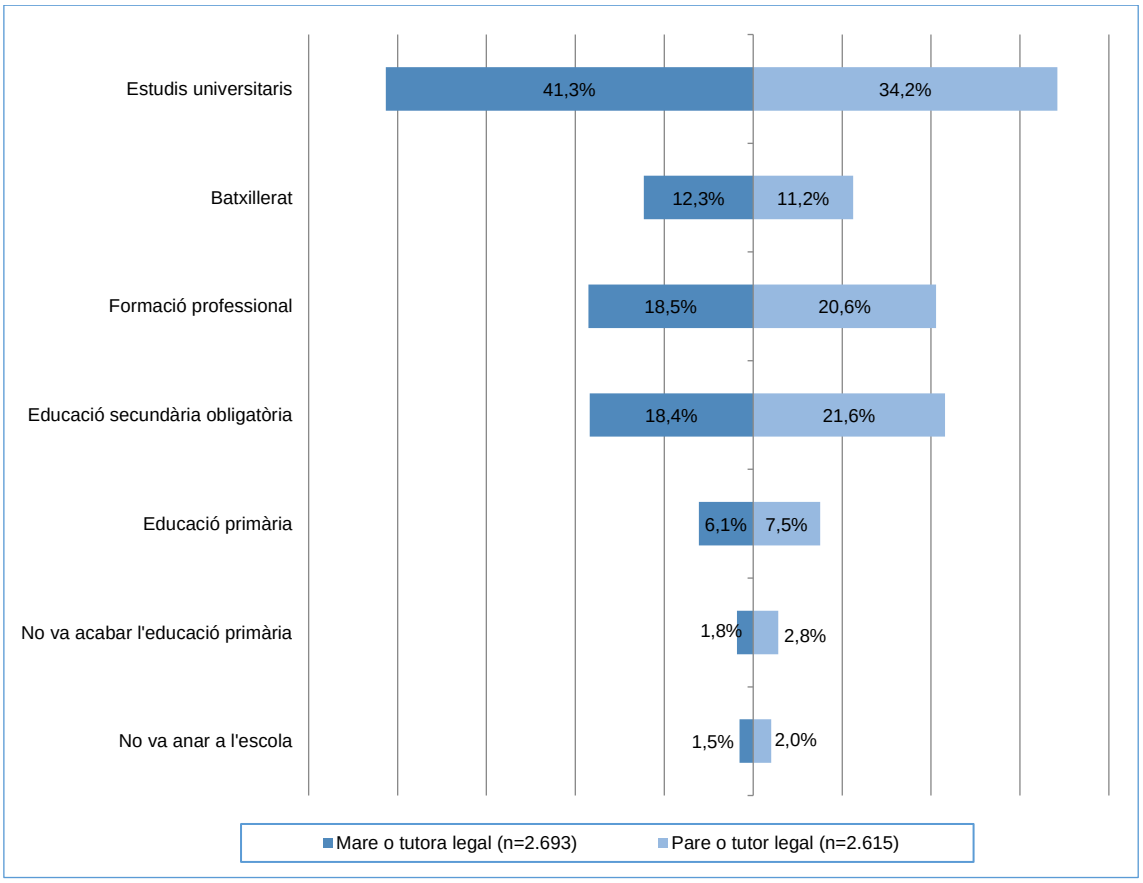
D'acord amb les respostes de l'alumnat, els pares i mares que tenen, com a màxim, els estudis obligatoris acabats no varia de manera rellevant ni entre gèneres ni respecte a l'estudi de 2013, amb valors compresos entre el 24,5% i el 28,3%.

Pel que fa als estudis secundaris postobligatoris, les dades mostren una pujada de 3,7 punts en els resultats de les mares (del 28,1% al 2013 al 30,7% del 2019) i una pujada de 5,4 punts en els resultats dels pares (del 25,3% al 41,3%).

Finalment, cal destacar que la major pujada en el nivell formatiu de mares i pares es troba en els estudis universitaris. En els resultats de les mares, el percentatge amb estudis universitaris acabats passa del 22,4% al 2013 al 34,2% actualment (+13,1 punts percentuals) i en els resultats dels pares passa del 20,3% al 27,5% (+7,2 punts). A banda, més enllà d'una pujada general, també es pot apreciar que s'eixampla la distància formativa que manté les mares per sobre dels pares en aquest darrer nivell, ja que passa d'una diferència de 2,1 punts a 8 punts. Si s'encreuen el nivell màxim d'estudis de les mares i pares, s'obtenen diversos perfils:

- El 77,4% dels alumnes té un dels pares o tutors amb estudis secundaris postobligatoris acabats com a mínim. Aquesta dada suposa un augment de 27,7 punts respecte al 2013.
- Només el 16,1% d'alumnes té almenys un progenitor o tutor que hagi arribat als estudis obligatoris com a nivell màxim acabat, valor que significa una baixada d'uns 30,8 punts respecte a les dades de 2013.
- El percentatge d'alumnes amb algun dels progenitors o tutors universitaris és del 44,9%, valor que suposa una pujada de 9,4 punts respecte a l'estudi anterior.
- El 22% d'alumnes té els dos progenitors o tutors amb estudis universitaris, dada que significa una pujada de 5 punts respecte al 2013.
- Només el 2,1% de l'alumnat té dos progenitors o tutors amb l'educació primària incompleta o que no van assistir a l'escola. Aquesta última dada suposa una baixada de 1,2 punts respecte a l'estudi de 2013.

Gràfic 3.3. *Quin és el nivell més alt d'estudis acabats pels teus pares o tutors legals?.* Percentatges

3.4. Activitat principal de les mares i dels pares

Diversos factors posen de manifest que l'estructura del mercat de treball català ha experimentat notables canvis en els darrers anys.

Per una banda, el percentatge de mares que té un treball remunerat a jornada completa és del 67,7%, dada que significa una pujada notable de 17 punts percentuals respecte al treball de les mares el 2013 (any de plena crisi econòmica). El percentatge de mares amb treball remunerat a temps parcial és del 17,4%, un valor similar al de l'estudi anterior. Ha disminuït, però, la proporció de mares que busquen feina, que ha passat del 10% el 2013 al 5,6% el 2019 (-4,4 punts). D'acord amb les respostes de l'alumnat, el percentatge de mares que es troba en altres situacions (fent feines de la llar, jubilades, etc.) és del 9,3%, percentatge que significa una baixada de 11,9 punts respecte al 2013 (21,2%).

Per altra banda, fins a un 86,0% dels pares té un treball remunerat a jornada completa, percentatge que, igual que en els resultats de les mares, també significa un increment gran respecte al 2013 (+17,6 punts). S'ha d'assenyalar que, tot i la pujada similar en ambdós gèneres de la proporció de treball a jornada completa, la diferència entre homes i dones continua sent elevada (d'uns 18 punts més en els resultats dels pares, tant en l'estudi actual com en el del 2013). El percentatge de pares amb treballs remunerats a temps parcial és d'un 7,1%, 2 punts menys que en l'estudi anterior. Una de les baixades més rellevants es troba en la proporció de pares que hi ha a l'atur, amb valors de 3,2% en l'estudi actual i d'11,8% en el de 2013 (-8,6 punts). Finalment, el percentatge de pares que es troba en altres situacions (fent feines de la llar, jubilats, etc.) és del 3,7%, molt menor que el valor de 2013, que era del 10,7% (-7 punts).

Taula 3.1. ***Aproximadament, quant de temps dediquen els teus pares o tutors legals a fer feines per les quals cobren un salari?*** **Freqüències i percentatges**

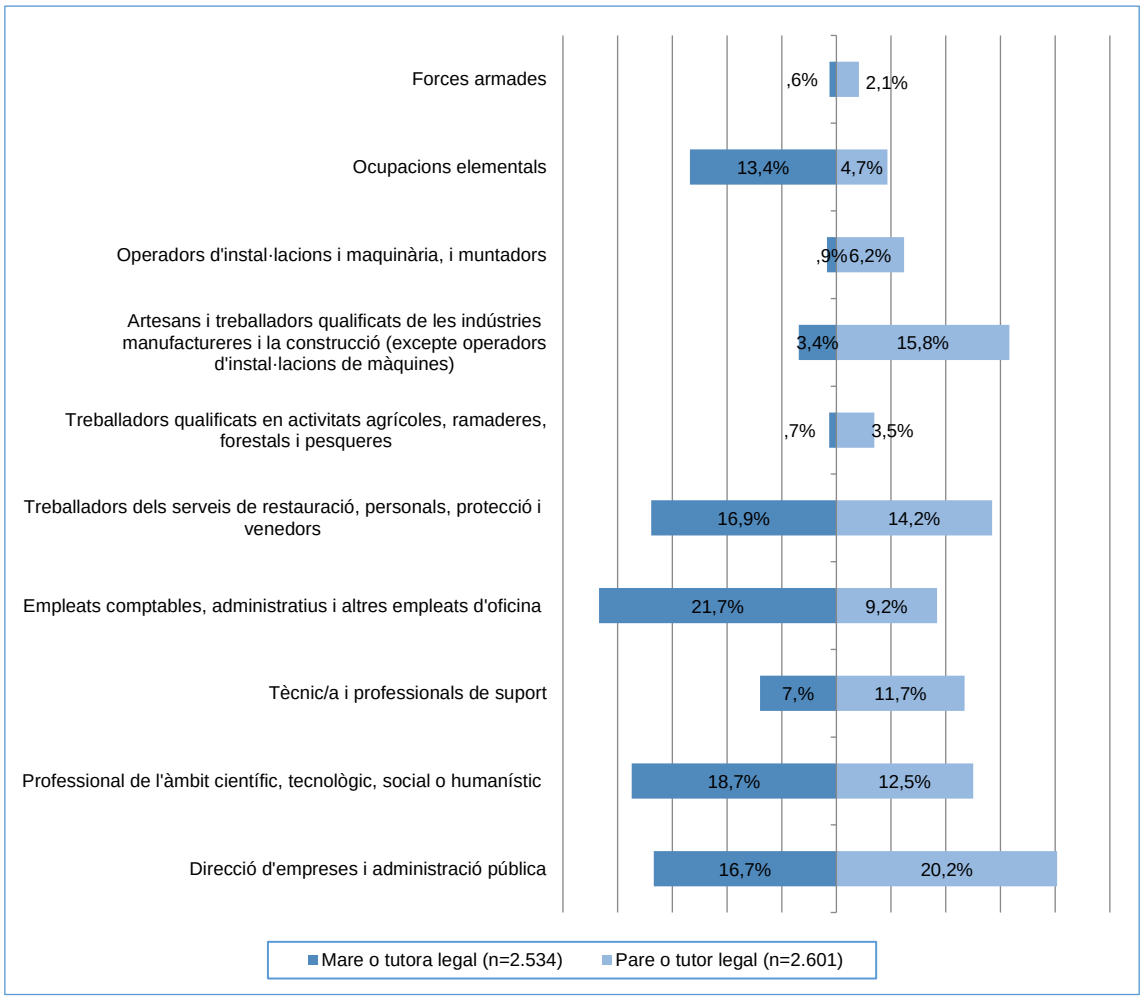
	Mares o tutores legals		Pares o tutors legals	
	Freqüència (n)	**Percentatge**	**Freqüència (n)**	**Percentatge**
No treballa però busca feina	149	5,6%	84	3,2%
Treballa a temps parcial (aproximadament 5 h al dia)	465	17,4%	189	7,1%
Treballa a temps complet (aproximadament 8 h al dia)	1807	67,7%	2292	86,0%
Altres (p. ex: tasques de la llar, està jubilat)	247	9,3%	99	3,7%

3.5. Professió de les mares i dels pares

El tipus de treballs que fan les mares i els pares de l'alumnat enquestat es distribueix de manera més equilibrada entre els diferents tipus professionals i també entre els gèneres, respecte a les dades de l'estudi de 2013, tot i que encara s'hi aprecien diferències destacables.

Les mares i els pares que es dediquen a la direcció d'empreses i l'administració pública són un 16,7% i 20,2% respectivament. El 18,7% de les mares es dedica a activitats de caire més acadèmic, mentre que s'hi dedica el 12,5% dels pares. El següent tipus professional a destacar per la seva distribució diferencial entre gèneres és el grup d'empleats comptables, administratius i altres empleats d'oficina, al qual es dediquen un 21,7% de les mares, però només el 9,2% dels pares. El sector de la restauració i la venda es troba més equilibrat (16,9% i 14,2% per a mares i pares, respectivament). Al sector agrícola i ramader, tot i comptar amb un percentatge baix per a ambdós gèneres, els homes suposen més de quatre vegades la proporció de dones (3,5% de pares enfront d'un 0,7% de mares). Més diferències es poden trobar en el sector de la construcció i manufacturer, tradicionalment dominat pels homes, al qual es dediquen només el 3,4% de les mares i el 15,8% dels pares, percentatge que gairebé quintuplica la proporció de dones. La darrera diferència destacable correspon al grup de les ocupacions elementals, amb un percentatge del 13,4% de les mares, però només un 6,2% dels pares.

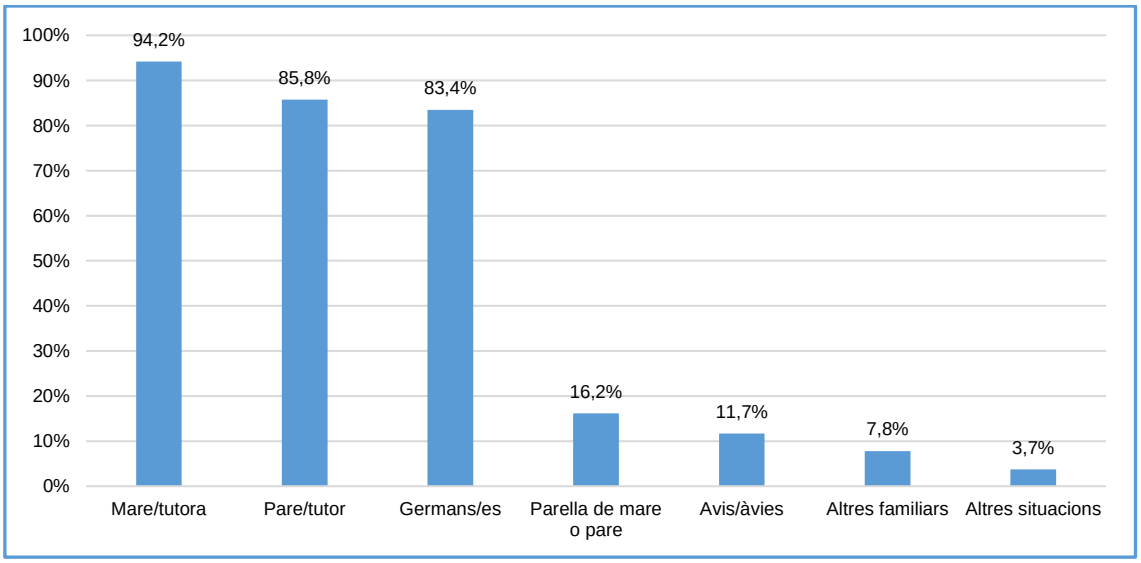
Gràfic 3.4. ***Quin tipus de feina fan els teus pares o tutors legals (o han fet, si en aquest moment no treballen) en la seva ocupació principal?*** **Percentatges**

3.6. Estructura familiar

L'àmplia majoria de l'alumnat de quart d'ESO que ha respost el qüestionari (94,2%) viu, com a mínim, amb la mare o tutora. Prop del 86% viu almenys amb el pare o tutor i el 83,4% dels alumnes conviu també amb els germans o germanes. Unes altres combinacions són menys freqüents: el 16,2% viu també amb la parella d'algun dels progenitors o tutors, l'11,7% ho fa amb avis i àvies, el 7,8% de l'alumnat conviu també amb altres familiars i el 3,7% es troba en altres situacions.

Gràfic 3.5. *Qui viu amb tu a casa normalment?* (n=2.859). Percentatges

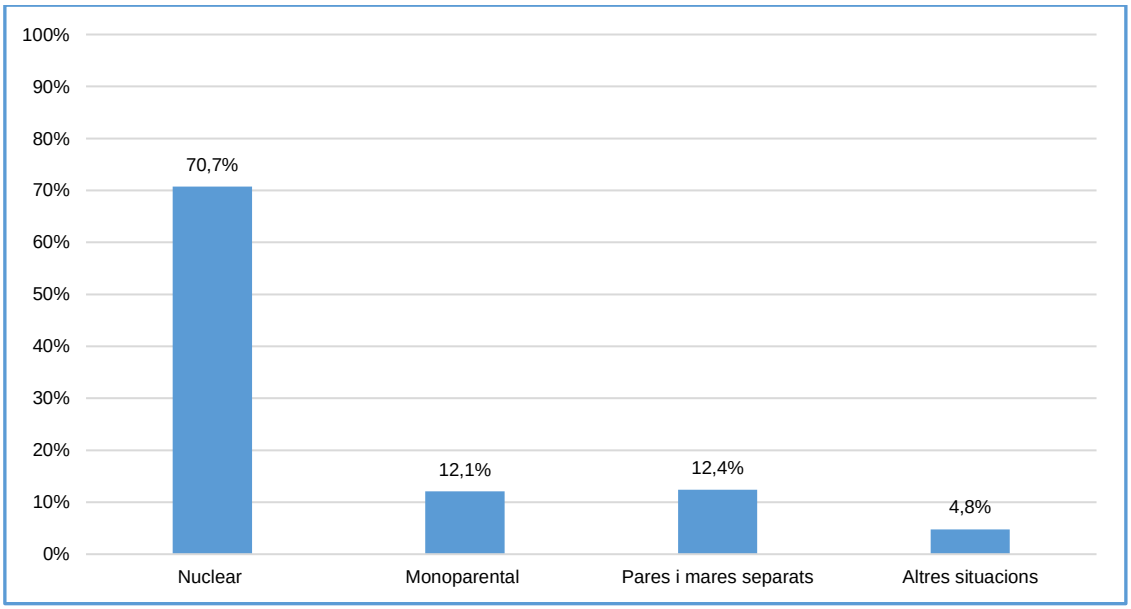

A partir de les diferents combinacions de convivència familiar, s'ha establert la categorització següent dels tipus d'estructures familiars:

- Família nuclear: aquells casos en què els alumnes cohabiten amb dues persones adultes (mares, pares o tutors/es) i els possibles germans o germanes.
- Família monoparental: aquells casos en què els alumnes només cohabiten amb una mare, pare o tutor/a i els possibles germans o germanes.
- Família amb mares o pares separats: aquells casos en què els alumnes cohabiten amb dues persones adultes (mares, pares, tutors/es) i els possibles germans o germanes en dues llars diferents.
- Altres situacions: qualsevol altra estructura familiar que no es contempli en les tres categories descrites.

Més de dues terceres parts de l'alumnat viu en famílies nuclears, un 12,1% ho fa en famílies monoparentals, el 12,4% viu amb els pares, mares o tutors/es separats i la resta presenta altres situacions familiars.

Gràfic 3.6. Estructura familiar (n=2.859). Percentatges

3.7. Usos lingüístics

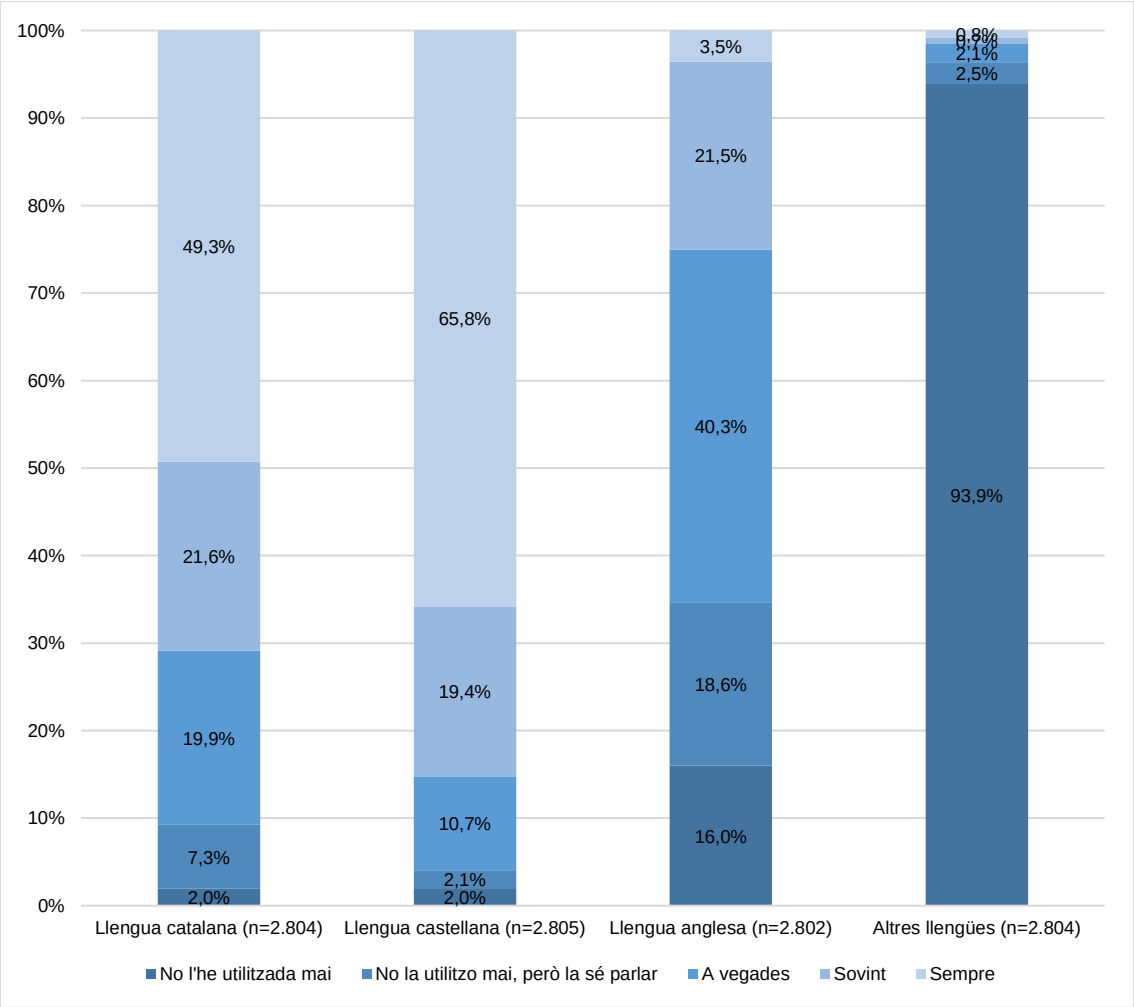
Les dades analitzades corresponen a les respostes a la pregunta: "*Globalment, en quina mesura utilitzes les llengües següents?*".

Aproximadament un 70% de l'alumnat enquestat afirma que utilitza la llengua catalana sempre o sovint, dada que significa un augment de l'ús del català en gairebé 20 punts en relació amb l'estudi de 2013. Un 19,9% de l'alumnat assegura que el fa servir a vegades i només un 9% respon que no l'utilitza.
Els percentatges d'ús de la llengua castellana són més elevats: fins a un 85% d'alumnat declara que la fa servir sempre o sovint (dada que representa també una pujada de gairebé 20 punts respecte al 2013), el 10,4% s'ubica en la categoria intermèdia i tan sols el 4% de l'alumnat respon que no utilitza el castellà. El baix percentatge d'alumnat que no utilitza mai la llengua catalana o la llengua castellana demostra que la majoria dels alumnes té contacte amb les dues llengües en les seves interaccions quotidianes.

Taula 3.2. *Globalment, en quina mesura utilitzes les llengües següents?.* (n=2.859) Percentatges

Usos lingüístics								
	Ús de la llengua catalana		Ús de la llengua castellana		Ús de la llengua anglesa		Ús d'altres llengües	
	%	n	%	n	%	n	%	n
No l'he utilitzada mai	1,96%	55	2,00%	56	16,02%	449	93,86%	2.633
No la utilitzo mai però la sé parlar	7,28%	204	2,07%	58	18,63%	522	2,50%	70
A vegades	19,90%	558	10,70%	300	40,33%	1.130	2,07%	58
Sovint	21,58%	605	19,43%	545	21,48%	602	0,71%	20
Sempre	49,29%	1.382	65,81%	1.846	3,53%	99	0,83%	23
Sense dades	-	55	-	54	-	57	-	55

Gràfic 3.7. *Globalment, en quina mesura utilitzes les llengües següents?* Percentatges

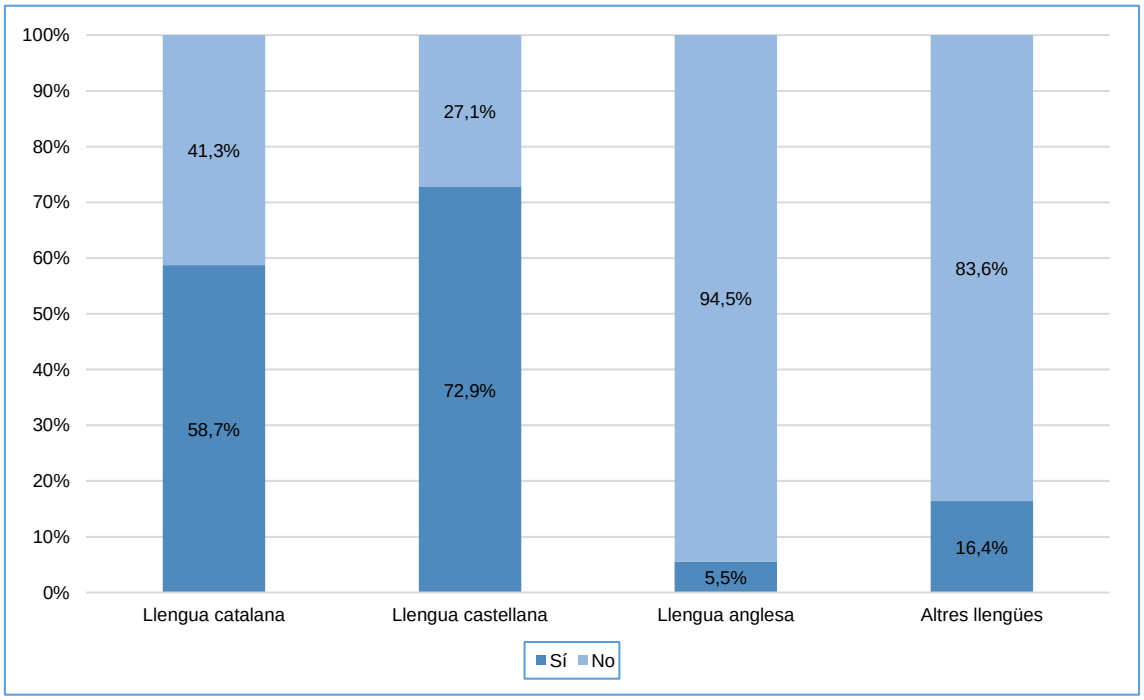
3.8. Llengua o llengües parlades amb qui s'habita

Més de la meitat de l'alumnat enquestat (58,7%) afirma que a casa fa ús de la llengua catalana. En canvi, l'ús de la llengua castellana a casa es dispara fins al 72,9%. La llengua anglesa només és parlada a casa per un 5,5% de l'alumnat, mentre que el 16,4% són usuaris d'altres llengües amb les persones amb qui habiten.

Taula 3.3. ***En quina llengua (o llengües) parles amb les persones amb qui vius?*** **(n=2.589). Percentatges**

	Llengua o llengües parlades a casa							
	Llengua catalana		Llengua castellana		Llengua anglesa		Altres llengües	
	%	n	%	n	%	n	%	n
No	41,3%	1.642	27,1%	2.037	94,5%	154	83,6%	459
Sí	58,7%	1.154	72,9%	759	5,5%	2.642	16,4%	2.337
Sense dades	-	63	-	63	-	63	-	63

Gràfic 3.8. ***En quina llengua (o llengües) parles amb les persones amb qui vius?*** **(n=2.796). Percentatges**

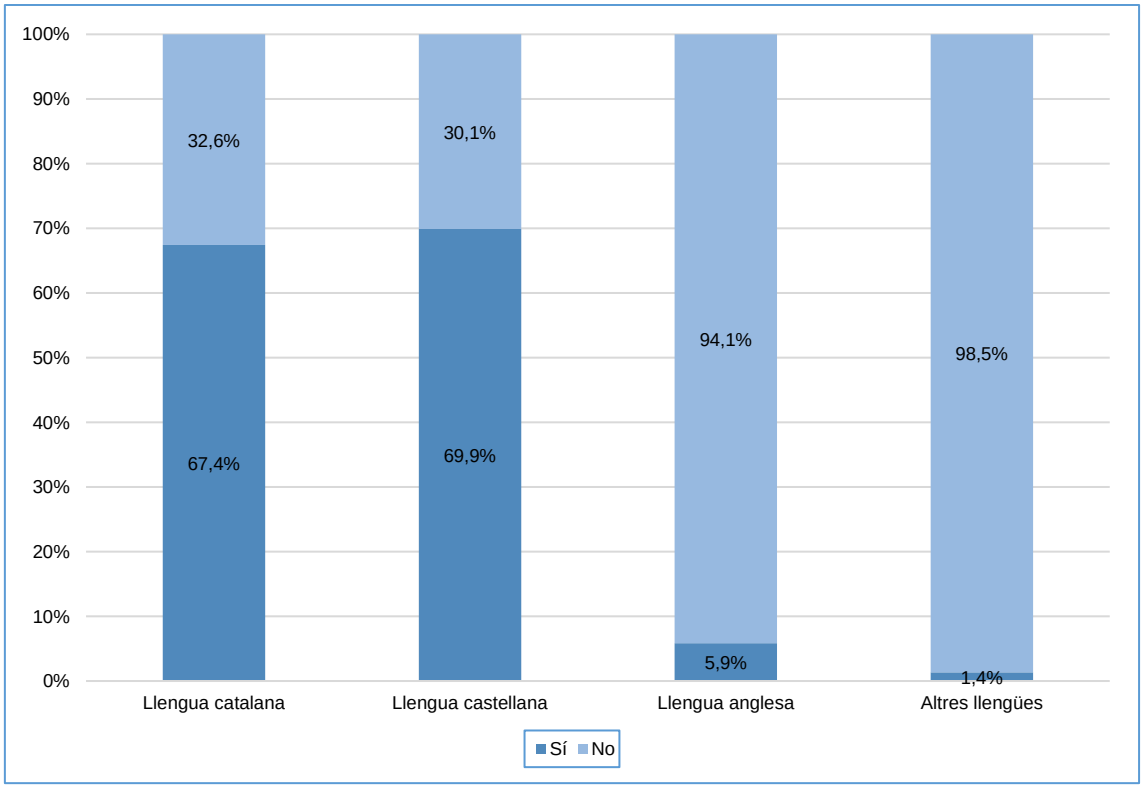
3.9. Llengua inicial de l'alumnat

En preguntar als alumnes de quart d'ESO sobre la llengua (o llengües) que van parlar primer a casa quan eren petits, s'observa un percentatge general molt similar entre la llengua catalana i la castellana (67,4% i 69,9%, respectivament). Només un 5,9% de l'alumnat parlava l'anglès com a llengua inicial i un 1,4% parlava altres llengües.

Taula 3.4. *Quina llengua (o llengües) parlaves quan eres petit?* (n=2.859). Percentatges

Llengua o llengües parlades a la infància								
	Llengua catalana		Llengua castellana		Llengua anglesa		Altres llengües	
	%	n	%	n	%	n	%	n
No	32,6%	901	30,1%	832	94,1%	2.604	98,5%	2.727
Sí	67,4%	1.865	69,9%	1.934	5,9%	162	1,4%	39
Sense dades	-	93	-	93	-	93	-	93

Gràfic 3.9. *Quina llengua (o llengües) parlaves quan eres petit?* (n=2.859). Percentatges

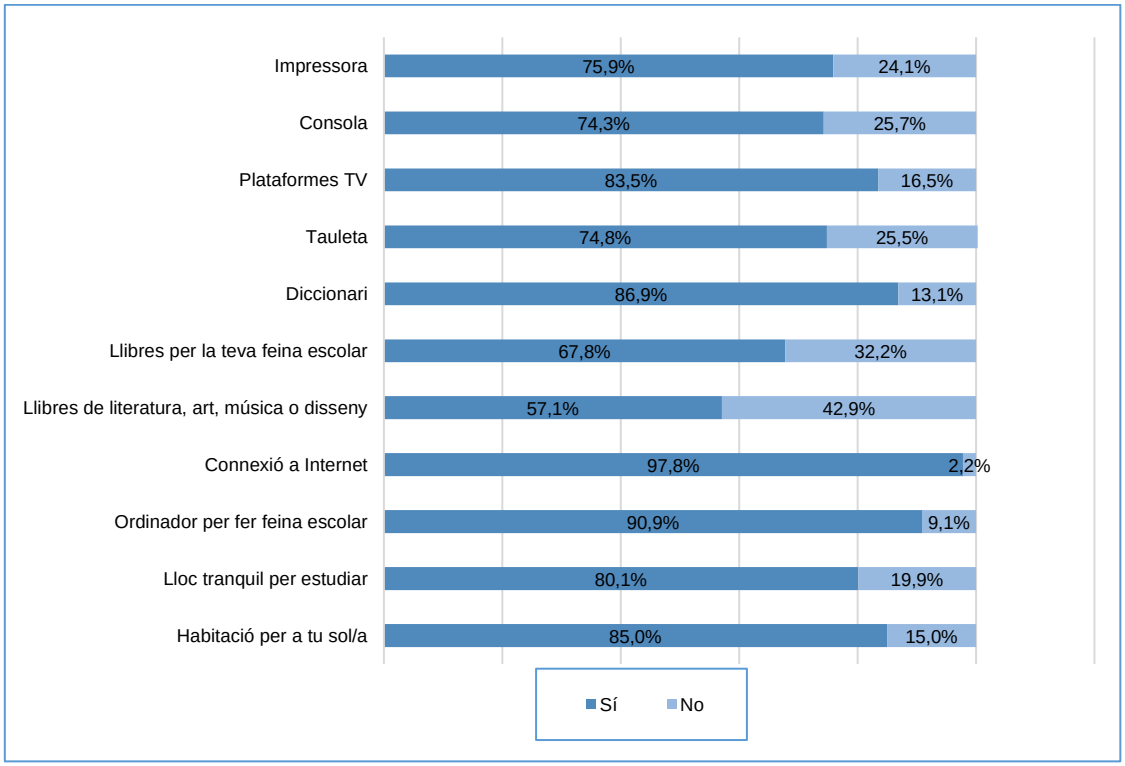
3.10. Dades socioeconòmiques familiars

3.10.1. Pertinences domèstiques

Aproximadament tres quartes parts de l'alumnat enquestat afirma que disposa d'impressora, consoles, plataformes de televisió i tauletes. El percentatge que diu que disposa de plataformes de televisió, diccionari, connexió a Internet, ordinador, un lloc tranquil per a estudiar i una habitació per a ell sol és més alt i se situa entre el 80,1% i el 97,8%. Per contra, els percentatges més baixos es donen en l'alumnat que disposa de llibres per a la feina escolar (67,8%) i de llibres de literatura, art, música o disseny (57,1%).

Cal fixar-se bé en el 2,2% d'alumnat que no disposa de connexió a Internet, en el 9,1% que no té un ordinador per fer feina escolar i en el 19,9% d'alumnat que no disposa d'un lloc tranquil per estudiar.[3]

Gràfic 3.10. *Quines de les coses següents hi ha a casa teva?* (n=2805). Percentatges

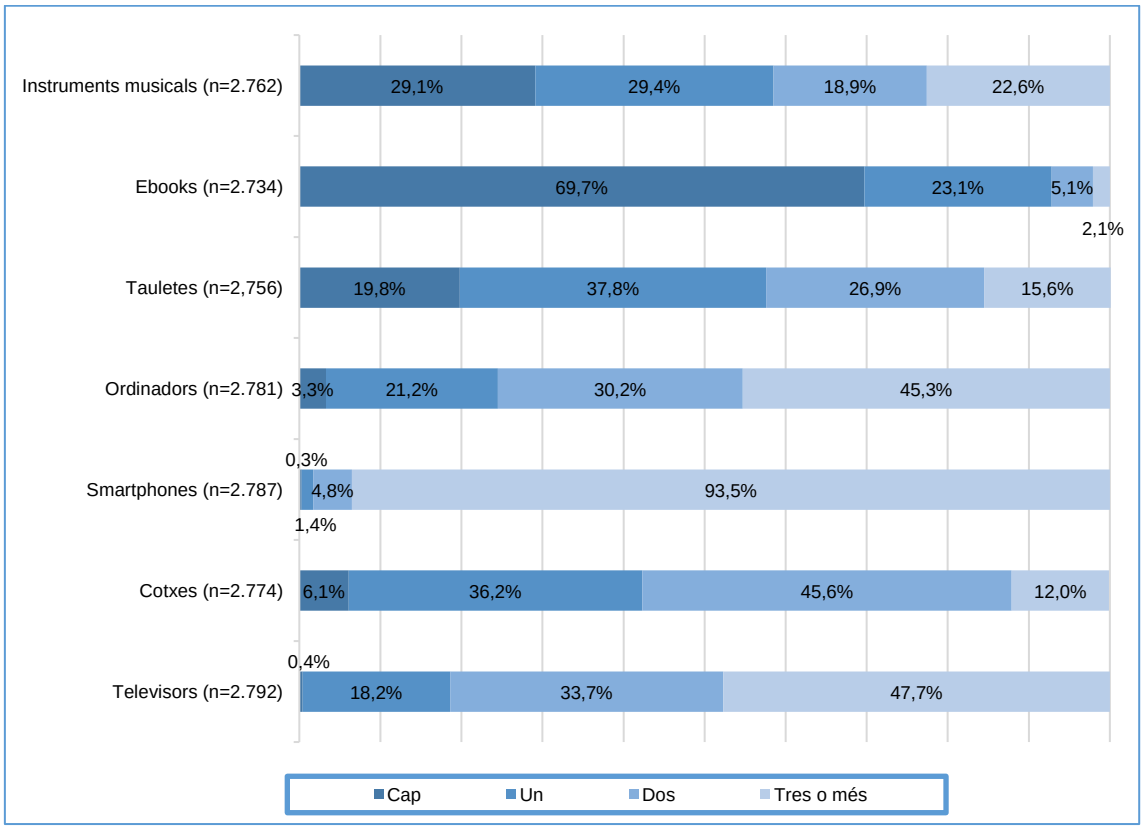
[3] Aquestes dades són especialment significatives quan es pretén fer front a les conseqüències de la COVID-19. Posen de manifest que aquests estudiants que no disposen de connexió a Internet ni d'ordinador no tenen les mateixes possibilitats d'educabilitat que l'alumnat que sí que disposa d'aquests recursos. Per tant, es desprèn que, d'una banda, cal assegurar un mínim de dispositius electrònics i connectivitat a les llars per eliminar la bretxa digital i, en conseqüència, assegurar l'educabilitat per a tot l'alumnat. De l'altra, cal no oblidar que no disposar d'un lloc tranquil pot ésser un altre factor d'inequitat educativa a l'hora de fer l'escolarització des de casa.

3.10.2. Nombre de pertinences domèstiques

Els resultats del gràfic següent van molt en la línia del gràfic anterior. Aproximadament tres quartes parts de l'alumnat enquestat afirma que disposa d'un o més instruments musicals a casa, fet que indica un capital cultural familiar mitjà-alt (Arriola & Butrón, 2005: 30-38).[4] Paral·lelament, un 80,3% de l'alumnat respon que disposa de tauletes electròniques, mentre que un 75,5% (tres quartes parts) declara que té dues o més computadores i un 3,3% afirma que no en té cap. Per tant, això implica que d'aquell 9,1% d'alumnat que no disposa d'un ordinador per fer la tasca escolar, al voltant d'un 30% no té aquest dispositiu a les seves llars.

També és destacable que un 6,1% de l'alumnat de la mostra declara que no té cotxe. Per últim, sembla que només un percentatge molt baix de l'alumnat declara que a casa seva no tenen telèfon mòbil intel·ligent (0,3%) ni televisió (0,4%). Per tant, aquests dos últims dispositius no són els que generen major disparitat entre l'alumnat, sinó que més aviat ho són el nombre d'ordinadors, de tauletes o de cotxes.

Gràfic 3.11. ***Quants dels objectes següents hi ha a casa teva?*** **Percentatges**

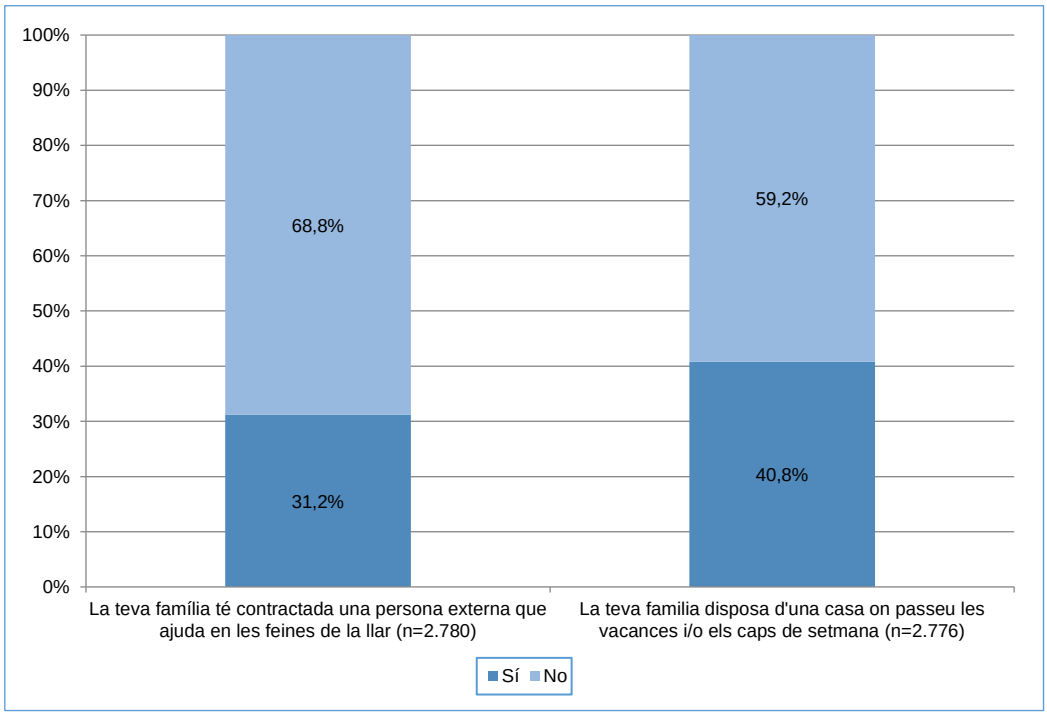
[4] Arriola Navarrete, O. i Butrón Yáñez, K., "Bibliotecarios y capital cultural: una experiencia desde la ENBA". *Bibliodocencia: Revista de Profesores de Bibliotecología*, 2005, vol. 2, n. 11.

3.10.3. Persona externa que ajuda en les feines de la llar i la segona residència

Un 31,2% dels alumnes respon que la seva família té contractada una persona externa que ajuda en les feines de la llar.

Un 40,8% de l'alumnat afirma que la seva família té més d'una casa. Val a dir però, que aquesta pregunta s'ha d'analitzar amb cura, atès que tot i que el qüestionari pregunta explícitament per si hi ha una segona residència o una casa on passin part de les vacances, l'alumnat que té pares i/o mares divorciades pot haver interpretat la residència destinada a períodes de vacances com la casa o habitatge en què resideix un dels seus pares o mares.

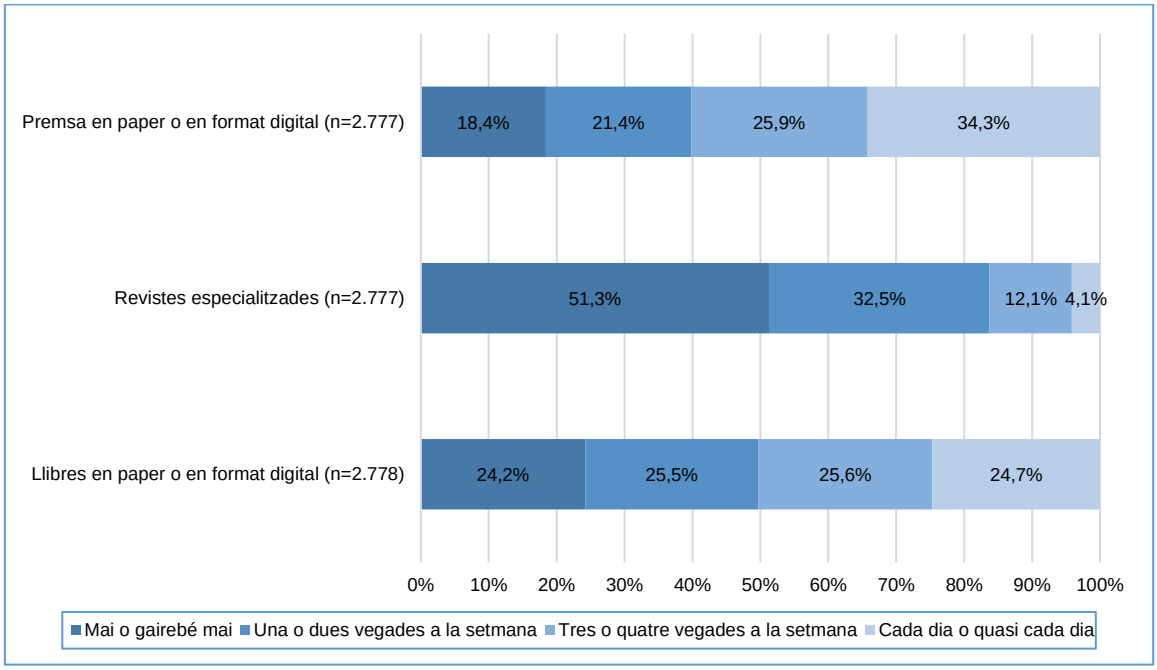
Gràfic 3.12. *La teva família... té contractada una persona externa que ajuda en les feines de la llar/disposa d'una casa on passeu les vacances i/o els caps de setmana*. Percentatges

3.10.4. Freqüència de lectura dels progenitors i o tutors

A l´hora d'analitzar la freqüència de lectura dels progenitors o tutors legals, crida l'atenció les similituds entre el patró de lectura de premsa i el de llibres: aproximadament la meitat de l'alumnat enquestat afirma que els seus pares, mares o tutors llegeixen cada dia o, com a mínim, tres vegades per setmana, mentre que l'altra meitat respon que els seus pares i mares llegeixen entre cap i dues vegades per setmana. La pauta de freqüència de lectura de revistes especialitzades és molt diferent, perquè aproximadament el 80% de l'alumnat enquestat afirma que els seus pares o tutors llegeixen entre cap i dues vegades per setmana publicacions d'aquest tipus.

Gràfic 3.13. ***Amb quina freqüència els teus progenitors o tutors legals llegeixen les publicacions següents?*** **Percentatges**

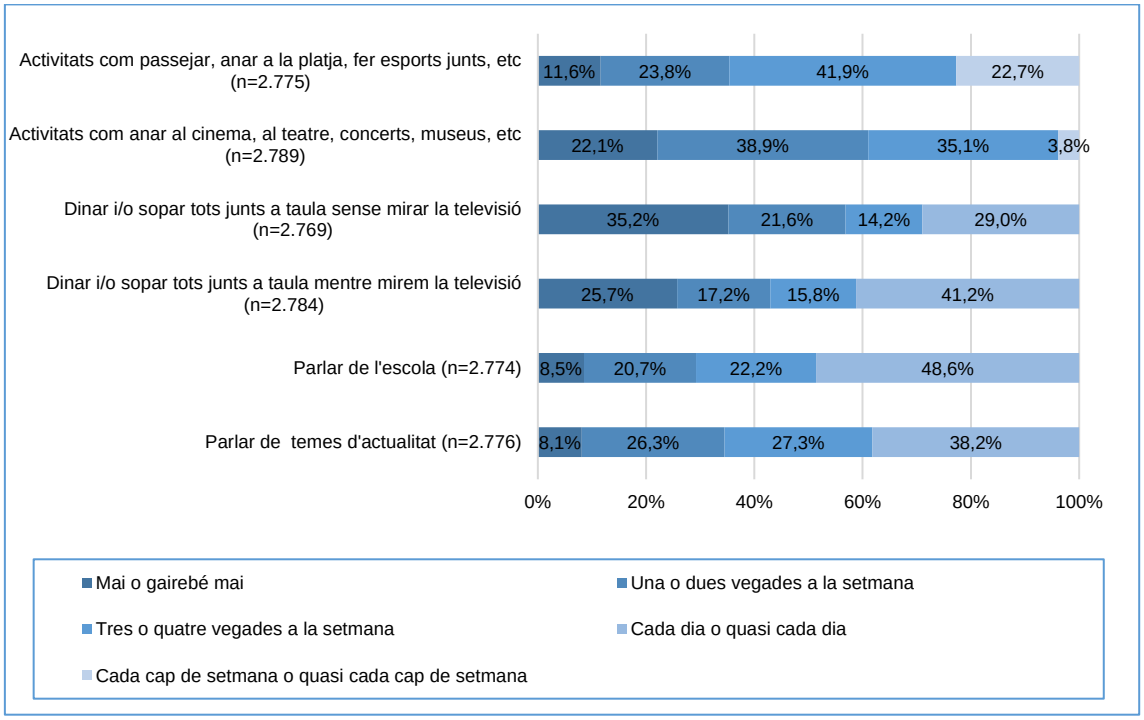

3.10.5. Freqüència de les activitats amb la família

Tal com es pot observar en el gràfic següent, les activitats que l'alumnat enquestat fa més freqüentment amb la família són ''Dinar i/o sopar junts a taula mentre mirem la televisió'' (un 41,2% de l'alumnat enquestat ho fa cada dia o quasi cada dia), ''Parlar de l'escola'' (un 48,6% ho fa cada dia o quasi cada dia) i ''Parlar de temes d'actualitat'' (un 38,2% ho fa cada dia o quasi cada dia).

Per contra, l'opció menys escollida per l'alumnat enquestat és la de fer ''Activitats com anar al cinema, al teatre, concerts, museus, etc.'' perquè el 61% afirma que fa aquestes activitats, com a màxim, una o dues vegades a la setmana. Si ens fixem concretament en dues qüestions antagòniques plantejades a l'alumnat en aquesta pregunta, es pot observar com la majoria té l'hàbit de dinar i/o sopar amb la família amb la televisió encesa: el 57% respon que ho fa amb la televisió engegada, com a mínim, tres o quatre vegades per setmana enfront del 43,2% que diu que ho fa amb la televisió apagada.

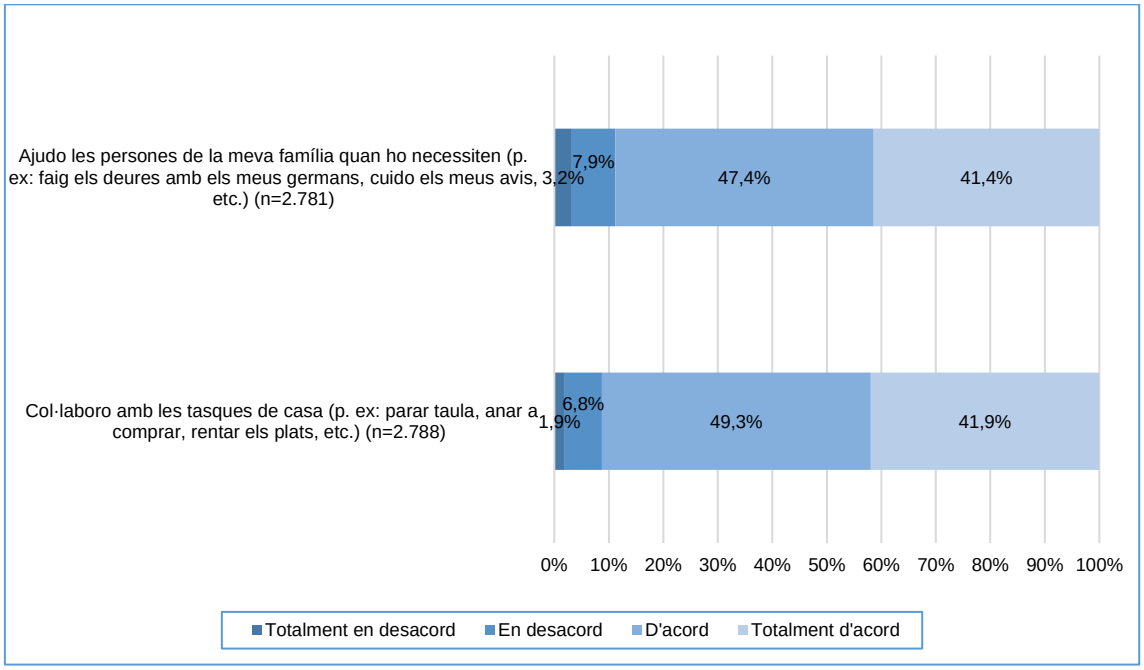
Gràfic 3.14. ***En la darrera setmana, amb quina freqüència has fet alguna d'aquestes activitats amb la teva família?*** **Percentatges**

3.10.6. Col·laboració i ajuda familiar

Com es pot observar en el gràfic següent, pràcticament la totalitat de l'alumnat enquestat afirma que està d'acord o totalment d'acord quan se li pregunta si ajuda les persones de la seva família quan ho necessiten (88,8%) i si col·labora amb les tasques domèstiques (91,2%).

Gràfic 3.15. ***Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents? Ajudo les persones de la meva família quan ho necessiten. Col·laboro amb les tasques de casa.*** **Percentatges**

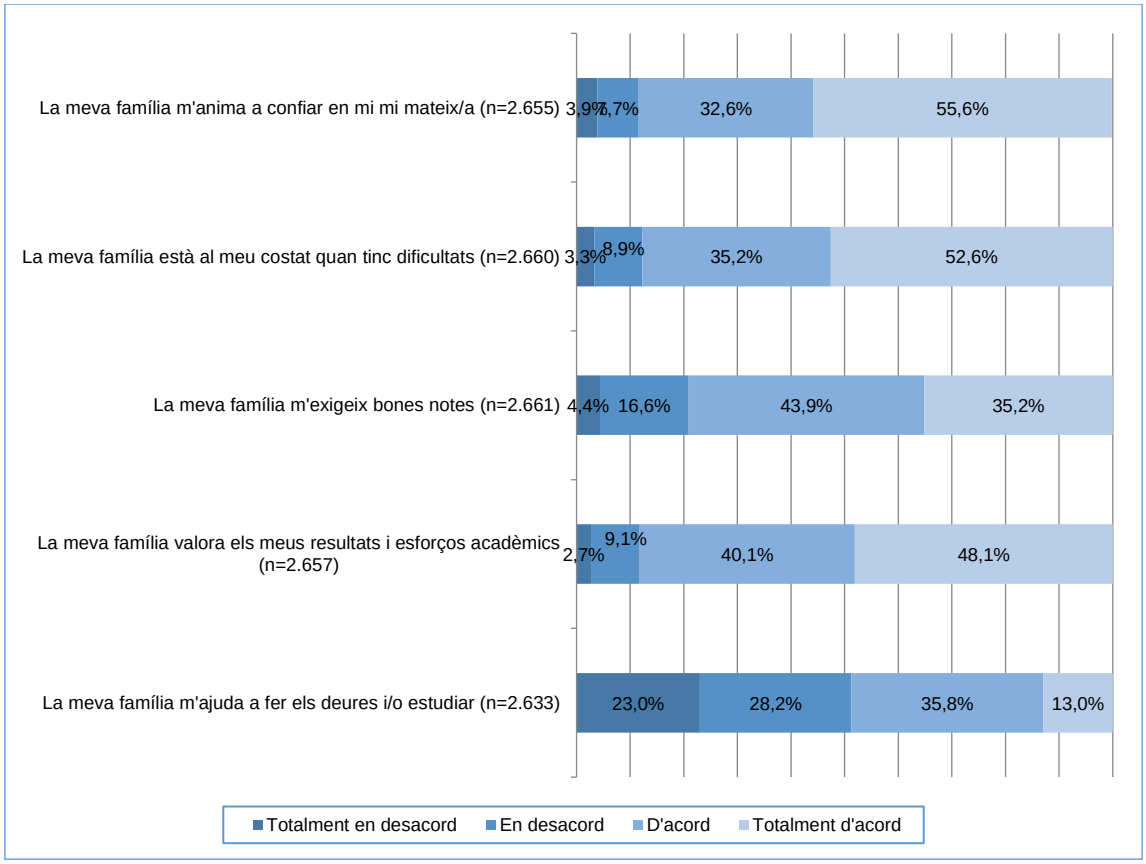

3.10.7. Suport familiar

En general, l'alumnat manifesta satisfacció pel suport familiar rebut.

Així, més de tres quartes parts de l'alumnat enquestat afirma que està d'acord o totalment d'acord amb la pregunta si la família els anima a confiar en ells mateixos (88,3%), si la família és al seu costat en moments difícils (87,8%), si la família els exigeix bones notes (79,1%) i si la família valora els resultats i esforços acadèmics (88,2%). Per contra, no arriba al 50% l'alumnat enquestat que respon que està, com a mínim, d'acord quan se li pregunta per la col·laboració familiar a l'hora de fer els deures i/o estudiar (48,8%).

Gràfic 3.16. ***Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre el suport familiar?*** **Percentatges**

4. CONTEXT ESCOLAR

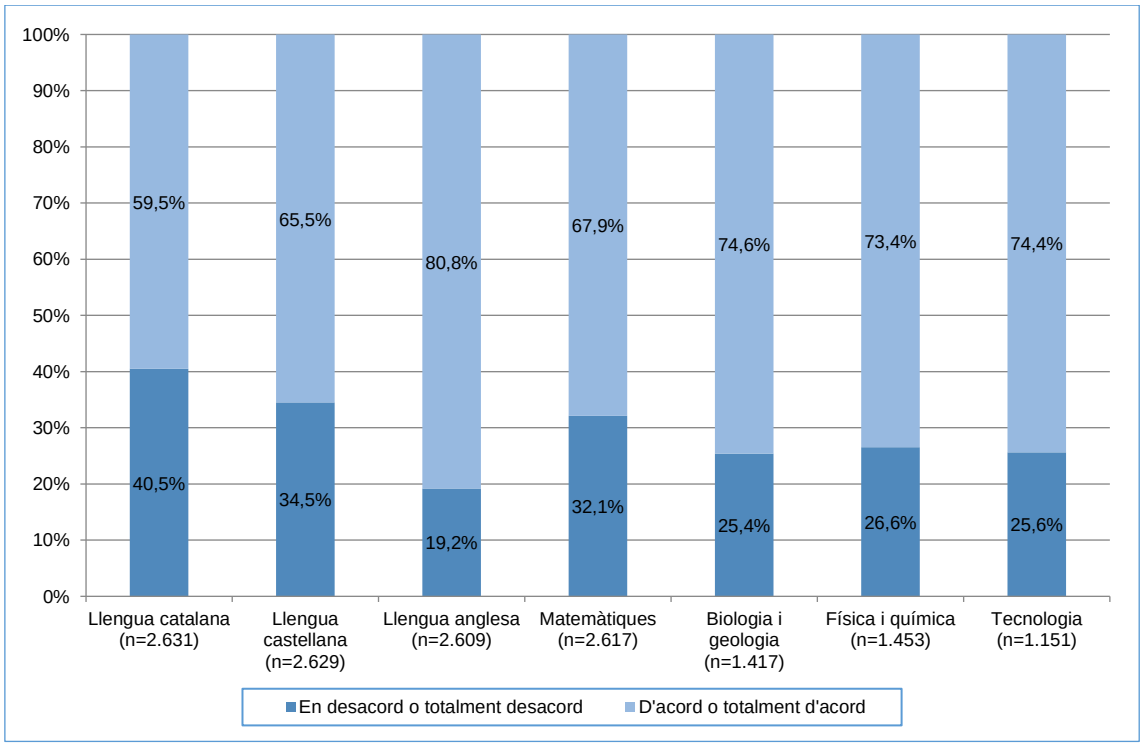
A continuació, es mostra la representació gràfica de les dades descriptives sobre l'interès, l'esforç i la importància que l'alumnat sent, dedica i dona a les diferents matèries. Per tal de facilitat l'anàlisi i la interpretació, les quatre categories inicials (''Totalment d'acord'', ''D'acord'', ''En desacord'' i ''Totalment en desacord'') s'han agrupat en dues: ''D'acord o totalment d'acord'' i ''En desacord o totalment en desacord''.

4.1. Interès de l'alumnat pels continguts de les matèries

En l'interès pels continguts de les matèries, es pot observar que la majoria de l'alumnat enquestat, això és, més del 50%, afirma que sent interès per totes les matèries. Destaca especialment la llengua anglesa, amb un 80,8% d'alumnat interessat i, en l'altre extrem, la llengua catalana, amb el 59,5%.

Pel que fa a la resta de matèries, crida l'atenció l'estabilitat percentual que hi ha en les tres assignatures relacionades amb la competència cientificotecnològica –biologia i geologia, física i química i tecnologia– perquè totes tenen un percentatge d'alumnat interessat molt similar i proper al 74%.

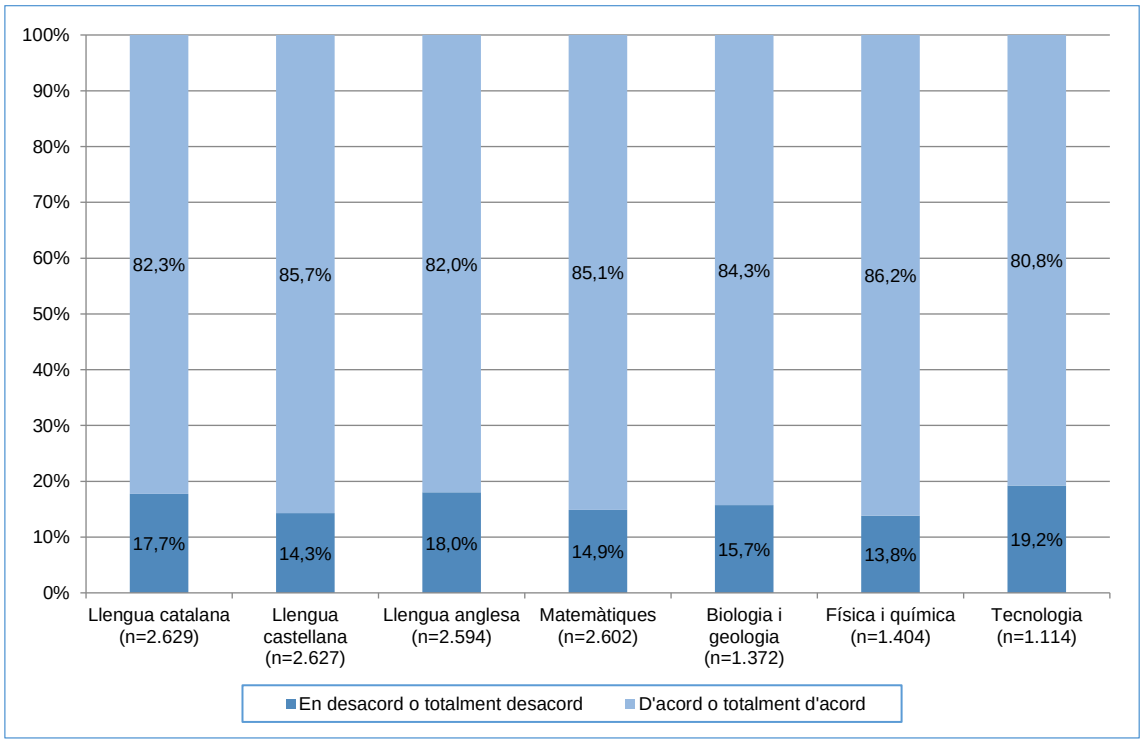
Gràfic 4.1. *Indica el grau d'acord amb les afirmacions següents: M'interessen els continguts d'aquesta matèria*. Percentatges

4.2. Esforç de l'alumnat per obtenir bons resultats en les matèries

En l'esforç per obtenir bones qualificacions, es pot observar un patró molt similar en totes les matèries: més del 80% de l'alumnat enquestat afirma que està ''D'acord o totalment d'acord'' amb esforçar-se per obtenir bons resultats en totes les matèries.

Gràfic 4.2. *Indica el grau d'acord amb les afirmacions següents: M'esforço per obtenir bons resultats en aquesta matèria*. Percentatges

4.3. Importància de les matèries per al futur acadèmic de l'alumnat

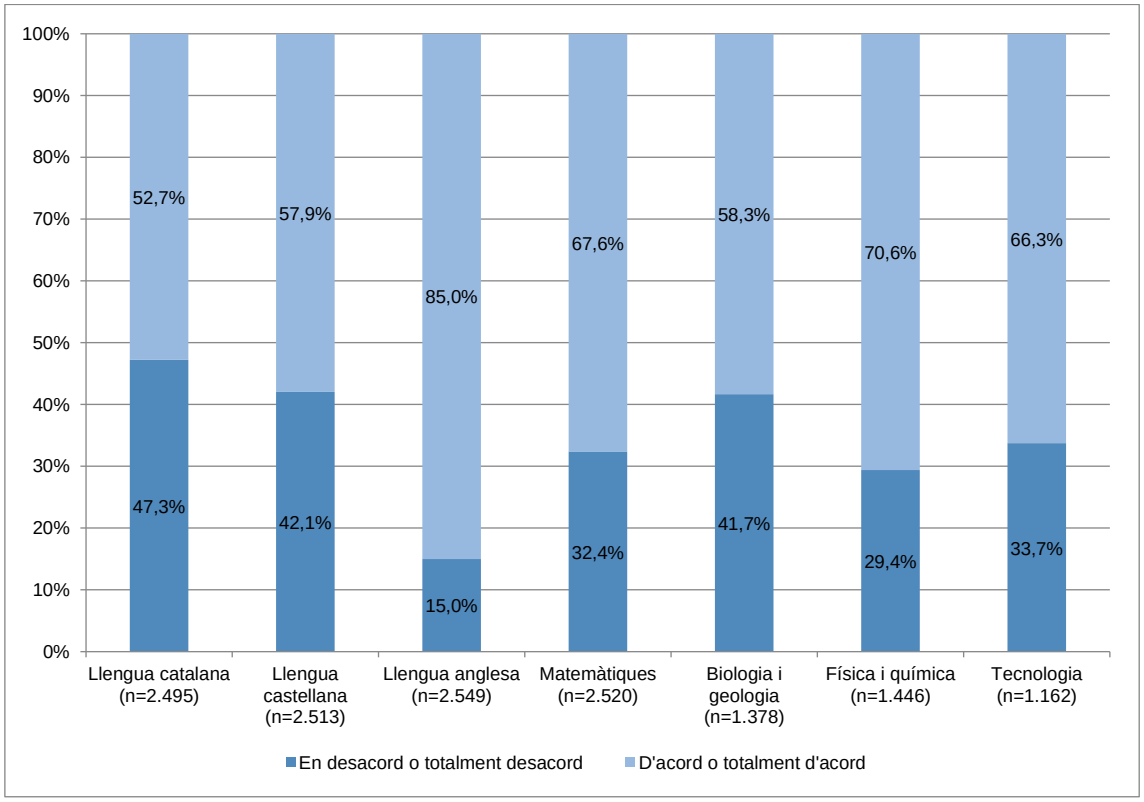
A l'hora de representar la importància que l'alumnat atorga a les matèries tenint present el seu futur acadèmic, s'observa novament que sobresurt la llengua anglesa, amb un 85% de l'alumnat enquestat que afirma que està d'acord i totalment d'acord amb la importància i la necessitat futures d'aquesta matèria.

En l'altre extrem es troben les altres dues llengües, la llengua catalana amb un 52,7% i la llengua castellana amb un 57,9% de l'alumnat que està d'acord i totalment d'acord amb la importància i la necessitat futures d'aquestes dues matèries.

La física i química destaca per sobre de la resta de matèries cientificotecnològiques, amb un 70,6% i 12,3 punts percentuals per sobre de la biologia i geologia (58,3%), mentre que les matemàtiques (67,6%) es troben per sobre de les dues llengües oficials, de la biologia i geologia i de la tecnologia (66,3%).

Tot i això, cal destacar novament que més del 50% de l'alumnat enquestat considera importants i necessàries per al seu futur totes les matèries de l'enquesta.

Gràfic 4.3. ***Indica el grau d'acord amb les afirmacions següents: És una matèria important per a mi, perquè la necessito per al que vull estudiar més endavant*****. Percentatges**

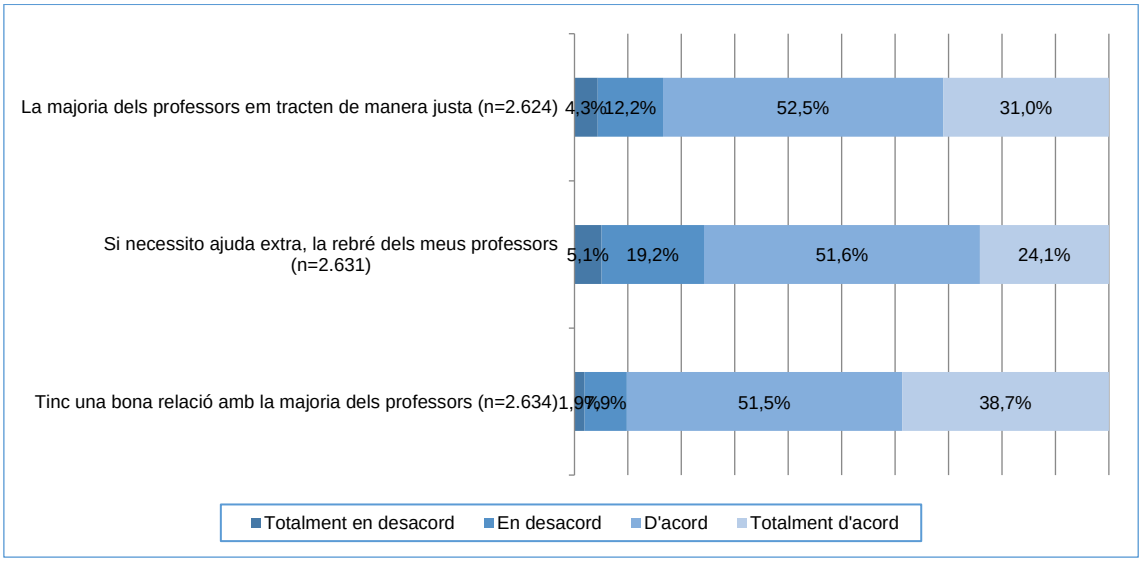
4.4. Clima escolar

4.4.1. Relació entre professorat i alumnat

Una gran majoria de l'alumnat enquestat, el 90,2%, afirma tenir una bona relació amb el professorat.

A més, el 83,5% afirma ser tractat de manera justa per la majoria del professorat, així com també el 75,7% afirma rebre ajuda extra per part dels professors i les professores, si l'alumnat ho necessita.

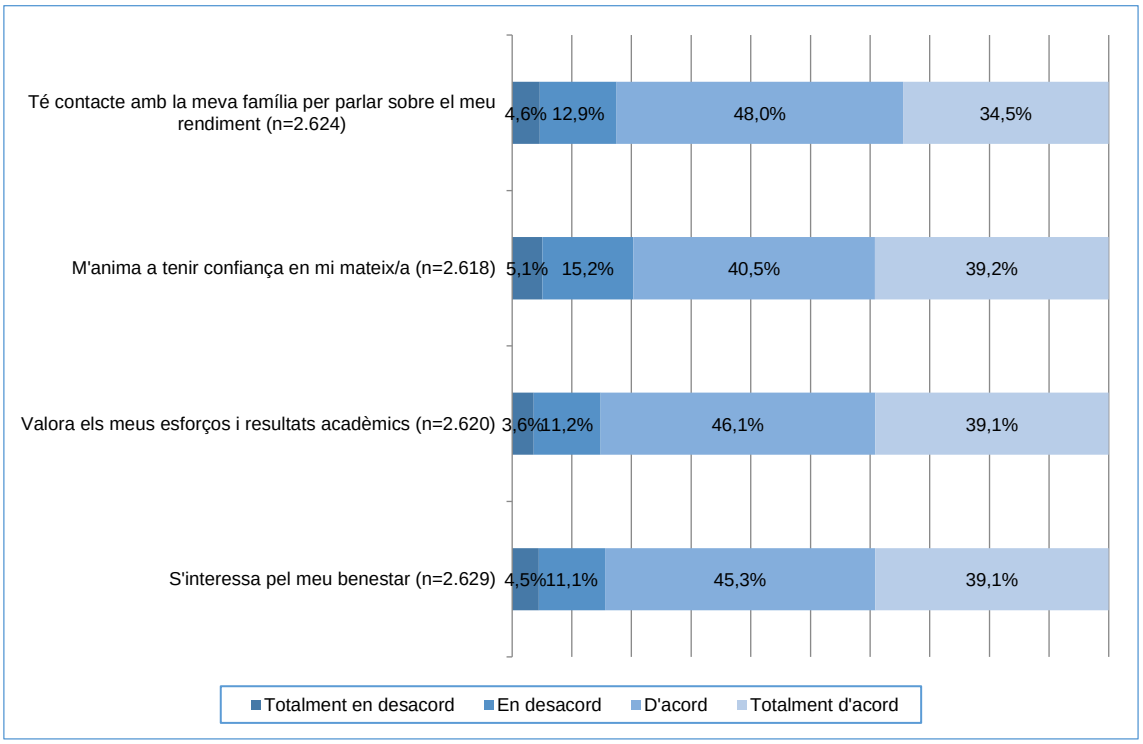
Gràfic 4.4. *Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre els professors del teu curs?* Percentatges

4.4.2. Valoració de la figura del tutor

Un altre dels aspectes que es valora en el qüestionari de context de l'alumnat és el paper del tutor o tutora. Com es pot observar en el gràfic següent, hi ha força consens entre l'alumnat a l'hora de valorar positivament la seva feina, perquè més de tres quartes afirma que està ''D'acord'' o ''Totalment d'acord'' amb les quatre afirmacions plantejades en el qüestionari sobre el contacte del tutor amb la família, la valoració que fa de l'alumnat, la confiança que li dona i l'interès manifestat pel seu benestar.

Gràfic 4.5. *Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre el teu tutor o tutora?* Percentatges

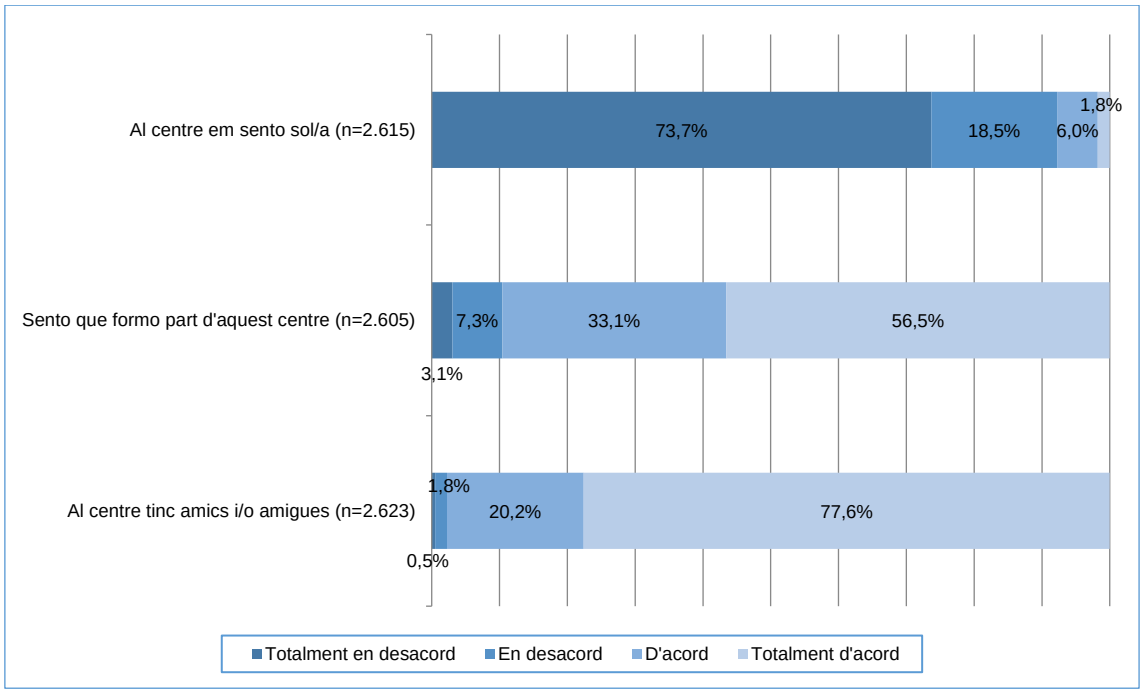
4.4.3. Sentit d'integració al centre

A l'hora de valorar el sentiment de solitud i el fet de tenir amistats en el centre, les percepcions de l'alumnat són també positives. Més d'un 90% de l'alumnat enquestat afirma estar ''En desacord'' o ''Totalment en desacord'' amb l'afirmació: ''Al centre em sento sol/a''.

Així mateix, pràcticament el 98% de l'alumnat enquestat respon que té amics i/o amigues al centre.

Pel que fa al sentiment de pertinença al centre, pràcticament el 90% de l'alumnat enquestat afirma sentir-se'n part.

Gràfic 4.6. *Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre el teu centre?* Percentatges

4.4.4. Relació entre l'alumnat

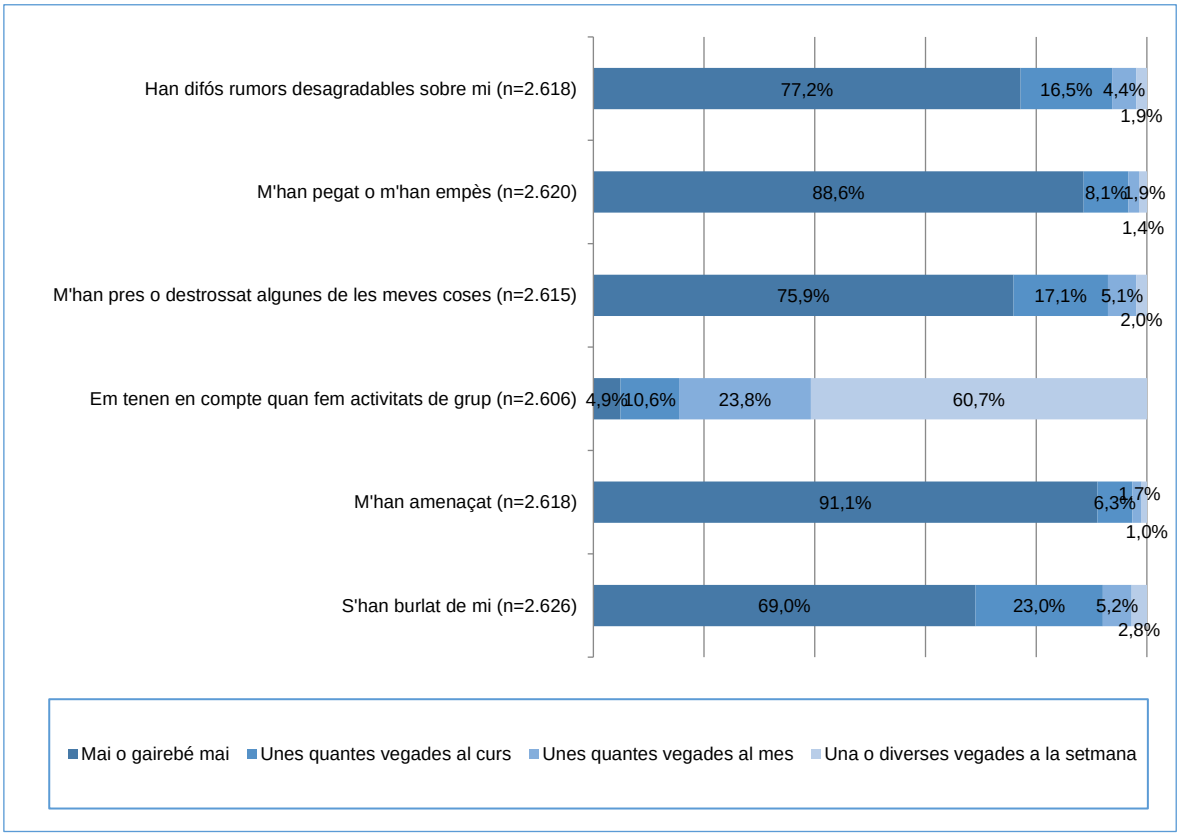
Segons les dades declarades per l'alumnat, les relacions entre iguals són també positives.

Una majoria de l'alumnat enquestat afirma que mai no ha estat objecte de burla (77,2%), mai no ha rebut amenaces (88,6%), mai no li han pres o destrossat les seves coses (75,9%), mai no l'han pegat (91,1%) i mai no han difós rumors desagradables sobre la seva persona (77,2%). A més, s'observa com aquest percentatge augmenta a mesura que també ho fa la gravetat de l'acció.

El percentatge d'alumnat que se situa en cada una de les categories disminueix a mesura que sovintegen aquestes agressions i arriba a valors propers a l'1%, en la categoria ''Una o diverses vegades a la setmana''.

Un 60,7% de l'alumnat enquestat respon que sempre se'l té en compte a l'hora de fer activitats en grup i, novament, el percentatge mínim, del 4,9%, se situa en el d'alumnat que afirma que mai no se'l té en compte.

Gràfic 4.7. *Durant aquest curs, amb quina freqüència has viscut les situacions següents en relació amb alguns companys?* Percentatges

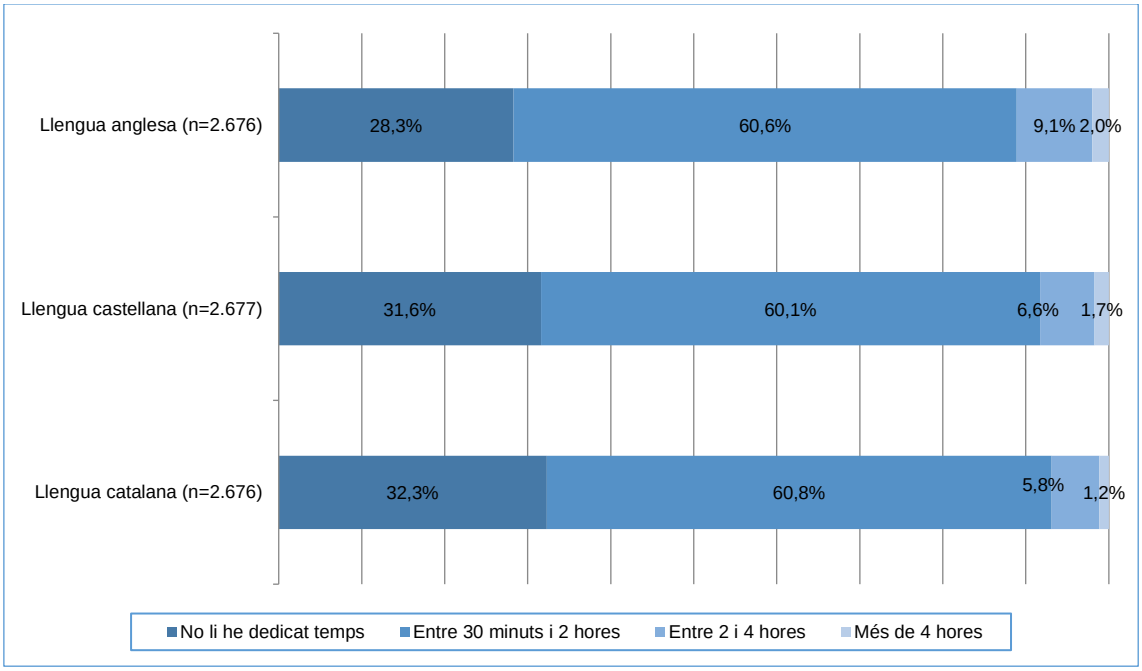

4.5. Temps dedicat a estudiar o a fer feines escolars a casa

Una majoria d'aproximadament el 60% de l'alumnat enquestat afirma dedicar, de mitjana, entre 30 minuts i 2 hores de temps a la setmana fora de l'horari escolar a fer els deures o a estudiar les matèries de llengua catalana, llengua castellana i llengua anglesa.

Per contra, més d'una quarta part respon que no dedica gens de temps a cap d'aquestes matèries i el 10% restant afirma que hi va dedicar més de 2 hores la setmana anterior a la data d'aplicació del qüestionari.

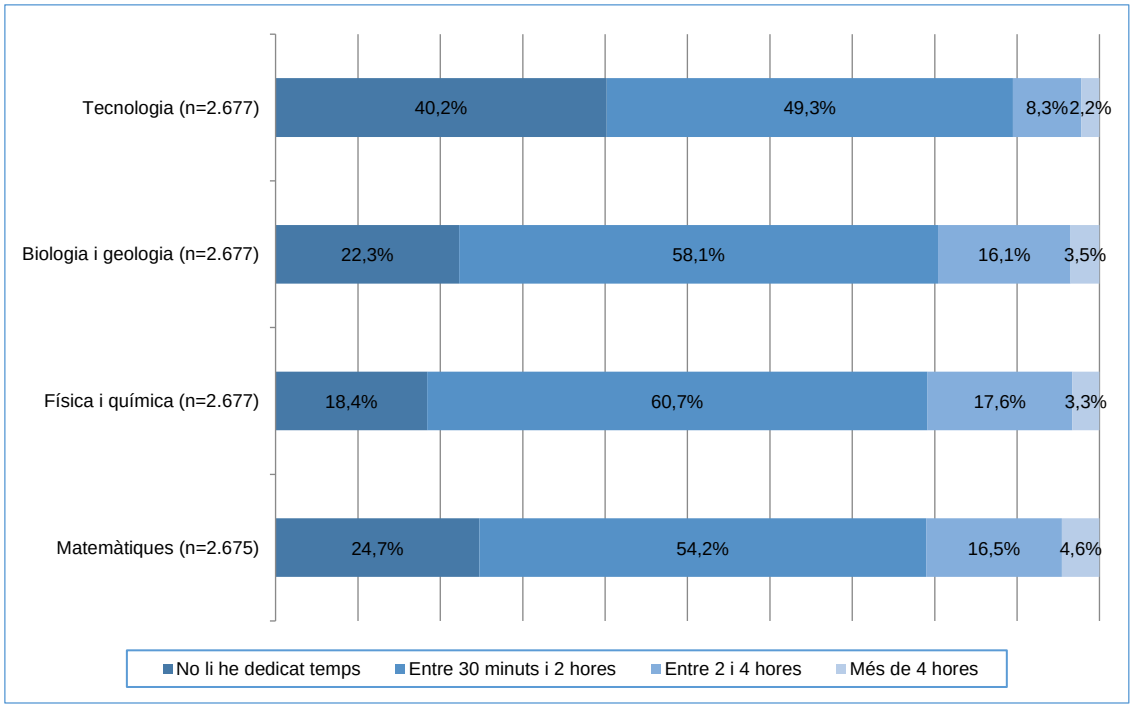
Gràfic 4.8. *La darrera setmana fora del centre, quant temps, de mitjana, has dedicat a fer deures o a estudiar per a les matèries següents*. Percentatges

En les matèries relacionades amb la competència matemàtica i la cientificotecnològica, s'observa un patró molt similar en les assignatures de biologia i geologia, física i química i matemàtiques. En totes tres, entre un 54% i un 61% de l'alumnat afirma dedicar, de mitjana, entre 30 minuts i dues hores a l'estudi i a fer tasques relacionades amb aquestes matèries. Hi ha una diferència respecte a les matèries lingüístiques: es duplica (fins al 20%) el percentatge d'alumnat que respon que la setmana anterior a l'aplicació de l'enquesta va dedicar més de dues hores a aquestes tres matèries.

La matèria de tecnologia, en canvi, presenta una pauta diferent. Igual que ocorria en les tres llengües, només un 10% de l'alumnat afirma dedicar més de 2 hores a aquesta matèria a casa. La proporció d'alumnat que respon que no hi dedica temps (40,2%) i el que afirma dedicar-n'hi el mínim (49,3%), que és entre 30 minuts i 2 hores, està molt equilibrada.

Gràfic 4.9. ***La darrera setmana fora del centre, quant temps, de mitjana, has dedicat a fer deures o a estudiar per a les matèries següents*****. Percentatges**

4.6. Ús de les Tecnologies de la Informació i la comunicació (TIC)

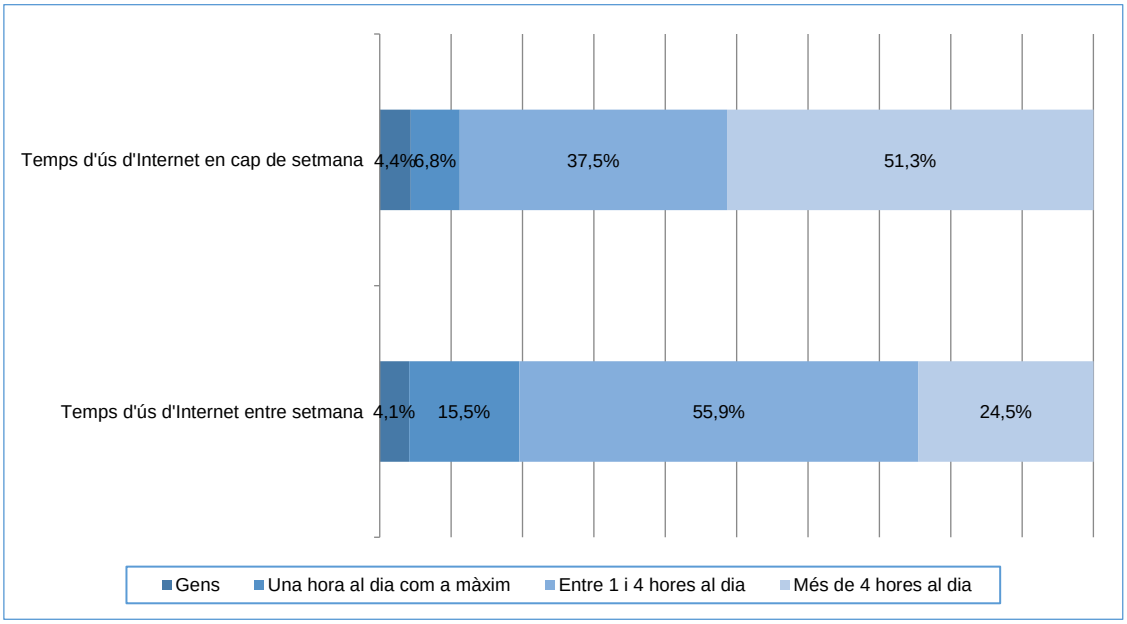
4.6.1. Temps d'ús d'Internet per a tasques no relacionades amb l'escola

Les dades mostren una clara diferència entre el patró d'ús d'Internet en un dia de cap de setmana i en un dia entre setmana.

Entre setmana, hi ha una majoria d'alumnat (55,9%) que afirma dedicar-hi entre 1 i 4 hores diàries, mentre que un 24,5% respon que hi dedica més de 4 hores. En cap de setmana, però, aquests percentatges s'inverteixen i és el 51,3% el que afirma que hi dedica més de 4 hores diàries mentre el 37,5% diu que hi dedica entre 1 i 4 hores. Tot i aquesta diferència, el que queda clar és que una gran majoria de l'alumnat, entre el 80% i el 90%, dedica diàriament més d'una hora a l'ús d'Internet per a tasques d'oci, fet que reforça les plataformes digitals com una de les principals inversions de temps de l'alumnat de Catalunya en el seu temps lliure.

En l'altre extrem se situa l'aproximadament 10% de l'alumnat que afirma dedicar, com a màxim, 1 hora al dia en cap de setmana a l'ús d'Internet i 19,6% que diu que hi dedica aquest mateix temps diàriament i entre setmana. Per últim, cal destacar que aquests darrers percentatges inclouen aquella part de l'alumnat especialment vulnerable socioeconòmicament que no té dispositius digitals i/o d'accés a Internet.

Gràfic 4.10. ***Indica quant de temps utilitzes Internet per a les teves coses personals (tasques no relacionades amb l'escola)*** **(n=2.677). Percentatges**

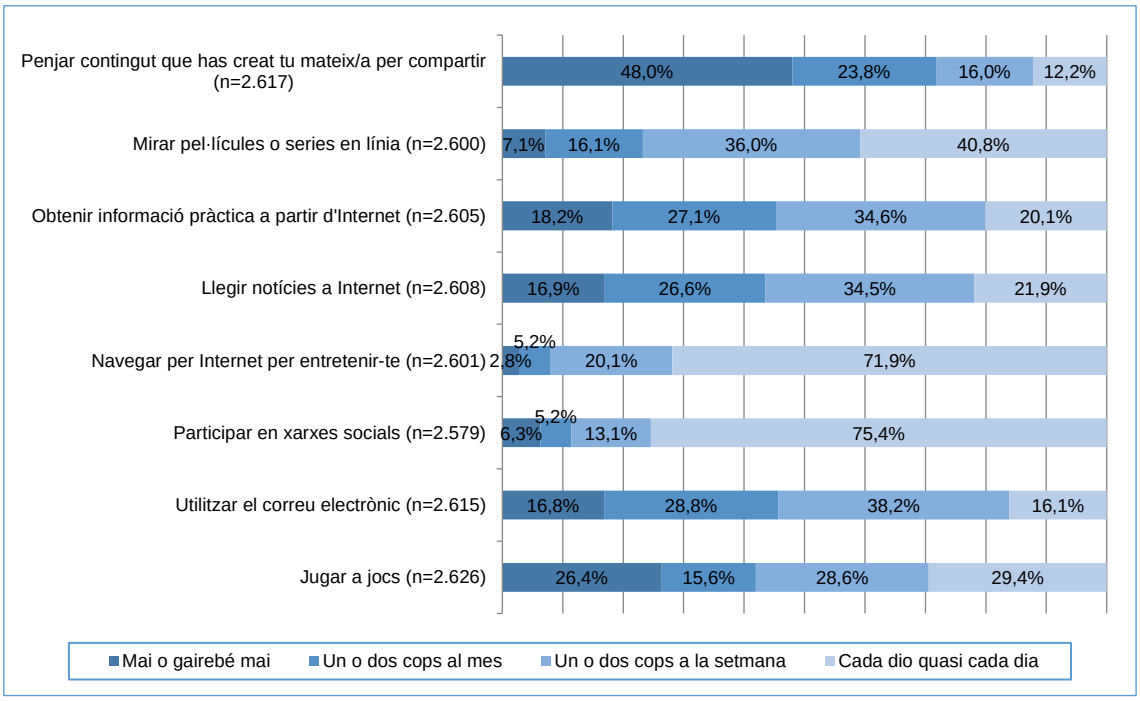

4.6.2. Impacte dels aparells digitals en el dia a dia fora del centre

Les activitats que l'alumnat de Catalunya declara que prefereix són navegar per Internet amb l'objectiu d'entretenir-se (el 71,9% afirma que ho fa cada dia) i l'ús de xarxes socials (75,4%), seguides per mirar pel·lícules o series en línia', amb un 40,8% de l'alumnat que respon que ho fa cada dia. A l'extrem oposat se situa penjar contingut creat per un mateix per compartir-lo, perquè un 48% de l'alumat afirma no fer-ho mai i un 23,8% només un o dos cops al més.

La resta d'activitats ("Obtenir informació pràctica a partir d'Internet", "Llegir notícies a Internet", "Utilitzar el correu electrònic" i "Jugar a jocs") presenten un patró de distribució semblant, amb uns percentatges d'alumnat similars en les quatre categories de freqüència d'ús.

Gràfic 4.11. ***Amb quina freqüència utilitzes dispositius i aplicacions tecnològiques per fer les següents activitats, no relacionades amb l'escola, fora del centre?*** **Percentatges**

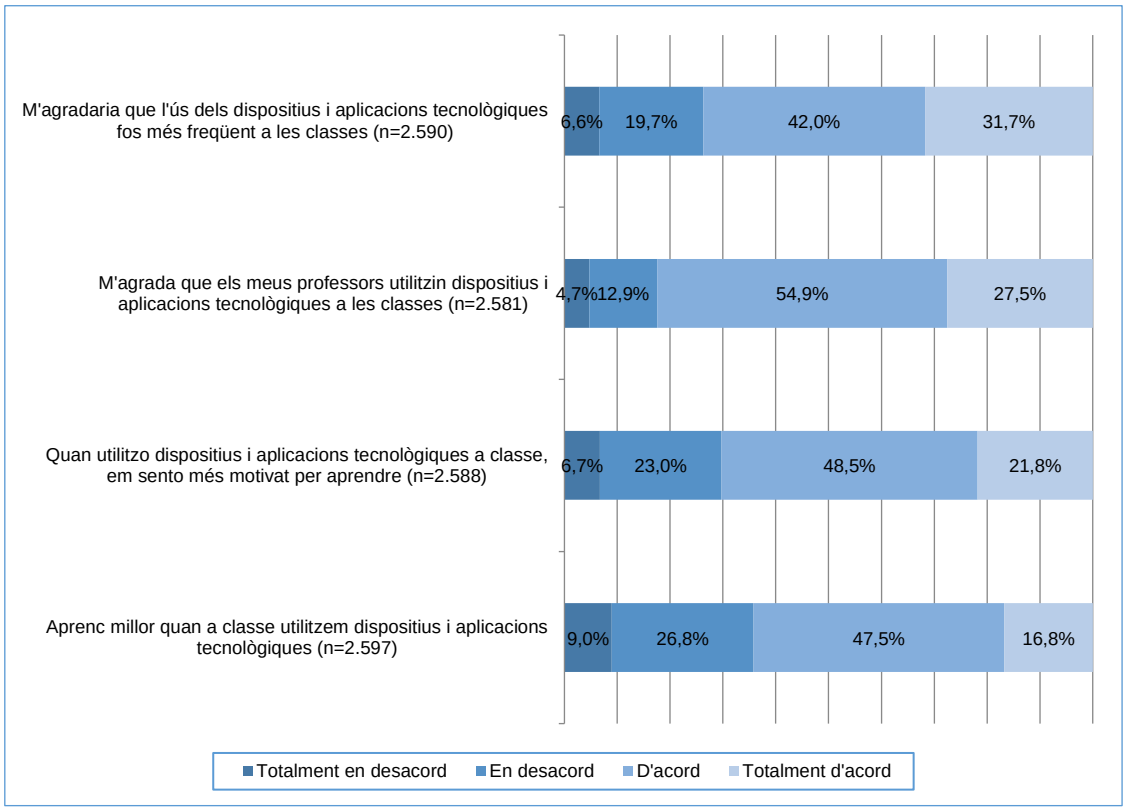

4.6.3. Impacte dels aparells digitals a l'aula

Hi ha consens a l'hora de valorar positivament l'ús de dispositius digitals a l'aula. Amb un percentatge superior al 80%, l'alumnat enquestat afirma que li agrada l'ús de dispositius i aplicacions tecnològiques a les classes i aproximadament al 75% li agradaria que aquest ús fos més freqüent.

Un 70% respon que està més motivat a classe quan s'utilitzen aquesta mena de dispositius a l'aula i un 64,3% afirma que aquests dispositius l'ajuden a aprendre millor els continguts de les matèries.

Gràfic 4.12. ***Pensa en la teva experiència amb els dispositius i les aplicacions tecnològiques a les classes: fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents?*** **Percentatges**

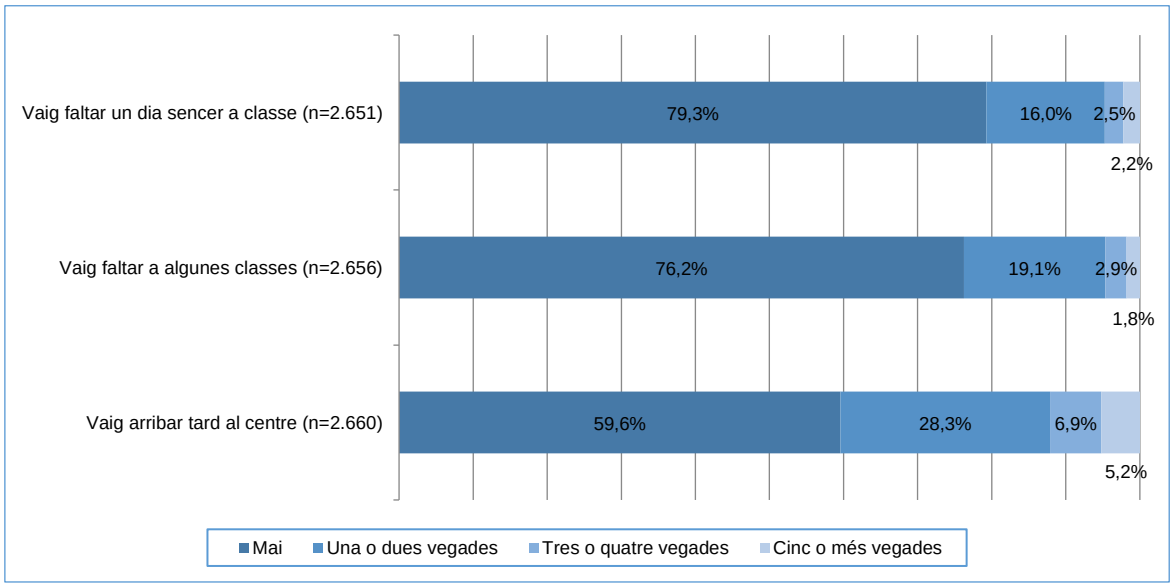
4.7. Actituds, hàbits i estratègies d'estudi

4.7.1. Absentisme i falta de puntualitat al centre

Més de tres quartes parts de l'alumnat afirma no haver faltat cap dia al centre (79,3%) ni a cap classe (76,2%) en les dues setmanes anteriors a les d'aplicació del qüestionari. A més, menys d'un 15% de l'alumnat diu que ha faltat més de tres vegades en el mateix període de temps. Aquestes dades suggereixen un baix nivell d'absentisme entre l'alumnat de Catalunya, perquè en aquest percentatge també s'inclou l'alumnat que va haver de faltar a classe per causes alienes a la seva voluntat, com podrien ser els casos de malaltia.

Pel que fa a la puntualitat, un 59,6% de l'alumnat enquestat diu que no ha arribat tard a cap classe en les dues darreres setmanes abans de respondre el qüestionari, mentre que el 60,4% restant afirma haver-ho fet, com a mínim, un cop.

Gràfic 4.13. ***En les últimes dues setmanes senceres de classe, amb una freqüència s'han donat les situacions següents sense cap motiu justificat?*** **Percentatges**

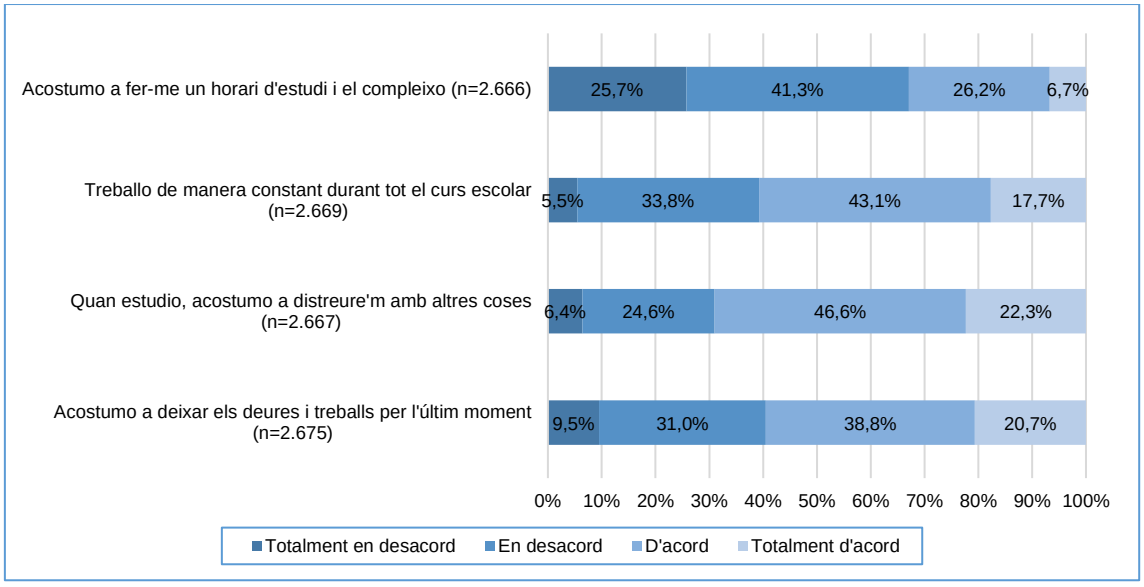

4.7.2. Constància i hàbits d'estudi i afició per la lectura

Una majoria de l'alumnat (60,8%) afirma treballar de manera constant al llarg de tot el curs escolar. Tot i això, cal remarcar que aquesta majoria no és gaire àmplia. Un percentatge molt similar de l'alumnat enquestat afirma deixar els deures i els treballs per a l'últim moment (59,5%) i un percentatge lleugerament superior de l'alumnat enquestat afirma distreure's amb altres coses quan estudia (71,2%).

Per altra banda, la majoria de l'alumnat enquestat (67%) nega tenir el costum de fer-se un horari d'estudi i complir-lo.

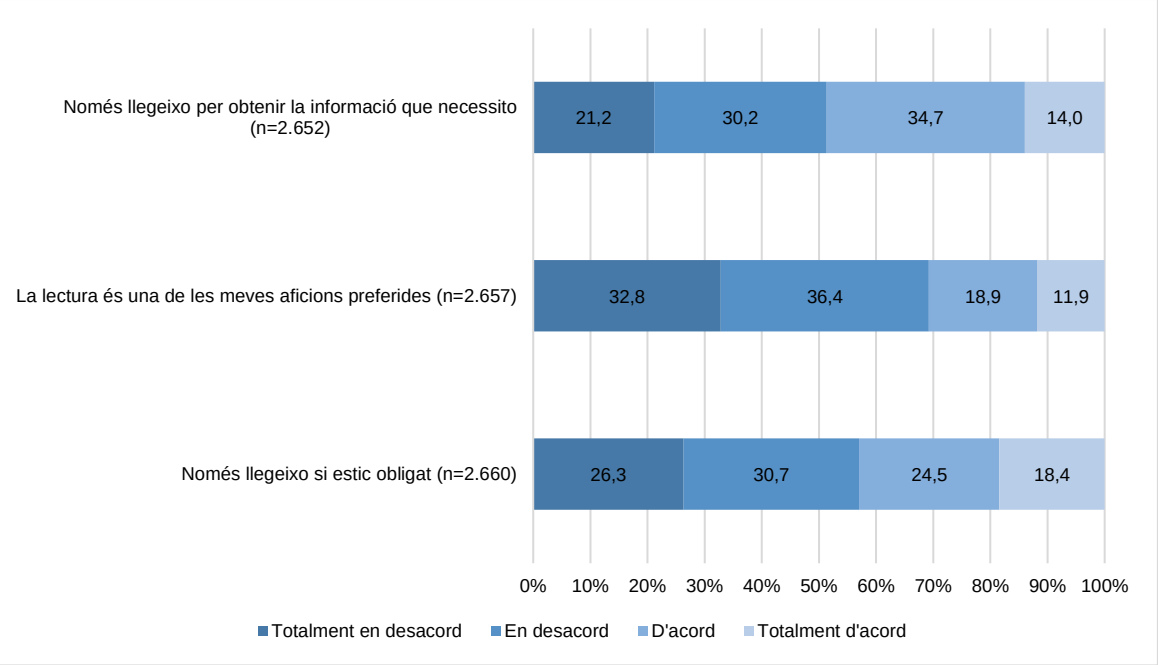
Gràfic 4.14. *Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre tu mateix/a?* Percentatges

4.7.3. Hàbits i afició per la lectura

Un 69,2% de l'alumnat respon que la lectura no és una de les seves aficions preferides. En concordança amb aquesta dada, un 51,4% i un 57% de l'alumnat enquestat afirmen només llegir per obtenir informació necessària o per obligació, respectivament. Aquestes són unes dades preocupants tenint en compte l'impacte positiu que la lectura té en el rendiment acadèmic (vegeu l'apartat 6.9.3) i que fa necessària la consideració de mesures per incentivar l'afició per a la lectura entre l'alumnat d'educació secundària.

Gràfic 4.15. ***Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents?*** **Percentatges**

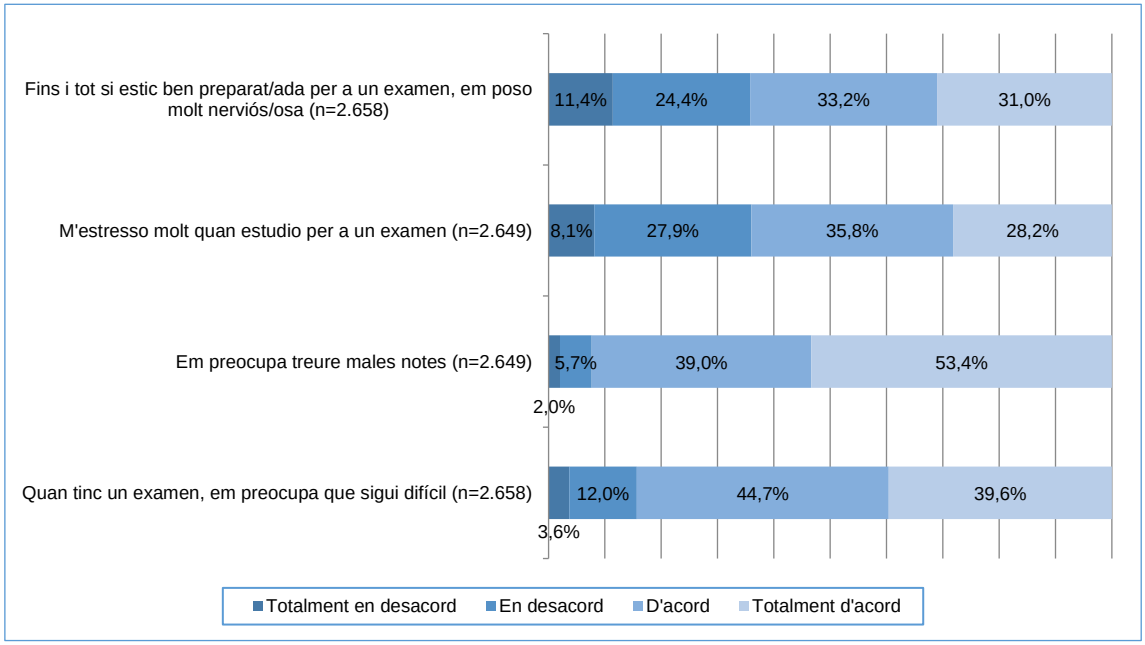
4.8. Autoconcepte i expectatives acadèmiques

4.8.1. Respostes emocionals als resultats acadèmics

Una àmplia majoria de l'alumnat enquestat afirma sentir-se preocupat per treure males notes (92,4%) i per la dificultat dels exàmens (84,3%). Aquest percentatge es redueix quan es valora el percentatge d'alumnes que respon que es posa nerviós a l'hora de fer un examen, tot i estar-hi ben preparat (64,2%), i el que afirma estressar-se quan estudia per a un examen (64%).

En les quatre frases comentades se supera de manera folgada el 50% de respostes que mostren l'ansietat de l'alumnat, dada que reflecteix l'impacte emocional que tenen els exàmens i les qualificacions en l'alumnat d'educació secundària obligatòria.

Gràfic 4.16. *Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre tu mateix/a?* Percentatges

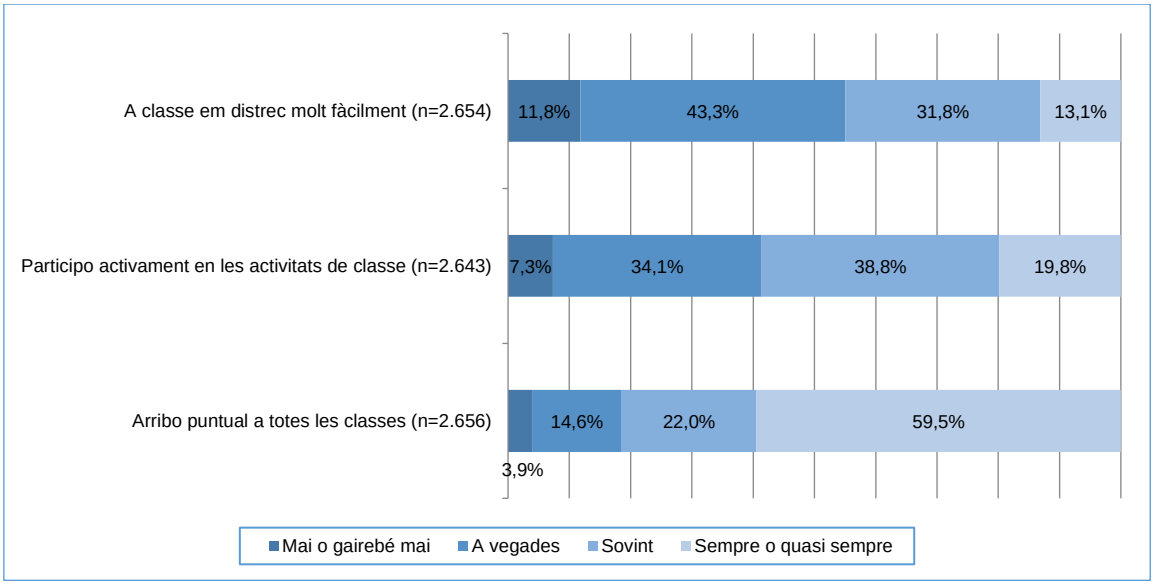
4.8.2. Actitud a l'aula

Un 59,5% de l'alumnat afirma arribar sempre o quasi sempre puntual a totes les classes i un 22% respon que ho fa sovint. A l'extrem oposat, només un 3,9% de l'alumnat enquestat afirma no arribar mai o gairebé mai puntual a les classes.

Pel que fa a les distraccions a l'aula, un 13,1% de l'alumnat enquestat respon que es distreu fàcilment ''Sempre o quasi sempre'', mentre que un 7,3% afirma fer-ho ''Mai o gairebé mai''. Així doncs, el gruix de l'alumnat se situa en els valors intermedis, perquè un 31,8% diu que es distreu ''Sovint'' i un 43,3% afirma fer-ho ''A vegades''.

Una pauta similar es dona quan s'analitza la participació activa de l'alumnat en les activitats de classe: un 19,8% afirma participar-hi ''Sempre o quasi sempre'' mentre que, en l'extrem oposat, un 7,3% respon que no participa ''Mai o gairebé mai'' en les activitats de classe. Així, són novament les categories més centrals les que agrupen la majoria de l'alumnat, atès que un 38,8% afirma participar-hi ''Sovint'' i un 34,1% diu que ho fa ''A vegades''.

Gràfic 4.17. *Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre les teves classes?* Percentatges

4.8.3. Expectatives acadèmiques de l'alumnat

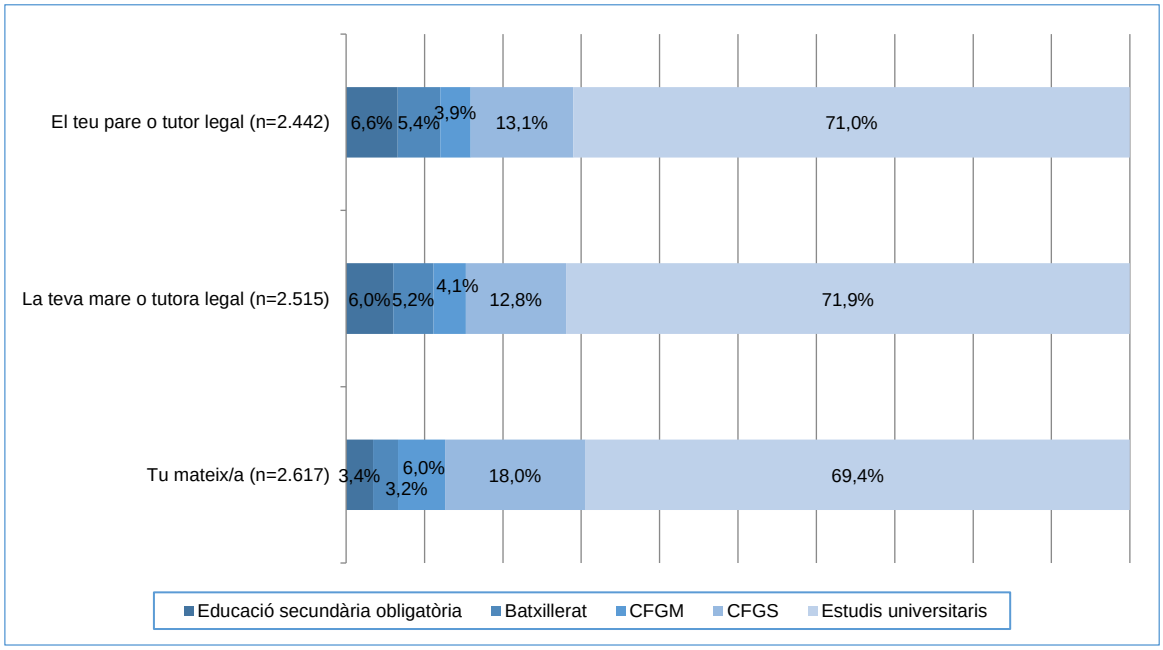
Les expectatives acadèmiques que l'alumnat té sobre el seu futur coincideixen, pràcticament en la seva totalitat, amb les que tenen els seus pares o tutors legals i les seves mares o tutores legals.

Aproximadament el 70% de l'alumnat espera aconseguir titulacions universitàries, percentatge que és pràcticament el mateix que el que s'obté quan la pregunta es refereix a les expectatives declarades dels seus progenitors o tutors.

La segona opció majoritària és la de cicles formatius de grau superior (CFGS), amb percentatges propers al 15%, tant en l'alumnat (18%) com en els seus pares o tutors legals (13,1%) i en les seves mares o tutores legals (12,8%). La resta d'opcions plantejades no superen mai el 10%: batxillerat, educació secundària obligatòria i cicles formatius de grau mitjà (CFGM).

Aquestes dades demostren, doncs, que la prioritat per a l'alumnat de Catalunya i per a les seves famílies és, de manera molt majoritària, l'assoliment d'estudis universitaris.

Gràfic 4.18. ***Quin és el títol acadèmic més alt que esperes obtenir? I quin espera la teva família que obtinguis?*** **Percentatges**

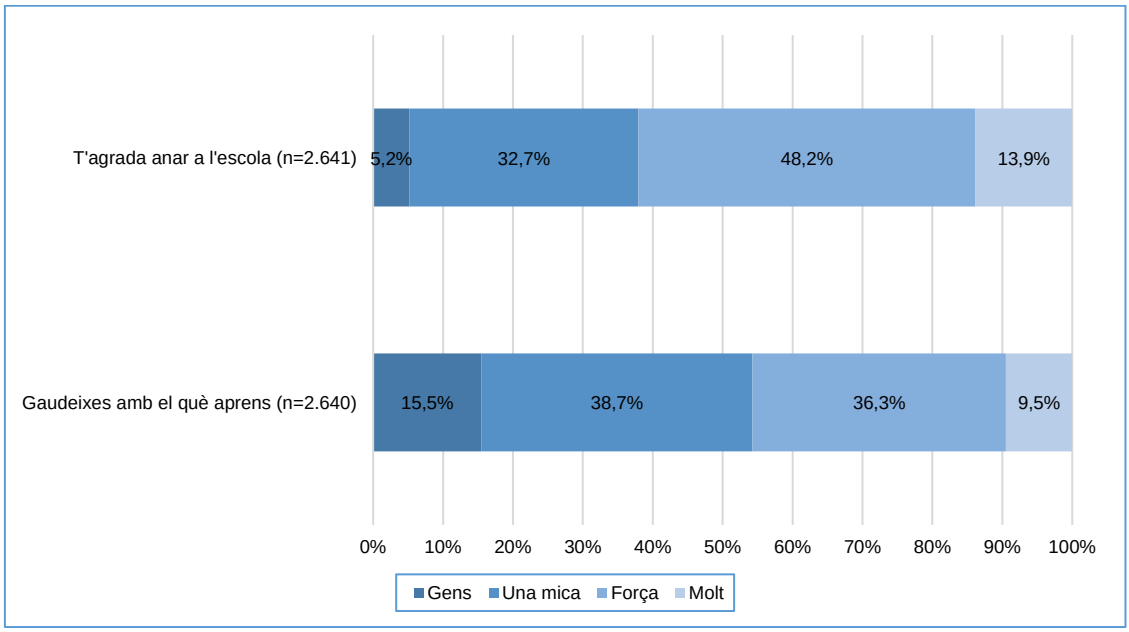

4.8.4. Satisfacció amb l'aprenentatge i el centre

Una majoria de l'alumnat enquestat afirma que li agrada força (48,2%) o molt (13,9%) anar l'escola. Tot i aquesta majoria, també hi ha un alt percentatge d'alumnat que afirma que només li agrada una mica (32,7%). Molt més minoritari és el percentatge d'alumnat que afirma que no li agrada gens anar a l'escola, un 5,2%.

El percentatge d'alumnat situat en les categories de força i molt disminueix quan es pregunta pel que s'aprèn a l'escola. Només un 9,5% afirma gaudir molt amb l'aprenentatge i un 36,3% afirma gaudir-ne força. En aquest cas, és majoritari el percentatge d'alumnat que afirma gaudir-ne només una mica, amb un 38,7%, i també creix el percentatge d'alumnat que afirma no gaudir-ne gens, amb un 15,5%.

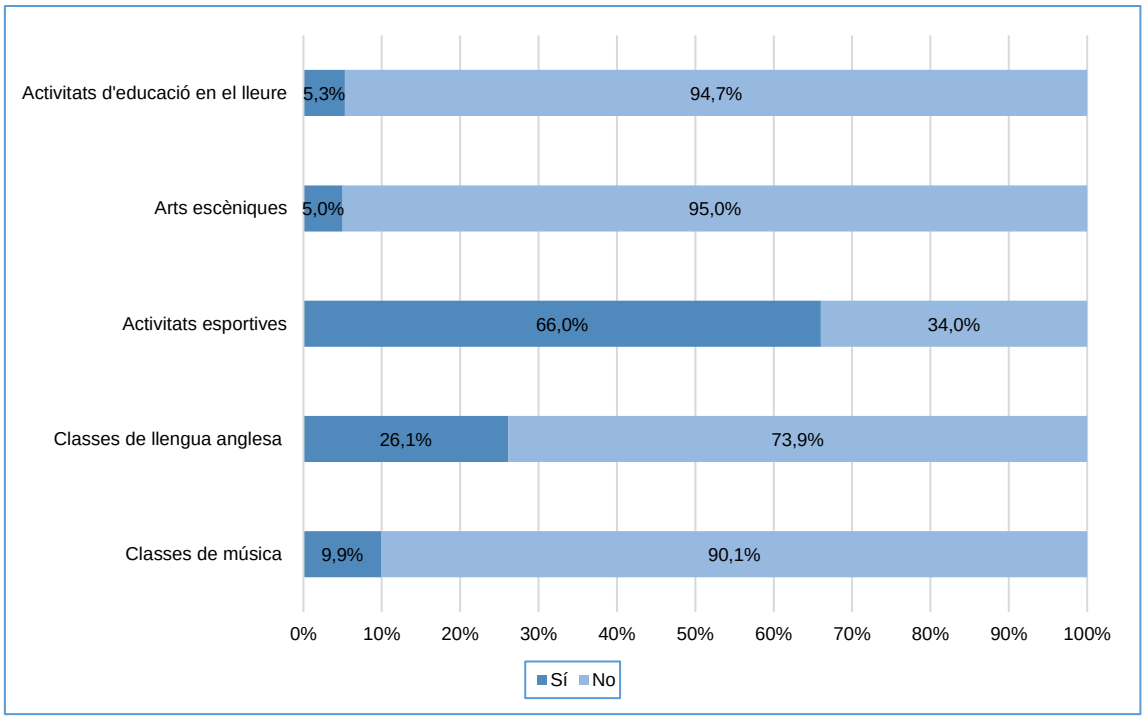
Gràfic 4.19. *Indica en quina mesura....* (Percentatges)

4.8.5. Activitats extraescolars

Una majoria de l'alumnat enquestat, el 66%, afirma fer activitats esportives, individuals o en equip, fora del centre. La segona activitat extraescolar amb més èxit són les classes de llengua anglesa, amb un 26,1% de l'alumnat que declara fer-ne. Molt lluny d'aquests percentatges hi ha les classes de música, amb un 9,9%, les activitats d'educació en el lleure, amb un 5,3%, i les arts escèniques, amb un 5%.

Gràfic 4.20. *Fora de l'horari escolar, fas alguna de les següents activitats?* (n=2.525). Percentatges

5. CÀLCUL DE L'ÍNDEX ISE I ICC MITJANÇANT L'ANÀLISI DE COMPONENTS PRINCIPALS CATEGÒRICS

L'objectiu de l'anàlisi del context socioeconòmic (ISE) i cultural familiar (ICC) de l'alumnat és identificar fins a quin punt la realitat de partida de l'alumnat condiciona el rendiment en l'avaluació de les competències bàsiques.

A causa de la consideració en el qüestionari de context de nombroses variables que reflecteixen aspectes de la realitat socioeconòmica i cultural de l'alumnat, es decideix elaborar dos índexs: el socioeconòmic i el cultural. L'objectiu d'aquests dos índexs és englobar les variables associades als contextos familiars i d'entorn més vinculades a aspectes socials, econòmics i culturals de manera que es puguin representar en un únic valor que, un cop normalitzat, pugui ser comparable entre els casos i en permeti una classificació acurada.

Els ítems relacionats per a l'elaboració d'aquests índexs es poden destriar en dos gran blocs:

- Per una banda, en el qüestionari de context s'inclouen preguntes referides a les **possessions i béns de la llar**. La disponibilitat d'habitació pròpia, tenir ordinador(s) amb connexió a Internet, disposar de tauletes o comptar amb una persona externa per ajudar en les tasques de la llar en són alguns exemples. Aquestes variables s'utilitzen per a calcular l'índex socioeconòmic.

- D'altra banda, també s'hi inclouen ítems de **capital cultural familiar**, com el nivell d'estudis màxim de les mares, pares i tutors, la freqüència de lectura de llibres, revistes o premsa a casa o el fet de parlar a casa habitualment sobre temes d'actualitat. Aquests ítems s'utilitzen per al càlcul de l'índex del capital cultural.

Per a l'obtenció dels índexs, s'ha aplicat el procediment estadístic de l'anàlisi factorial de components principals. Un dels objectius de les anàlisis factorials és reduir un nombre elevat de variables en un conjunt més baix de factors que conservin la informació essencial dels ítems originals. La idea principal que hi ha al darrere d'aquesta metodologia és que diverses variables aporten la mateixa informació —és a dir que, *de facto,* estarien mesurant el mateix fenomen— i que, per tant, la seva consideració aïllada podria suposar una redundància. Així, s'han analitzat tots els ítems indicadors de l'estatus socioeconòmic familiar i tots aquells relacionats amb el capital cultural.

L'anàlisi factorial de components principals agrupa les diferents variables introduïdes en diferents components o dimensions, formats per variables relacionades entre elles. Així, aquesta anàlisi projecta les diferents variables en una recta i dona el valor de correlació de cada un dels punts generats per cada variable i l'eix. D'aquesta manera, les variables amb un pes més proper a 1 o a -1 covariaran més amb la recta generada i tindran més pes dins del component al qual pertanyen. Per altra banda, aquelles variables amb un pes proper a 0, en no correlacionar amb l'eix, pràcticament no ens aportaran informació rellevant del component i podran ser descartades. Cal garantir que en projectar els punts sobre l'eix no es perdi la informació continguda en les

variables de partida: en definitiva, cal garantir la qualitat del procés. És per això que la seva execució va acompanyada de determinats paràmetres estadístics que n'indiquen el nivell de qualitat.

D'entre tots els ítems del qüestionari de context, han estat seleccionats els 8 amb major potencialitat estadística en relació amb el capital socioeconòmic i 5 amb el capital cultural. Els components generats amb aquestes variables expliquen un 30,3% i un 46,6%, respectivament, de la variància total de la mostra.

Les variables incloses en l'índex socioeconòmic i en el de capital cultural i el seu pes relatiu a cada un dels índexs es descriuen a continuació.

Taula 5.1. Matriu de components i variables incloses en l'índex socioeconòmic i l'índex de capital cultural

Matriu de components de l'índex socioeconòmic (ISE)	
	Component
Nombre de cotxes	,469
Nombre d'ordinadors	,530
Nombre de tauletes	,524
Nombre d'ebooks	,422
Servei domèstic	,658
Possessió de segona residència	,471
Ocupació laboral de la mare o tutora legal	,649
Ocupació laboral del pare o tutor legal	,625

Matriu de components de l'índex de capital cultural (ICC)	
	Component
Hàbit de lectura dels progenitors: llibres	,663
Hàbit de lectura dels progenitors: revistes	,548
Hàbit de lectura dels progenitors: premsa	,650
Nivell acadèmic més alt de la mare o tutora legal	,761
Nivell acadèmic més alt del pare o tutor legal	,768

Un cop la informació de les variables originals ha quedat reduïda a dos índexs, s'utilitzen les puntuacions factorials (és a dir, els valors concrets de cada alumne en aquestes variables) i la importància relativa de cada factor per calcular numèricament el seu valor per a cada alumne.

Per tal de facilitar-ne la interpretació, els valors normalitzats d'aquest índex s'han transformat per crear una escala de nombres positius amb una mitjana fixada en 50 per al conjunt de Catalunya i una desviació típica de 10.[5] Per exemple, donades aquestes puntuacions originals (P.O), les puntuacions transformades (P.T) quedarien de la manera següent:

Alumne	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Mitjana	Desviació
P.O.	1,03	-0,65	0,94	-1,04	-1,29	0,95	-0,88	0,48	-0,96	1,43	0	1
P.T.	60,3	43,5	59,4	39,6	37,1	59,5	41,2	54,8	40,4	64,3	50	10

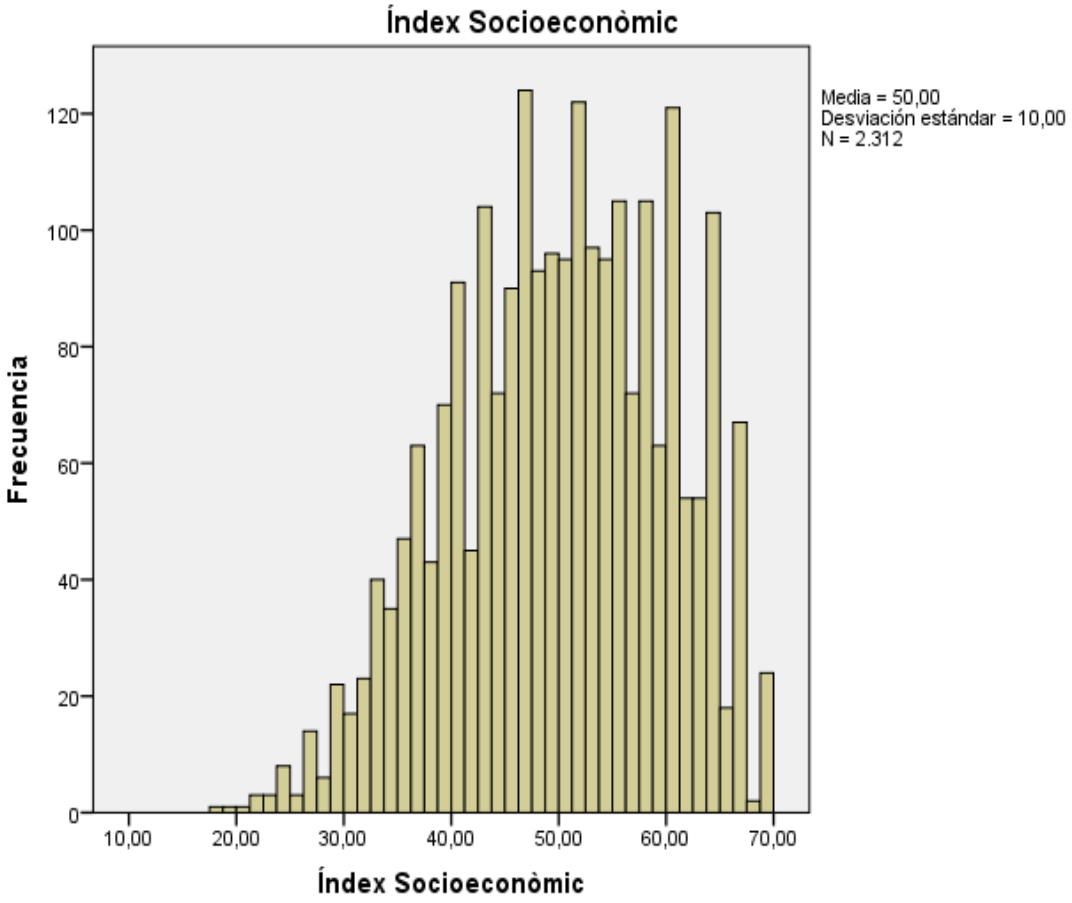
[5] Per fer la tipificació, primerament s'han estandarditzat els valors dels índexs (ISE i ICC), cosa que significa transformar les dades per aconseguir un conjunt de mitjana 0 i desviació típica d'1. Posteriorment, s'han multiplicat per 10 i se'ls ha sumat 50, valors que correspondran a la nova desviació típica i mitjana, respectivament.

És gràcies a aquesta transformació que es pot establir un ordre de l'alumnat segons el seu ISE a una escala de fàcil interpretació. Continuant amb l'exemple anterior:

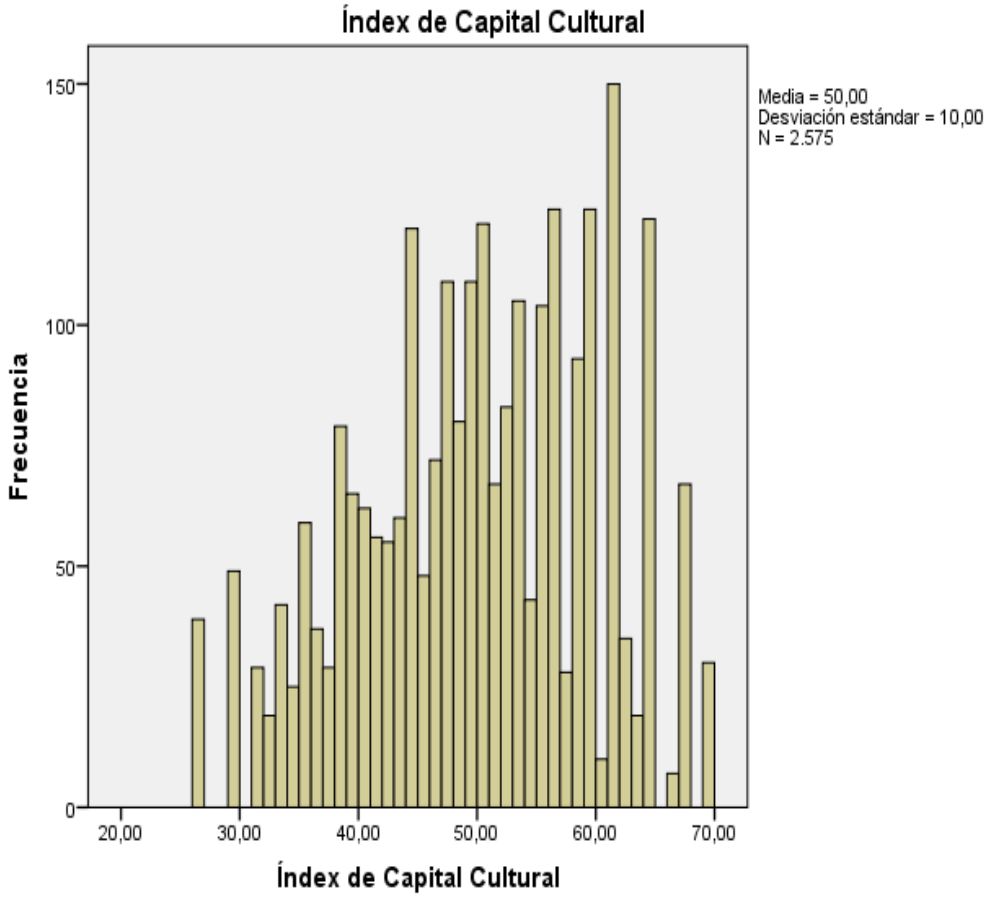
Alumne	5	4	9	7	2	8	3	6	1	10	Mitjana	Desviació
P.T.	37,1	39,6	40,4	41,2	43,5	54,8	59,4	59,5	60,3	64,3	50	10

Els histogrames següents descriuen la realitat socioeconòmica i cultural de l'alumnat de la mostra i analitzen la seva distribució segons l´índex socioeconòmic i l'índex de capital cultural.

Gràfic 5.1. Representació en histogrames de la distribució de l'alumnat segons l'índex socioeconòmic

Gràfic 5.2. Representació en histogrames de la distribució de l'alumnat segons l'índex de capital cultura

El grau de correlació entre els dos índexs és significatiu, fet que indica una relació estreta entre el nivell socioeconòmic de la família i el seu capital cultural, tal com es mostra a la taula següent.

Taula 5.2. Correlació entre l'índex socioeconòmic i l'índex de capital cultural

Correlacions			
		Índex de capital cultural	**Índex socioeconòmic**
Índex de capital cultural	**Correlació de Pearson**	1	,602**
	Sig. (bilateral)		,000
	N	2.575	2.199
Índex socioeconòmic	**Correlació de Pearson**	,602**	1
	Sig. (bilateral)	,000	
	N	2.199	2.312

Posteriorment, s'han establert 5 trams, tant en el nivell socioeconòmic com en el nivell cultural de l'alumnat, en què l'1 correspon als valors més baixos i el 5 als valors més alts. Per facilitar la comparació entre nivells, a cada grup se li ha assignat el mateix nombre d'alumnes. De no haver-ho fet així, hi hauria hagut el risc de comparar grups de grandàries molt diferents (ja que com més extrem és el valor, menor és la seva freqüència). L'opció final, doncs, ha estat la distribució en 5 nivells amb un 20% de l'alumnat de la mostra situat en cada un d'ells. La distribució de cada alumne per nivells s'ha fet de la manera següent:

Per a l'í**ndex socioeconòmic**:

- **Nivell 1**: L'alumnat amb una puntuació més baixa del punt de tall del 20%. Aquest primer punt de tall es troba en el valor d'índex de 41,07.
- **Nivell 2**: Alumnat amb valors entre el punt de tall del 20% i el del 40%, que correspon al valor 47,43.
- **Nivell 3**: Alumnat comprès entre els valors del 40% i del 60%, situat al valor de l'índex 53,27.
- **Nivell 4**: Alumnat comprès entre els punts de tall del 60% i el 80%, corresponent al valor d'índex 59,82.
- **Nivell 5**: S'hi situen els alumnes amb un valor d'índex superior al 59,82, és a dir, per sobre del 80%.

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 4	Nivell 5
20%	40%	60%	80%	
41,07	47,43	53,27	59,82	

Per a l'**índex de capital cultural**:

- **Nivell 1**: L'alumnat amb una puntuació més baixa del punt de tall del 20%. Aquest primer punt de tall es troba en el valor d'índex de 40,84.
- **Nivell 2**: Alumnat amb valors entre el punt de tall del 20% i el del 40%, que correspon al valor 47,57.
- **Nivell 3**: Alumnat comprès entre els valors del 40% i del 60%, situat al valor de l'índex 53,31.
- **Nivell 4**: Alumnat comprès entre els punts de tall del 60% i el 80%, corresponent al valor d'índex 59,08.
- **Nivell 5**: S'hi situen els alumnes amb un valor d'índex superior al 59,08, és a dir, per sobre del 80%.

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 4	Nivell 5
20%	40%	60%	80%	
40,84	47,57	53,31	59,08	

S'analitza la influència d'aquests dos índexs en els resultats de l'avaluació de quart d'ESO en els apartats que van del 6.5 al 6.8.

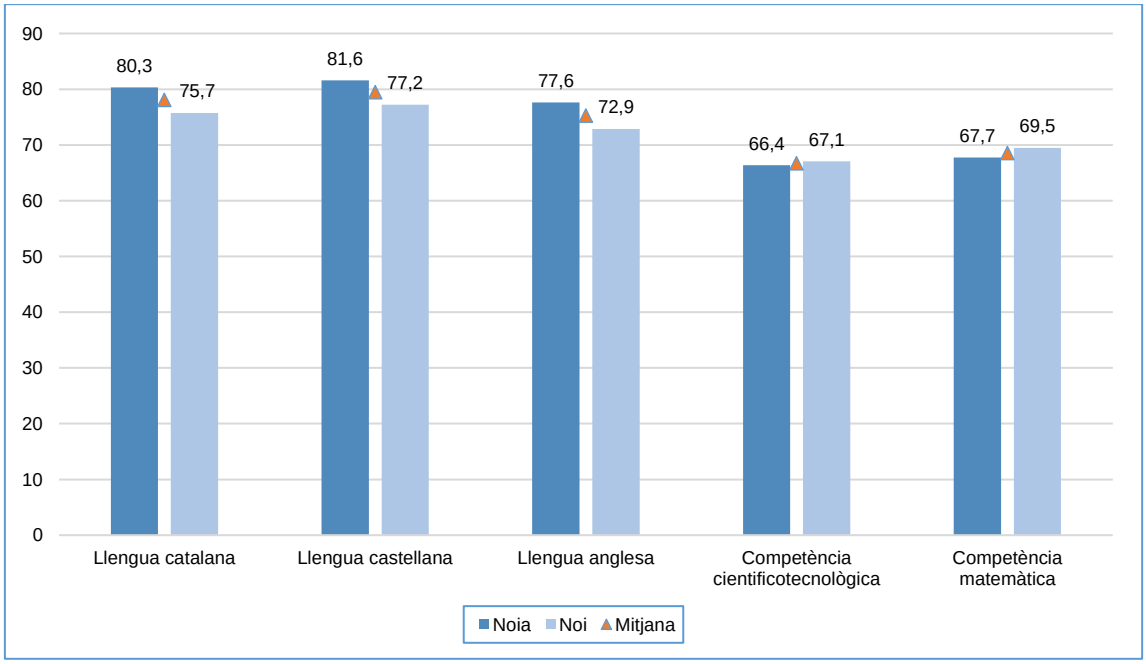
6. ANÀLISI DE LES PUNTUACIONS OBTINGUDES EN L'AVALUACIÓ DE QUART D'ESO

En aquest bloc es descriuen aquelles variables sensibles a l'associació amb els resultats de la mostra de l'avaluació de quart d'ESO 2028-2019. Els gràfics mostren les qualificacions mitjanes obtingudes en cada una de les competències avaluades. La puntuació màxima és de 100.

6.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el gènere

La diferència de resultats de les proves de competències segons el gènere de l'alumnat és estadísticament significativa en les tres llengües amb un valor de $p<0,01$.[6] En canvi, les diferències no són estadísticament significatives ni en la competència cientificotecnològica ($p=0,284$) ni en la competència matemàtica ($p=0,069$).

Gràfic 6.1. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el gènere de l'alumnat

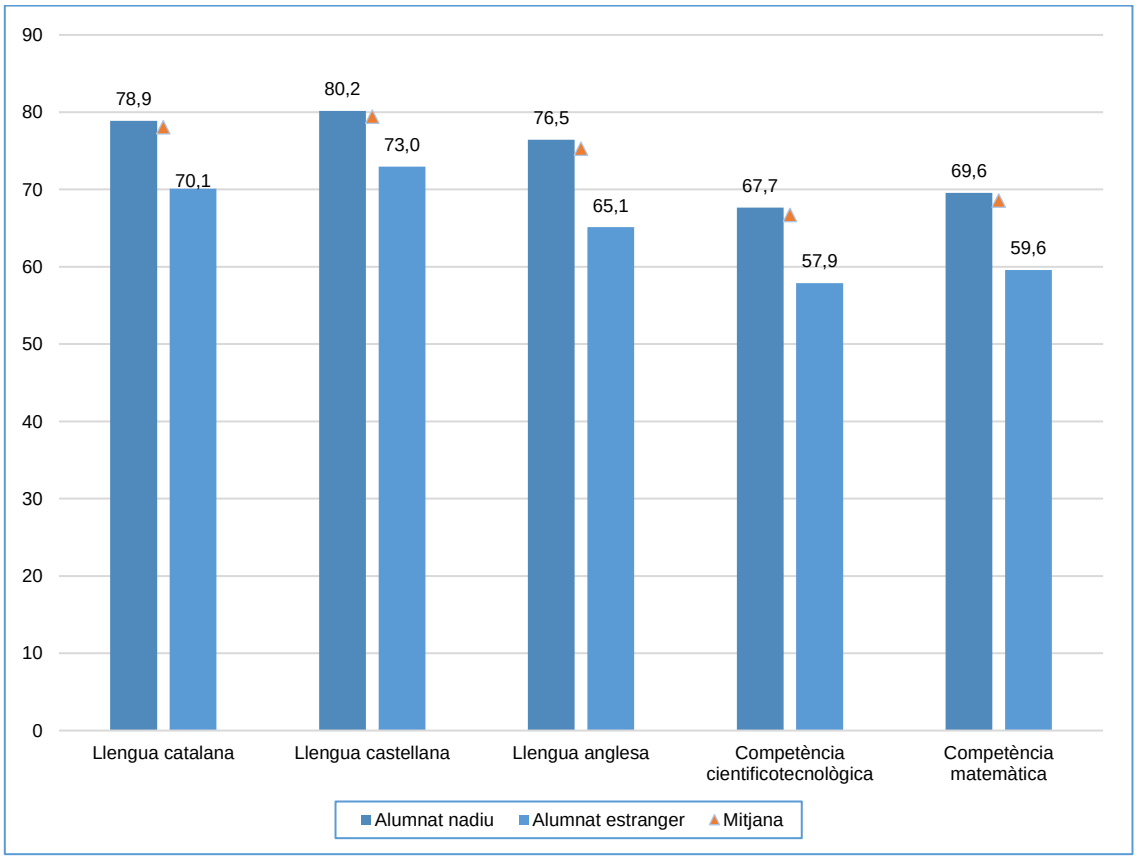

[6] En les investigacions sociològiques es diu que una sèrie de dades és *estadísticament significativa* si el seu valor *p* és menor o igual a 0,05, és a dir, que la probabilitat que la relació entre les dades analitzades sigui casual és menor o igual al 5%. Així, un valor de *p* de 0,01 expressa la significació estadística més alta.

6.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'origen geogràfic de l'alumnat

Les diferències en els resultats entre l'alumnat que ha nascut a Catalunya i l'alumnat estranger són estadísticament significatives (p<0,01). Els resultats de l'alumnat nadiu són superiors al de l'alumnat estranger en les cinc competències avaluades: la diferència és de 8 punts en llengua catalana i llengua castellana, de 9 punts en llengua anglesa i de 10 punts en les competències cientificotecnològica i matemàtica.

Gràfic 6.2. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'origen geogràfic de l'alumnat

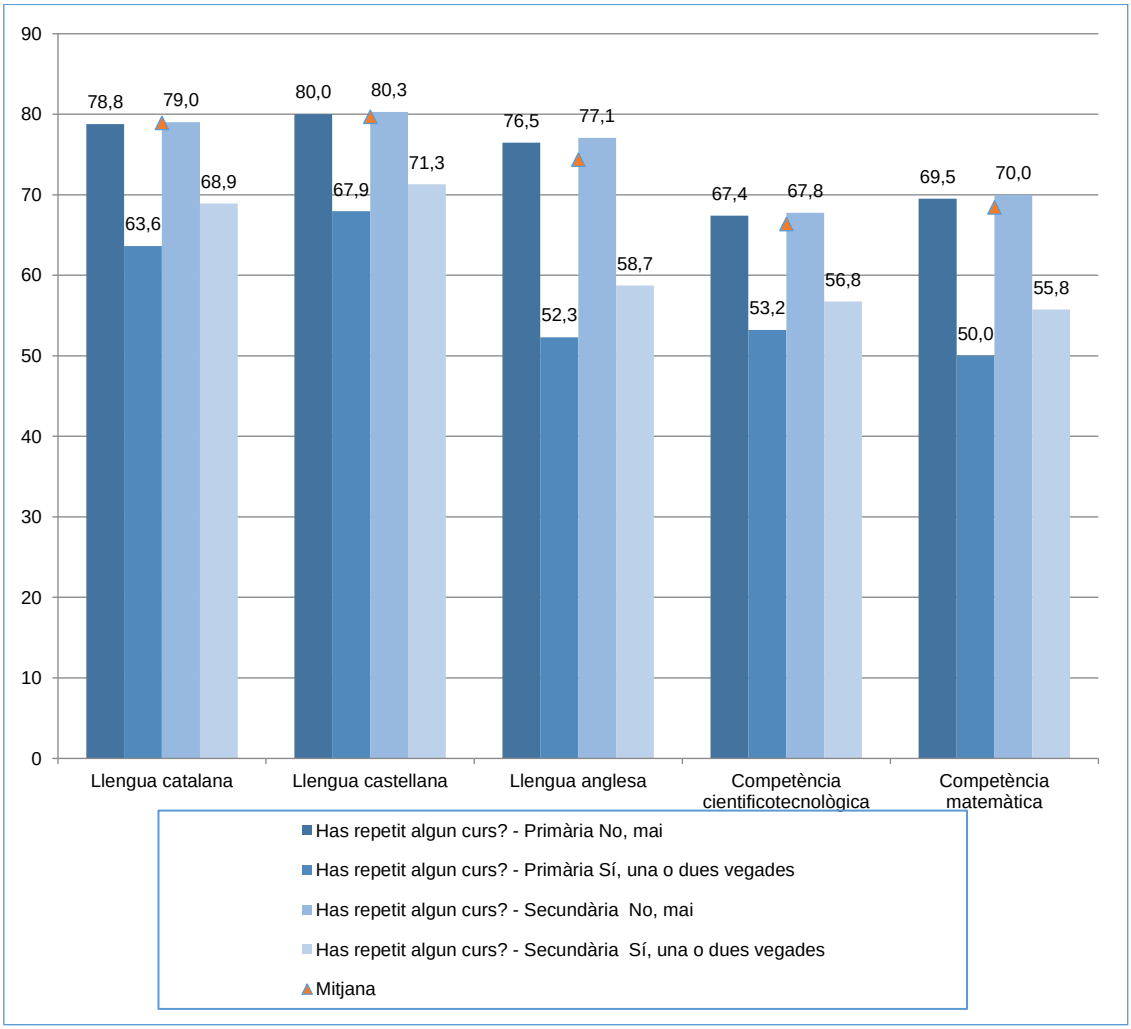

6.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la repetició de curs

Amb la significació estadística més alta, queda clar l'impacte que la repetició d'almenys un curs té en els resultats de les competències. Els resultats de l'alumnat repetidor són sempre inferiors als de l'alumnat que no ha repetit mai, tant si la repetició es va produir en l'educació primària com si va tenir lloc en l'educació secundària obligatòria, i amb independència de la competència avaluada.

Novament, i seguint el patró prèviament observat, les diferències són més notòries en la competència lingüística en llengua anglesa (24 punts si la repetició es va produir a l'educació primària i 19 punts si va tenir lloc a l'ESO) i és menys pronunciada en les competències lingüístiques en llengua catalana i llengua castellana (amb diferències que van dels 9 als 15 punts). Per últim, s'ha de remarcar que els resultats de l'alumnat que repeteix durant l'educació secundària obligatòria són superiors en les cinc competències als resultats de l'alumnat que ha repetit algun curs en l'educació primària.

Gràfic 6.3. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons la repetició d'algun curs a l'educació primària o a l'ESO

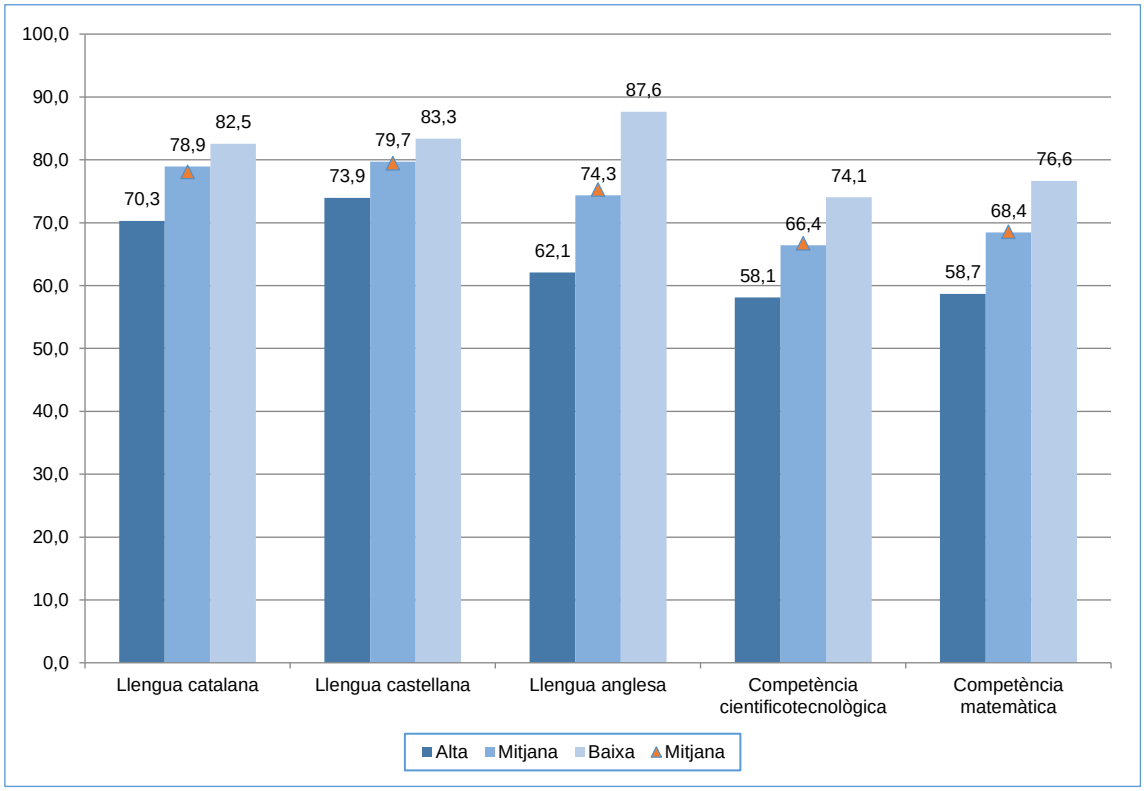

6.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el nivell de complexitat del centre

Si s'analitzen els resultats segons el nivell de complexitat del centre, s'observa que els centres de complexitat alta obtenen pitjors resultats que els centres de complexitat mitjana o baixa. Aquestes relacions tenen la significació estadística més alta.

Es detecta un patró gairebé idèntic en les cinc competències: és l'alumnat que pertany als centres de complexitat baixa qui obté millors resultats, seguit per l'alumnat dels centres de complexitat mitjana i l'alumnat dels centres de complexitat alta, que és el que obté pitjors resultats. Aquesta gradació s'accentua en la competència lingüística en llengua anglesa, en què la diferència entre els resultats de l'alumnat de centres de complexitat alta i el de centres de complexitat baixa és d'uns 25 punts. Les diferències menys notòries es troben en les competències lingüístiques en llengua catalana (12 punts) i en llengua castellana (10 punts), mentre que aquestes diferències es tornen a accentuar –sense arribar als nivells de la llengua anglesa– en les competències cientificotecnològica i matemàtica. En aquestes darreres, les diferències entre els resultats de l'alumnat de centres de complexitat alta i el de centres de complexitat baixa és de 16 i 18 punts respectivament.

Gràfic 6.4. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el nivell de complexitat del centre

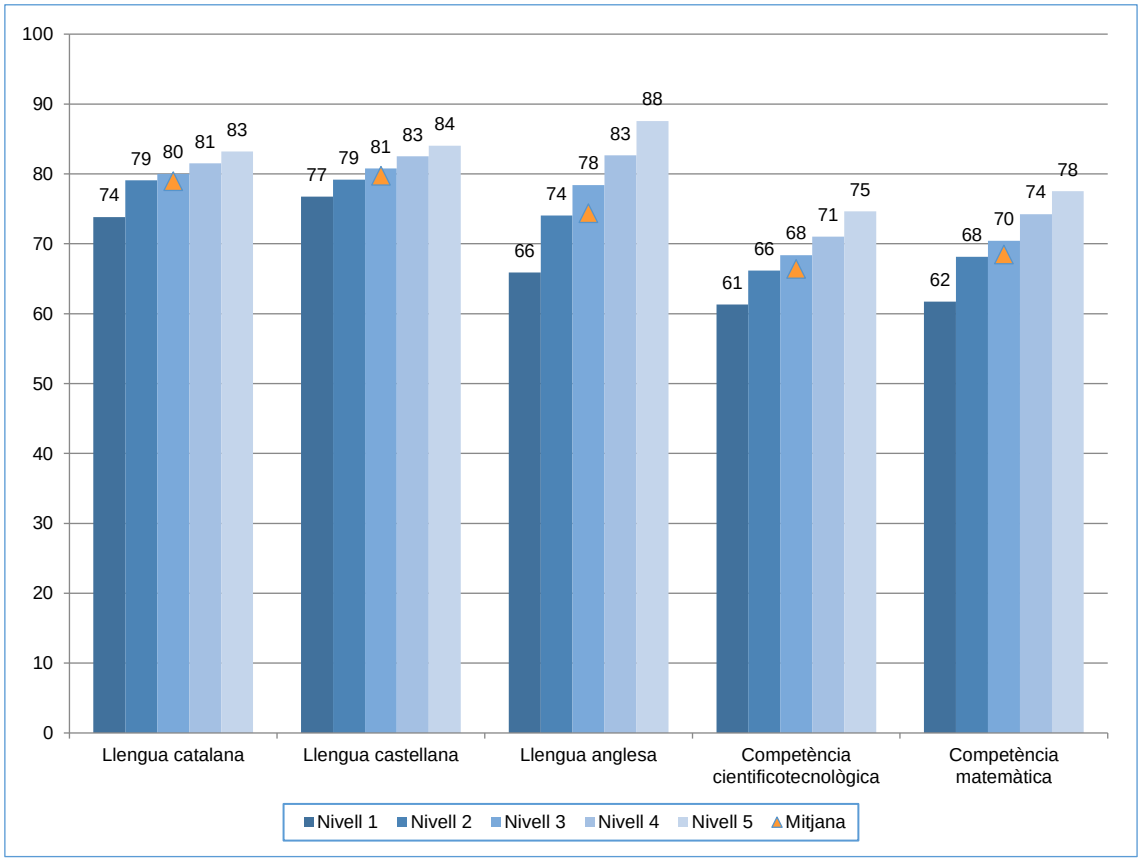

6.5. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'índex socioeconòmic (ISE) i l'índex de capital cultural (ICC)

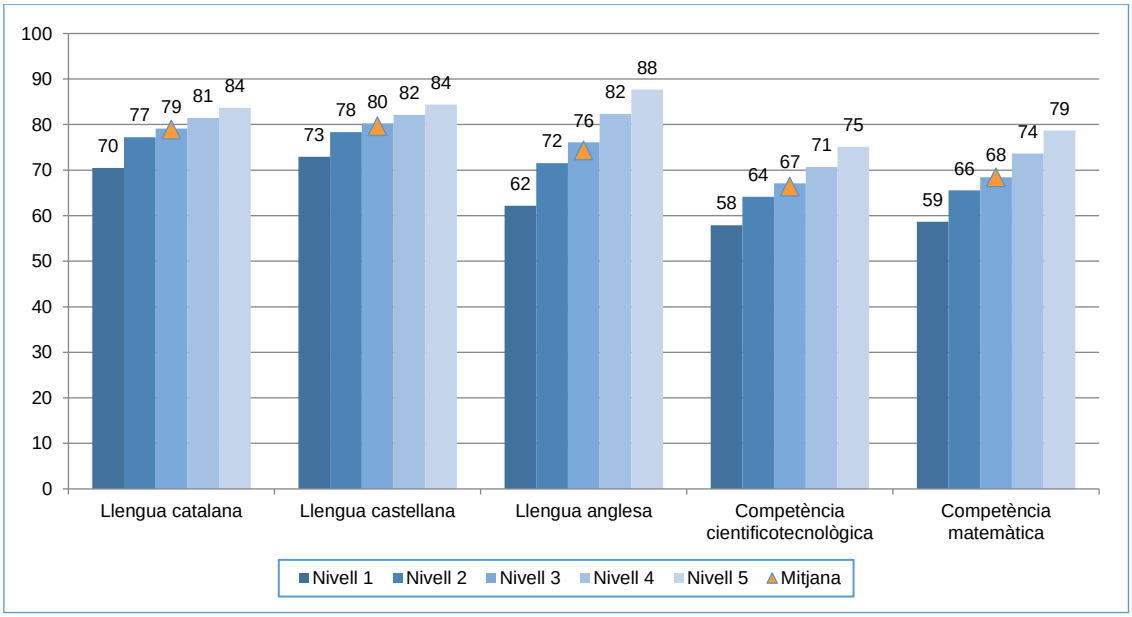
La covariació dels resultats de l'avaluació de quart d'ESO i el nivell socioeconòmic i el de capital cultural de l'alumnat tenen la significació estadística més alta en les cinc competències.

Els resultats de l'avaluació de quart d'ESO segons el valor de l'índex socioeconòmic i el de capital cultural de cada alumne segueix un mateix patró en les cinc competències: com més alts són el nivell socioeconòmic i el capital cultural familiar dels alumnes, millors són els resultats obtinguts.

Gràfic 6.5. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'índex socioeconòmic de l'alumnat

Gràfic 6.6. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'índex de capital cultural de l'alumnat

Es pot aprofundir encara més en aquest aspecte estudiant les correlacions entre els índexs socioeconòmic i el de capital cultural i els resultats de l'alumnat en les competències avaluades.

Taula 6.1. Correlació entre els resultats en l'avaluació de quart d'ESO i els índexs socioeconòmic i de capital cultural de l'alumnat

Correlacions						
		Llengua catalana	**Llengua castellana**	**Llengua anglesa**	**Competència científico-tecnològica**	**Competència matemàtica**
Índex socio-econòmic	**Correlació de Pearson**	,265**	,248**	,380**	,296**	,301**
	Sig. (bilateral)	,000	,000	,000	,000	,000
	N	2221	2233	2243	2222	2246
Índex de capital cultural	**Correlació de Pearson**	,359**	,348**	,439**	,374**	,369**
	Sig. (bilateral)	,000	,000	,000	,000	,000
	N	2454	2475	2481	2447	2487

Com es pot observar, l'índex de capital cultural mostra una correlació més forta que l'índex socioeconòmic en les cinc competències avaluades, fet que indica que el nivell cultural de la família i els seus hàbits tenen més impacte en els resultats acadèmics de l'alumnat que no pas les possessions i el seu capital socioeconòmic.

A més, aquestes dues variables tenen clarament una influència més gran en la competència lingüística en llengua anglesa, tal com es pot corroborar també mitjançant la comparació de mitjanes. Entre el nivell més baix i el nivell més alt de l'índex socioeconòmic hi ha 22 punts de diferència i 26 entre el nivell més alt i el més baix en l'índex de capital cultural.

6.6. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el nivell educatiu dels progenitors o tutors

La relació entre els resultats de les proves de l'avaluació de quart d'ESO i el nivell màxim d'estudis acabats per les mares té la significació estadística més alta en totes les competències. La covariació entre els resultats de les proves i el nivell màxim d'estudis acabats pels pares també té la significació estadística més alta en totes les competències.

El nivell màxim d'estudis acabats pels progenitors s'associa fortament amb la puntuació mitjana dels alumnes en les competències avaluades: com més alt és el nivell instructiu de les mares, els pares o els tutors, més favorables són els resultats, sense que hi hagi diferències destacades segons si es considera la formació de la mare o la del pare. Els alumnes els progenitors dels quals tenen estudis secundaris postobligatoris i/o universitaris assoleixen resultats superiors al conjunt de la mostra en totes les competències avaluades, mentre que els fills de progenitors amb estudis primaris o obligatoris obtenen puntuacions més baixes que la mitjana.

Si s'analitzen les dades de cada competència, s'observa que el resultat en llengua anglesa és el que més varia segons el nivell instructiu dels progenitors. Entre els alumnes amb mares i pares universitaris i els alumnes amb mares i pares de nivell formatiu més baix hi ha una diferència de 25 i 30 punts respectivament, mentre que el resultat en llengua catalana i llengua castellana no s'associa tan fortament amb aquesta variable (amb diferències que van entre els 14 i els 17 punts). Per últim, les competències cientificotecnològica i matemàtica es comporten de manera més semblant a les tres competències lingüístiques, perquè les diferències entre els alumnes amb mares i pares universitaris i els alumnes amb mares i pares de nivell formatiu més baix són d'entre els 15 i els 22 punts.

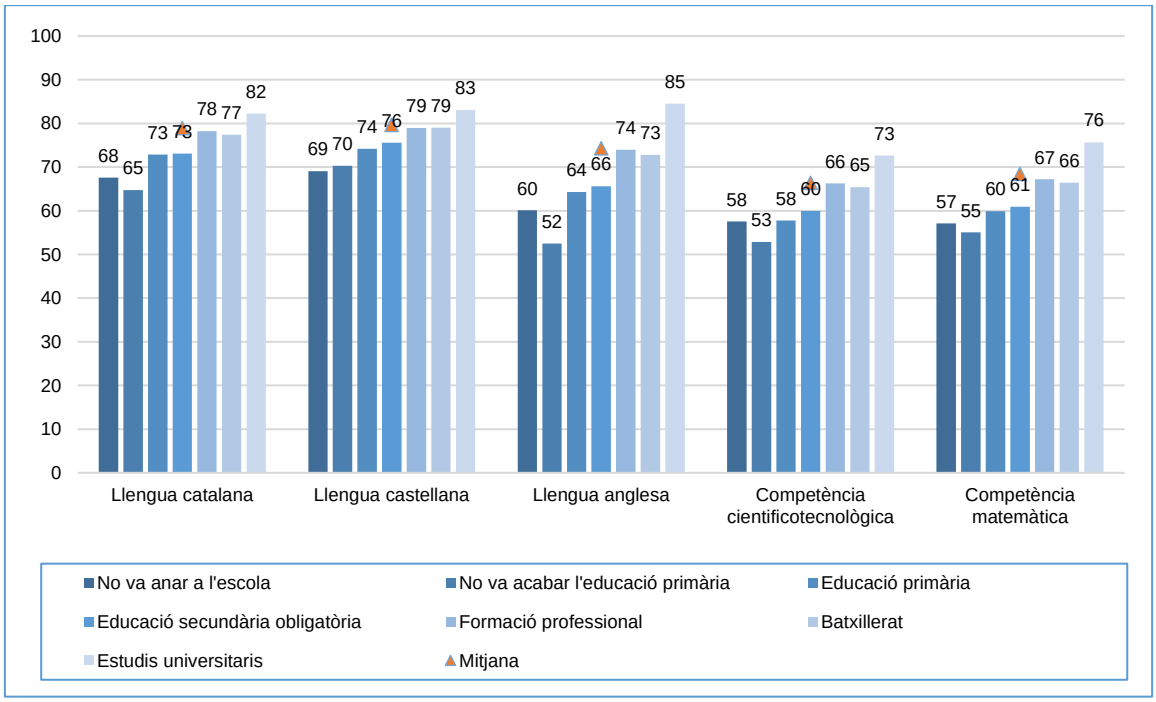
En l'anàlisi de les dades per col·lectius, s'observa que els alumnes els progenitors dels quals tenen estudis primaris o que no van assistir a l'escola obtenen una puntuació mitjana entre els 52 i els 72 punts, això és, hi ha una diferència d'uns 20 punts entre les competències amb resultats més polaritzats. El rendiment d'aquest grup és poc equilibrat, ja que hi ha oscil·lacions notables entre les diverses competències avaluades. La llengua castellana i la llengua catalana són les competències amb millor puntuació, mentre que els resultats són més modestos en llengua anglesa, en la competència cientificotecnològica i en la competència matemàtica.

L'alumnat amb progenitors que com a màxim tenen estudis obligatoris obté una puntuació mitjana que es mou en una forquilla entre els 60 i els 77 punts, que dona lloc a una diferència de 17 punts entre les competències més polaritzades. Els resultats d'aquest grup encara són poc equilibrats, ja que el rendiment en les competència de llengua catalana i llengua castellana és considerablement més alt que en llengua anglesa, en la competència cientificotecnològica i en la competència matemàtica.

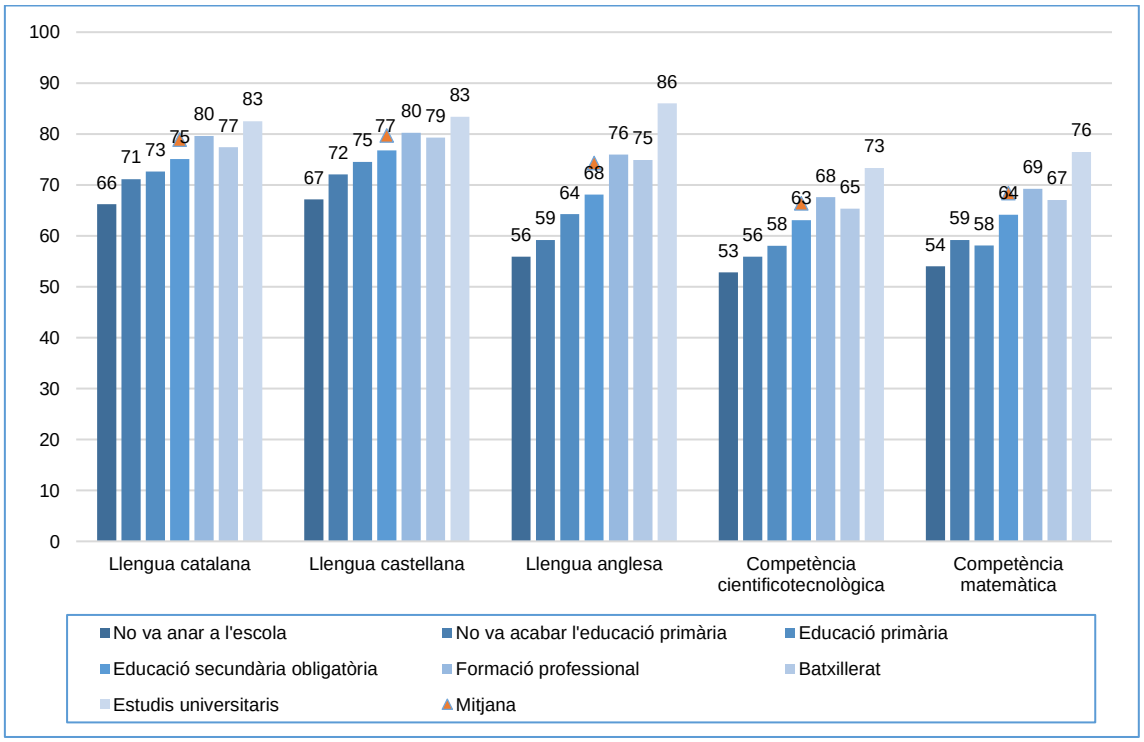
El rendiment dels alumnes els progenitors dels quals tenen estudis secundaris postobligatoris oscil·la entre els 80 punts i els 65 punts de mitjana, és a dir, que hi ha una forquilla de 15 punts. En aquest grup, cal destacar que no hi ha diferències notables entre les categories de progenitors amb formació professional o amb batxillerat.

Finalment, en considerar els resultats dels fills amb pares i mares universitaris, s'observa que les puntuacions varien entre els 73 i els 85 punts de mitjana. Aquest col·lectiu és el que assoleix un rendiment més semblant en les cinc competències i destaca clarament respecte a la resta de nivells d'estudis. Es constata, per tant, que a mesura que el nivell formatiu dels pares i mares és més alt s'incrementa la probabilitat que l'alumnat obtingui un bon rendiment en totes les competències avaluades, especialment en llengua anglesa (amb una diferència de fins a 12 punts respecte a l'alumnat els progenitors del qual tenen formació postobligatòria).

Gràfic 6.7. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el nivell educatiu de la mare o tutora legal de l'alumnat

Gràfic 6.8. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el nivell educatiu del pare o tutor legal de l'alumnat

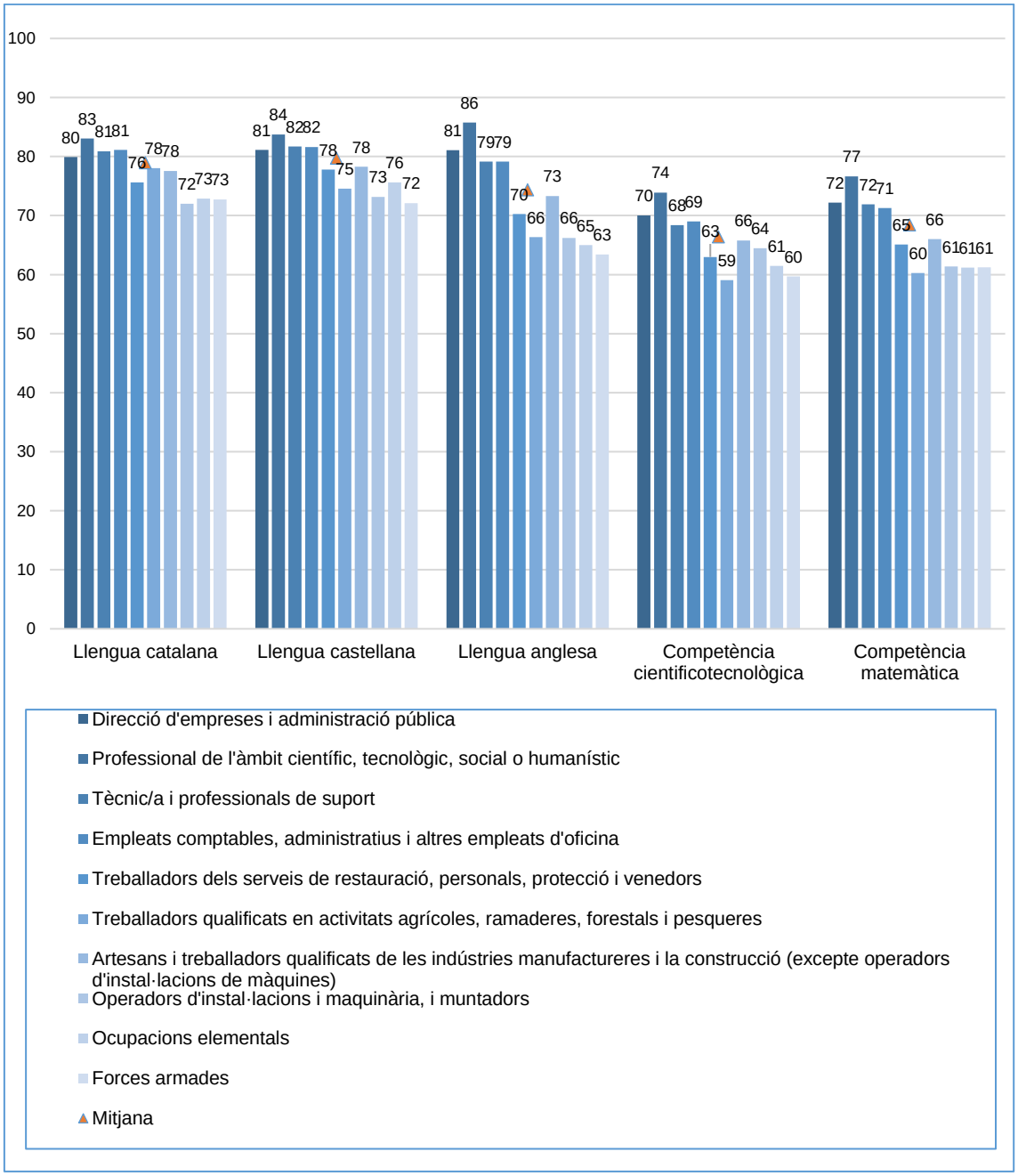
6.7. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el tipus de feina dels progenitors

A diferència de l'efecte que introduïa el nivell d'estudis dels pares i mares, no és possible afirmar que com més alt és el prestigi professional de l'ocupació del pare o de la mare, més alt serà el rendiment de l'alumnat en l'avaluació de les cinc competències bàsiques (especialment en llengua catalana i llengua castellana). De fet, la tendència general és que els alumnes que obtenen millors resultats són els fills de professionals científics i intel·lectuals, aquesta relació té la significació estadística més alta.

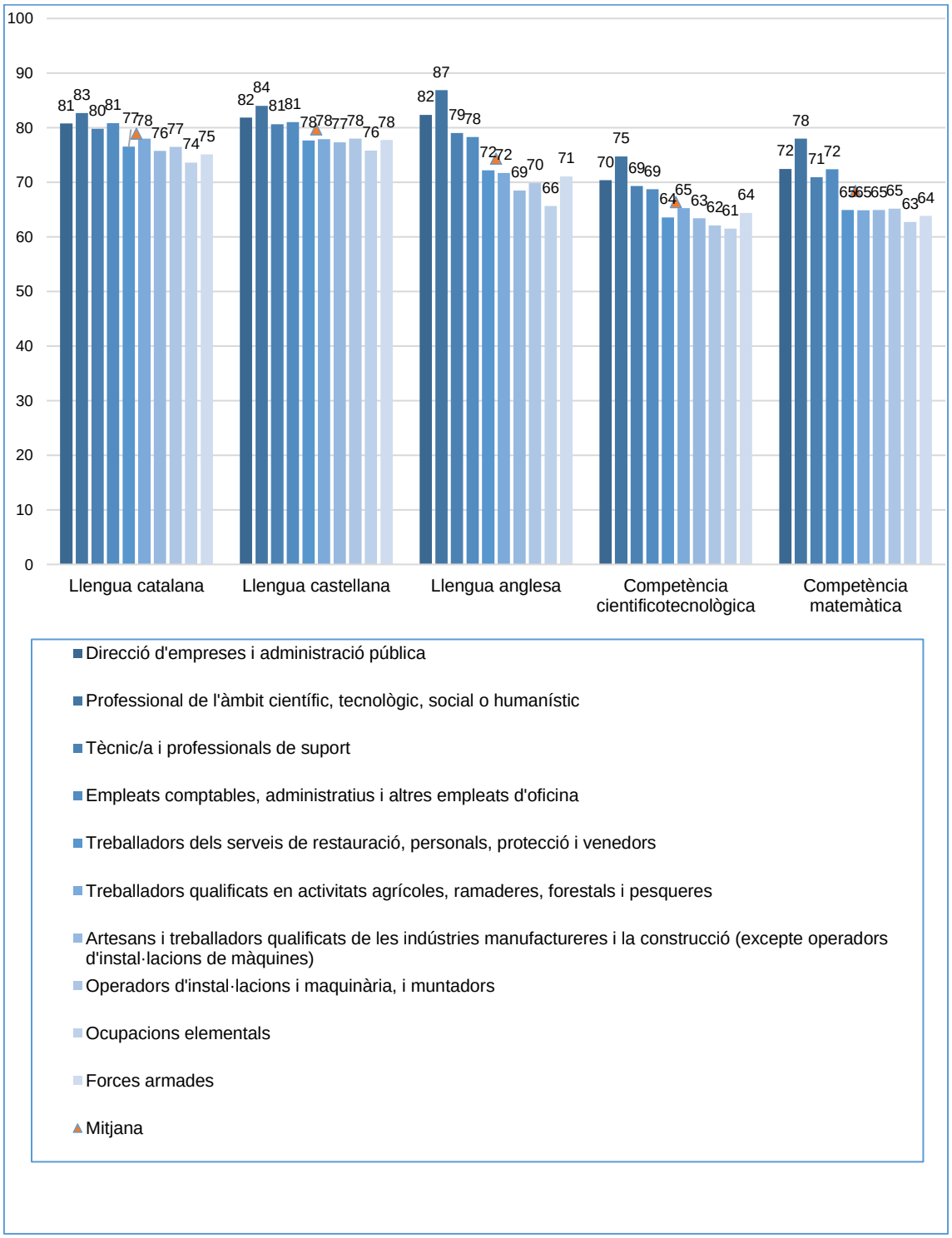
Els resultats en llengua catalana i llengua castellana són molt similars, amb independència de la professió dels progenitors. És, sobretot, en les competències en llengua anglesa, cientificotecnològica i matemàtica en què es pot observar un patró més clar respecte a les professions: l'alumnat amb progenitors amb una ocupació, teòricament, més ben remunerada obtenen millors resultats. Hi destaca, novament, la categoria de professionals científics i intel·lectuals.

Es torna a constatar, doncs, el comportament diferent de les competències lingüístiques en llengua catalana i llengua castellana respecte a les altres tres, així com l'impacte que el capital socioeconòmic té en els resultats acadèmics de l'alumnat (vegeu l'apartat 6.5).

Gràfic 6.9. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el tipus de feina de la mare o tutora legal de l'alumnat

Gràfic 6.10. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el tipus de feina del pare o tutor legal de l'alumnat

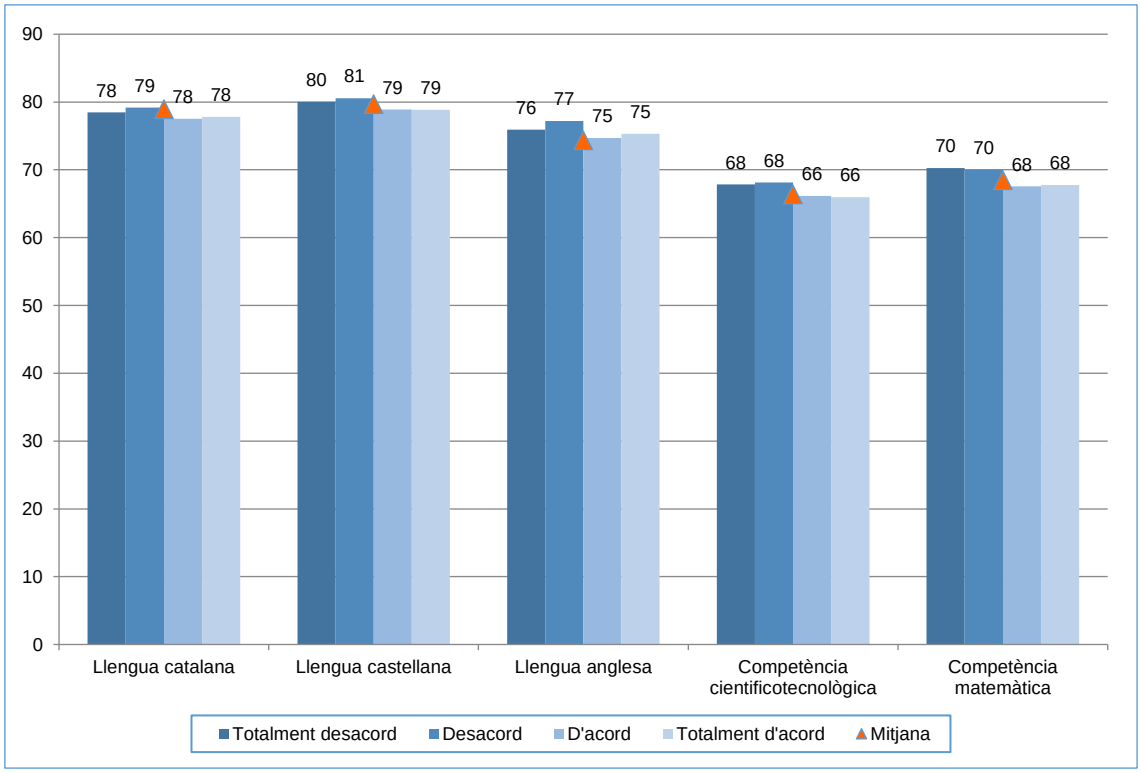

6.8. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el suport dels progenitors en l'aprenentatge

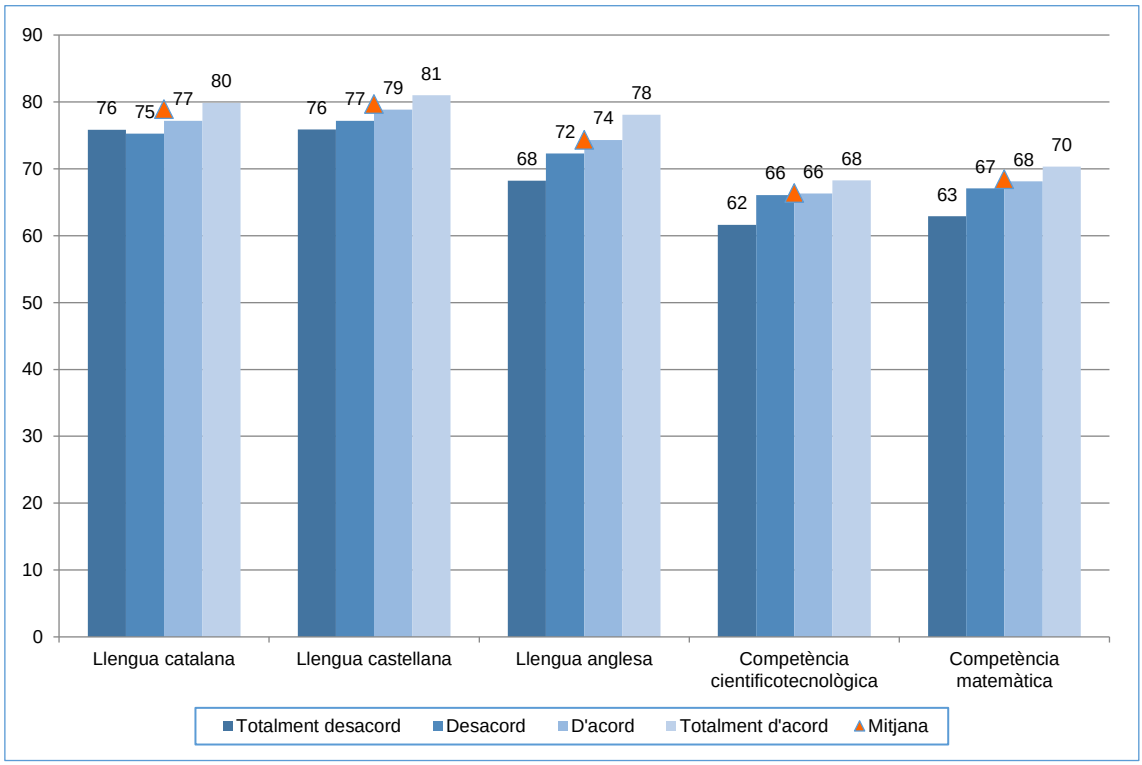
Una sèrie de preguntes del qüestionari de context tenen l'objectiu de conèixer aspectes relacionats amb la implicació familiar en el procés d'aprenentatge de l'alumnat. Les situacions que s'hi plantegen pretenen obtenir informació, d'una banda, sobre la importància que els estudis tenen per a les famílies i, de l'altra, sobre el suport que les famílies donen a l'alumnat en les tasques acadèmiques. Finalment, es pretén comprovar si aquests dos factors poden influir en les puntuacions de l'alumnat.

Les diferències en els resultats de l'avaluació de quart d'ESO són estadísticament significatives en les afirmacions següents: ''La meva família valora els meus resultats i esforços acadèmics'' (p<0,01), ''La meva família està al meu costat quan tinc dificultats'' (p<0,05) i ''La meva família m'anima a confiar en mi mateix/a'' (p<0,01). L'alumnat que afirma que està d'acord o totalment d'acord amb aquestes frases obté millors resultats que no pas el qui no hi està. En canvi, per a les afirmacions ''La meva família m'ajuda a fer els deures i/o estudiar'' i ''La meva família m'exigeix bones notes'' només hi ha diferències significatives en els resultats de la competència matemàtica (p<0,01).

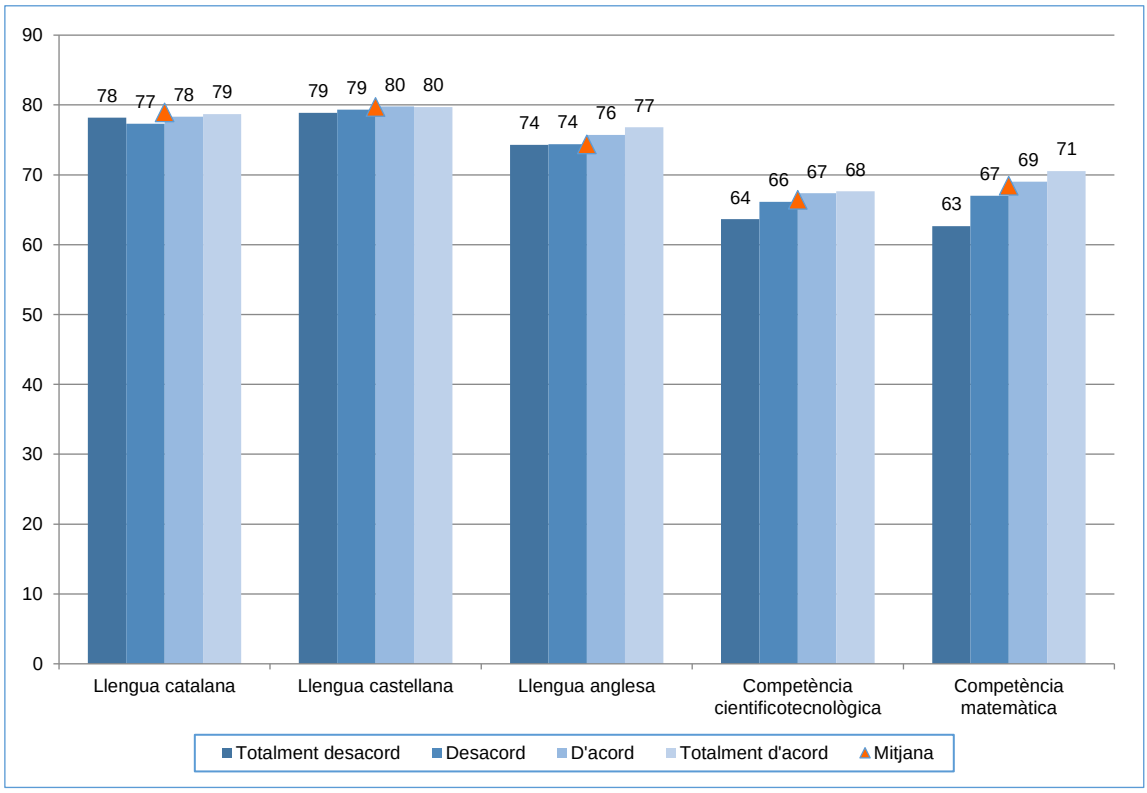
Gràfic 6.11. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el suport familiar a l'hora de fer els deures

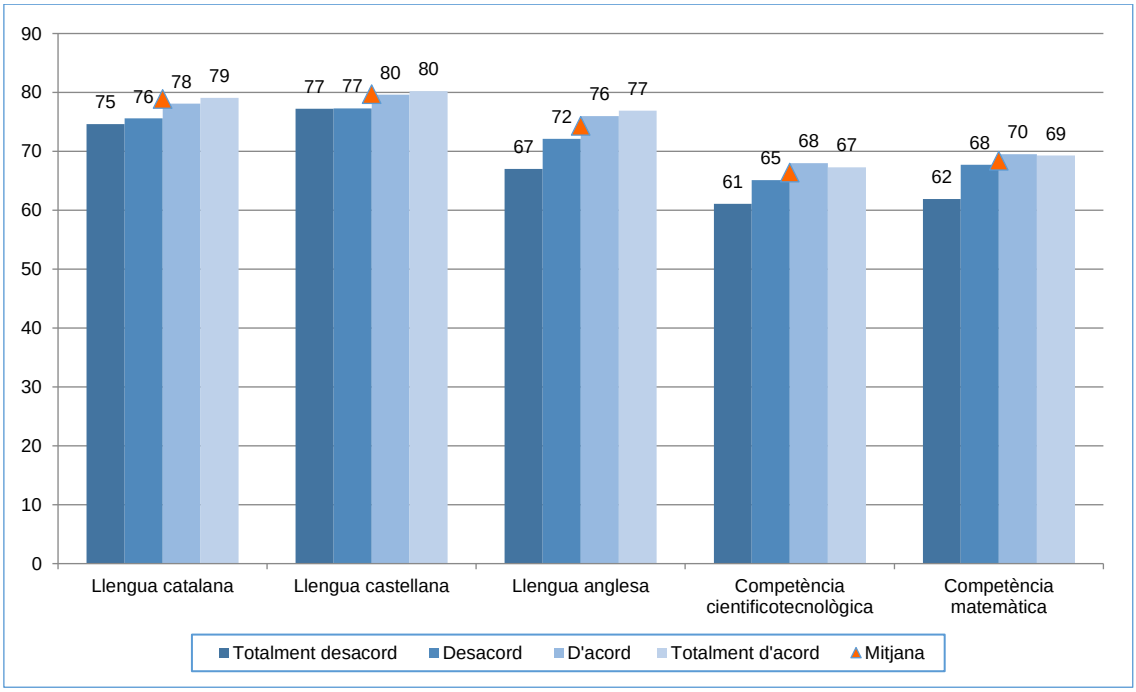
Gràfic 6.12. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si la família valora els resultats i esforços acadèmics de l'alumnat

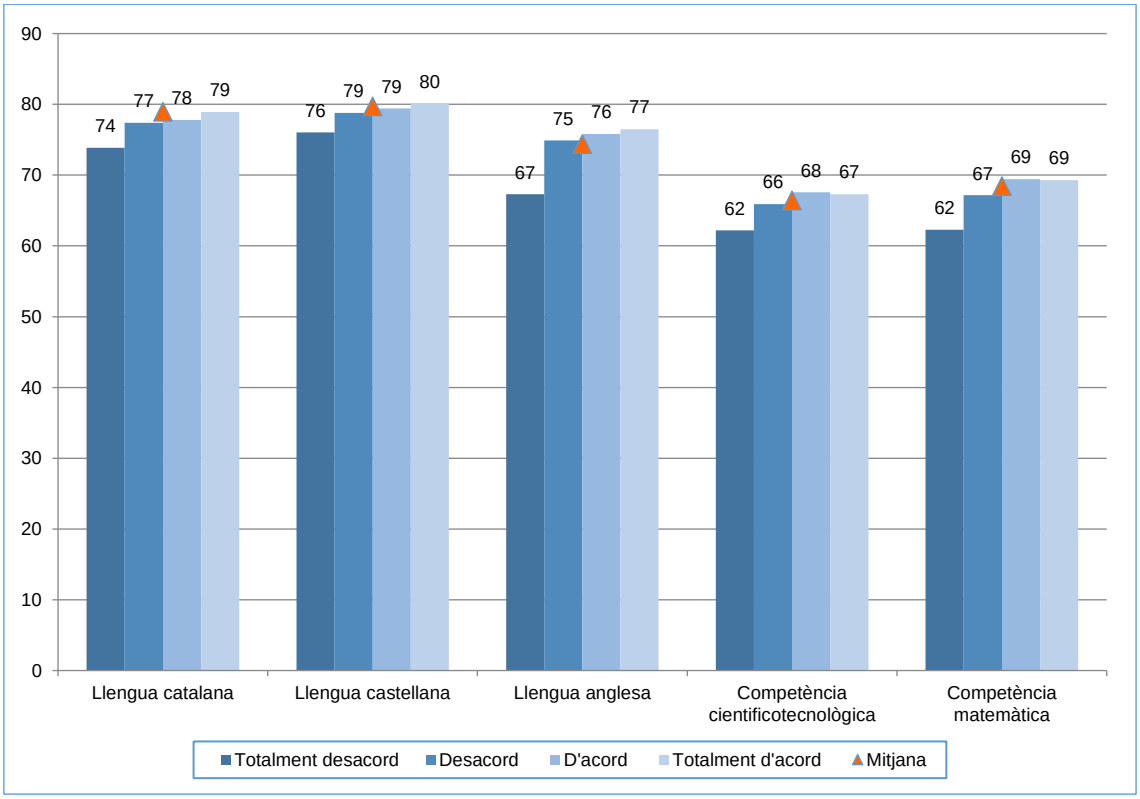
Gràfic 6.13. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si la família exigeix bones notes a l'alumnat

Gràfic 6.14. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que la seva família està al seu costat quan ho necessita

Gràfic 6.15. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que la seva família l'ajuda a confiar en ell/a mateix/a

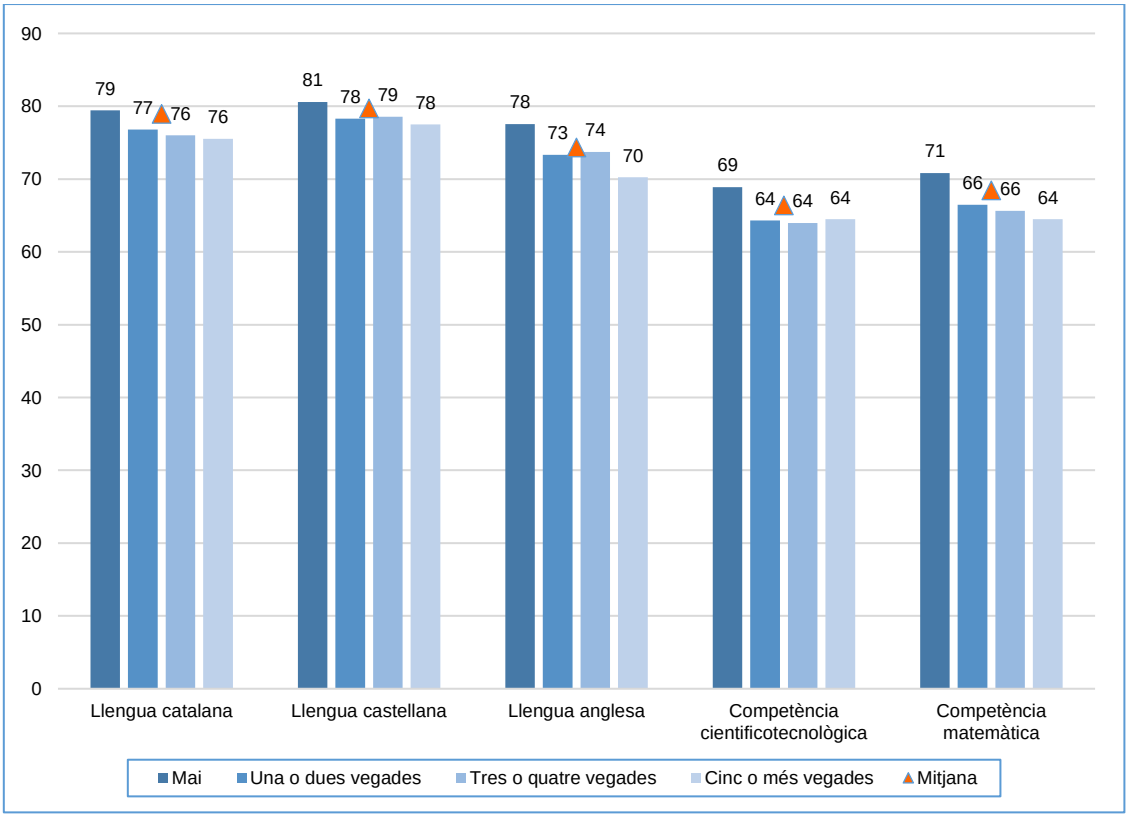
6.9. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les actituds, els hàbits i les estratègies d'estudi

En aquest apartat, les qüestions plantejades a l'alumnat tenen relació amb la puntualitat i l'absentisme al centre, amb els hàbits i la constància de treball durant el curs escolar i amb el mètode emprat a l'hora de resoldre problemes de càlcul i activitats que requereixen de la lectura prèvia d'un text.

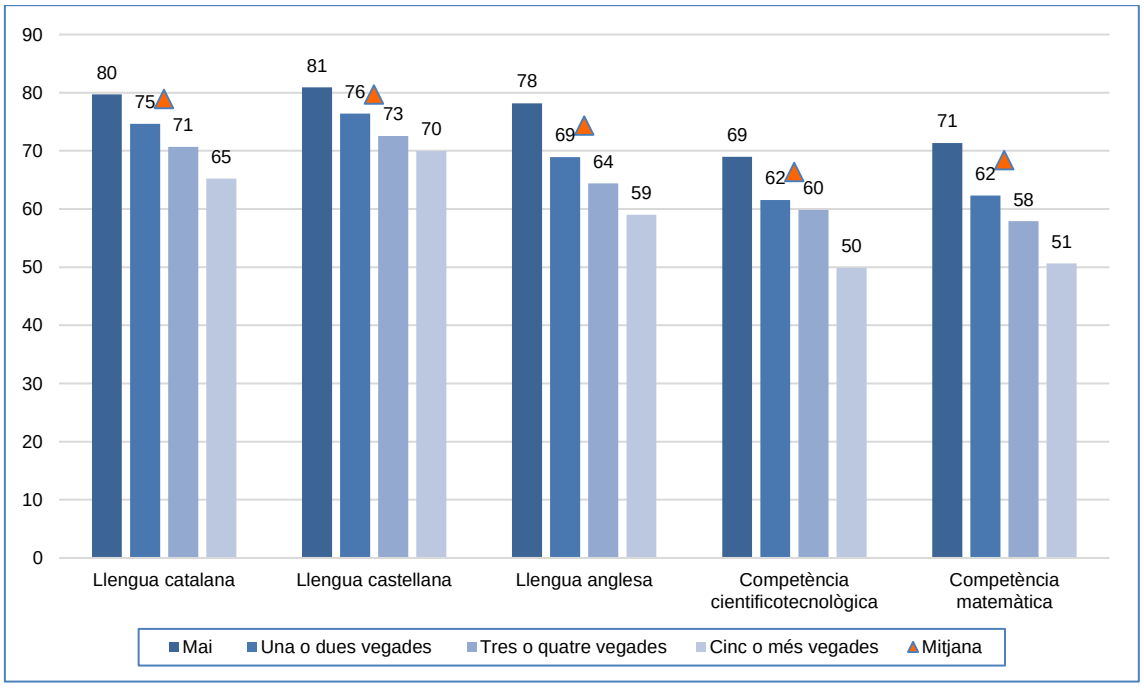
6.9.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'absentisme i la manca de puntualitat al centre de l'alumnat

Com era d'esperar, perquè molts d'estudis previs ho han posat de manifest, la falta de puntualitat i, sobretot, l'absentisme escolar tenen impacte en el rendiment acadèmic de l'alumnat: el que afirma que no faltat mai a cap classe en les dues setmanes anteriors a la de l'aplicació del qüestionari obté uns resultats millors en les cinc competències que no pas aquell que declara que sí que ha faltat a algunes classes. A més, el patró que es repeteix en totes les competències avaluades relaciona de manera inversament proporcional la freqüència d'absentisme al centre amb els resultats, i aquesta proporció té la significació estadística més alta.

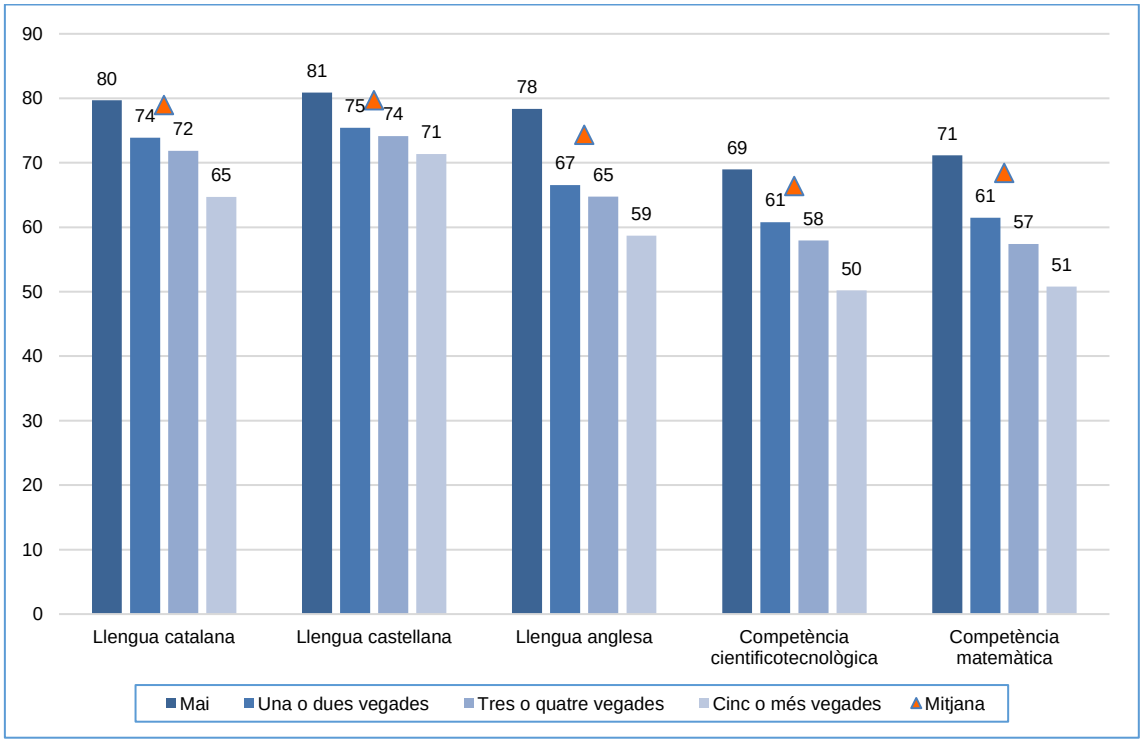
Gràfic 6.16. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons la puntualitat de l'alumnat al centre

Gràfic 6.17. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'absentisme de l'alumnat a algunes classes

Gràfic 6.18. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'absentisme de l'alumnat algun dia sencer

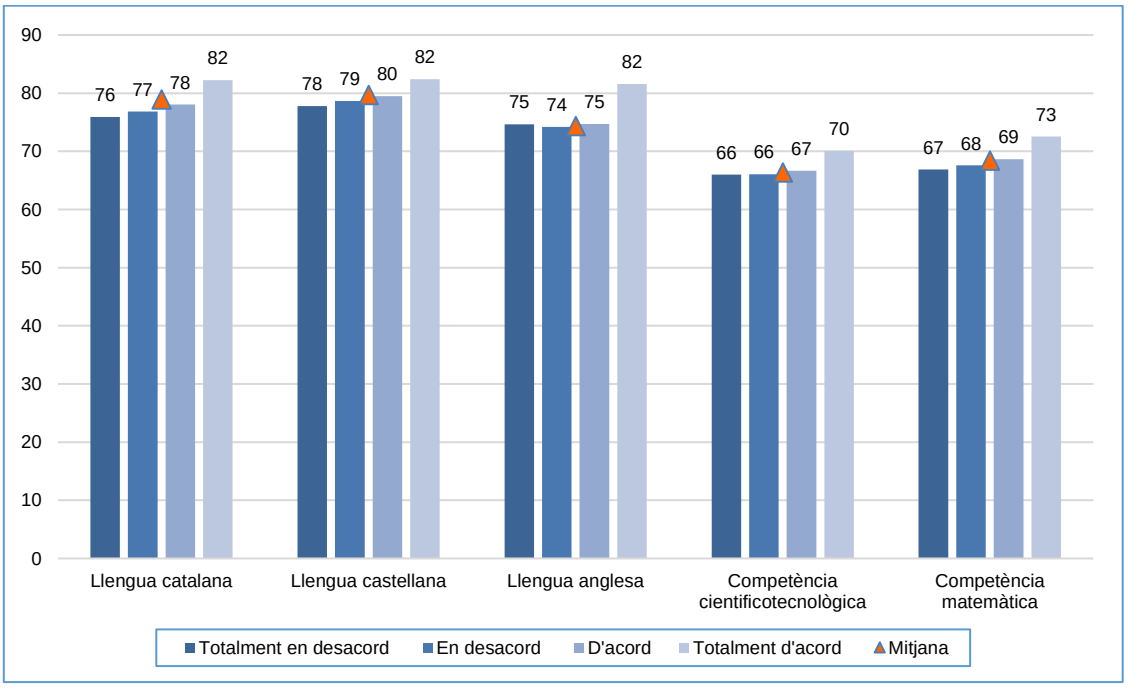

6.9.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons els hàbits de treball i d'estudi

A l'hora d'analitzar els hàbits de treball i d'estudi de l'alumnat, s'ha constatat que la constància a l'hora de treballar al llarg del curs és la variable que més influència té en el rendiment acadèmic de l'alumnat; aquesta covariació té la significació estadística més alta.

En les cinc competències avaluades s'observa un patró de proporcionalitat directa entre els resultats obtinguts i l'autovaloració que fa l'alumnat del seu grau de constància al llarg del curs.

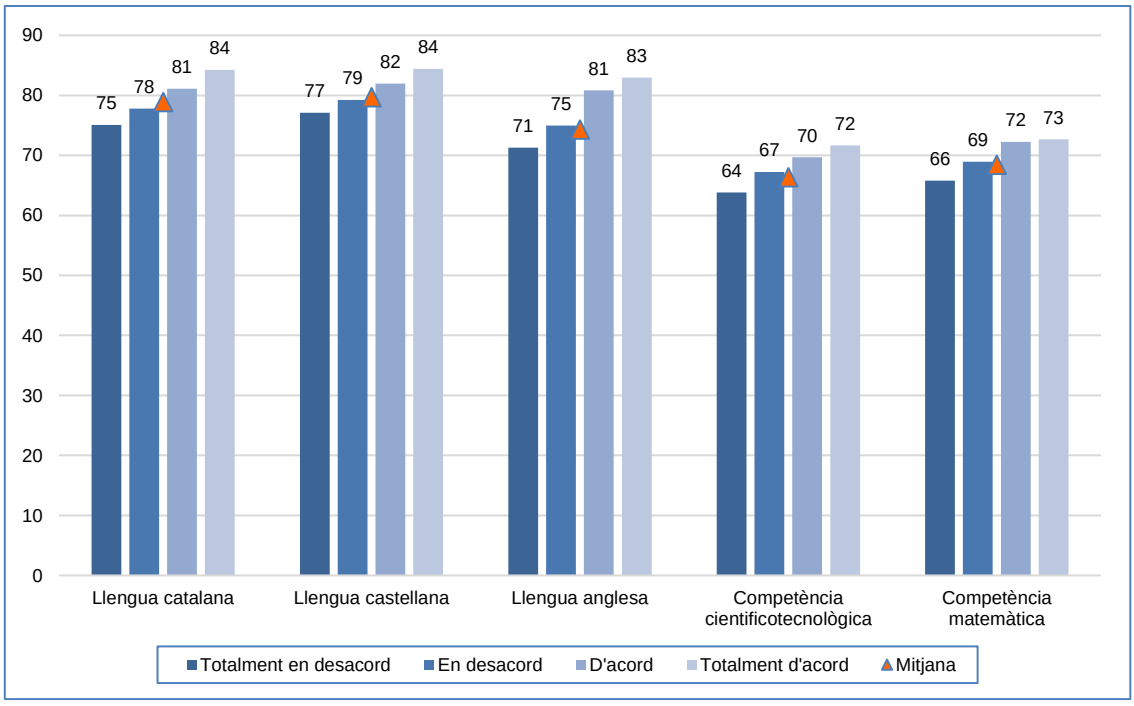
Gràfic 6.19. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que treballa de manera constant durant tot el curs escolar

6.9.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons els hàbits de lectura

Es detecta un patró gairebé idèntic quan s'analitza l'impacte que l'afició per la lectura té en els resultats de l'avaluació de quart d'ESO: l'alumnat que diu que està "Totalment d'acord" o "D'acord" amb el fet que ''La lectura és una de les meves aficions preferides'' obté millors resultats (amb la significació estadística més alta), tant en les tres competències lingüístiques com en les competències matemàtica i cientificotecnològica.

Gràfic 6.20. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera la lectura com una de les seves aficions preferides

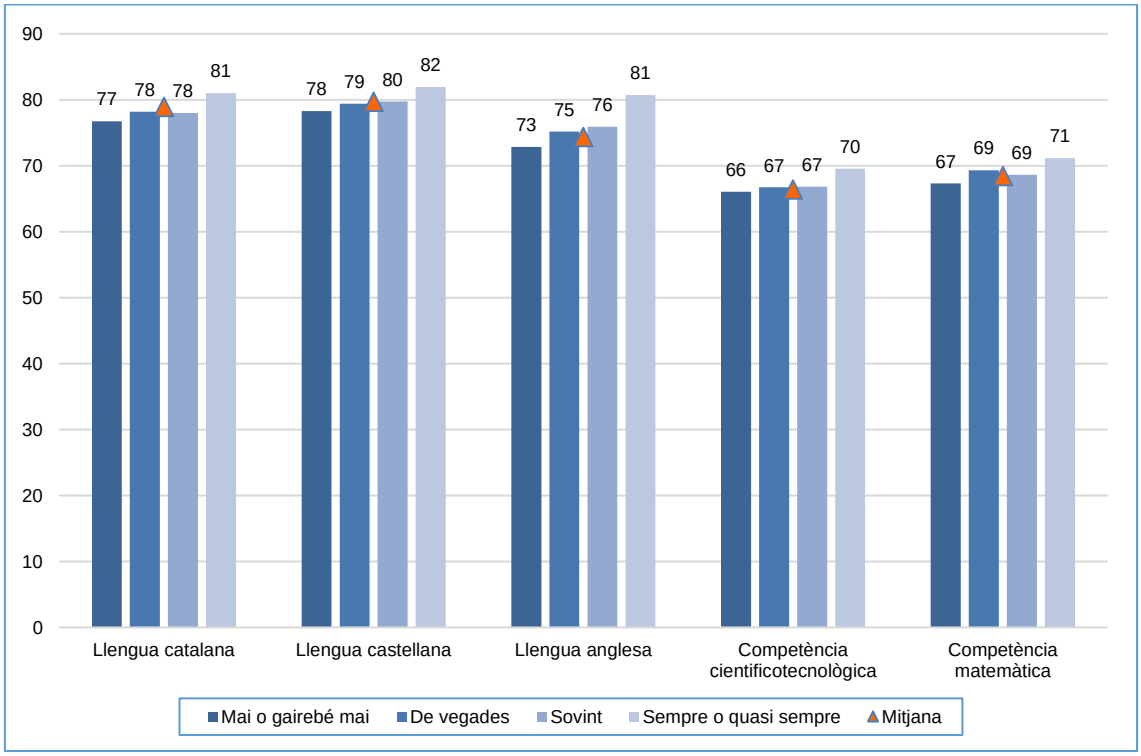

6.9.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el mètode per a la resolució de les tasques acadèmiques (textos)

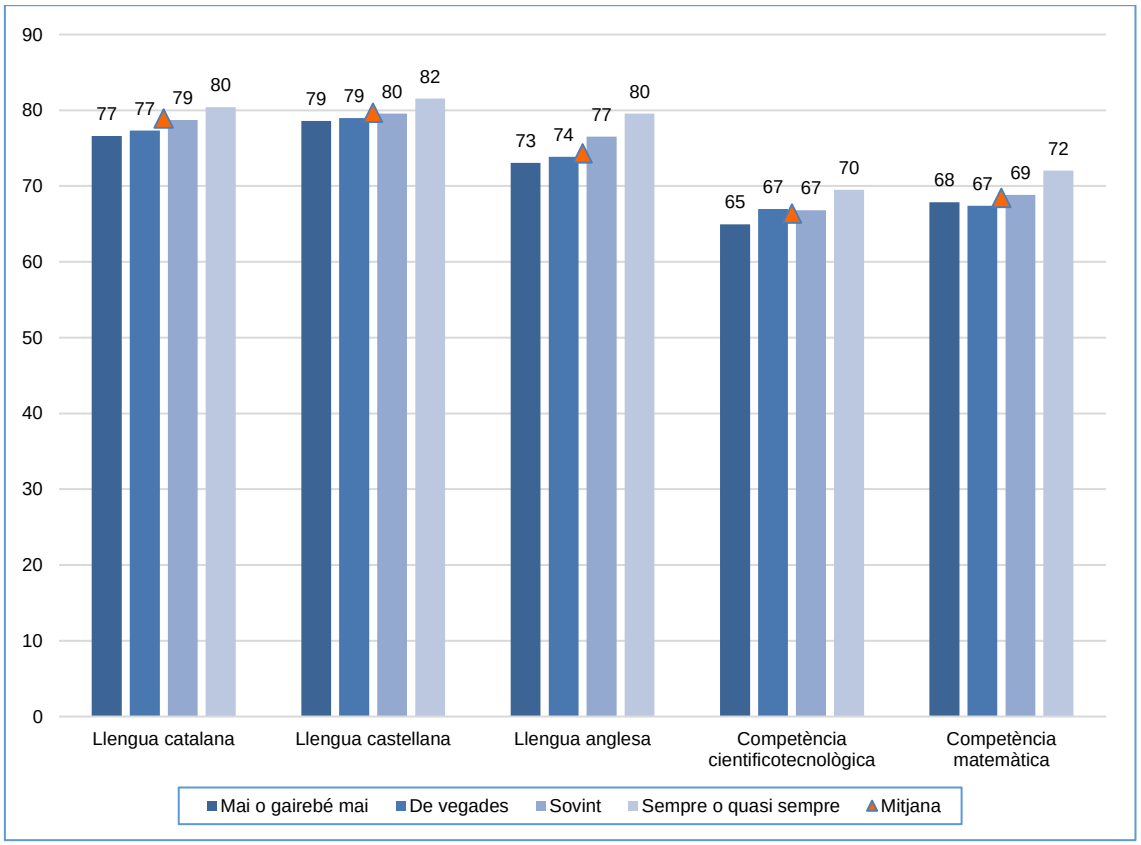
L'enquesta pregunta a l'alumnat sobre els procediments seguits a l'hora de llegir un text per entendre'l i interpretar-lo. Els mètodes que tenen una influència més gran en els resultats de les competències han estat, d'una banda, fer esquemes per ordenar idees i, de l'altra, explicar el text a altres persones per tal d'assegurar-ne una comprensió adequada, ambdues relacions tenen la significació estadística més alta.

Els resultats demostren que l'alumnat que afirma que utilitza el mètode sempre obté millors resultats que aquell que ho fa, com a màxim, sovint. Si bé les diferències entre aquestes dues opcions de resposta no són gaire importants, sí que es donen, especialment, en la competència lingüística en llengua anglesa, en la cientificotecnològica i en la matemàtica.

Gràfic 6.21. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat fa un esquema per ordenar-se les idees davant un exercici que requereixi la lectura d'un text

Gràfic 6.22. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat comenta el text amb altres persones per assegurar-se'n una comprensió correcta

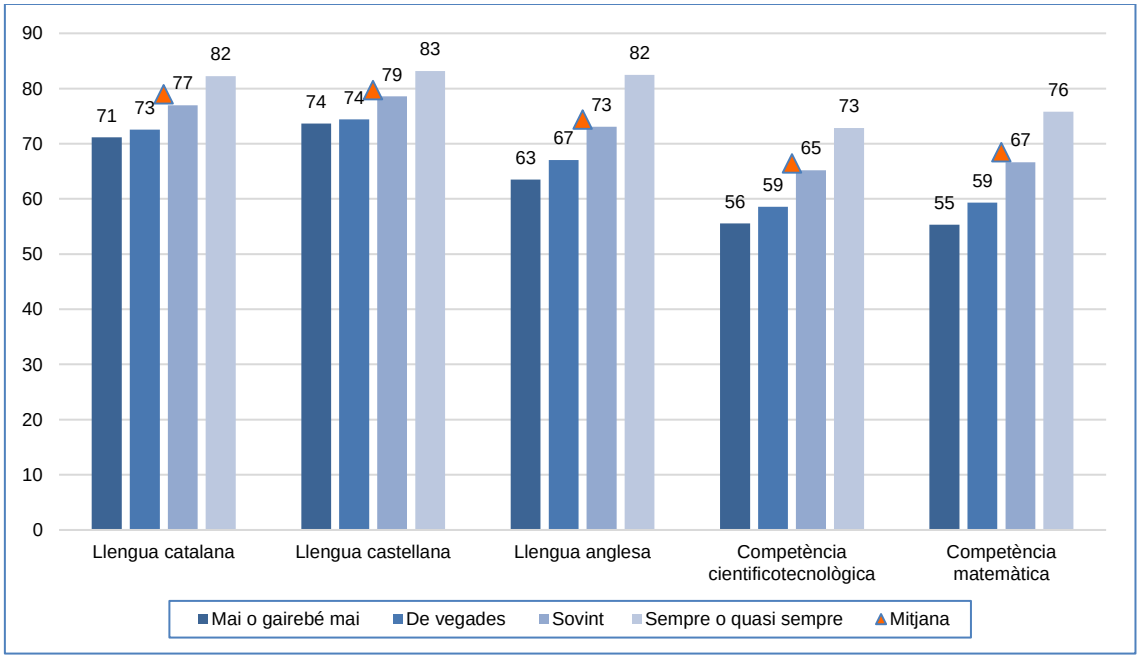

6.9.5. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el mètode per a la resolució de tasques acadèmiques (càlculs)

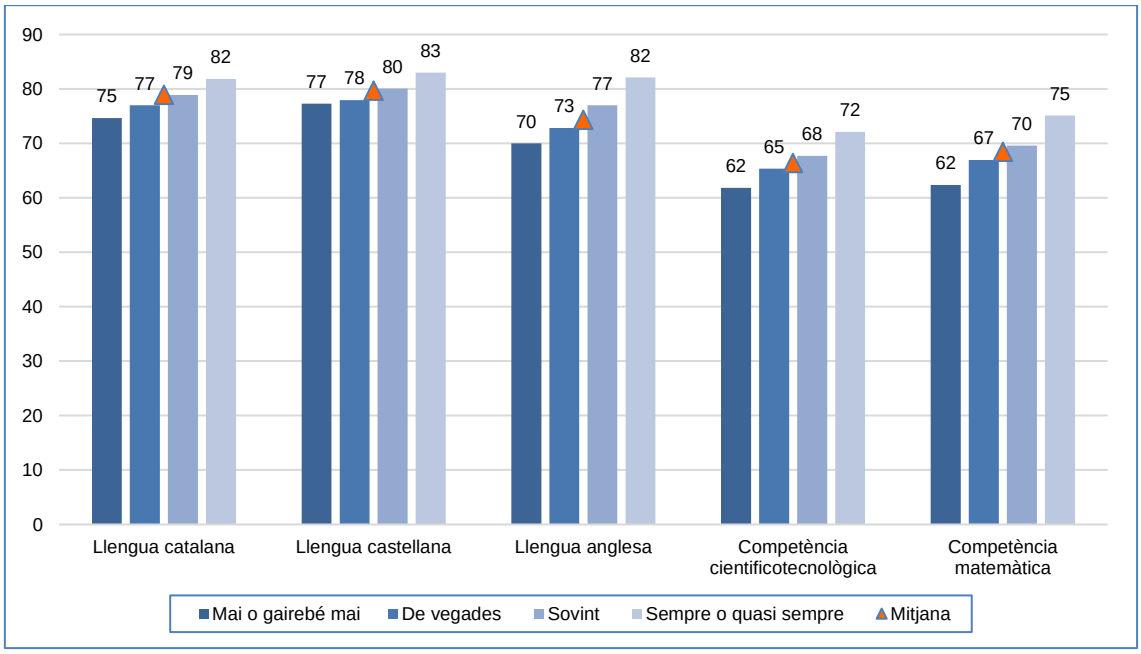
El mètode emprat per l'alumnat a l'hora de resoldre problemes en què s'han de fer càlculs és un altre dels punts estudiats en aquest qüestionari de context. Com es pot observar en els gràfics següents, identificar la informació que aporta l'enunciat, fer dibuixos i esquemes que descriuen la situació plantejada al problema, recordar problemes similars a l'hora de triar l'estratègia de resolució i comprovar-ne la solució són tots ells aspectes amb un impacte positiu en els resultats de les cinc competències avaluades. Aquesta relació té la significació estadística més alta.

Així, l'alumnat que fa servir les quatre estratègies esmentades sempre o sovint obté millors resultats en les cinc competències que aquells que afirmen fer-ho de vegades o mai. De nou, es detecta un patró de proporcionalitat directa entre la freqüència amb què es fan aquestes accions i els resultats obtinguts.

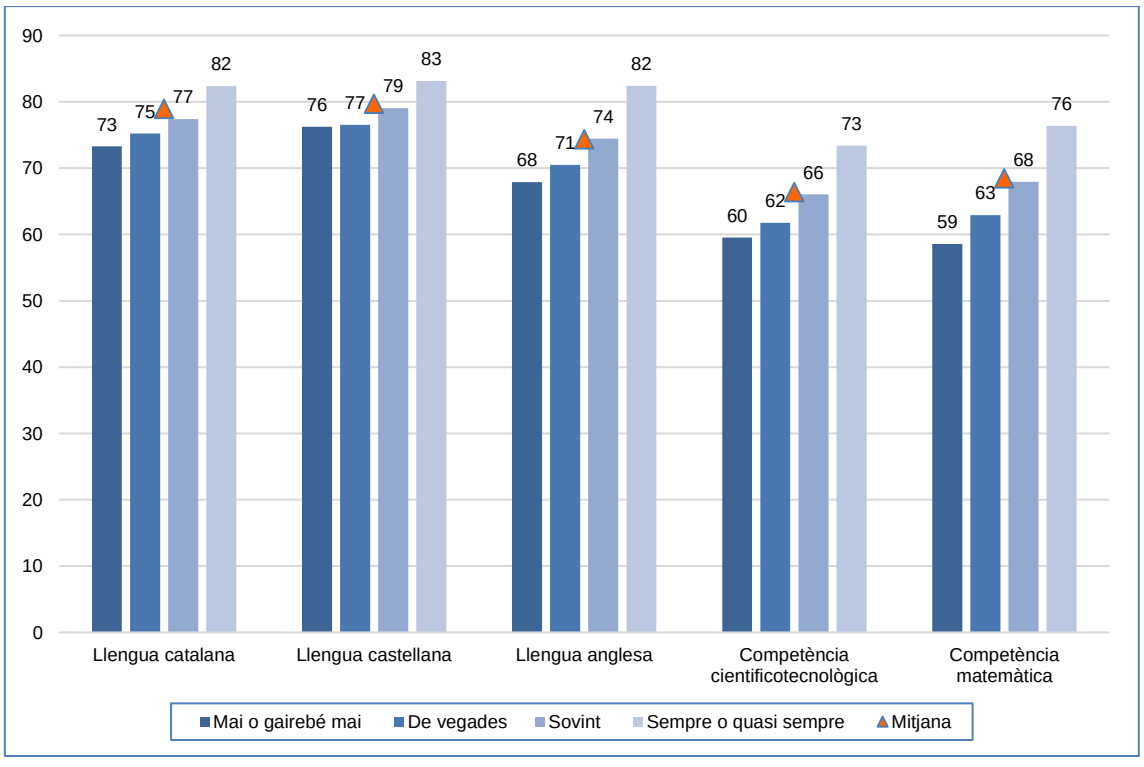
Gràfic 6.23. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat identifica la informació que aporta l'anunciat d'una pregunta i el que s'hi demana a l'hora de resoldre problemes de càlcul

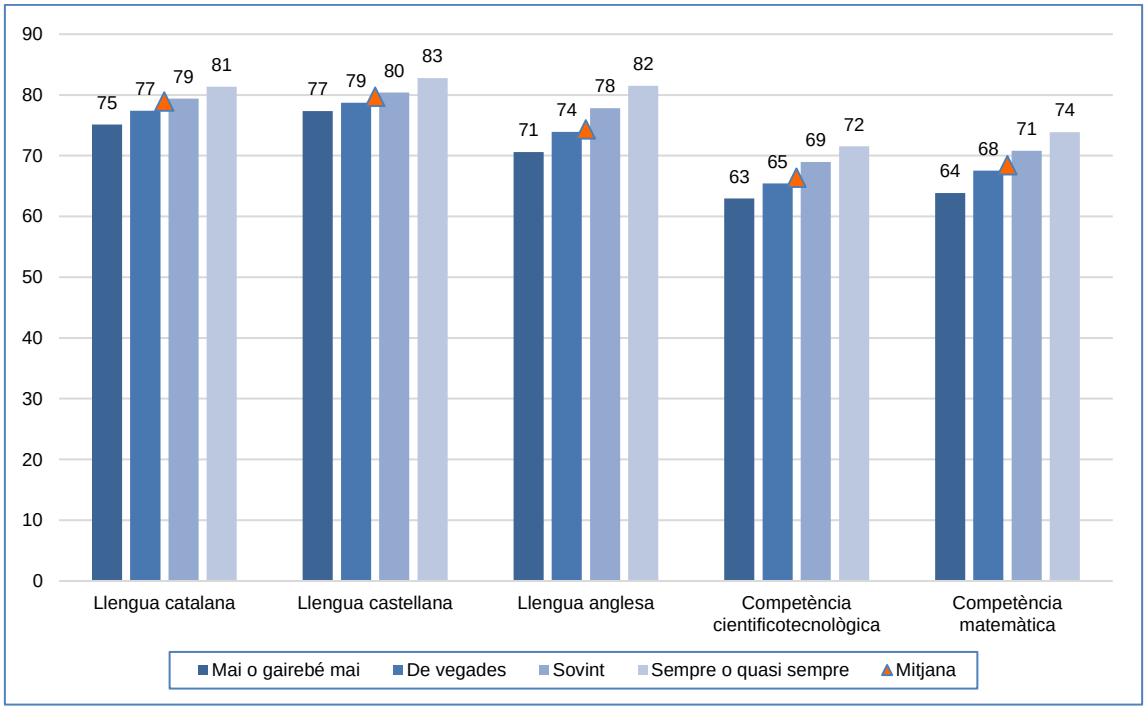
Gràfic 6.24. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat recorda problemes semblants per triar una estratègia de resolució de problemes de càlcul

Gràfic 6.25. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat comprova la solució i pensa si és raonable d'acord amb la pregunta plantejada a l'hora de resoldre problemes de càlcul

Gràfic 6.26. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat fa dibuixos i/o esquemes que descriuen la situació que el problema planteja a l'hora de resoldre problemes de càlcul

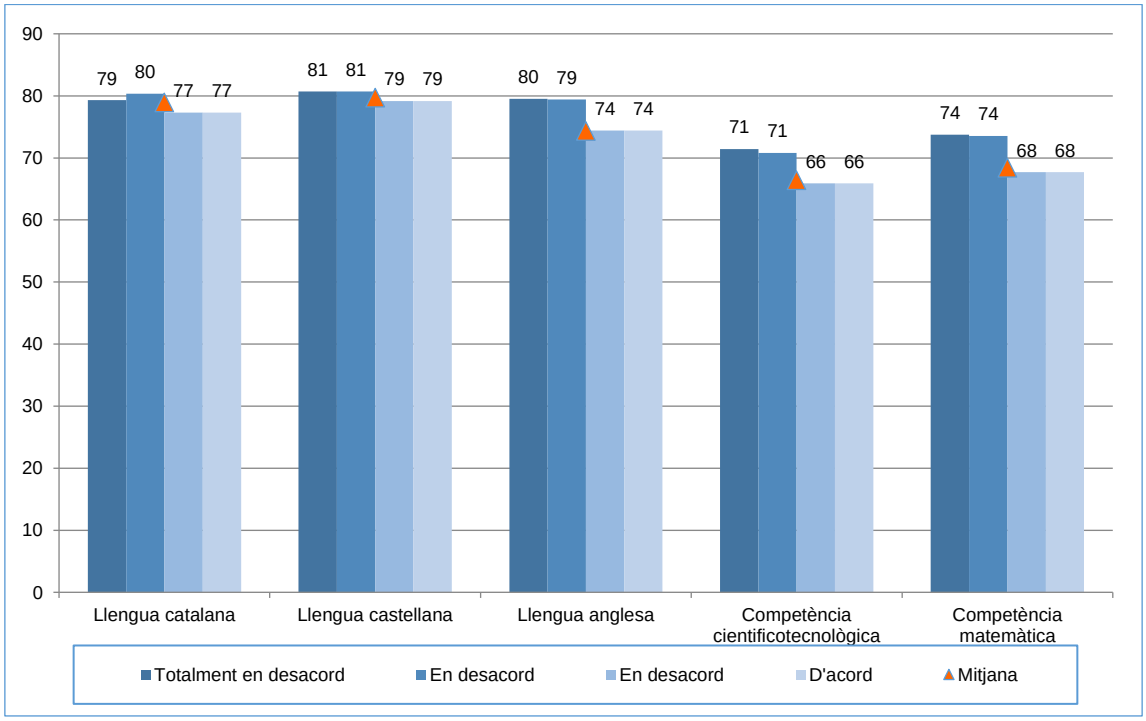
6.10. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'autoconcepte i les expectatives acadèmiques

6.10.1 Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les respostes emocionals als resultats acadèmics

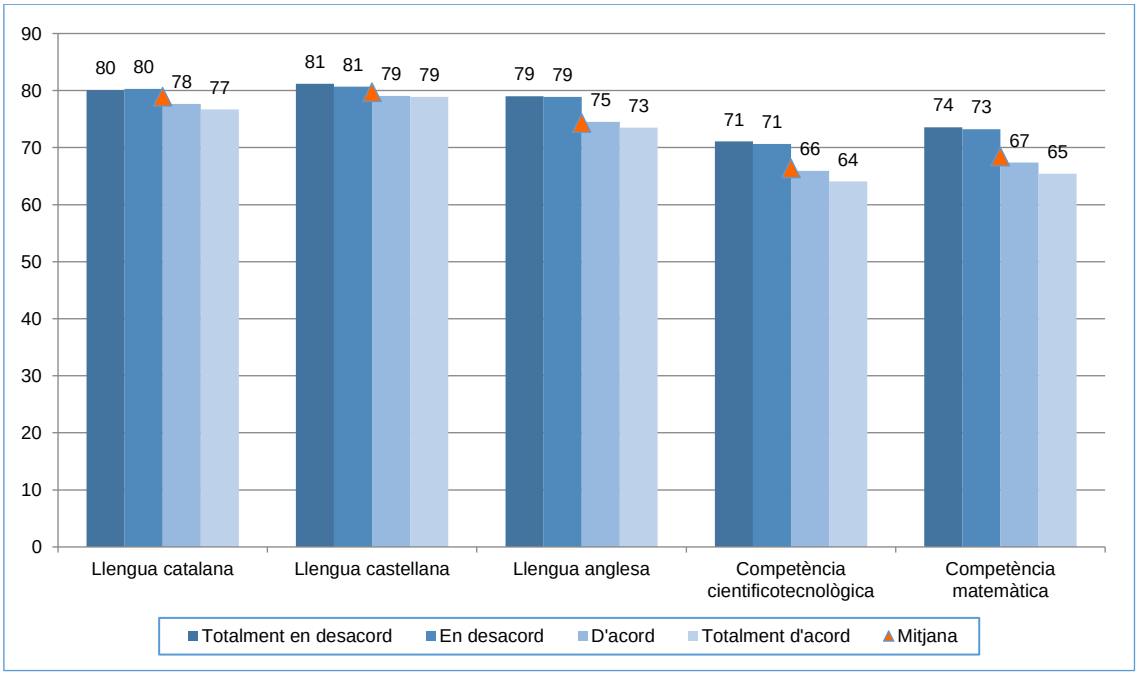
Com es pot observar en els gràfics següents, la preocupació, el nerviosisme i l'estrès davant un examen en cap cas suposen un benefici per al rendiment de l'alumnat. Concretament, si bé la preocupació pels exàmens no sembla tenir cap tipus d'influència sobre els resultats acadèmics (les diferències només són significatives, p<0,01, en els resultats de la competència cientificotecnològica i de la matemàtica), una mala gestió emocional davant els exàmens, en forma d'estrès, tindria un impacte negatiu en els resultats obtinguts.

Els dos gràfics següents corresponen a les qüestions ''M'estresso molt quan estudio per a un examen'' (les diferències són significatives, p<0,05, en els resultats de les cinc competències) i ''Fins i tot si estic ben preparat/ada per a un examen, em poso molt nerviós/osa'' (les diferències són significatives, p<0,01, en els resultats de les cinc competències). Com es pot observar en aquestes dues representacions gràfiques, l'alumnat que respon que està d'acord o totalment d'acord amb aquestes afirmacions obté pitjors resultats en les cinc competències avaluades que aquell que hi està en desacord o totalment en desacord. Aquestes diferències són especialment considerables en les competències lingüístiques en llengua anglesa, en la cientificotecnològica i en la matemàtica, mentre que són més atenuades en llengua catalana i llengua castellana.

Gràfic 6.27. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat s'estressa quan estudia per a un examen

Gràfic 6.28. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat es posa nerviós a l'hora de fer un examen, fins i tot quan està ben preparat

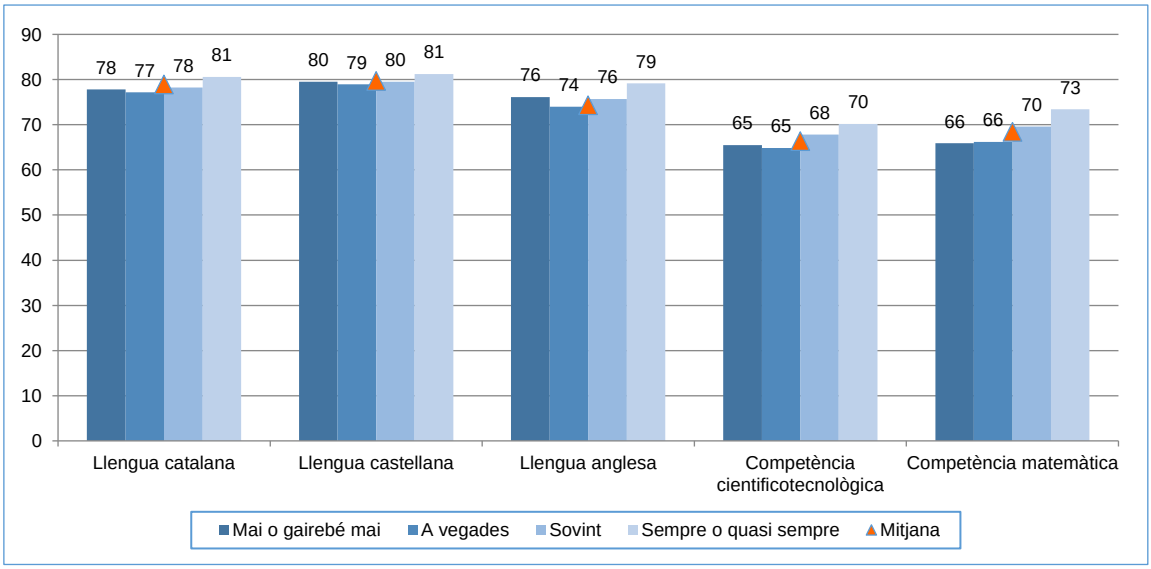

6.10.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'actitud de l'alumnat a l'aula

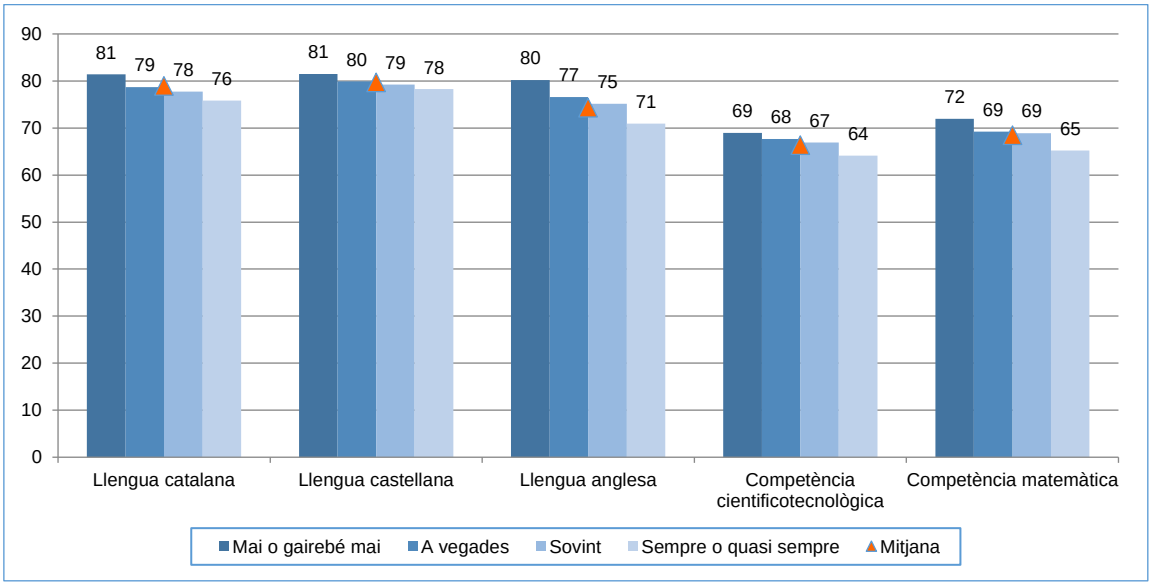
En aquest apartat s'analitzen les associacions que s'estableixen entre els resultats de les competències amb diverses variables relacionades amb l'actitud a l'aula: la participació i les distraccions.

Com es pot observar en els dos gràfics següents, la distribució dels resultats de l'avaluació de quart d'ESO segueix un patró oposat si es relaciona amb el grau de participació a classe o amb el de distraccions. Així, com més freqüent és la participació a classe, millors són els resultats obtinguts en les competències avaluades (les diferències són significatives, p=0,03, en els resultats de llengua castellana i amb un p<0,01 en les altres quatre competències). I a l'inrevés, com més freqüents són les distraccions a classe, pitjors són els resultats que s'obtenen en les cinc competències (p<0,05).

Gràfic 6.29. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que participa activament en les activitats de classe

Gràfic 6.30. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que es distreu molt fàcilment a classe

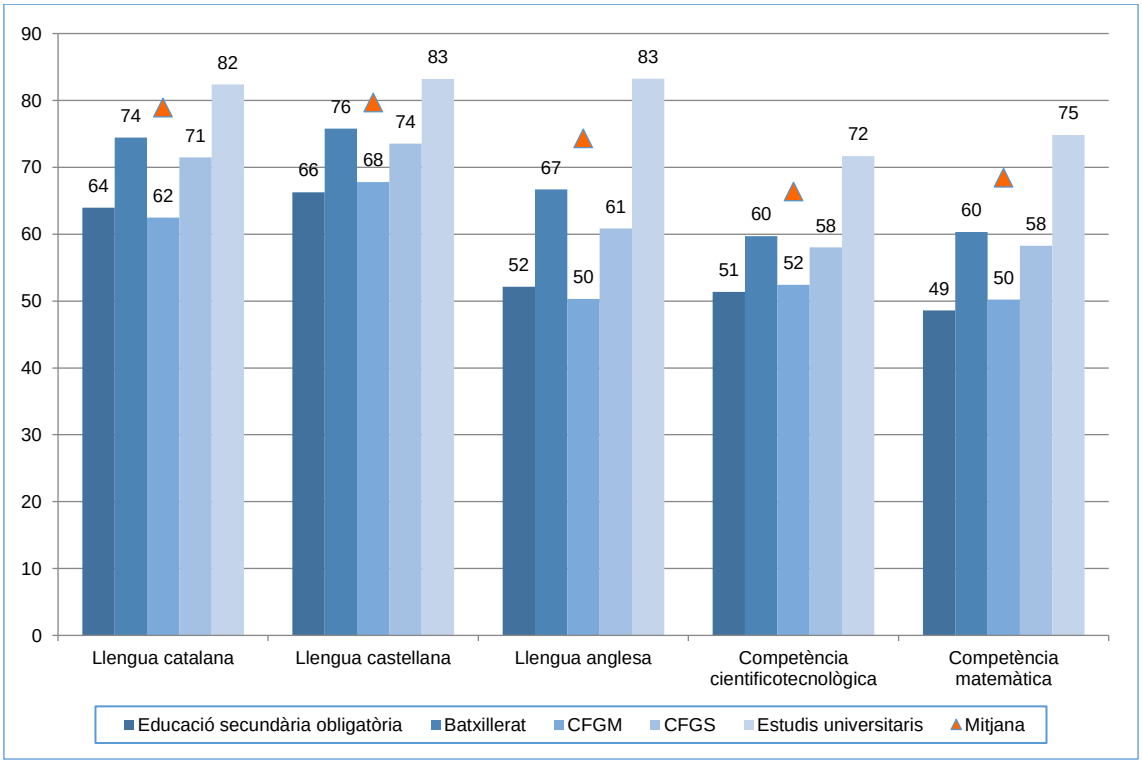

6.10.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les expectatives acadèmiques de l'alumnat

En aquest apartat es valora l'impacte que les expectatives acadèmiques del mateix alumnat i dels seus pares/mares o tutors/es tenen en els resultats acadèmics obtinguts.
La relació entre els resultats en l'avaluació de quart d'ESO i el títol acadèmic més alt que s'espera obtenir té la màxima significació estadística.

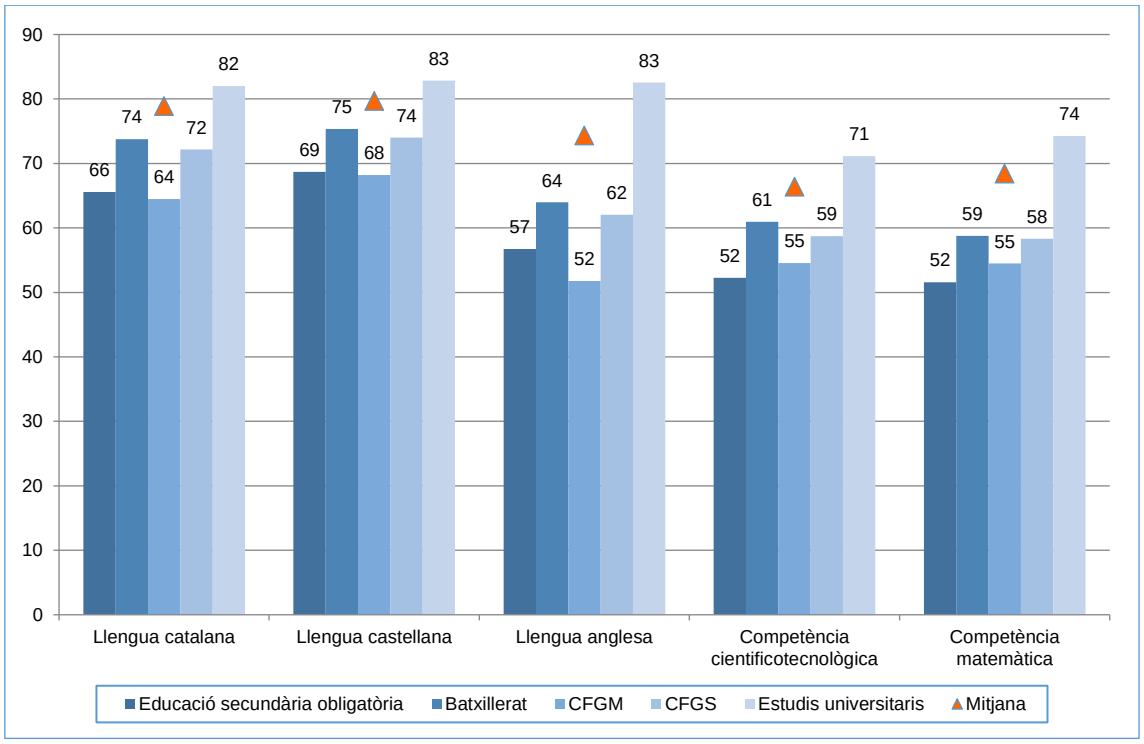
Pel que fa a les expectatives dels pares o tutors legals, les relacions observades tenen la significació estadística més alta, la mateixa que les expectatives de les mares o tutores legals.
De nou, les diferències segons les expectatives acadèmiques de l'alumnat dibuixen un mateix patró de distribució de resultats en l'avaluació de les competències. L'alumnat que espera cursar estudis universitaris és el que presenta un millor resultat, i és l'únic grup que es troba per sobre de la mitjana global en les cinc competències. El segon grup que obté millors resultats el forma l'alumnat que pretén acabar el batxillerat com a màxim títol acadèmic. Els resultats més baixos els presenten els alumnes que aspiren a aconseguir com a títol acadèmic més alt el d'educació secundària obligatòria o el d'un cicle formatiu de grau mitjà.

Gràfic 6.31. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el títol acadèmic més alt que l'alumnat espera obtenir

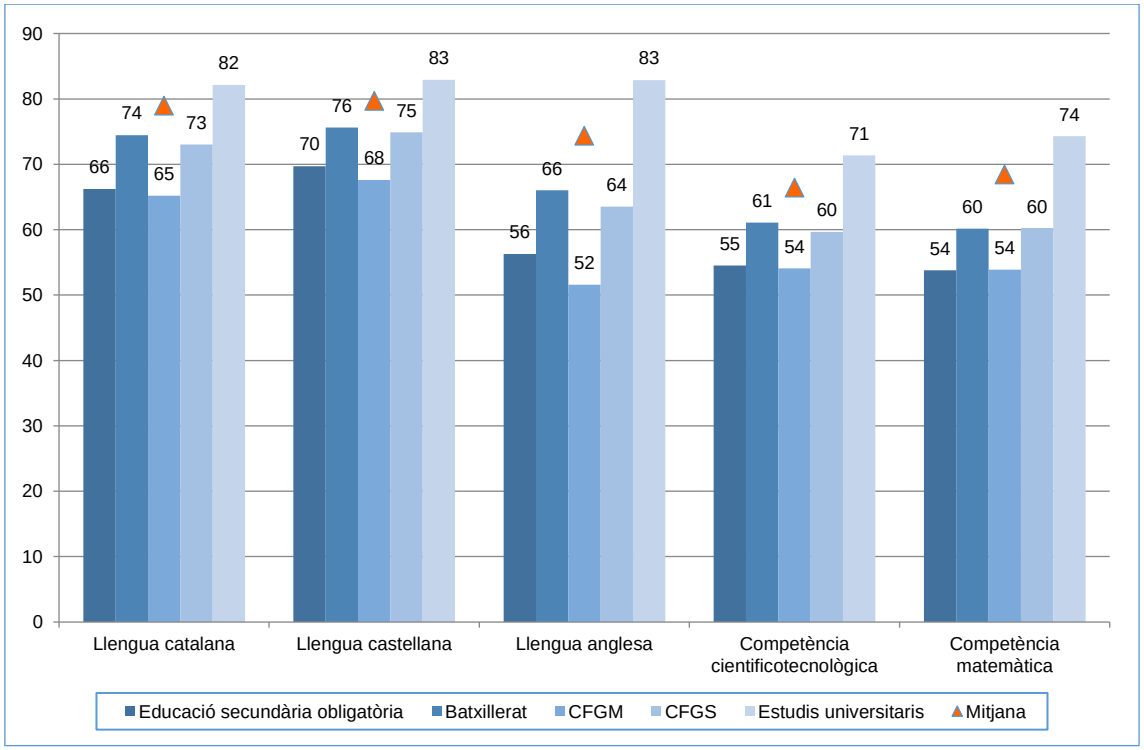

Els resultats de l'avaluació de les competències segons les expectatives acadèmiques de les mares, pares o tutors/es resulten pràcticament idèntics als descrits segons les expectatives acadèmiques de l'alumnat: els resultats més bons són els del grup d'alumnes que pretén acabar uns estudis universitaris i els pitjors, els del grup d'alumnes que imagina un cicle formatiu de grau mitjà com la titulació més alta que aconseguirà.

Gràfic 6.32. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el títol acadèmic més alt que la mare o tutora legal espera que obtingui l'alumne/a

Gràfic 6.33. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el títol acadèmic més alt que el pare o tutor legal espera que obtingui l'alumne/a

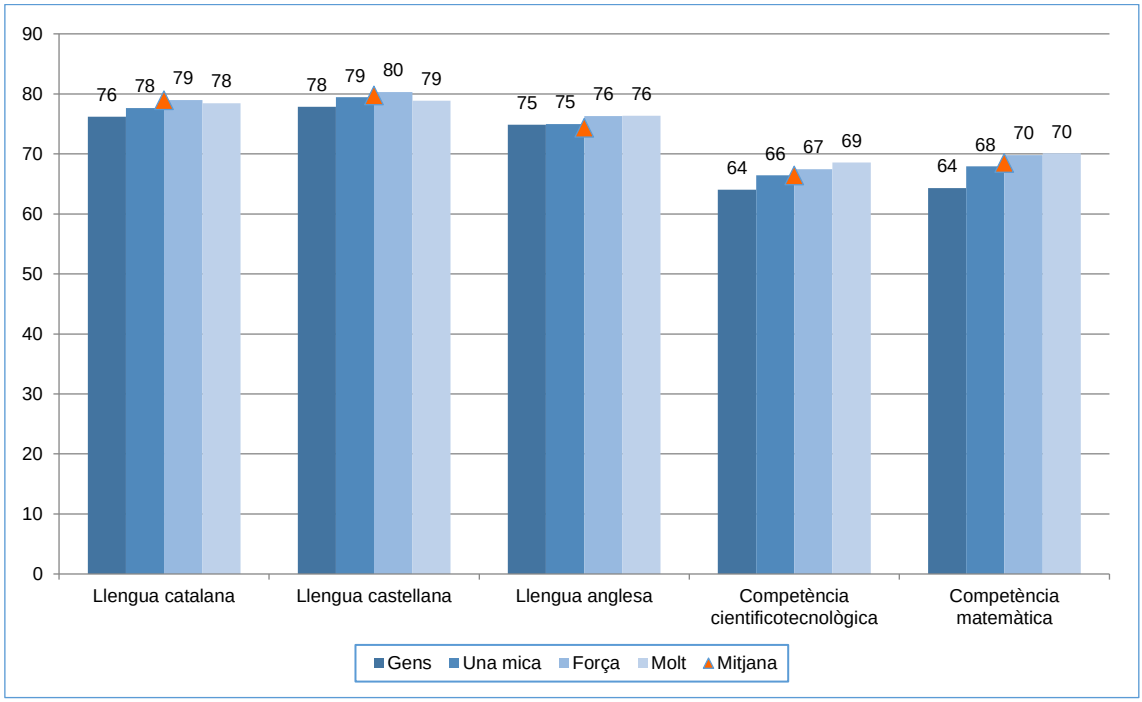
6.10.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la motivació de l'alumnat per a les activitats acadèmiques

En aquest apartat es valora l'impacte que la motivació i l'esforç tenen en els resultats acadèmics de l'alumnat.

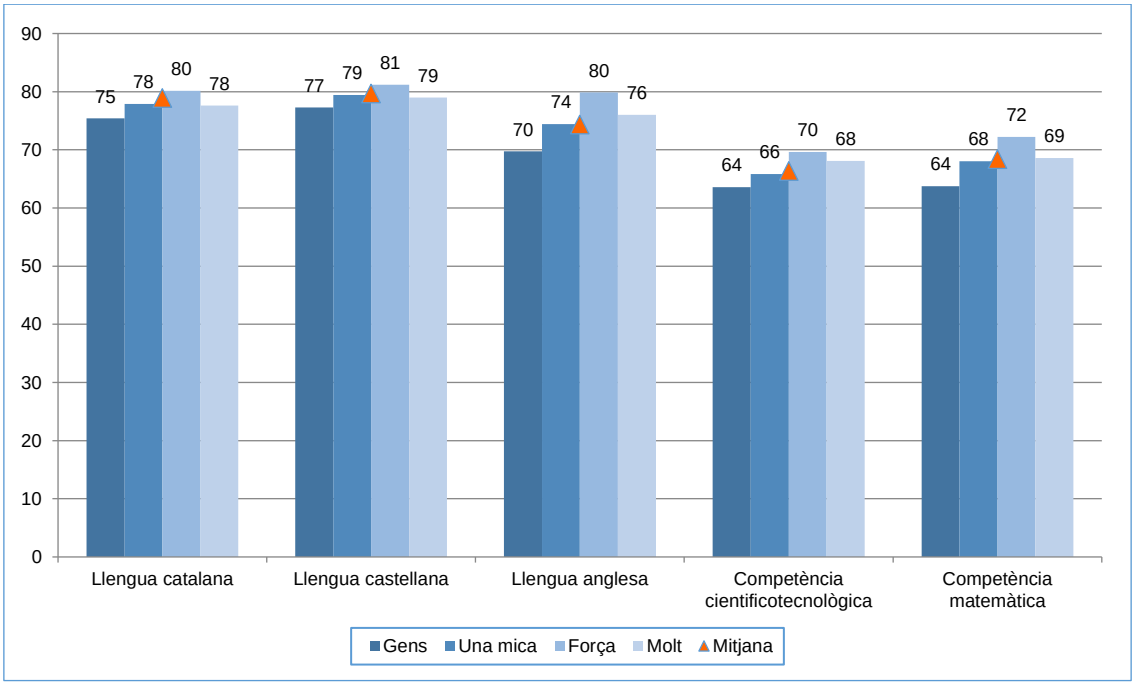
En primer lloc, s'observa que l'alumnat que afirma que gaudeix força o molt del que aprèn obté millors resultats en les proves de competències que aquell que només respon que ho fa una mica o gens (p<0,01). Un patró semblant s'observa en l'alumnat que afirma que li agrada molt o força anar a l'escola i que obté millors resultats en les cinc competències que aquell grup que diu que li agrada una mica o gens.

Aquestes covariacions tenen un nivell de significació p<0,05 en les competències lingüístiques en llengua catalana i llengua castellana, en la competència matemàtica i la competència cientificotecnològica. Tanmateix, les diferències entre els diferents grups no són gaire grans en cap d'aquests dos factors.

Gràfic 6.34. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que li agrada anar a l'escola

Gràfic 6.35. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que gaudeix amb el que aprèn

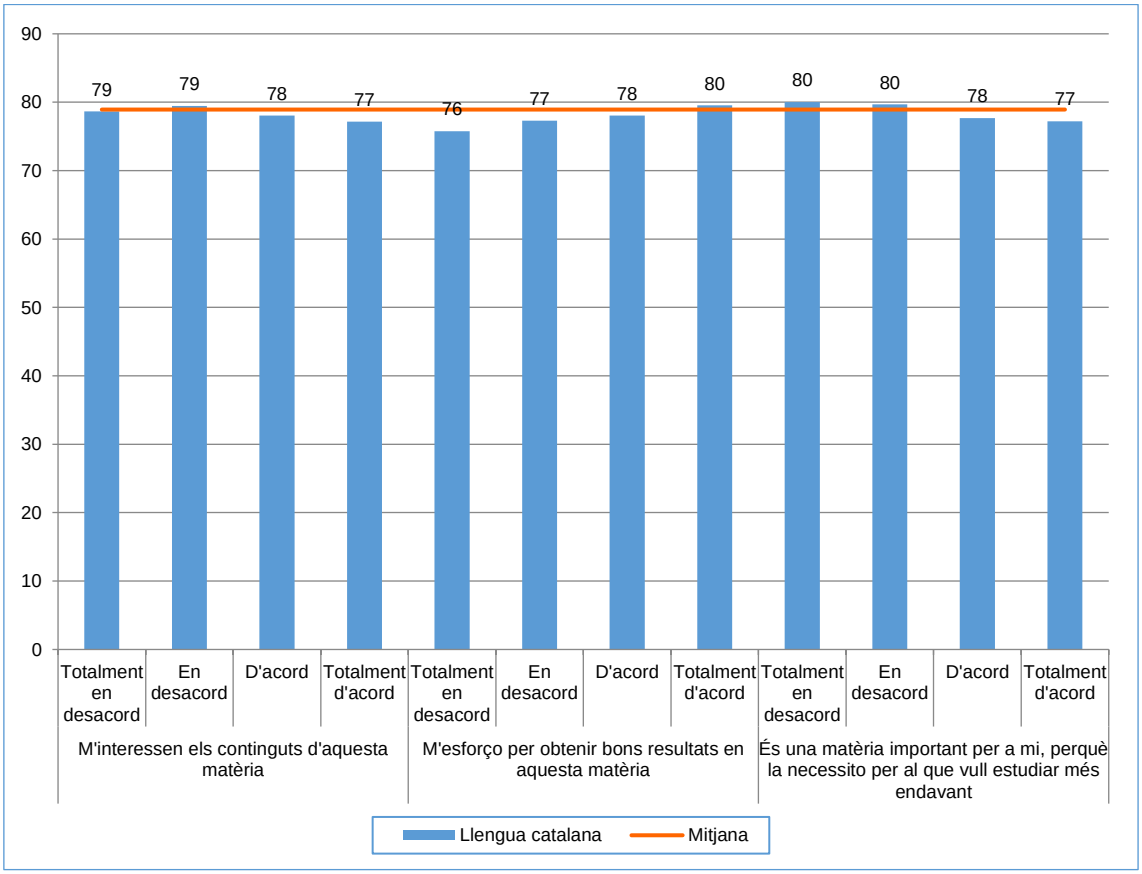
6.10.5. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'interès, l'esforç i la importància que l'alumnat atorga a les matèries acadèmiques

A continuació es mostra l'efecte que l'interès, l'esforç i la importància que l'alumnat atorga a cursar una determinada matèria tenen sobre els resultats de la competència amb la qual està relacionada.

Resultats de la competència lingüística en llengua catalana

Com es pot observar en els gràfics següents, les diferències de resultats en la competència lingüística en llengua catalana de l'alumnat segons l'interès manifestat pels continguts, segons l'esforç fet i segons la importància de la matèria per al seu futur acadèmic són molt baixes. Com a màxim, hi ha diferències de 2 punts entre el temes que s'hi analitzen.

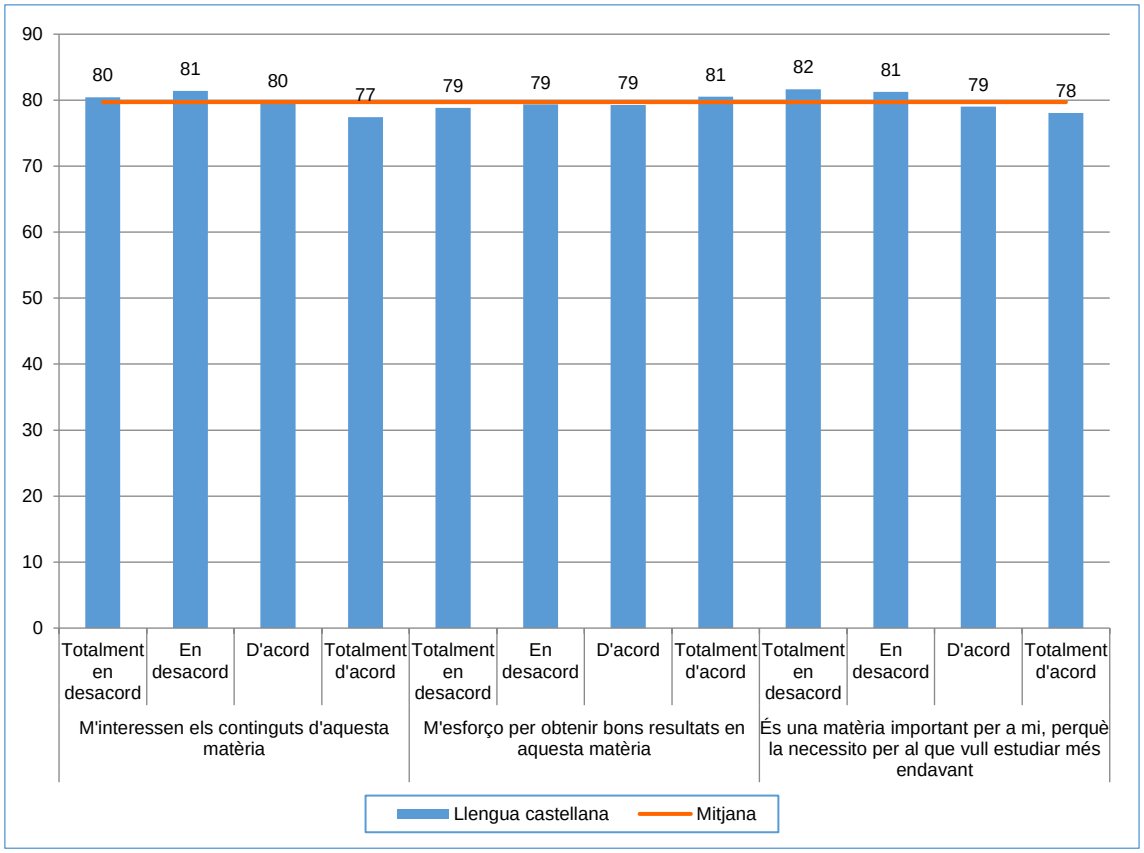
Gràfic 6.36. Puntuacions mitjanes de la competència lingüística en llengua catalana segons l'interès, l'esforç de l'alumnat i la importància que dona a la matèria

Resultats de la competència lingüística en llengua castellana

La competència lingüística en llengua castellana segueix un patró similar al de la llengua catalana. Les diferències entre l'alumnat que afirma estar ''D'acord'' o ''Totalment d'acord'' i el que respon que està ''En desacord'' o ''Totalment en desacord'' en l'interès pels continguts, en l'esforç fet i en la importància futura de la matèria són mínimes. En aquest cas, les diferències observades arriben a un màxim de 3 punts.

Gràfic 6.37. Puntuacions mitjanes de la competència lingüística en llengua castellana segons l'interès, l'esforç de l'alumnat i la importància que dona a la matèria

Resultats de la competència lingüística en llengua anglesa

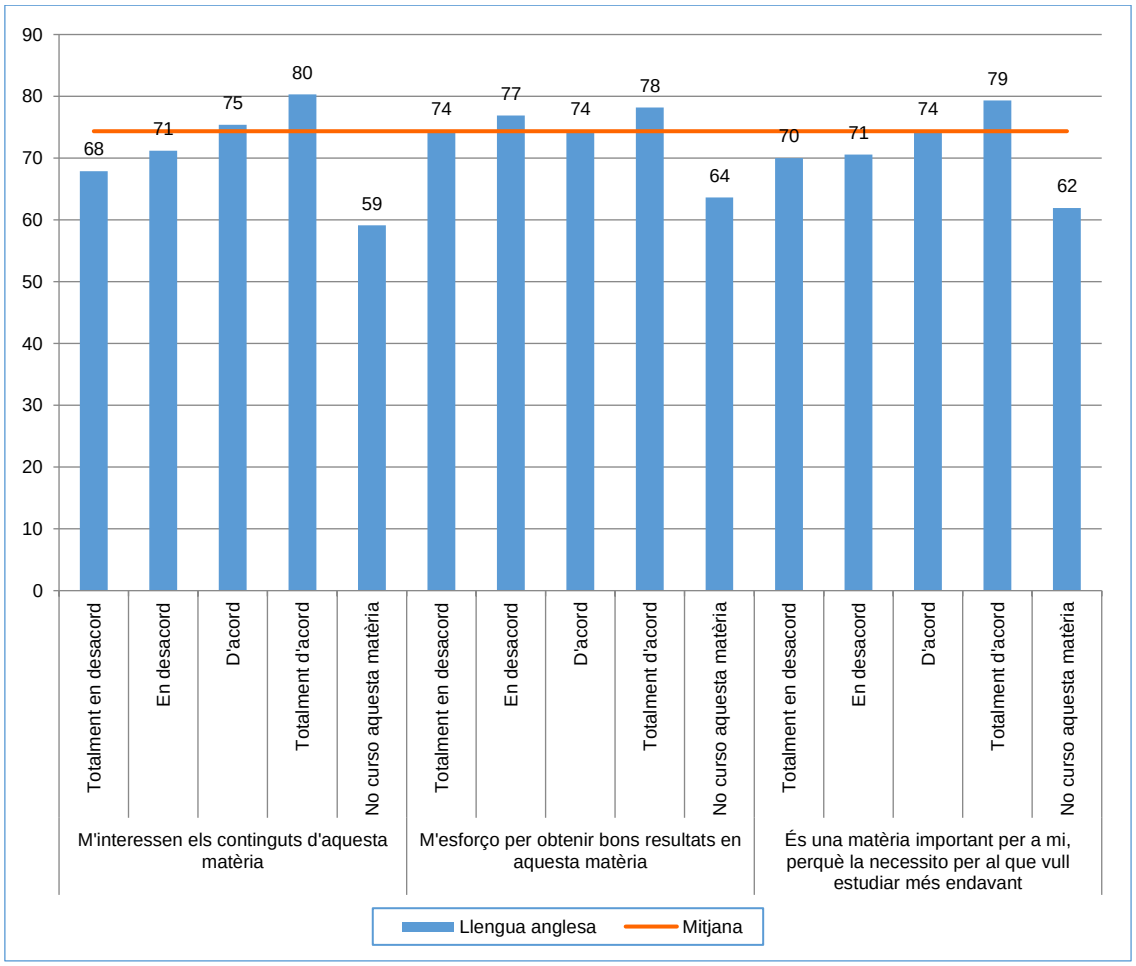
A diferència de les competències lingüístiques en llengua catalana i en llengua castellana, sí que s'observa un patró de proporcionalitat entre el grau d'interès per la matèria de llengua anglesa, l'esforç que l'alumnat hi dedica i la importància que li atorga, i els resultats que hi obté.

L'alumnat que afirma estar ''Totalment d'acord'' o ''D'acord'' amb el fet de sentir interès pels continguts de la matèria obté una puntuació mitjana de 80 i 75 punts, respectivament. Aquestes puntuacions són considerablement més altes que la de l'alumnat que respon que hi està ''En desacord'' (71 punts) i molt més altes que les de l'alumnat que afirma estar-hi ''Totalment en desacord'' (68 punts). Aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta.

Aquesta pauta de diferències s'atenua quan es pregunta pel grau d'esforç per obtenir bons resultats en la matèria. En aquest cas, únicament destaca l'alumnat que diu que hi està ''Totalment d'acord'', amb una puntuació mitjana de 78 punts. Aquesta relació té la significació estadística més alta.

En darrer terme, les diferències es tornen a accentuar gairebé fins als 10 punts quan es pregunta per la importància que té la matèria per a futurs estudis, ja que l'alumnat que afirma estar-hi ''Molt d'acord'', obté 79 punts de mitjana i el que afirma estar-hi ''D'acord'', n'obté 74. Aquestes puntuacions són superiors a les de l'alumnat que afirma que hi està ''En desacord'', que obté 70,6 punts, i del qui afirma estar-hi ''Totalment en desacord'', que n'obté 70. Aquestes relacions també tenen la significació estadística més alta.

Gràfic 6.38. Puntuacions mitjanes de la competència lingüística en llengua anglesa segons l'interès, l'esforç de l'alumnat i la importància que dona a la matèria

Resultats de la competència matemàtica

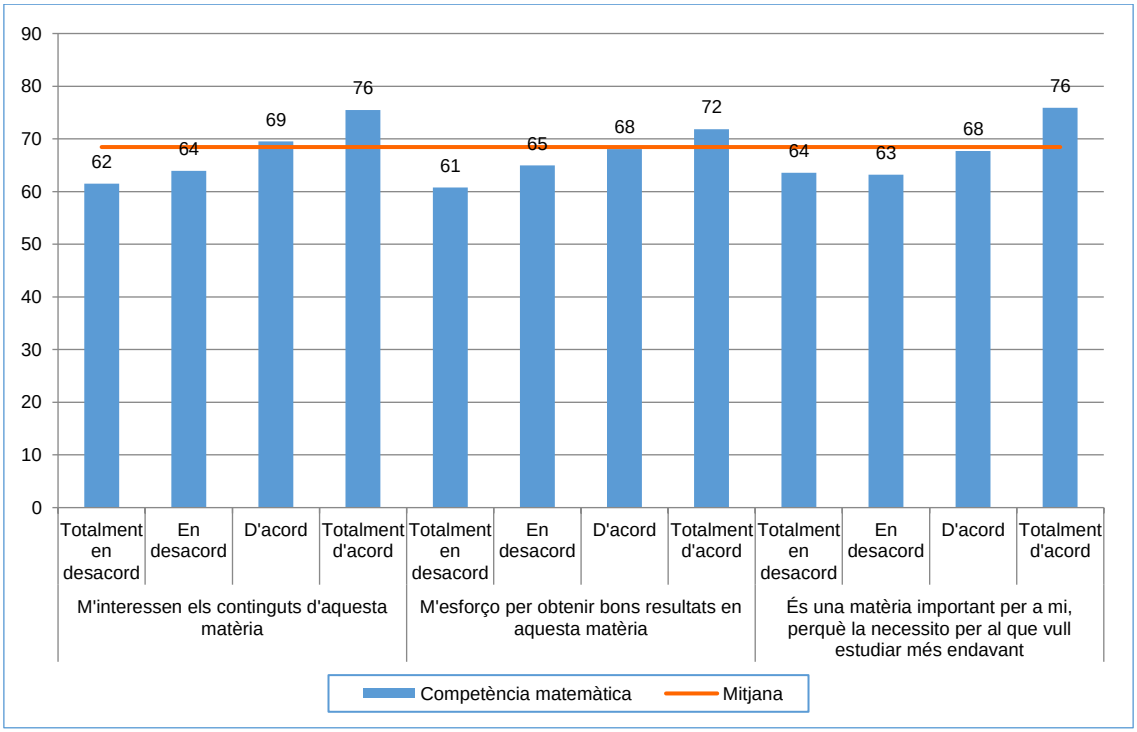
La competència matemàtica presenta un patró de comportament similar al de la llengua anglesa. L'alumnat que afirma estar ''Totalment d'acord'' o ''D'acord'' amb el fet de sentir interès pels continguts de la matèria obté una puntuació mitjana de 75,5 i 69,5 punts, respectivament.

Aquestes puntuacions són considerablement més altes que les de l'alumnat que afirma estar-hi ''En desacord'', amb una puntuació de 64 punts, i molt més altes que les de l'alumnat que afirma estar-hi ''Totalment en desacord'', amb 61,5 punts de mitjana. Aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta.

Aquesta pauta de diferències es manté quan es pregunta pel grau d'esforç per obtenir bons resultats en la matèria. L'alumnat que diu que està ''Molt d'acord'' o ''D'acord'' amb aquesta afirmació obté, amb puntuacions de 72 i 68 punts respectivament, resultats més elevats que aquell que respon que hi està ''En desacord'', amb 65 punts, i ''Totalment en desacord'', amb 61 punts. Aquestes relacions tornen a gaudir de la significació estadística més alta.

En darrer terme, les diferències s'accentuen fins als 12 punts quan es pregunta per la importància de la matèria per a futurs estudis, atès que l'alumnat que afirma estar-hi ''Molt d'acord'', amb 76 punts de mitjana, i ''D'acord'', amb 68 punts, es troba per sobre dels 63 punts de mitjana del qui diu que hi està ''En desacord'' i dels 63,5 punts del qui afirma estar-hi ''Totalment en desacord''. Aquestes covariacions tenen novament la significació estadística més alta.

Gràfic 6.39. Puntuacions mitjanes de la competència matemàtica segons l'interès, l'esforç de l'alumnat i la importància que dona a la matèria

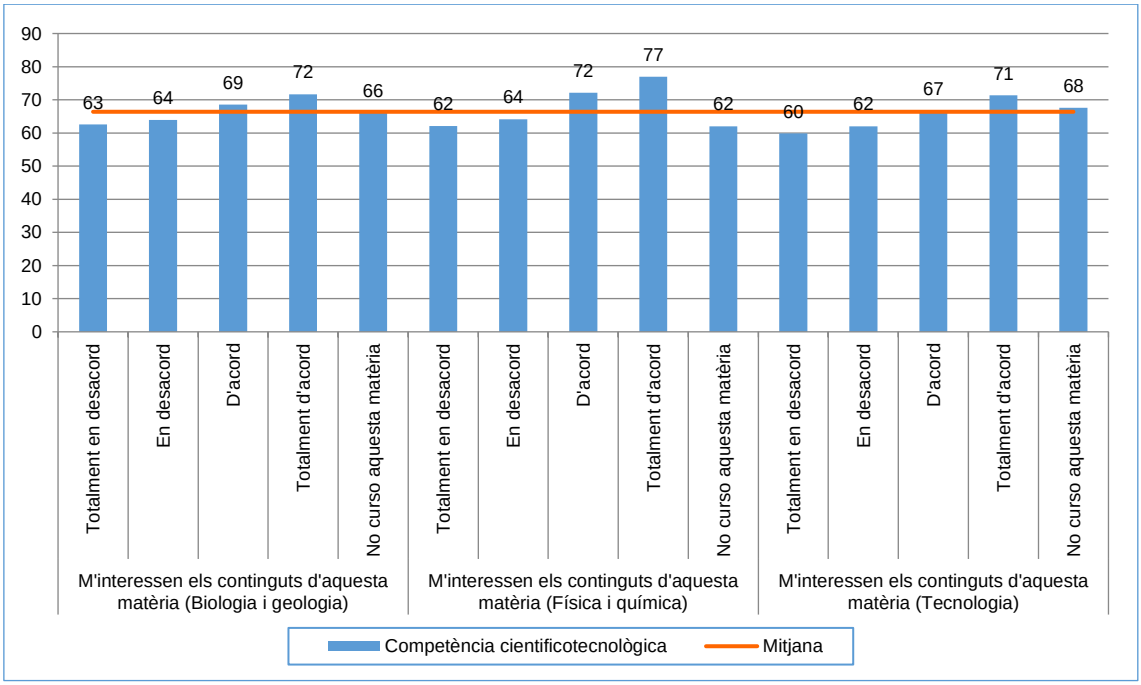

Resultats de la competència cientificotecnològica

Hi ha tres matèries sobre les quals es pregunta en el qüestionari de context en relació directa amb la competència cientificotecnològica: la biologia i geologia, la física i química i la tecnologia.

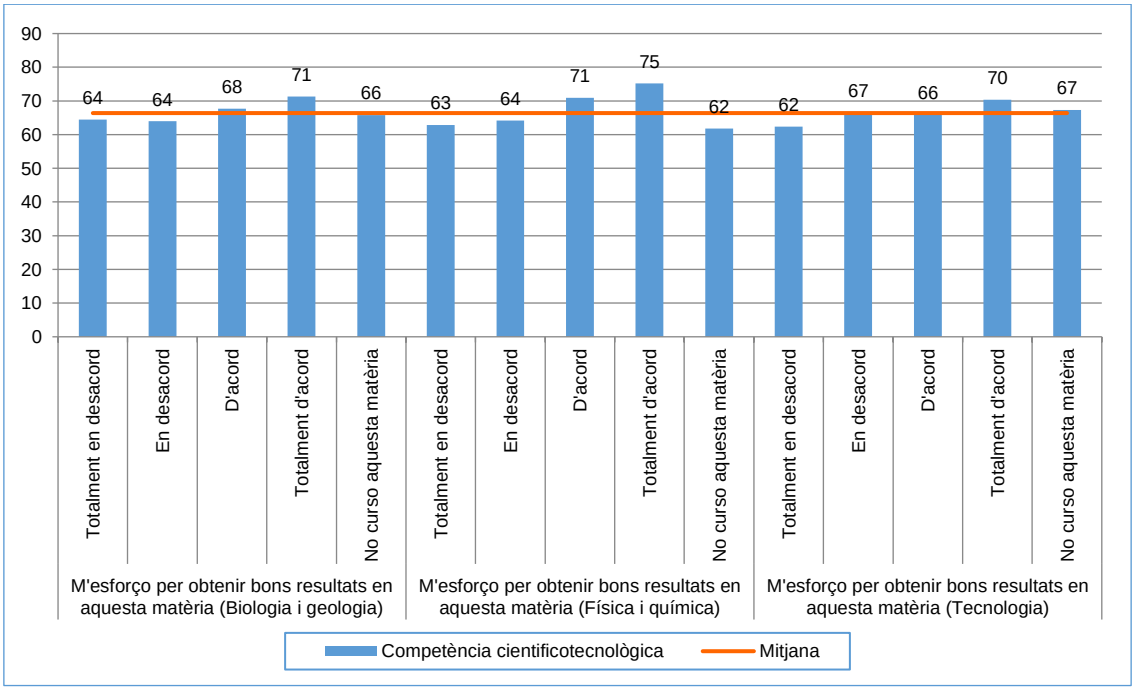
Les tres matèries segueixen un patró idèntic a l'observat en la competència en llengua anglesa i en la competència matemàtica pel que fa a l'interès pels continguts de la matèria. Com més alt és el grau d'interès que l'alumnat afirma sentir pels continguts de les matèries, millors són els resultats obtinguts en la competència cientificotecnològica. Aquestes relacions tenen la significació estadística més alta.

Gràfic 6.40. Puntuacions mitjanes de la competència cientificotecnològica segons l'interès pels continguts de la matèria

Tal com s'observa amb l'interès manifestat pels continguts de la matèria, el grau d'esforç que l'alumnat afirma dedicar a les assignatures cientificotecnològiques es relaciona de manera directament proporcional amb els resultats obtinguts en la competència. Aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta. Així, l'alumnat que respon que està ''Totalment d'acord'' amb la pregunta obté la puntuació més elevada i el que afirma estar-hi ''Totalment en desacord", obté la puntuació més baixa.

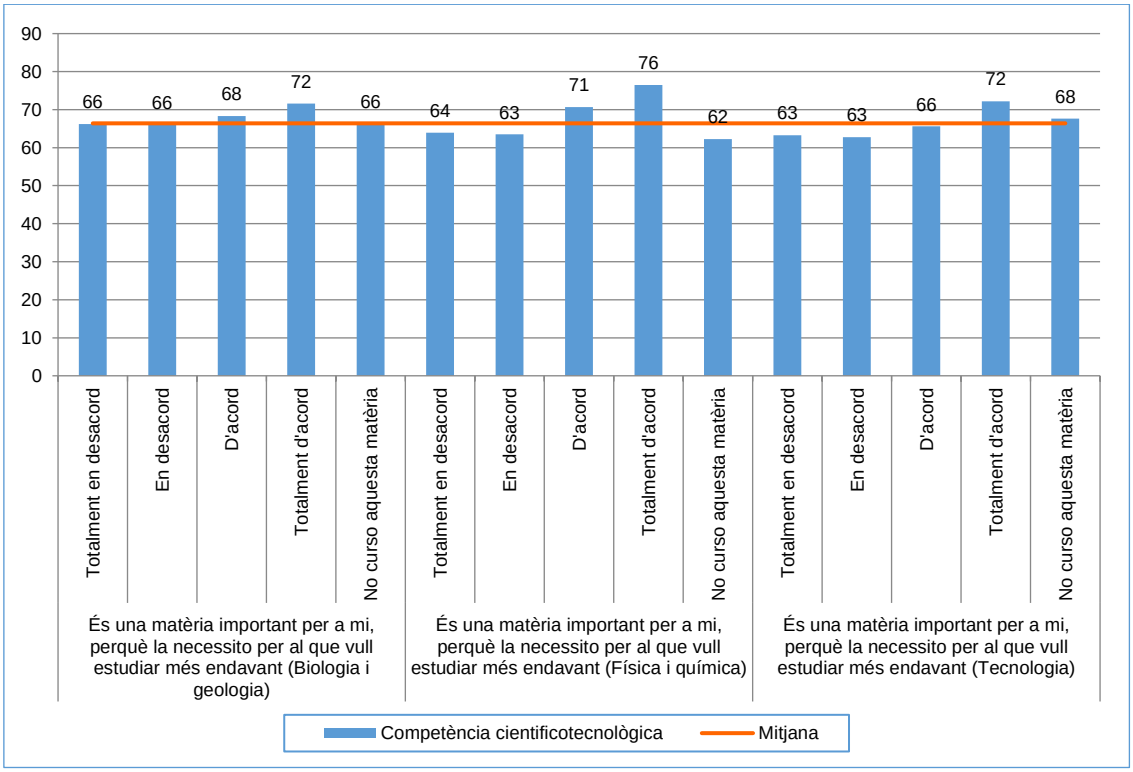
Gràfic 6.41. Puntuacions mitjanes de la competència cientificotecnològica segons si l'alumnat s'esforça per obtenir-hi bons resultats

Finalment, tal com succeeix en la competència en llengua anglesa i en la competència matemàtica, tot i mantenir el patró establert en considerar l'interès i l'esforç, les diferències de resultats s'accentuen quan s'avalua l'impacte que l'alumnat dona a les matèries de l'àmbit cientificotecnològic en el seu futur acadèmic i els resultats en la competència cientificotecnològica. Aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta.

Així, les diferències observades són de fins a 5 punts en la matèria de biologia i geologia, de fins a 13 punts en la matèria de física i química i de fins a 10 punts en la matèria de tecnologia.

Gràfic 6.42. Puntuacions mitjanes de la competència cientificotecnològica segons si l'alumnat considera que és una matèria important per al seu futur acadèmic

6.11. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el clima escolar

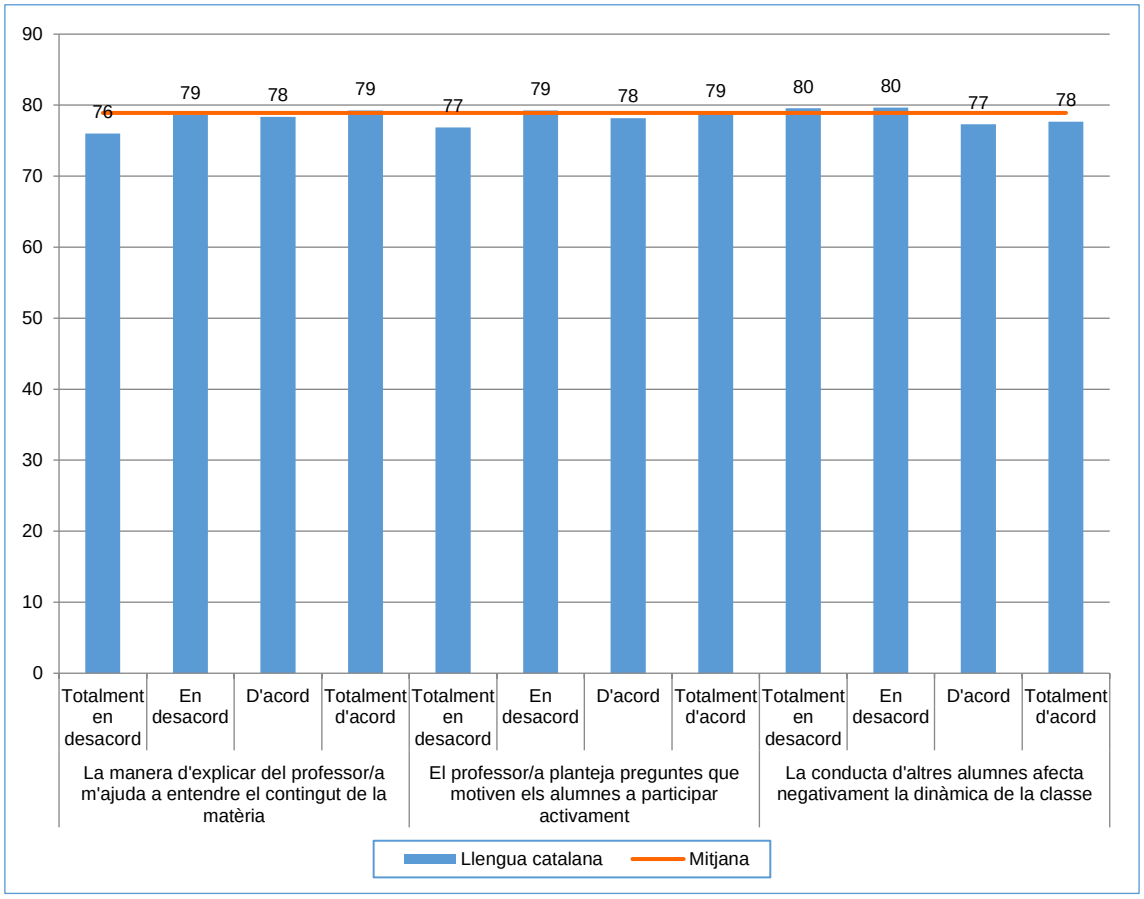
En aquest apartat s'analitzen aspectes relacionats amb el clima escolar del centre, com ara les pràctiques docents a l'aula en les diferents matèries, la relació entre l'alumnat i el professorat, la percepció que té l'alumnat de la figura del tutor/a i del centre i les relacions establertes entre el mateix alumnat.

6.11.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons les pràctiques docents i la conducta de l'alumnat

Resultats de la competència lingüística en llengua catalana segons les pràctiques docents i la conducta de l'alumnat

Es pot observar que la manera d'explicar del professorat i la conducta dels alumnes a la classe de llengua catalana tenen influència en els resultats de la competència. Hi ha una variació de 3 punts entre l'alumnat que afirma estar ''Totalment en desacord'' (76 punts) i el que respon que està ''Totalment d'acord'' (79 punts) amb l'afirmació relacionada amb l'ajuda que aporta la manera d'explicar del professorat (amb la significació estadística més alta). La diferència és de gairebé 2 punts entre la puntuació mitjana de l'alumnat que no considera important l'efecte que té la conducta dels altres alumnes en la dinàmica de classe (79,6 punts) i el que sí que la considera determinant (77,7 punts). Aquestes relacions tenen la significació estadística més alta. Per últim, s'ha de remarcar que, tot i ser significatives, les diferències que hi ha no són de gaire magnitud.

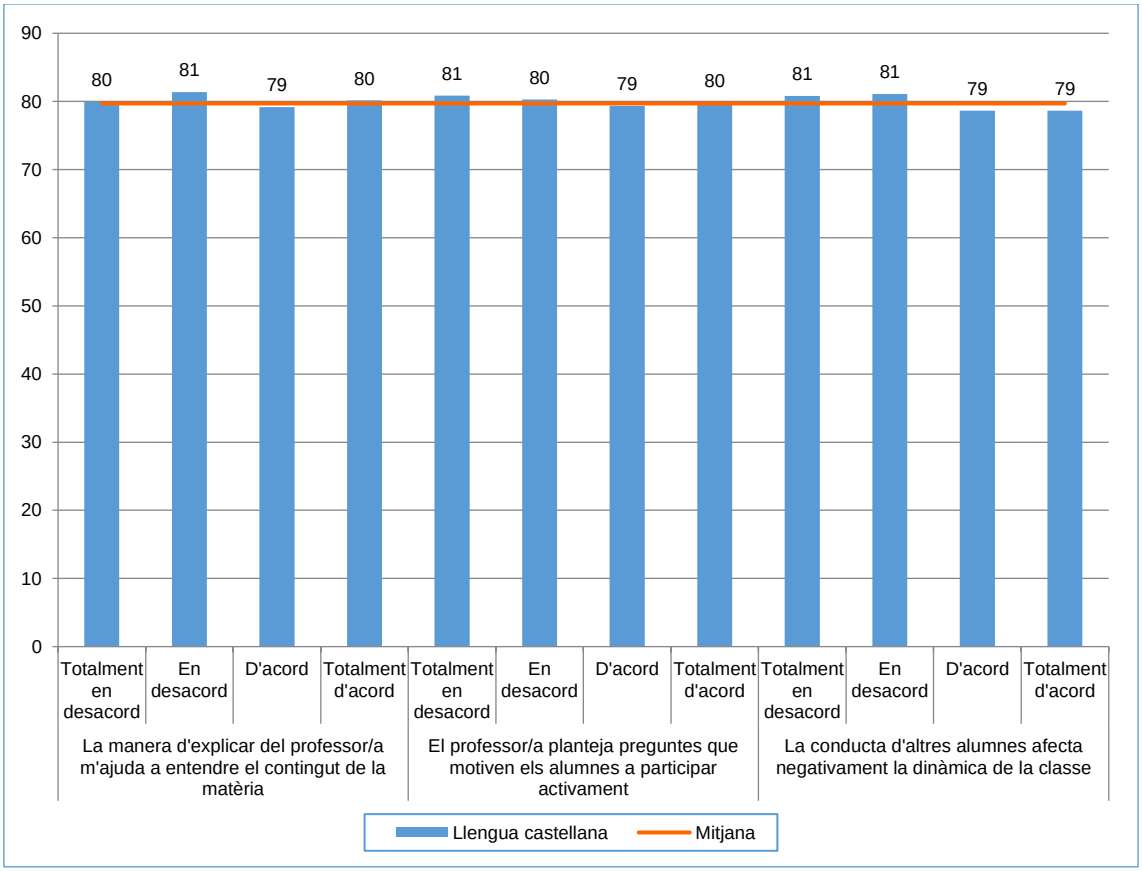
Gràfic 6.43. Puntuacions mitjanes de la competència lingüística en llengua catalana segons l'actitud del professorat i de l'alumnat

Resultats de la competència lingüística en llengua castellana segons les pràctiques docents i la conducta de l'alumnat

La competència lingüística en llengua castellana segueix un patró molt similar al de la llengua catalana. Les diferències observades en la puntuació mitjana són mínimes i hi destaca la influència de la conducta dels altres alumnes, amb uns 3 punts de diferència entre l'alumnat que respon que està ''D'acord'' o ''Totalment d'acord'' amb l'impacte que aquesta té en la dinàmica de la classe i el que afirma estar-hi ''En desacord'' o ''Totalment en desacord''. Aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta.

Gràfic 6.44. Puntuacions mitjanes de la competència lingüística en llengua castellana segons l'actitud del professorat i de l'alumnat

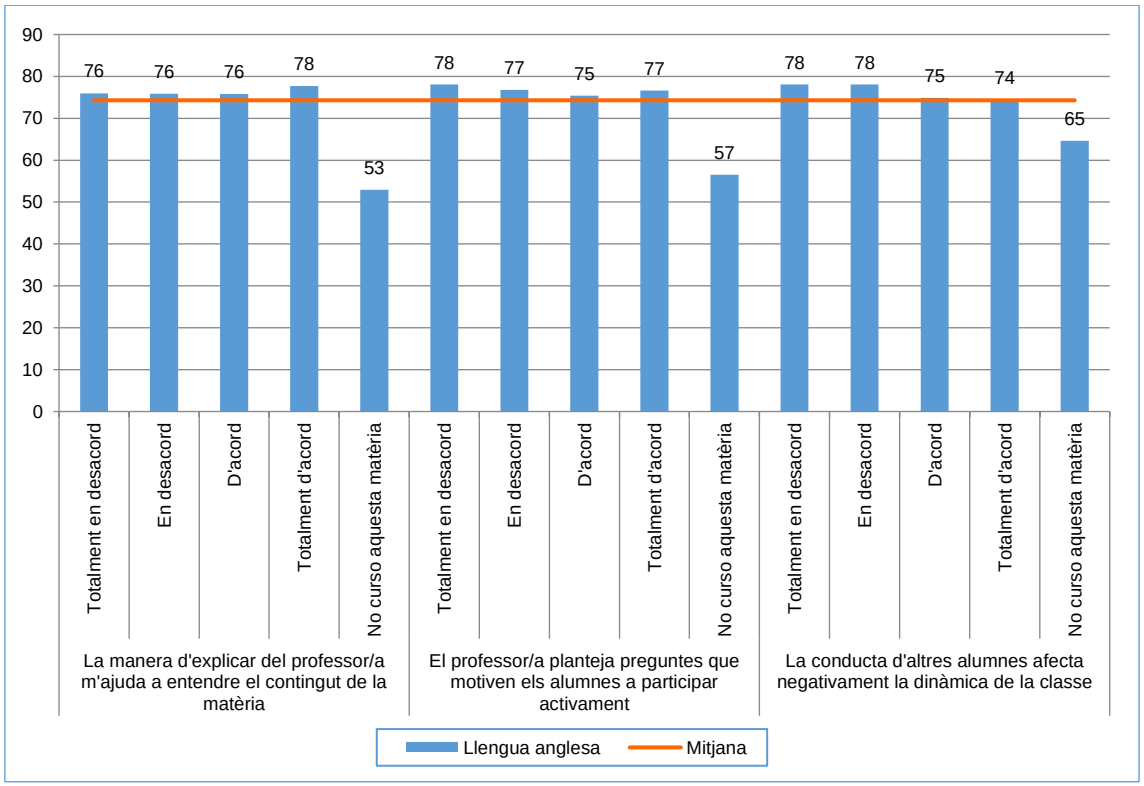

Resultats de la competència lingüística en llengua anglesa segons les pràctiques docents i la conducta de l'alumnat

La competència lingüística en llengua anglesa torna a tenir un patró semblant al de les dues llengües cooficials analitzades.

Tot i que les covariacions en llengua anglesa tenen la significació estadística més alta, les diferències són de poca magnitud: 1,8 punts en la influència de la manera d'explicar del professorat i 3,5 punts en els efectes que té la conducta dels altres alumnes.

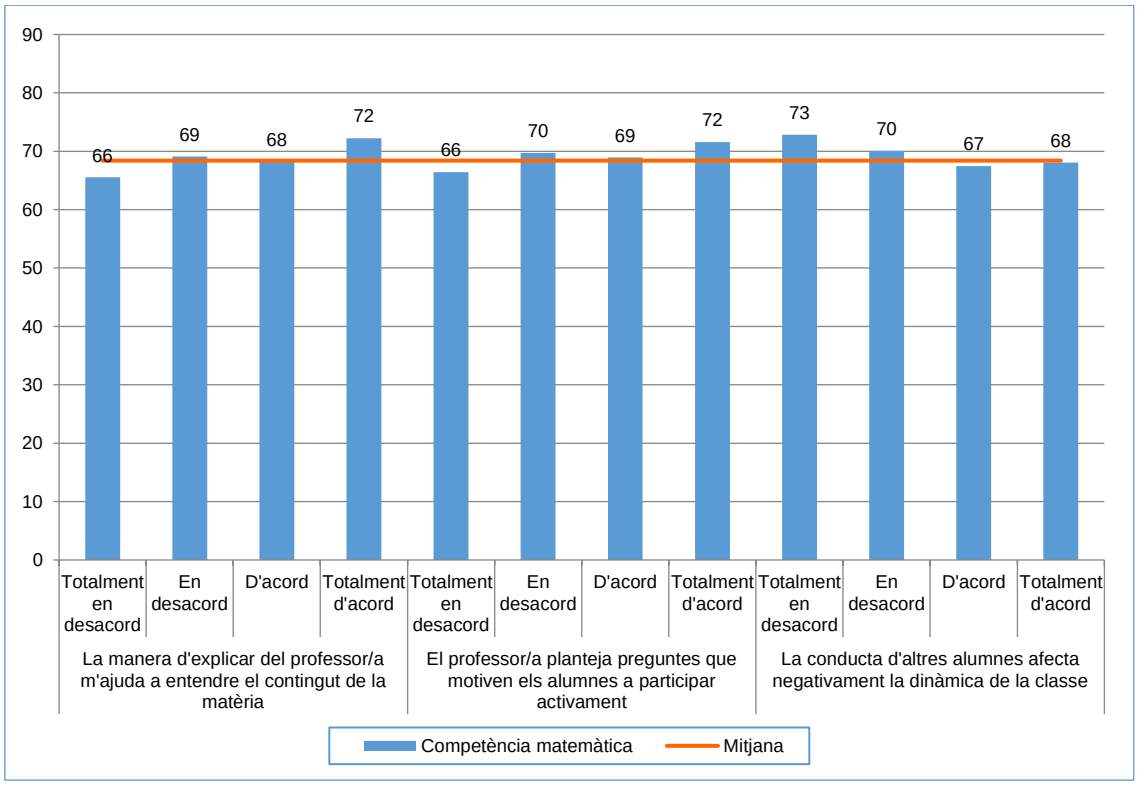
Gràfic 6.45. Puntuacions mitjanes de la competència lingüística en llengua anglesa segons l'actitud del professorat i de l'alumnat

Resultats de la competència matemàtica segons les pràctiques docents i la conducta de l'alumnat

En la competència matemàtica, en primer lloc té impacte en els resultats de l'alumnat la manera d'explicar del professorat, amb una diferència que de gairebé 7 punts. En segon lloc, el plantejament de preguntes motivadores per a l'alumnat, amb una diferència de gairebé 5 punts. Finalment, té incidència la conducta dels altres alumnes, amb una diferència de 5 punts, Aquestes relacions tenen la significació estadística més alta.

Gràfic 6.46. Puntuacions mitjanes de la competència matemàtica segons l'actitud del professorat i de l'alumnat

Resultats de la competència cientificotecnològica segons les pràctiques docents i la conducta de l'alumnat

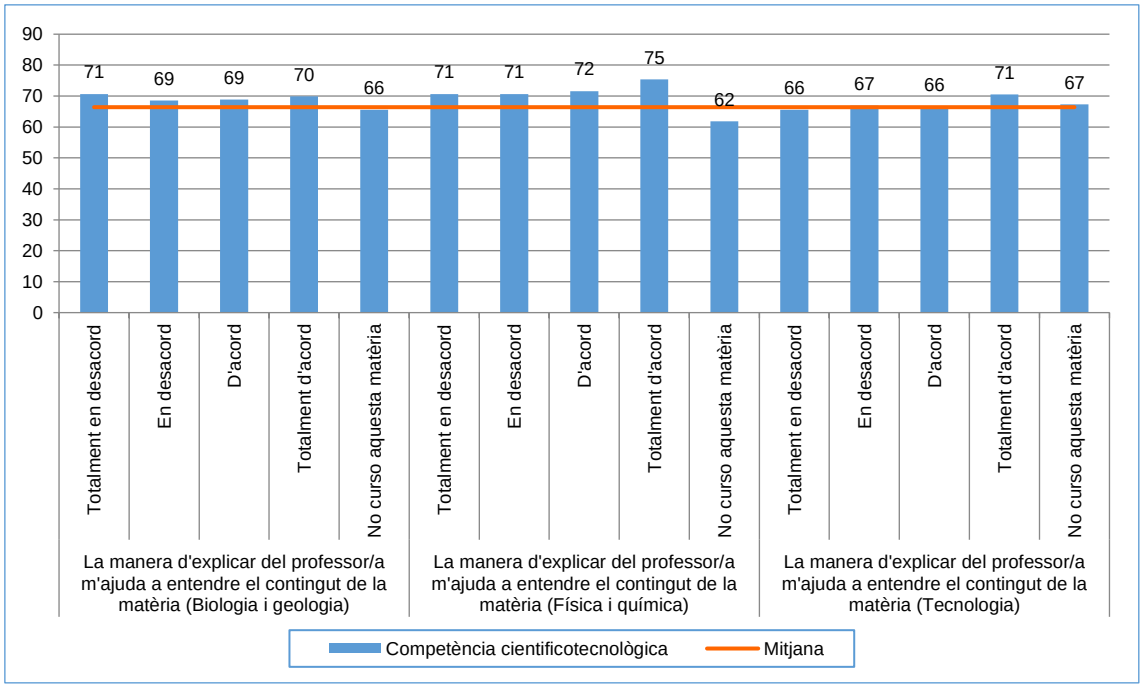
A diferència de les competències lingüístiques, en les matèries relacionades amb la competència cientificotecnològica sembla que té una influència més gran que el professorat plantegi preguntes a l'aula. En les tres llengües amb prou feines hi ha diferències en les puntuacions mitjanes de les diferents categories segons la percepció que té l'alumnat d'aquest fet, en canvi, sí que se n'observen d'interessants en física i química (3 punts, p<0,01) i en tecnologia (5 punts, p=0,015).

La influència de la manera d'explicar del professorat i de la conducta dels altres alumnes també tenen impacte en els resultats de l'alumnat, segons es pot constatar amb l'observació de les dades.

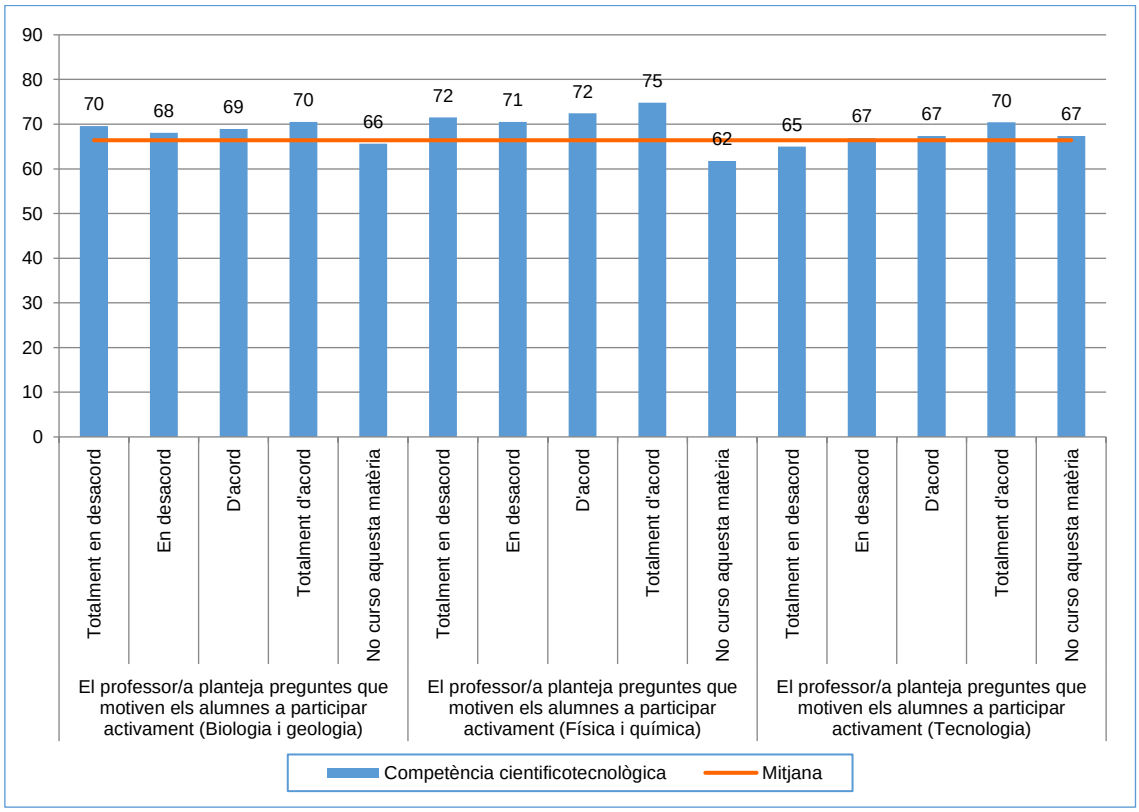
En la manera d'explicar del professorat són especialment remarcables les diferències de fins a 5 punts en les matèries de física i química (p<0,01) i tecnologia (p<0,01).

En l'afectació que la conducta dels altres alumnes té en el desenvolupament de la classe, la mala conducta de l'alumnat condiciona significativament (p<0,01 en física i química i p=0,07 en tecnologia) els resultats en totes les matèries cientificotecnològiques. A més, és especialment important en la matèria de biologia i geologia (p<0,01), on es genera una diferència de 5 punts entre l'alumnat que respon que està ''Totalment d'acord'' amb el fet que la conducta de l'alumnat afecta negativament la dinàmica de la classe i el que afirma estar-hi ''Totalment en desacord''.

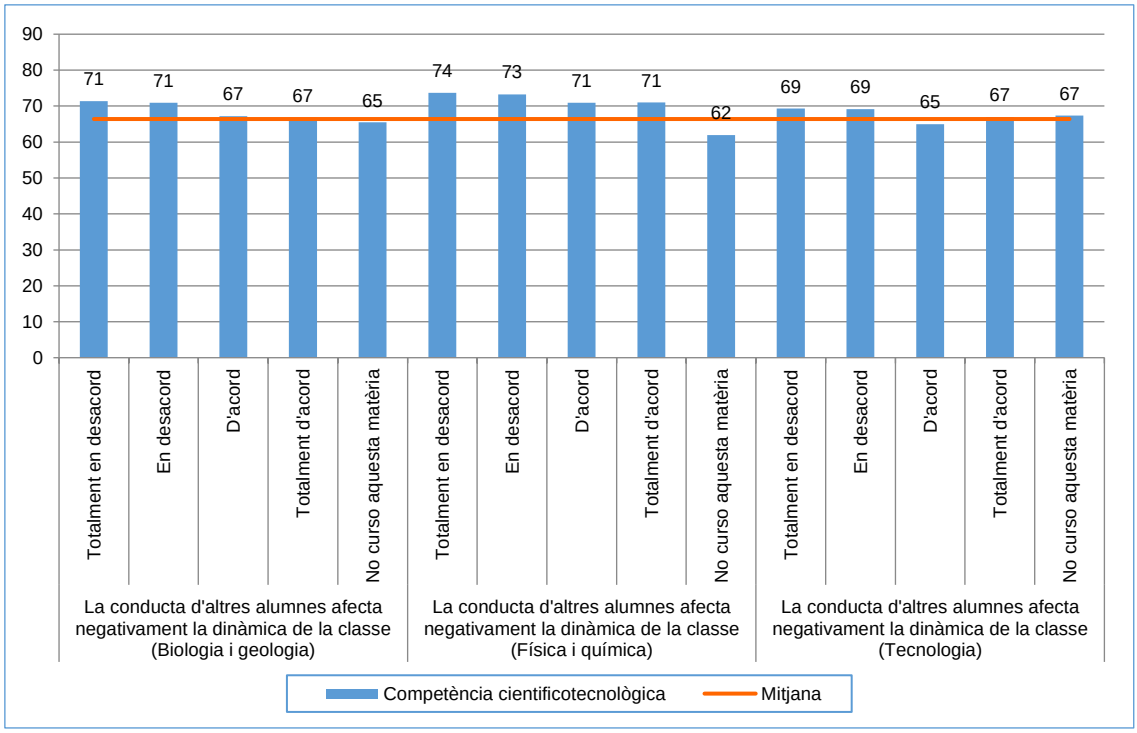
Gràfic 6.47. Puntuacions mitjanes de la competència cientificotecnològica segons les pràctiques docents

Gràfic 6.48. Puntuacions mitjanes de la competència cientificotecnològica segons si l'alumnat considera que el professor planteja preguntes que els motiven a participar activament a classe

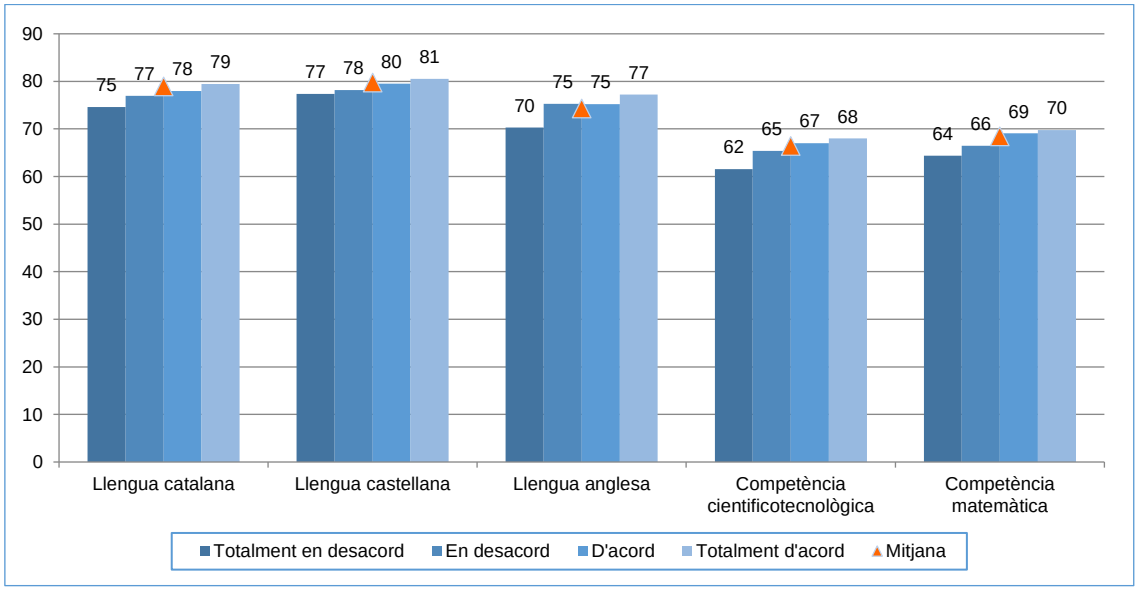
Gràfic 6.49. Puntuacions mitjanes de la competència cientificotecnològica segons si l'alumnat considera que la conducta d'altres alumnes afecta negativament la dinàmica de la classe

6.11.2. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la relació entre l'alumnat i el professorat

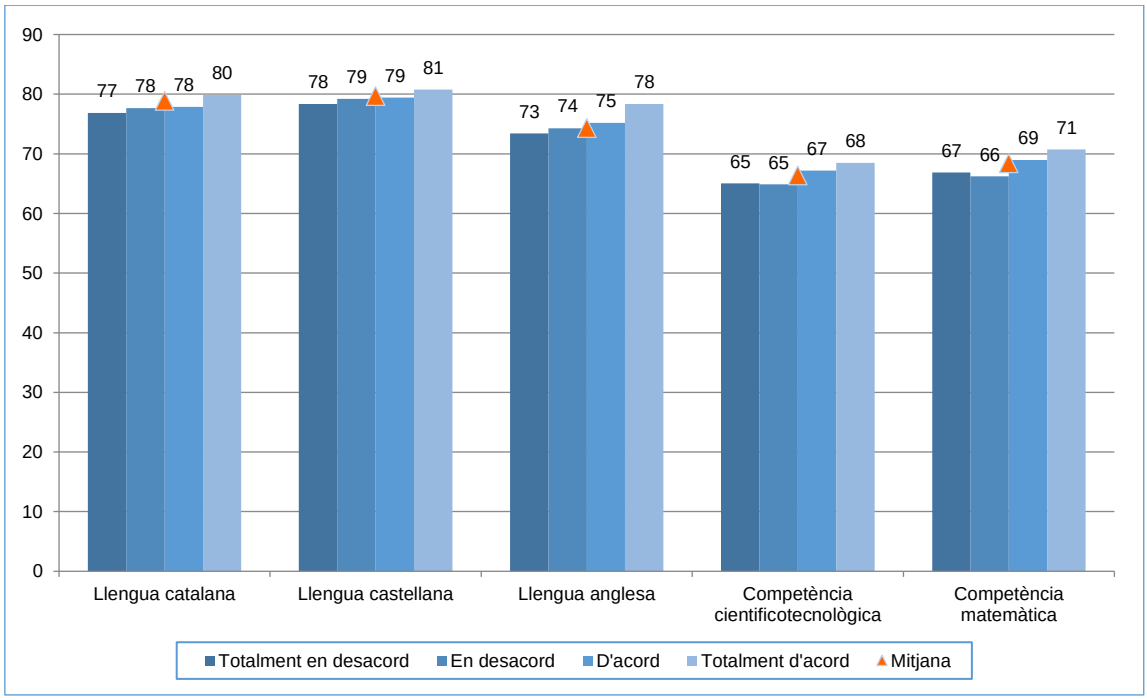
L'alumnat que afirma que té una bona relació amb la majoria dels professors obté millors resultats en les cinc competències avaluades (p<0,05). Aquestes diferències van des dels 3 punts en llengua castellana fins als gairebé 7 punts en llengua anglesa i en la competència cientificotecnològica, passant pels gairebé 5 punts en llengua catalana i en la competència matemàtica. Per tant, s'observa un clar patró de proporcionalitat entre la valoració positiva que l'alumnat enquestat fa de la relació que té amb el professorat i les qualificacions obtingudes en les cinc competències.

Gràfic 6.50. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que té una bona relació amb la majoria del professorat

Es constata la influència positiva que té en els resultats l'existència d'un tracte correcte entre l'alumnat i el professorat, ja que l'alumnat que considera que és tractat de manera justa per la majoria del professorat obté millors resultats en les cinc competències avaluades (p<0,05). Tot i ser de menor magnitud, són destacables les diferències que en aquest sentit s'observen en la competència lingüística en llengua anglesa, de 5 punts, i en la competència matemàtica, de 4 punts, lleugerament per sobre de les altres tres competències, que mostren diferències de fins a 3 punts.

Gràfic 6.51. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que la majoria del professorat el tracta de manera justa

6.11.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'impacte de la figura del tutor o tutora

La funció principal del tutor/a és la d'acompanyar i donar suport a l'alumnat durant el procés d'aprenentatge. En avaluar l'impacte que l'activitat tutorial té en el rendiment de l'alumnat, s'observa que l'interès en el benestar de l'alumnat i el fet de donar valor a l'esforç i als resultats acadèmics són les variables que influeixen més significativament en els resultats de les cinc competències avaluades.

L'alumnat que afirma estar ''D'acord'' o ''Totalment d'acord'' amb el fet que el seu tutor/a s'interessa pel seu benestar obté millors resultats en les competències que no pas l'alumnat que afirma estar-hi ''En descord'' o ''Totalment desacord''. Les diferències entre els valors extrems són d'uns 4 punts en la competència lingüística en llengua catalana, de 2 punts en llengua castellana, de 6 punts en llengua anglesa, de 4 punts en la competència matemàtica i de 3 punts en la competència cientificotecnològica. A nivell estadístic, aquestes diferències són significatives en llengua catalana (p<0,01), llengua castellana (p=0,042), llengua anglesa (p=0,04) i competència matemàtica (p=0,011). Per contra, les diferències observades no són estadísticament significatives en la competència cientificotecnològica (p=0,077).

L'alumnat que afirma estar ''D'acord'' o ''Totalment d'acord'' amb l'afirmació que el tutor/a valora els seus esforços i resultats acadèmics obté més bons resultats. Aquesta covariació és estadísticament significativa en la competència lingüística en llengua catalana (p=0,02) i en llengua anglesa (p=0,049). Aquestes diferències són de poc més de 3 punts en llengua catalana i d'uns 5 punts en llengua anglesa.

Les diferències observades en les respostes a les preguntes si el tutor/a "M'anima a tenir confiança en mi mateix/a'" i "Té contacte amb la meva família per parlar sobre el meu rendiment'" no són estadísticament significatives en cap de les competències.

Taula 6.2. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'impacte de la figura del tutor o tutora

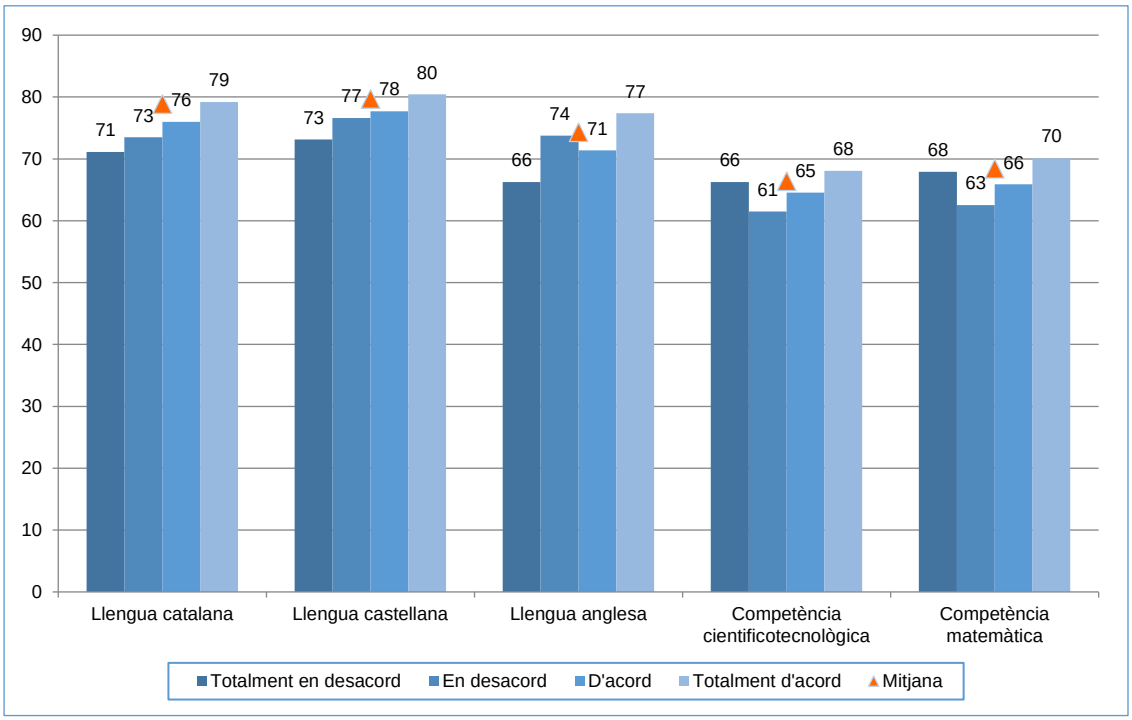
		Llengua catalana	Llengua castellana	Llengua anglesa	Competència cientificotecnològica	Competència matemàtica
		Mitjana	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**
S'interessa pel meu benestar	**Totalment en desacord (n=117)**	75,49	78,11	71,54	64,35	66,01
	En desacord (n=292)	77,57	79,59	75,83	65,97	67,35
	D'acord (n=1.191)	77,84	79,31	75,07	67,30	68,70
	Totalment d'acord (n=1.029)	79,64	80,45	77,56	67,81	70,41
Valora els meus esforços i resultats acadèmics	**Totalment en desacord (n=95)**	75,91	78,19	72,00	65,30	66,93
	En desacord (n=293)	76,46	79,07	75,32	65,91	67,04
	D'acord (n=1.207)	78,40	79,45	75,49	67,35	69,23
	Totalment d'acord (n=1.025)	79,18	80,41	77,17	67,70	69,71
M'anima a tenir confiança en mi mateix	**Totalment en desacord (n=133)**	76,97	78,68	74,44	64,37	66,80
	En desacord (n=399)	78,38	79,62	76,45	67,46	68,60
	D'acord (n=1.060)	78,05	79,52	75,14	66,97	69,30
	Totalment d'acord (n=1.026)	79,07	80,23	76,99	67,82	69,43
Té contacte amb la meva família per parlar sobre el meu rendiment	**Totalment en desacord (n=122)**	76,75	78,08	72,01	63,87	66,91
	En desacord (n=338)	77,99	80,71	76,08	67,59	69,02
	D'acord (n=1.259)	78,38	79,56	75,67	67,56	69,24
	Totalment d'acord (n=905)	78,80	79,85	76,86	67,06	69,22

6.11.4. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons la relació establerta entre l'alumnat

Les anàlisis següents mostren que el fet de tenir amistats entre l'alumnat del centre covaria amb els resultats. Com s'ha mostrat anteriorment (apartat 4.4.4), una gran majoria de l'alumnat enquestat afirma que es troba a gust al centre, que hi té amistats i, aquest fet, té un efecte positiu en els resultats de les competències bàsiques.

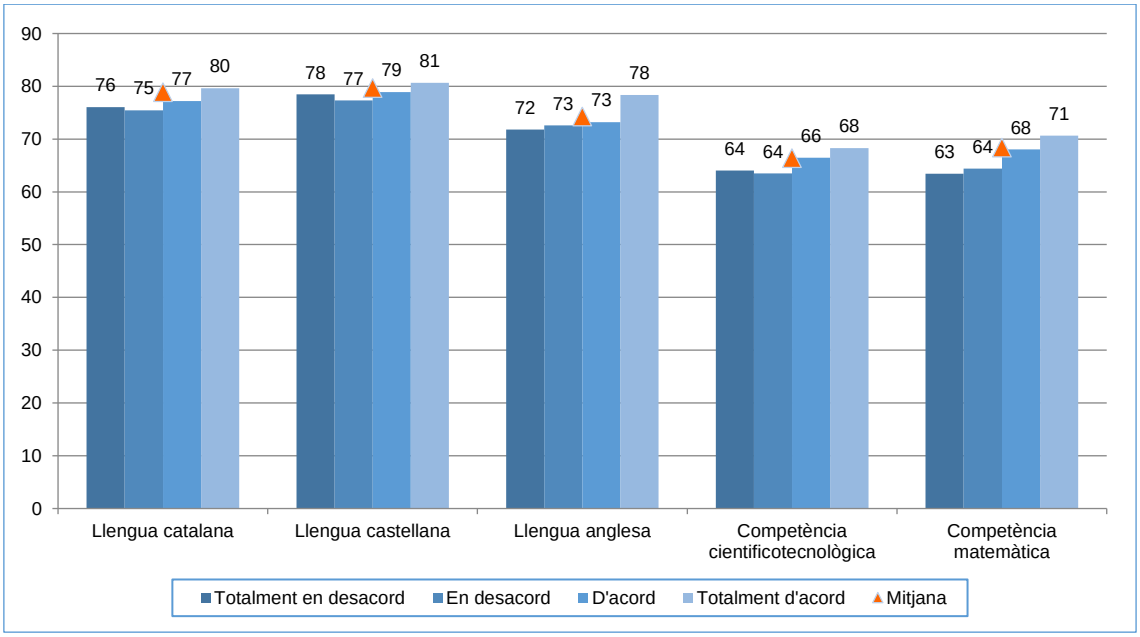
Els alumnes que tenen amics i amigues al centre obtenen una puntuació mitjana més alta en totes les competències avaluades que no pas els que no n'hi tenen. Tot i que les diferències són estadísticament significatives (p<0,01), la baixa proporció d'alumnat en les categories ''Totalment en desacord'' (n=13) i ''En desacord'' (n=46) podrien estar condicionant els valors de les seves puntuacions mitjanes.

Gràfic 6.52. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que té amics i amigues al centre

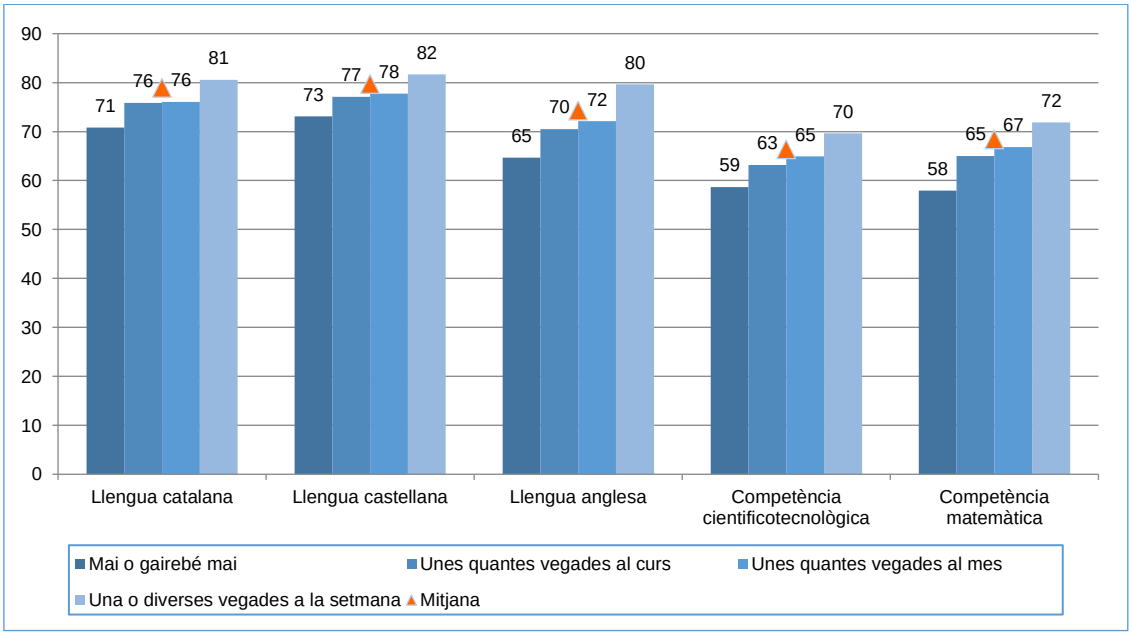
En les respostes a l'afirmació ''Sento que formo part d'aquest centre'' s'observa un patró similar. El grup majoritari, el que respon que està ''Totalment d'acord'' amb aquesta afirmació, obté millors resultats en les cinc competències avaluades. Aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta. Aquestes diferències són menors en llengua catalana, llengua castellana i competència matemàtica i s'accentuen en les dues competències restants: llengua anglesa i competència cientificotecnològica.

Gràfic 6.53. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat sent que forma part del centre

Com es pot observar en el gràfic següent, queda clar l'important benefici que comporta en els resultats de l'alumnat la seva integració a l'hora de fer treballs en grup. L'alumnat que afirma que molt habitualment (una o diverses vegades per setmana) se'l té en compte a l'hora de fer activitats en grup obté puntuacions molt més altes que la resta, puntuacions que poden arribar fins als 15 punts en la competència lingüística en llengua anglesa. Aquestes relacions tenen la significació estadística més alta. Per tant, hi ha un patró clar de proporcionalitat entre la puntuació mitjana que obté l'alumnat en les cinc competències i la freqüència d'integració i participació en aquest tipus d'activitats.

Gràfic 6.54. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que se'l té en compte a l'hora de fer treballs en grup

6.12. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el temps dedicat a les tasques acadèmiques a casa

A l'hora d'analitzar l'efecte que el temps dedicat a fer tasques escolars a casa té en els resultats de l'alumnat s'observa que només hi ha diferències estadísticament significatives en les competències de llengua castellana (p=0,028), llengua anglesa (p<0,01), matemàtiques (p<0,01) i tecnologia (p<0,01).

Però tot i ser estadísticament significatives, els resultats que hi ha en les competències associades a aquestes matèries no mostren un patró clar de millora segons el temps invertit a casa en estudiar i en fer els deures.

Taula 6.3. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el temps dedicat, de mitjana, a fer els deures o a estudiar les diferents matèries

Fora de l'horari escolar, quant de temps, de mitjana, vas dedicar a fer deures o a estudiar les matèries següents, la setmana passada?		Llengua catalana	Llengua castellana	Llengua anglesa	Competència cientificotecnol.	Matemà-tiques
		Mitjana	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**
Llengua catalana	**No li he dedicat temps (n=864)**	78,10	79,45	75,9	67,37	68,68
	Entre 30 minuts i 2 hores (n=1.627)	78,25	79,69	75,5	66,75	68,81
	Entre 2 i 4 hores (n=154)	78,73	79,95	77,7	67,64	70,32
	Més de 4 hores (n=31)	79,94	78,42	75,0	68,21	70,82
Llengua castellana	**No li he dedicat temps (n=846)**	78,02	79,48	75,7	67,10	68,80
	Entre 30 minuts i 2 hores (n=1.609)	78,35	79,65	75,6	67,01	68,92
	Entre 2 i 4 hores (n=176)	79,45	81,04	78,7	68,20	70,63
	Més de 4 hores (n=46)	74,27	75,36	68,2	61,03	62,34
Llengua anglesa	**No li he dedicat temps (n=671)**	80,29	81,84	80,1	69,88	72,71
	Entre 30 minuts i 2 hores (n=1.436)	77,94	79,35	75,1	66,46	68,09
	Entre 2 i 4 hores (n=216)	81,09	81,04	79,7	69,24	71,24
	Més de 4 hores (n=48)	80,60	79,90	78,8	68,33	70,91
Matemàtiques	**No li he dedicat temps (n=229)**	76,72	78,45	73,1	65,39	66,89
	Entre 30 minuts i 2 hores (n=755)	78,01	79,52	75,0	67,06	69,15
	Entre 2 i 4 hores (n=219)	80,81	81,67	80,8	68,64	70,51
	Més de 4 hores (n=41)	80,14	79,58	80,4	69,50	70,60
Física i química	**No li he dedicat temps (n=229)**	80,96	81,00	80,4	71,90	75,49
	Entre 30 minuts i 2 hores (n=755)	81,80	82,59	82,7	73,51	77,12
	Entre 2 i 4 hores (n=219)	82,30	82,80	83,7	74,26	77,61
	Més de 4 hores (n=41)	81,62	81,39	84,0	74,83	74,92
Biologia i geologia	**No li he dedicat temps (n=264)**	80,00	81,12	78,1	69,46	71,90
	Entre 30 minuts i 2 hores (n=689)	79,14	80,86	77,1	69,17	71,36
	Entre 2 i 4 hores (n=191)	81,28	82,17	81,2	72,14	74,85

	Més de 4 hores (n=41)	80,00	81,69	81,3	72,07	72,74
Tecnologia	**No li he dedicat temps (n=357)**	79,22	80,30	78,1	71,74	74,33
	Entre 30 minuts i 2 hores (n=438)	75,95	76,99	71,0	66,43	68,50
	Entre 2 i 4 hores (n=74)	77,46	78,00	76,9	71,67	74,13
	Més de 4 hores (n=20)	75,39	74,72	69,4	66,76	65,93

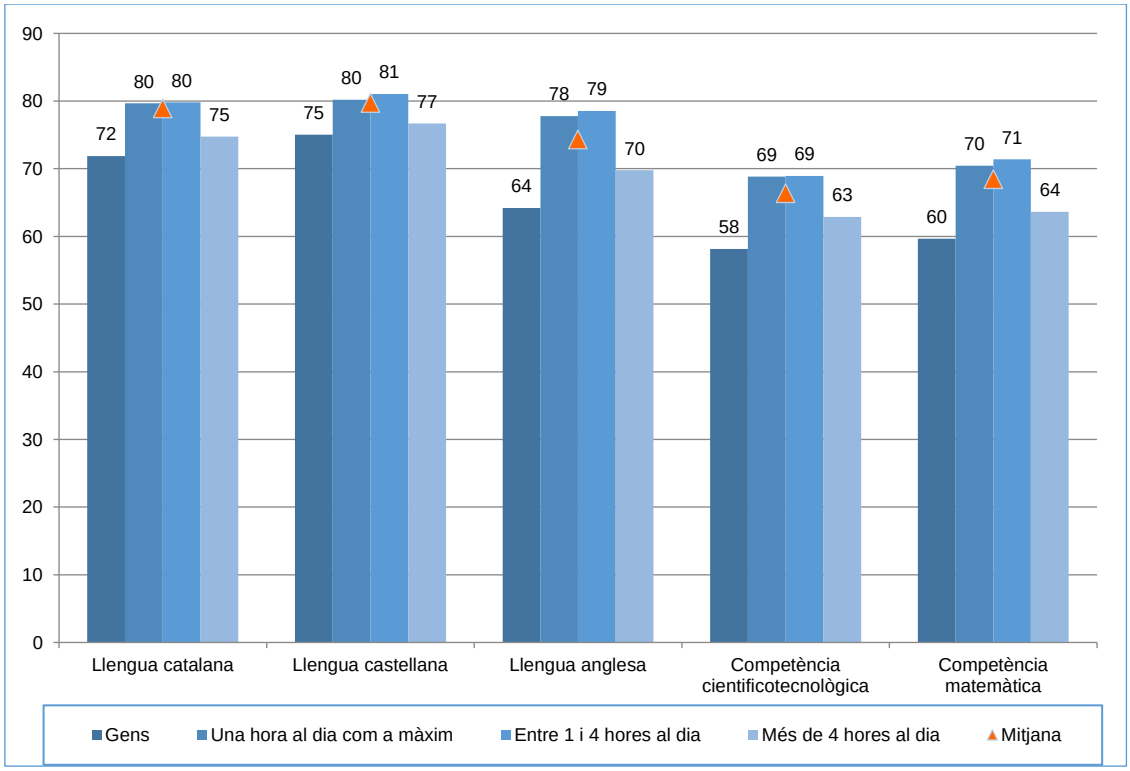
6.13. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació

6.13.1. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons el temps d'ús d'Internet per a tasques no relacionades amb l'escola

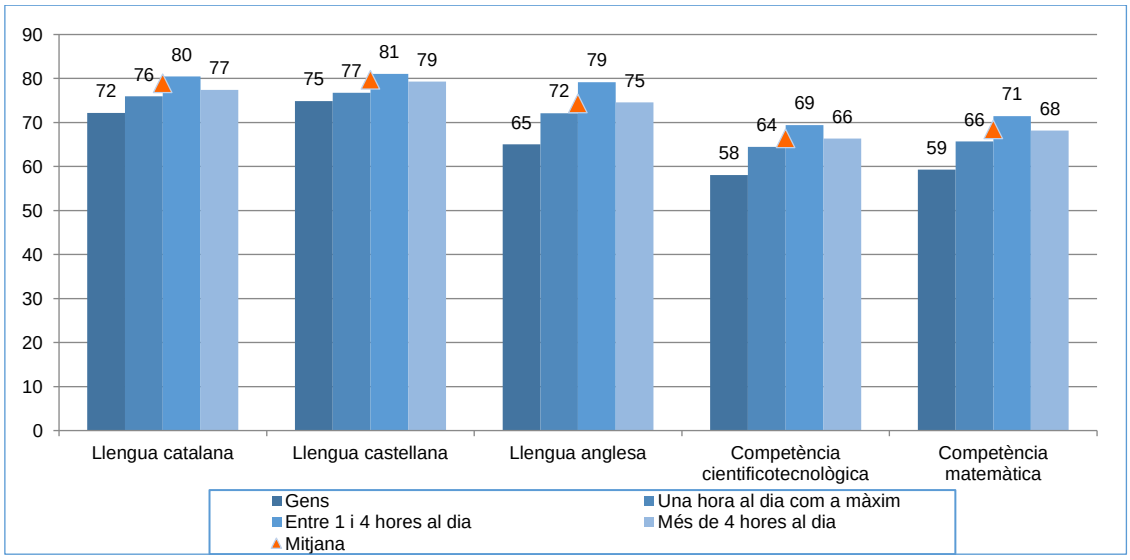
Si s'analitza la influència que l'ús d'Internet, per a tasques no relacionades amb l'escola, entre setmana i en cap de setmana, té en els resultats de l'alumnat, se'n poden extreure dues conclusions. La primera és que l'alumnat sense accés a Internet –possiblement a causa d'una situació de precarietat socioeconòmica– obté pitjors resultats en l'avaluació de quart d'ESO que la resta d'alumnes. La segona és que un excessiu ús d'Internet, de més de 4 hores al dia, també és perjudicial per als resultats dels alumnes de Catalunya.

Per últim, convé remarcar que l'ús excessiu d'Internet, de més de 4 hores, té més impacte quan es fa en dies entre setmana, ja que les diferències en els resultats són majors, que quan es fa en cap de setmana, en què les diferències s'atenuen una mica. Aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta.

Gràfic 6.55. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el temps d'ús d'Internet per a temes personals de l'alumnat en un dia entre setmana

Gràfic 6.56. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons el temps d'ús d'Internet per a temes personals de l'alumnat en un dia de cap de setmana

6.13.2 Impacte dels aparells digitals en el dia a dia fora del centre

L'ús de les xarxes socials és, sens dubte, un dels hàbits més freqüents i consolidats entre els adolescents de Catalunya. Així com en creix l'ús, també ho fa l'interès per entendre quina influència pot tenir en els resultats de l'alumnat d'educació secundària obligatòria.

Amb aquest objectiu s'ha quantificat la puntuació mitjana de les cinc competències de l'alumnat que afirma que està ''Totalment en desacord'', ''En desacord, ''D'acord'' i ''Totalment d'acord'' amb l'afirmació: "Cada vegada dedico més temps a l'ús de les xarxes socials". Els resultats són clars i aquestes covariacions tenen la significació estadística més alta.

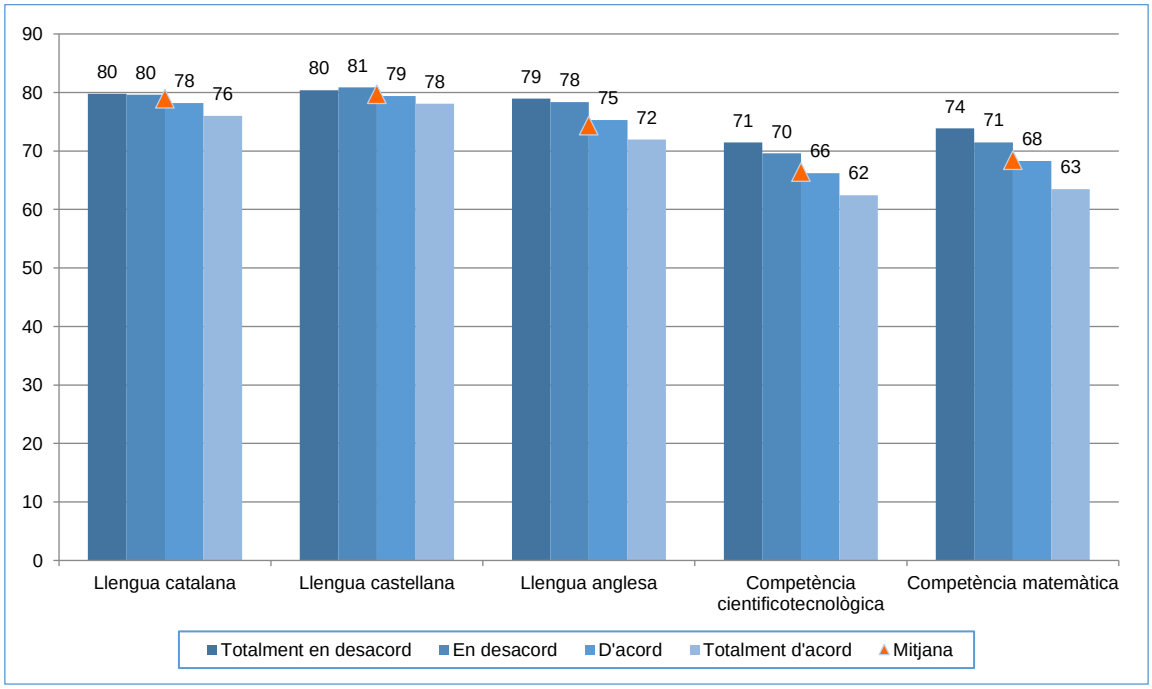
L'ús excessiu de les xarxes socials (que es pot associar a un ús excessiu d'Internet, perquè l'alumnat dedica una major part d'aquest temps a l'ús d'aquestes plataformes) perjudica el resultat dels alumnes, especialment en competència lingüística en llengua anglesa, en competència cientificotecnològica i en competència matemàtica. L'alumnat que respon que està ''Totalment d'acord'' amb l'afirmació anterior obté una puntuació mitjana de 7, 9 i 11 punts inferior, respectivament, a la de l'alumnat que afirma que hi està ''Totalment en desacord''.

Taula 6.4. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'ús d'aparells digitals en el dia a dia fora del centre

		Llengua catalana	Llengua castellana	Llengua anglesa	Competència cientificotec.	Competència matemàtica
		Mitjana	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**
Quan utilitzo un aparell digital m'oblido del pas del temps	**Totalment en desacord (n=122)**	77,27	78,91	74,53	67,85	68,97
	En desacord (n=637)	79,80	81,09	78,07	69,20	71,60
	D'acord (n=1.215)	78,65	79,75	76,39	67,75	69,54
	Totalment d'acord (n=613)	77,15	78,78	74,29	64,28	65,95
Cada vegada dedico més temps a l'ús de les xarxes socials	**Totalment en desacord (n=178)**	79,76	80,40	78,94	71,47	73,86
	En desacord (n=1010)	79,60	80,86	78,34	69,60	71,48
	D'acord (n=999)	78,19	79,37	75,27	66,20	68,28
	Totalment d'acord (n=396)	75,97	78,08	71,93	62,45	63,45
Estic atent a les noves notificacions que rebo de les xarxes socials	**Totalment en desacord (n=173)**	76,57	78,72	76,05	70,04	71,09
	En desacord (n=579)	77,85	79,20	75,73	68,79	69,43
	D'acord (n=1.298)	79,34	80,35	77,25	67,69	70,25
	Totalment d'acord (n=517)	77,88	79,52	74,55	63,97	65,98
Em sento malament quan no em puc connectar a Internet	**Totalment en desacord (n=499)**	77,87	79,56	75,18	67,97	69,59
	En desacord (n=1.105)	79,62	80,67	77,78	68,79	70,77
	D'acord (n=742)	78,25	79,56	76,35	66,29	68,40
	Totalment d'acord (n=237)	75,11	76,94	70,14	61,68	62,99

Puc desconnectar-me de les xarxes socials durant diversos dies	**Totalment en desacord (n=295)**	75,64	77,42	72,66	63,41	64,18
	En desacord (n=665)	78,72	79,95	76,17	66,96	69,24
	D'acord (n=966)	79,38	80,31	77,89	67,95	69,97
	Totalment d'acord (n=656)	78,41	80,10	75,45	68,42	70,29

Gràfic 6.57. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'alumnat considera que dedica cada vegada més temps a les xarxes socials

6.13.3. Resultats en l'avaluació de quart d'ESO segons l'impacte dels aparells digitals a l'aula

L'impacte que l'ús dels aparells digitals a l'aula té en els resultats de l'avaluació de quart d'ESO es presenta com un tema de creixent interès a causa dels darrers esdeveniments, provocats per la pandèmia de la COVID-19, i que han comportat el tancament dels centres educatius i la suspensió de classes presencials des de mitjans del mes de març de 2020 fins a finals d'aquest curs acadèmic.

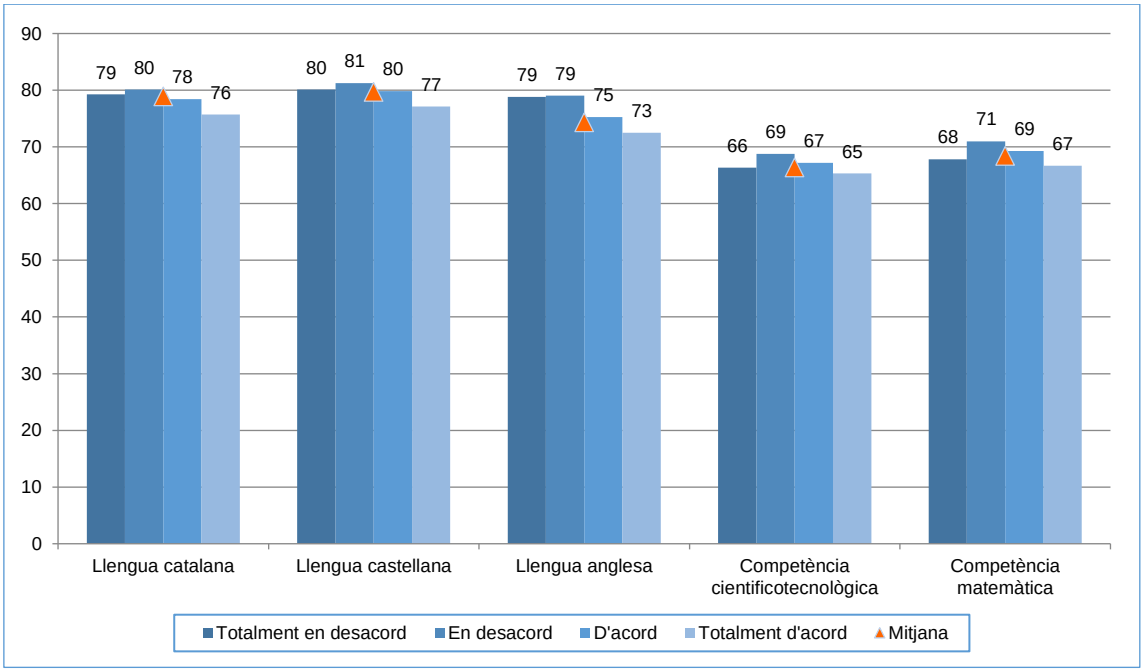
En els gràfics que es mostren a continuació no s'observa un clar patró que determini un impacte positiu d'aquests mitjans digitals a l'aula en els resultats de l'alumnat.

Taula 6.5. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons l'ús d'aparells digitals en el dia a dia a l'aula

		Llengua catalana	Llengua castellana	Llengua anglesa	Competència cientificotec.	Competència matemàtica
		Mitjana	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**	**Mitjana**
Aprenc millor quan a classe utilitzem dispositius i aplicacions tecnològiques	**Totalment en desacord (n=233)**	79,27	80,12	78,83	66,34	67,82
	En desacord (n=696)	80,13	81,23	79,06	68,76	70,99
	D'acord (n=1.233)	78,40	79,84	75,28	67,21	69,26
	Totalment d'acord (n=435)	75,68	77,14	72,51	65,31	66,65
Quan utilitzo dispositius i aplicacions tecnològiques a classe, em sento més motivat per aprendre	**Totalment en desacord (n=173)**	78,72	79,93	78,30	66,07	68,41
	En desacord (n=596)	80,40	81,41	77,98	68,74	71,06
	D'acord (n=1.255)	78,26	79,57	76,00	67,32	69,35
	Totalment d'acord (n=564)	76,97	78,66	74,04	65,93	67,14
M'agrada que els meus professors utilitzin dispositius i aplicacions tecnològiques a les classes	**Totalment en desacord (n=121)**	77,43	79,05	73,88	64,17	66,28
	En desacord (n=332)	78,46	79,15	74,58	65,45	67,23
	D'acord (n=1.417)	78,97	80,42	76,96	68,52	70,53
	Totalment d'acord (n=711)	77,75	79,00	75,66	66,19	67,91
M'agradaria que l'ús dels dispositius i aplicacions tecnològiques fos més freqüent a les classes	**Totalment en desacord (n=171)**	81,10	80,88	78,32	66,46	68,77
	En desacord (n=509)	81,56	82,35	81,75	69,81	71,22
	D'acord (n=1.088)	77,96	79,48	75,00	66,93	69,35
	Totalment d'acord (n=822)	76,86	78,51	73,87	66,41	67,83

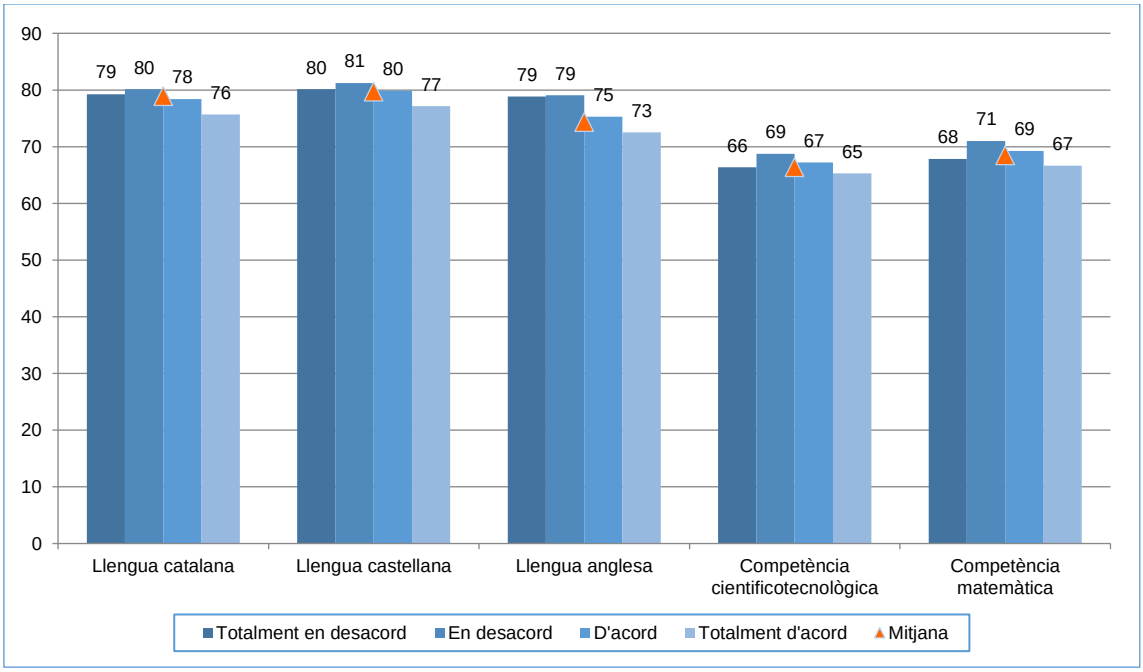
L'alumnat que respon aprendre millor quan a la classe s'utilitzen dispositius i aplicacions tecnològiques obté pitjors resultats en la competència lingüística en llengua anglesa (p<0,01), amb diferències de fins a 6 punts, i en llengua catalana (p<0,01), amb diferències de fins a 4 punts. En les tres competències restants no s'observa una tendència que permeti afirmar, en cap cas, que l'alumnat que respon aprendre millor utilitzant aparells digitals obtingui millors resultats.

Gràfic 6.58. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si es considera que l'ús de dispositius tecnològics a l'aula ajuda a aprendre millor

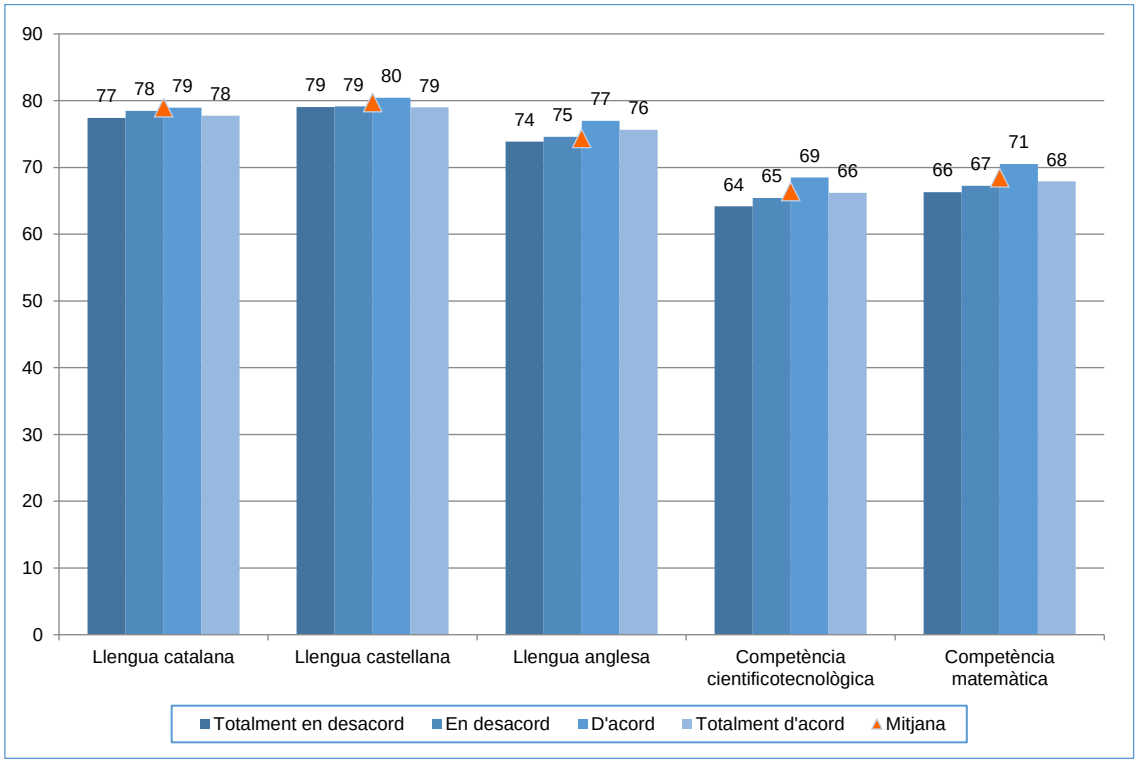
En considerar si l'ús d'aquests aparells a l'aula pot motivar l'alumnat a aprendre i l'impacte que aquesta apreciació té en els resultats de l'avaluació, s'observa un patró molt similar al del gràfic anterior. En competència lingüística en llengua catalana, l'alumnat que afirma estar ''D'acord'' o ''Totalment d'acord'' amb aquest supòsit obté pitjors resultats (p<0,01), igual que en llengua anglesa (p=0,05). No s'observa una tendència clara en les competències de llengua castellana, la cientificotecnològica i la matemàtica.

Gràfic 6.59. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si l'ús de dispositius tecnològics a l'aula motiva l'alumnat per aprendre

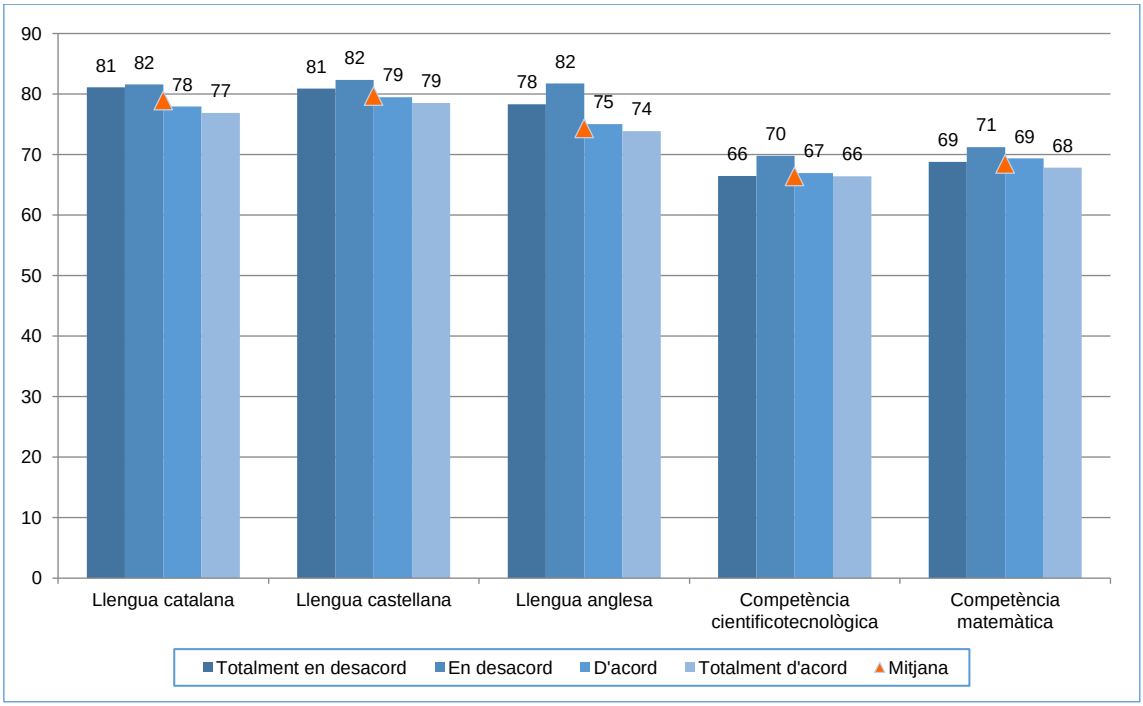
Les diferències també són mínimes quan s'analitza l'impacte que té sobre els resultats el supòsit de si agrada que el professorat utilitzi dispositius i aplicacions tecnològiques a les classes. En aquest cas, l'alumnat que està ''D'acord'' o ''Totalment d'acord'' amb la pregunta formulada obté lleugerament millors resultats en la competència cientificotecnològica (p<0,01) i en la competència matemàtica (p=0,01). Les diferències, tot i que són significatives (p=0,02), són mínimes en el cas de llengua castellana. En els casos de llengua catalana i llengua anglesa, les diferències observades no són estadísticament significatives (p=0,144 i p=112, respectivament).

Gràfic 6.60. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si a l'alumnat li agrada que els professorat utilitzi dispositius tecnològics a l'aula

Per últim, l'alumnat que afirma estar ''En desacord'' o ''Totalment desacord'' amb un augment en la freqüència d'ús dels dispositius i aplicacions tecnològiques a l'aula obté millors resultats en competència lingüística en llengua catalana (p<0,01), amb diferències de fins a 5 punts, i en llengua anglesa (p<0,01), amb diferències de fins a 8 punts. En les altres tres competències, tal com s'ha vist anteriorment, les diferències, tot i que són significatives, no són de gran magnitud ni dibuixen un patró que permeti descriure una tendència clara en un sentit o en un altre.

Gràfic 6.61. Puntuacions mitjanes en l'avaluació de quart d'ESO segons si a l'alumnat li agradaria que l'ús dels dispositius tecnològics fos més freqüent

Les dades descrites en aquest apartat es poden relacionar amb l'encara escassa introducció d'aquest tipus de metodologia en el dia a dia de l'aula i caldria fer una anàlisi més exhaustiva un cop s'acabin d'implementar les noves mesures relacionades amb les eines TIC en el sistema educatiu català com a resposta a les mancances observades en aquest sentit després de la pandèmia de la COVID-19.

ANNEX 1. VARIABLES DE L'ÍNDEX SOCIOECONÒMIC I DE L'ÍNDEX CULTURAL

La taula següent conté les variables incloses inicialment a l'anàlisi factorial de components principals categòrics per a l'elaboració de l'índex socioeconòmic i de l'índex cultural.

C_HAB	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Habitació per a tu sol/a
C_LLOC	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Lloc tranquil per estudiar
C_ORDINADOR	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Ordinador per fer feina escolar
C_INTERNET	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Connexió a Internet
C_LLIBRES	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Llibres de literatura, art, música o disseny
C_ESTUDI	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Llibres per la teva feina escolar
C_DICCIONARI	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Diccionari
C_TABLET	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Tauleta
C_PLATTV	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Plataformes TV
C_CONSOLA	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Consola
C_IMPRESSORA	Quines de les coses següents hi ha a casa teva? - Impressora
N_TV	Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? - Televisors
N_COTXES	Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? - Cotxes
N_SMART	Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? - Smartphones
N_PC	Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? - Ordinadors
N_TABLETS	Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? - Tablets
N_EBOOKS	Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? - Ebooks
N_INSTR	Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? - Instruments musicals
FAM_AJLLAR	La teva família té contractada una persona externa que ajuda en les feines de la llar?
FAM_2RESI	La teva família té contractada una persona externa que ajuda en les feines de la llar?
PARES_LLIBRES	Amb quina freqüència els teus pares o tutors legals llegeixen les publicacions següents? - Llibres en paper o en format digital
PARES_REVISTES	Amb quina freqüència els teus pares o tutors legals llegeixen les publicacions següents? - Revistes especialitzades
PARES_PREMSA	Amb quina freqüència els teus pares o tutors legals llegeixen les publicacions següents? - Premsa en paper o en format digital
PARLAR_ACT	En la darrera setmana, amb quina freqüència has fet alguna d'aquestes activitats amb la teva família? - Temes d'actualitat
PARLAR_ESC	En la darrera setmana, amb quina freqüència has fet alguna d'aquestes activitats amb la teva família? - Parlar de l'escola

APAT_TV	En la darrera setmana, amb quina freqüència has fet alguna d'aquestes activitats amb la teva família? - Dinar i/o sopar tots junts a taula mentre mirem la televisió
APAT_NOTV	En la darrera setmana, amb quina freqüència has fet alguna d'aquestes activitats amb la teva família? - Dinar i/o sopar tots junts a taula sense mirar la televisió
ACT_CULT	Amb quina freqüència fas les següents activitats amb la teva família? - Activitats com anar al cinema, al teatre, concerts, museus, etc.
ACT_FISIC	Amb quina freqüència fas les següents activitats amb la teva família? - Activitats com passejar, anar a la platja, fer esports junts, etc.
EDU_MARET1	Quin és el nivell més alt d'estudis acabats pels teus pares o tutors legals? - Mare o tutora legal
EDU_PARET2	Quin és el nivell més alt d'estudis acabats pels teus pares o tutors legals? - Pare o tutor legal
FEINA_MARET1	Quin tipus de feina fan els teus pares o tutors legals (o han fet, si en aquest moment no treballen) en la seva ocupació principal? - Mare o tutora legal
FEINA_PARET2	Quin tipus de feina fan els teus pares o tutors legals (o han fet, si en aquest moment no treballen) en la seva ocupació principal? - Pare o tutor legal
HFEINA_MARET1	Aproximadament, quant de temps dediquen els teus pares o tutors legals a fer feines per les quals cobren un salari? - Mare o tutora legal
HFEINA_PARET2	Aproximadament, quant de temps dediquen els teus pares o tutors legals a fer feines per les quals cobren un salari? - Pare o tutor legal
COL_TASQ	Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents? - Col·laboro amb les tasques de casa (p. ex: parar taula, anar a comprar, rentar els plats, etc.)
AJUD_FAM	Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents? - Ajudo les persones de la meva família quan ho necessiten (p. ex: faig els deures amb els meus germans, cuido els meus avis, etc.)

ANNEX 2. QÜESTIONARI DE CONTEXT DE L'ALUMNAT

Et presentem el **qüestionari dels alumnes de quart d'ESO**. Hi trobaràs preguntes relacionades amb tu, la teva família, el teu centre, les teves classes, etc. Et comentem com és i què hi hauràs de fer:

- **Llegeix atentament** tant **les preguntes** com **les opcions de resposta**. Quan tinguis clara la resposta, indica l'opció que prefereixis.
- Necessitaràs aproximadament **40 minuts** per emplenar el qüestionari. Et demanem que **pensis bé les teves respostes**, ja que tindràs prou temps per emplenar-lo.
- Hi ha **formats de resposta diferents**.
- **No hi ha respostes correctes ni incorrectes**.
- Contesta amb **sinceritat.**
- Els camps marcats amb * s'han de respondre **obligatòriament**.
- Totes les respostes s'analitzaran de manera **confidencial**. Ningú no s'assabentarà del que has contestat perquè el qüestionari és **anònim.**
- **La teva opinió és molt important** per conèixer la realitat sociocultural i educativa de Catalunya.
- Si tens **dubtes**, **consulta el professor/a.**

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Dades personals

1. Introdueix el codi de centre: *

2. Introdueix el codi d'alumne/a: *

3. En quina comunitat autònoma vau néixer tu i els teus pares o tutors legals?

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada categoria.

Si tu i/o els teus pares heu nascut fora de l'Estat Espanyol, marca l'última opció.

Tu mateix/a: *[desplegable]*

La teva mare o tutora legal: *[desplegable]*

El teu pare o tutor legal: *[desplegable]*

Respon la següent casella només en el cas que els teus pares siguin del mateix sexe.

L'altra mare (o tutora legal) o l'altre pare (o tutor legal): *[desplegable]*

[Opcions desplegable]

Opció en blanc
Catalunya
Andalusia
Aragó
Principat d'Astúries
Illes Balears
Illes Canàries
Cantàbria
Castella i Lleó
Castella-la Manxa
Extremadura
Galícia
La Rioja
Comunitat de Madrid
Regió de Múrcia
Comunitat Foral de Navarra
País Basc
Comunitat Valenciana
Ceuta
Melilla
Fora de l'Estat Espanyol

4. Si tu o els teus pares (o tutors legals) heu nascut fora de l'Estat Espanyol, indica en quin país.

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada categoria.

Només cal que indiquis el país per aquells membres que hagin nascut fora de l'Estat Espanyol.

Tu mateix/a: *[[desplegable països]*

La teva mare o tutora legal: *[desplegable països]*

El teu pare o tutor legal: *[desplegable països]*

Respon la següent casella només en el cas que els teus pares siguin del mateix sexe.

L'altra mare (o tutora legal) o l'altre pare (o tutor legal): *[desplegable països]*

5. Si has nascut fora de Catalunya, quina edat tenies quan vas arribar-hi?

Selecciona una opció del menú desplegable.

[Opcions desplegable]

Vaig néixer a Catalunya
Menys d'un any
1 any
2 anys
3 anys
4 anys
5 anys
6 anys
7 anys
8 anys
9 anys
10 anys
11 anys
12 anys
13 anys
14 anys
15 anys
16 anys

6. Qui viu amb tu a casa normalment? *

*Marca la columna "Casa 2", **només en el cas que visquis en dues cases de manera habitual.***

	Casa 1	Casa 2
Mare o tutora legal	❑	❑
Pare o tutor legal	❑	❑
L'altre/a mare, pare o tutor/a legal	❑	❑
Germans (o germanastres)	❑	❑
Avis	❑	❑
Parella de la mare (o tutora legal)	❑	❑
Parella del pare (o tutor legal)	❑	❑
Altres familiars (p. ex.: cosins, tiets)	❑	❑
Altres situacions	❑	❑

Usos lingüístics

7. Globalment, en quina mesura utilitzes les llengües següents? *

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada llengua.

Català *[desplegable]*
Castellà *[desplegable]*
Aranès *[desplegable]*
Amazic *[desplegable]*
Anglès *[desplegable]*
Àrab *[desplegable]*
Francès *[desplegable]*
Italià *[desplegable]*
Portuguès *[desplegable]*
Romanès *[desplegable]*
Rus *[desplegable]*
Xinès *[desplegable]*
Altres llengües *[desplegable]*

[Opcions desplegable]

No l'he utilitzada mai
No la utilitzo mai, però la sé parlar
A vegades
Sovint
Sempre o quasi sempre

8. Indica una opció per a les següents preguntes referents a la llengua o llengües que utilitzes. *

Pots marcar més d'una llengua per cada pregunta.

	En quina llengua (o llengües) parles amb les persones amb qui vius?	Quina llengua (o llengües) parlaves quan eres petit?	Quina és la teva llengua (o quines són les teves llengües)?
Català	❑	❑	❑
Castellà	❑	❑	❑
Aranès	❑	❑	❑
Amazic	❑	❑	❑
Anglès	❑	❑	❑
Àrab	❑	❑	❑
Francès	❑	❑	❑
Italià	❑	❑	❑
Portuguès	❑	❑	❑
Romanès	❑	❑	❑
Rus	❑	❑	❑
Xinès	❑	❑	❑
Altres llengües	❑	❑	❑

Dades acadèmiques

A continuació, hauràs de respondre algunes preguntes que fan referència a la teva etapa d'educació infantil. Recorda que aquestes preguntes s'han fet arribar prèviament a la teva família perquè les respongui. Copia les respostes que ha donat la teva família per contestar les preguntes 9, 10 i 11.

9. Quants anys tenies quan vas començar l'educació infantil? *

❍ 1 any o menys (escola bressol)

❍ 2 anys (escola bressol)

❍ 3 anys (P3)

❍ 4 anys o més (P4 o P5)

❍ No vaig cursar educació infantil.

10. Quin horari feies?

*Si no saps la resposta, **deixa la pregunta en blanc**.*

❍ Matí (en horari normal)

❍ Tarda (en horari normal)

❍ Matí (en horari ampliat)*

❍ Tarda (en horari ampliat) *

❍ No vaig cursar educació infantil

** L'horari ampliat fa referencia a l'acollida del matí (abans d'inici de l'horari ordinari) o l'acollida de tarda (després de finalitzar l'horari ordinari).*

11. Si us plau, indica també el nom de l'escola i la població:

*Si no saps la resposta o no vas cursar educació infantil, **deixa la pregunta en blanc**.*

*Si no és el teu cas, **deixa la pregunta en blanc**.*

Nom de l'escola bressol, llar d'infants o guarderia: ☐

Població: ☐

12. Durant l'educació primària o secundària, has canviat de centre alguna vegada? *

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada etapa educativa.

***Tingues en compte que el pas de l'educació primària a l'educació secundària no es considera com a canvi de centre**.*

A l'Educació Primària: [desplegable]

A l'ESO: [desplegable]

[Opcions desplegable]

No, mai
Sí, he canviat de centre una vegada.
Sí, he canviat de centre dues o més vegades.

13. Has repetit algun curs? *

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada etapa educativa.

A l'Educació Primària: [desplegable]

A l'ESO: [desplegable]

[Opcions desplegable]

No, mai
Sí, un cop.
Sí, dos cops.

Context familiar

14. Quines de les coses següents hi ha a casa teva? *

Pots marcar més d'una opció.

❑ Una habitació per a tu sol/a.

❑ Un lloc tranquil per estudiar.

❑ Un ordinador que pots utilitzar per fer els deures de l'escola.

❑ Connexió a Internet.

❑ Llibres de literatura, art, música o disseny.

❑ Llibres útils per a la teva feina escolar.

❑ Un diccionari.

❑ Tauleta *(tablet).*

❑ Plataforma de sèries i pel·lícules

❑ Consola de videojocs.

❑ Impressora.

15. Quantes de les coses següents hi ha a casa teva? *

Marca una opció en cada fila.

	Cap	Un	Dos	Tres o més
Televisors	❍	❍	❍	❍
Cotxes	❍	❍	❍	❍
Telèfons mòbils amb connexió a Internet (p. ex.: *smartphones*)	❍	❍	❍	❍
Ordinadors (ordinador de taula o portàtil)	❍	❍	❍	❍
Tauleta *(tablet)*	❍	❍	❍	❍
Lector de llibres electrònics (*e-book*)	❍	❍	❍	❍
Instruments musicals (p. ex.: guitarra, piano)	❍	❍	❍	❍

16. La teva família ... *

Tria "Sí" o "No" per a cada afirmació.

	Sí	No
té contractada una persona externa que ajuda en les feines de la llar.	❍	❍
disposa d'una casa on passeu les vacances i/o els caps de setmana.	❍	❍

17. Amb quina freqüència els teus pares o tutors legals llegeixen les publicacions següents? *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	Una o diverses vegades al mes	Diverses vegades a la setmana	Cada dia o quasi cada dia
Llibres en paper o en format digital.	❍	❍	❍	❍
Revistes especialitzades (per exemple, de geografia, història, ciència o art).	❍	❍	❍	❍
Premsa en paper o en format digital.	❍	❍	❍	❍

18. En la darrera setmana, amb quina freqüència has fet alguna d'aquestes activitats amb la teva família? *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	Una o dues vegades a la setmana	Tres o quatre vegades a la setmana	Cada dia o quasi cada dia
Parlar sobre temes d'actualitat.	❍	❍	❍	❍
Parlar sobre allò que he fet a l'escola.	❍	❍	❍	❍
Dinar i/o sopar tots junts a taula mentre mirem la televisió.	❍	❍	❍	❍
Dinar i/o sopar tots junts a taula sense mirar la televisió.	❍	❍	❍	❍

19. Amb quina freqüència fas les següents activitats amb la teva família? *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	Una o diverses vegades l'any	Una o diverses vegades al mes	Cada cap de setmana o quasi cada cap de setmana
Activitats com anar al cinema, al teatre, concerts, museus, etc.	❍	❍	❍	❍
Activitats com passejar, anar a la platja, fer esports junts, etc.	❍	❍	❍	❍

20. Quin és el nivell <u>més alt</u> d'estudis acabats pels teus pares o tutors legals?

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada categoria.

La teva mare o tutora legal: *[desplegable]*

El teu pare o tutor legal: *[desplegable]*

Respon la següent casella només en el cas que els teus pares siguin del mateix sexe.

L'altra mare (o tutora legal) o l'altre pare (o tutor legal): *[desplegable]*

[Opcions desplegable]

No va anar a l'escola.
No va acabar l'educació primària.
Educació primària
Educació secundària obligatòria
Formació professional
Batxillerat
Estudis universitaris

21. Quin tipus de feina fan els teus pares o tutors legals (o han fet, si en aquest moment no treballen) en la seva ocupació principal?

Fixa't en les categories professionals del següent quadre i en els exemples de professions que s'hi donen. Pensa bé quin és el grup professional que encaixa millor amb la feina que desenvolupen els teus pares. Si tens qualsevol dubte, consulta'l al teu professor o professora.

Grup 1. Direcció d'empreses i administració pública
Membres del poder executiu i dels cossos legislatius; personal directiu de l'Administració pública i d'organitzacions d'interès social; directors executius. Directors comercials, de publicitat, de relacions públiques i de recerca i desenvolupament. Empresari/ària , director/a o gerent d'empresa o d'administració pública, directiu/iva d'empresa.

Grup 2. Professional de l'àmbit científic, tecnològic, social o humanístic
Professor/a; tècnic/a superior en enginyeria, dret, medicina, química, matemàtiques, farmàcia, arquitectura, informàtica, psicologia, ciències socials, periodisme, i professional de la cultura i l'espectacle o similar.

Grup 3. Tècnic/a i professionals de suport
Analista o programador/a informàtic/a, enginyer/a tècnic/a, arquitecte/a tècnic/a, mestre/a, infermer/a, agent comercial, empleat/ada públic/a de cossos de seguretat, supervisor/a d'indústria o de la construcció o similar.

Grup 4. Empleats comptables, administratius i altres empleats d'oficina
Gerents treballadors (propietaris), comerciant propietari/ària de botiga, empleat/ada d'oficina, comptable, administratiu/iva, empleat/ada de biblioteca, servei de correus, recepcionista, telefonista, empleat/ada d'atenció al públic o similar.

Grup 5. Treballadors dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors
Dependent/a de comerç, venedors a domicili, caixer/a, cambrer/a, cuiner/a, treballador/a que té cura en serveis de salut o assistencials, treballador/a de seguretat privada, conserge, lampista, conductor/a de vehicles, mecànic/a de vehicles o similar.

Grup 6. Treballadors qualificats en activitats agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres

Grup 7. Artesans i treballadors qualificats de les indústries manufactureres i la construcció (excepte operadors d'instal·lacions de màquines)
Treballadors de la construcció, pintors, soldadors, planxistes, muntadors d'estructures metàl·liques, ferrers, fabricants d'eines, mecànics i ajustadors de maquinària, ceramistes, vidriers, artesans i treballadors de les arts gràfiques, de la indústria de l'alimentació, les begudes i el tabac, de la fusta, tèxtil, confecció, pell, cuir, calçat i altres operaris en oficis.

Grup 8. Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors

Maquinistes de locomotores, operadors de maquinària agrícola i d'equips pesants mòbils, i mariners, conductors de vehicles de transport urbà o per carretera.

Grup 9. Ocupacions elementals
Treballador/a de la llar, personal de neteja, ajudants de preparació d'aliments. Peó agrari, forestal, pesquer, de la construcció, de la indústria, del transport, descarregadors i reposadors. Recollidor/a de residus urbans, reposador/a, repartidors de publicitat, enllustradors i altres treballadors d'oficis de carrer.

Grup 10. Forces armades
Oficials i sotsoficials, tropa i marineria**.** Agents de la guàrdia civil, policies nacionals autonòmics, locals.

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada categoria.

La teva mare o tutora legal: *[desplegable professions]*

El teu pare o tutor legal: *[desplegable professions]*

Respon la següent casella només en el cas que els teus pares siguin del mateix sexe.

L'altra mare (o tutora legal) o l'altre pare (o tutor legal): *[desplegable professions]*

[Opcions desplegable]

Grup 1
Grup 2
Grup 3
Grup 4
Grup 5
Grup 6
Grup 7
Grup 8
Grup 9
Grup 10

22. Aproximadament, quant de temps dediquen els teus pares o tutors legals a fer feines per les quals cobren un salari?

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada categoria.

La teva mare o tutora legal: *[desplegable]*

El teu pare o tutor legal: *[desplegable]*

Respon la següent casella només en el cas que els teus pares siguin del mateix sexe.

L'altra mare (o tutora legal) o l'altre pare (o tutor legal): *[desplegable]*

[Opcions desplegable]

Treballa a temps complet (aproximadament 8 hores al dia)
Treballa a temps parcial (aproximadament 5 hores al dia)
No treballa però busca feina
Altres (p.ex: tasques de la llar, està jubilat/da)

23. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Col·laboro amb les tasques de casa (p. ex: parar taula, anar a comprar, rentar els plats, etc.).	❍	❍	❍	❍

Ajudo les persones de la meva família quan ho necessiten (p. ex: faig els deures amb els meus germans, cuido els meus avis, etc.).	❍	❍	❍	❍

Actituds, hàbits i estratègies envers l'estudi

24. En les últimes dues setmanes senceres de classe, amb quina freqüència s'han donat les situacions següents sense cap motiu justificat? *

Marca una opció en cada fila.

	Mai	Una o dues vegades	Tres o quatre vegades	Cinc o més vegades
Vaig arribar tard al centre.	❍	❍	❍	❍
Vaig faltar a algunes classes.	❍	❍	❍	❍
Vaig faltar un dia sencer a classe.	❍	❍	❍	❍

25. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre tu mateix/a? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Acostumo a deixar els deures i treballs per l'últim moment.	❍	❍	❍	❍
Quan estudio, acostumo a distreure'm amb altres coses.	❍	❍	❍	❍
Treballo de manera constant durant tot el curs escolar.	❍	❍	❍	❍
Acostumo a fer-me un horari d'estudi i el compleixo.	❍	❍	❍	❍

26. Fora de l'horari escolar, quant de temps, de mitjana, vas dedicar a fer deures o a estudiar les matèries següents, la setmana passada? *

Selecciona una opció del menú desplegable per a cada matèria.

Llengua Catalana: *[desplegable]*

Llengua Castellana: *[desplegable]*

Llengua Anglesa: *[desplegable]*

Llengua Francesa: *[desplegable]*

Llengua Alemanya: *[desplegable]*

Matemàtiques: *[desplegable]*

Física i Química: *[desplegable]*

Biologia i Geologia: *[desplegable]*

Tecnologia: *[desplegable]*

[Opcions desplegable]

No curso aquesta matèria
No hi he dedicat temps
Entre 30 min i 1 hora
Entre 1 i 2 hores
Entre 2 i 3 hores
Entre 3 i 4 hores
Entre 4 i 5 hores
Més de 5 hores

27. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Només llegeixo si hi estic obligat.	❍	❍	❍	❍
La lectura és una de les meves aficions preferides.	❍	❍	❍	❍
Només llegeixo per obtenir la informació que necessito.	❍	❍	❍	❍

28. Quan llegeixes un text per estudiar un examen... *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	De vegades	Sovint	Sempre o quasi sempre
Subratllo les parts més importants.	❍	❍	❍	❍
Resumeixo el text amb les meves paraules.	❍	❍	❍	❍
Faig un esquema per ordenar-me les idees.	❍	❍	❍	❍
Comento el text amb altres persones per assegurar-me que l'he entès bé.	❍	❍	❍	❍

29. Quan resols un problema en què s'han de fer càlculs ... *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	De vegades	Sovint	Sempre o quasi sempre
Identifico la informació que aporta l'enunciat i el que s'hi demana.	❍	❍	❍	❍
Faig dibuixos, esquemes que descriuen la situació que el problema planteja.	❍	❍	❍	❍
Recordo problemes semblants per triar una estratègia de resolució.	❍	❍	❍	❍
Comprovo la solució i penso si és raonable d'acord amb la pregunta plantejada.	❍	❍	❍	❍

Suport a l'aprenentatge

30. Fins a quin punt estàs d'acord amb les següents afirmacions sobre la teva família? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
La meva família m'ajuda a fer els deures i/o estudiar.	❍	❍	❍	❍
La meva família valora els meus resultats i esforços acadèmics.	❍	❍	❍	❍
La meva família m'exigeix bones notes.	❍	❍	❍	❍
La meva família està al meu costat quan tinc dificultats.	❍	❍	❍	❍
La meva família m'anima a confiar en mi mateix/a.	❍	❍	❍	❍

31. Fora de l'horari escolar, fas alguna de les següents classes de reforç?*

Pots marcar més d'una opció.

❑ Matemàtiques

❑ Llengua anglesa (reforç)

❑ Una altra

❑ Física i Química

❑ Repàs general de diverses matèries

❑ No, no faig cap activitat de reforç.

32. Fora de l'horari escolar, fas alguna de les activitats següents? *

Pots marcar més d'una opció.

❑ Classes de música

❑ Classes de llengua anglesa (ampliació)

❑ Activitats esportives

❑ Una altra activitat

❑ Arts escèniques (p. ex.: teatre, teatre musical)

❑ Arts visuals i plàstiques (p. ex.: dibuix, pintura)

❑ Activitats d'educació en el lleure (p.ex: anar a un cau o un esplai)

❑ No, no faig cap activitat extraescolar.

Autoconcepte i expectatives acadèmiques

33. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre tu mateix/a? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Quan tinc un examen, em preocupa que sigui difícil.	❍	❍	❍	❍
Em preocupa treure males notes.	❍	❍	❍	❍
M'estresso molt quan estudio per a un examen.	❍	❍	❍	❍
Fins i tot si estic ben preparat/ada per a un examen, em poso molt nerviós/osa.	❍	❍	❍	❍

34. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre les teves classes? *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	A vegades	Sovint	Sempre o quasi ~~bé~~ sempre
Arribo puntual a totes les classes.	❍	❍	❍	❍
Participo activament en les activitats de classe.	❍	❍	❍	❍
A classe em distrec molt fàcilment (p. ex.: xerro amb els companys, miro altres coses).	❍	❍	❍	❍

35. Indica el teu grau d'acord amb les afirmacions següents sobre la importància que tenen per a tu les diverses matèries que curses. *

Marca una opció per a cada matèria.
La primera llengua estrangera fa referència a la matèria de llengua estrangera obligatòria per a tot l'alumnat del curs.

M'interessen els continguts d'aquesta matèria					
	No curso aquesta matèria	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Llengua catalana	❍	❍	❍	❍	❍
Llengua castellana	❍	❍	❍	❍	❍
Primera llengua estrangera	❍	❍	❍	❍	❍
Matemàtiques	❍	❍	❍	❍	❍
Biologia i Geologia	❍	❍	❍	❍	❍
Física i Química	❍	❍	❍	❍	❍
Tecnologia	❍	❍	❍	❍	❍
M'esforço per obtenir bons resultats en aquesta matèria					
	No curso aquesta matèria	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Llengua catalana	❍	❍	❍	❍	❍
Llengua castellana	❍	❍	❍	❍	❍
Primera llengua estrangera	❍	❍	❍	❍	❍
Matemàtiques	❍	❍	❍	❍	❍
Biologia i Geologia	❍	❍	❍	❍	❍
Física i Química	❍	❍	❍	❍	❍
Tecnologia	❍	❍	❍	❍	❍
És una matèria important per a mi, perquè la necessito per al que vull estudiar més endavant.					
	No curso aquesta matèria	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Llengua catalana	❍	❍	❍	❍	❍
Llengua castellana	❍	❍	❍	❍	❍
Primera llengua estrangera	❍	❍	❍	❍	❍
Matemàtiques	❍	❍	❍	❍	❍
Biologia i Geologia	❍	❍	❍	❍	❍
Física i Química	❍	❍	❍	❍	❍
Tecnologia	❍	❍	❍	❍	❍

36. Indica, segons la teva opinió, una o diverses opcions per a cadascuna de les preguntes següents. *

Pots marcar més d'una característica per cada pregunta.

	Quines d'aquestes característiques creus que ha de tenir un bon alumne/a?	Quines d'aquestes característiques consideres que tens?	Quines d'aquestes característiques creus que podries canviar i/o millorar?
Intel·ligència	❑	❑	❑
Ganes d'aprendre	❑	❑	❑
Capacitat d'esforç	❑	❑	❑

Ganes de participar	❑	❑	❑
Respecte per tothom	❑	❑	❑
Capacitat per superar obstacles	❑	❑	❑

37. Quin és el títol acadèmic <u>més alt</u> que esperes obtenir? I quin espera la teva família que obtinguis? *

Marca una opció del menú desplegable per a cada categoria.

Tu mateix/a: *[desplegable]*

La teva mare o tutora legal: *[desplegable]*

El teu pare o tutor legal: *[desplegable]*

Respon la següent casella només en el cas que els teus pares siguin del mateix sexe.

L'altra mare (o tutora legal) o l'altre pare (o tutor legal): *[desplegable]*

[Opcions desplegable]

Educació secundària obligatòria
Cicle formatiu de grau mitjà
Batxillerat
Cicle formatiu de grau superior
Estudis universitaris

38. En quina de les següents categories professionals esperes treballar quan tinguis 30 anys? *

❍ **Direcció d'empreses i administració pública**
Membres del poder executiu i dels cossos legislatius; personal directiu de l'Administració pública i d'organitzacions d'interès social; directors executius. Directors comercials, de publicitat, de relacions públiques i de recerca i desenvolupament. Empresari/ària , director/a o gerent d'empresa o d'administració pública, directiu/iva d'empresa.

❍ **Professional de l'àmbit científic, tecnològic, social o humanístic**
Professor/a; tècnic/a superior en enginyeria, dret, medicina, química, matemàtiques, farmàcia, arquitectura, informàtica, psicologia, ciències socials, periodisme, i professional de la cultura i l'espectacle o similar.

❍ **Tècnic/a i professionals de suport**
Analista o programador/a informàtic/a, enginyer/a tècnic/a, arquitecte/a tècnic/a, mestre/a, infermer/a, agent comercial, empleat/ada públic/a de cossos de seguretat, supervisor/a d'indústria o de la construcció o similar.

❍ **Empleats comptables, administratius i altres empleats d'oficina**
Gerents treballadors (propietaris), comerciant propietari/ària de botiga, empleat/ada d'oficina, comptable, administratiu/iva, empleat/ada de biblioteca, servei de correus, recepcionista, telefonista, empleat/ada d'atenció al públic o similar.

❍ **Treballadors dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors**
Dependent/a de comerç, venedors a domicili, caixer/a, cambrer/a, cuiner/a, treballador/a que té cura en serveis de salut o assistencials, treballador/a de seguretat privada, conserge, lampista, conductor/a de vehicles, mecànic/a de vehicles o similar.

❍ **Treballadors qualificats en activitats agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres**

❍ **Artesans i treballadors qualificats de les indústries manufactureres i la construcció (excepte operadors d'instal·lacions de màquines)**
Treballadors de la construcció, pintors, soldadors, planxistes, muntadors d'estructures metàl·liques, ferrers, fabricants d'eines, mecànics i ajustadors de maquinària, ceramistes, vidriers, artesans i treballadors de les arts gràfiques, de la indústria de l'alimentació, les begudes i el tabac, de la fusta, tèxtil, confecció, pell, cuir, calçat i altres operaris en oficis.

❍ **Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors**
Maquinistes de locomotores, operadors de maquinària agrícola i d'equips pesants mòbils, i mariners, conductors de vehicles de transport urbà o per carretera.

❍ **Ocupacions elementals**

Treballador/a de la llar, personal de neteja, ajudants de preparació d'aliments. Peó agrari, forestal, pesquer, de la construcció, de la indústria, del transport, descarregadors i reposadors. Recollidor/a de residus urbans, reposador/a, repartidors de publicitat, enllustradors i altres treballadors d'oficis de carrer.

❍**Forces armades**
Oficials i sotsoficials, tropa i marineria**.** Agents de la guàrdia civil, policies nacionals autonòmics, locals.

❍ **Encara no ho sé.**

39. Indica en quina mesura ... *

Marca una opció en cada fila.

	Gens	Una mica	Força	Molt
gaudeixes amb el què aprens	❍	❍	❍	❍
t'agrada anar a l'escola	❍	❍	❍	❍

Clima escolar

40. Indica el teu grau d'acord amb les afirmacions següents sobre les teves classes. *

Marca una opció per a cada matèria.
La primera llengua estrangera fa referència a la matèria de llengua estrangera obligatòria per a tot l'alumnat del curs.

La manera d'explicar del professor/a m'ajuda a entendre el contingut de la matèria					
	No curso aquesta matèria	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Llengua catalana	❍	❍	❍	❍	❍
Llengua castellana	❍	❍	❍	❍	❍
Primera llengua estrangera	❍	❍	❍	❍	❍
Matemàtiques	❍	❍	❍	❍	❍
Biologia i Geologia	❍	❍	❍	❍	❍
Física i Química	❍	❍	❍	❍	❍
Tecnologia	❍	❍	❍	❍	❍
El professor/a planteja preguntes que motiven els alumnes a participar activament					
	No curso aquesta matèria	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Llengua catalana	❍	❍	❍	❍	❍
Llengua castellana	❍	❍	❍	❍	❍
Primera llengua estrangera	❍	❍	❍	❍	❍
Matemàtiques	❍	❍	❍	❍	❍
Biologia i Geologia	❍	❍	❍	❍	❍
Física i Química	❍	❍	❍	❍	❍
Tecnologia	❍	❍	❍	❍	❍
La conducta d'altres alumnes afecta negativament la dinàmica de la classe					
	No curso aquesta matèria	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord

Llengua catalana	❍	❍	❍	❍	❍
Llengua castellana	❍	❍	❍	❍	❍
Primera llengua estrangera	❍	❍	❍	❍	❍
Matemàtiques	❍	❍	❍	❍	❍
Biologia i Geologia	❍	❍	❍	❍	❍
Física i Química	❍	❍	❍	❍	❍
Tecnologia	❍	❍	❍	❍	❍

41. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre els professors del teu curs? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Tinc una bona relació amb la majoria dels professors.	❍	❍	❍	❍
Si necessito una ajuda extra, la rebré dels meus professors.	❍	❍	❍	❍
La majoria dels professors em tracten de manera justa.	❍	❍	❍	❍

42. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre el teu tutor o tutora del centre? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
S'interessa pel meu benestar.	❍	❍	❍	❍
Valora els meus esforços i resultats acadèmics.	❍	❍	❍	❍
M'anima a tenir confiança en mi mateix/a.	❍	❍	❍	❍
Té contacte amb la meva família per parlar sobre el meu rendiment.	❍	❍	❍	❍

43. Fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents sobre el teu centre? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Al centre tinc amics i/o amigues.	❍	❍	❍	❍
Sento que formo part d'aquest centre.	❍	❍	❍	❍
Al centre em sento sol o sola.	❍	❍	❍	❍

44. Durant aquest curs, amb quina freqüència has viscut les següents situacions en relació amb alguns companys? *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	Unes quantes vegades al curs	Unes quantes vegades al mes	Una o diverses vegades a la setmana
S'han burlat de mi.	❍	❍	❍	❍
M'han amenaçat.	❍	❍	❍	❍
Em tenen en compte quan fem activitats de grup.	❍	❍	❍	❍
M'han pres o destrossat algunes de les meves coses.	❍	❍	❍	❍
M'han pegat o m'han empès.	❍	❍	❍	❍
Han difós rumors desagradables sobre mi.	❍	❍	❍	❍

Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)

45. Indica quant de temps utilitzes Internet per a les teves coses personals (tasques no relacionades amb l'escola). *

Marca una opció del menú desplegable per a cada categoria.

En un dia entre setmana *[desplegable]*
En un dia de cap de setmana *[desplegable]*

[Opcions desplegable]

Gens
1-30 minuts al dia
31-60 minuts al dia
Entre 1 i 2 hores al dia
Entre 2 i 4 hores al dia
Entre 4 i 6 hores al dia
Més de 6 hores al dia

46. Amb quina freqüència utilitzes dispositius i aplicacions tecnològiques per fer les següents activitats, no relacionades amb l'escola, fora del centre? *

Marca una opció en cada fila.

	Mai o gairebé mai	*Un o dos cops al mes*	*Un o dos cops a la setmana*	*Cada dia o quasi cada dia*
Jugar a jocs.	❍	❍	❍	❍
Utilitzar el correu electrònic.	❍	❍	❍	❍
Participar en xarxes socials.	❍	❍	❍	❍
Navegar per Internet per entretenir-te (com ara mirar vídeos a Internet).	❍	❍	❍	❍

Llegir notícies a Internet (p. ex.: temes d'actualitat).	❍	❍	❍	❍
Obtenir informació pràctica a partir d'Internet (p. ex.: cercar la situació geogràfica i les dates d'esdeveniments).	❍	❍	❍	❍
Mirar pel·lícules o series en línia.	❍	❍	❍	❍
Penjar continguts que has creat tu mateix/a per compartir (p. ex.: música, poesia, vídeos, programes d'ordinador)	❍	❍	❍	❍

47. Indica quins dispositius tecnològics fas servir per a cada una de les següents activitats al centre? *

Marca una opció en cada fila.

	Ordinador personal de sobretaula (PC)	*Tauleta (tablet)*	*Smartphone*	*Ordinador portàtil*	*No faig aquesta activitat al centre*
Navegar per Internet per cercar informació.	❑	❑	❑	❑	❑
Fer servir el correu electrònic, xats o participar en fòrums per a tasques escolars (per fer treballs, exercicis o projectes de classe).	❑	❑	❑	❑	❑
Connectar-me a les xarxes socials per tasques escolars.	❑	❑	❑	❑	❑
Mirar el lloc web del centre per conèixer avisos (p. ex.: absències del professorat) o per explorar material (p. ex.: horaris o materials per al curs).	❑	❑	❑	❑	❑
Utilitzar aplicacions o llocs webs d'aprenentatge per a tasques escolars.	❑	❑	❑	❑	❑
Crear continguts multimèdia (fotos, àudio, vídeo) mitjançant aplicacions informàtiques per a tasques escolars.	❑	❑	❑	❑	❑

48. Pensa en la teva experiència amb els mitjans i dispositius tecnològics: fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents? *

Marca una opció en cada fila.

Pensa en diferents tipus d'aparells digitals, com ara ordinadors de taula, ordinadors portàtils, telèfons mòbils, tauletes, consoles de videojocs o televisors amb connexió a Internet.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Quan utilitzo un aparell digital m'oblido del pas del temps.	❍	❍	❍	❍
Cada vegada dedico més temps a l'ús de les xarxes socials.	❍	❍	❍	❍

Estic atent/a a les noves notificacions que rebo de les xarxes socials.	❍	❍	❍	❍
Em sento malament quan no em puc connectar a Internet.	❍	❍	❍	❍
Puc desconnectar-me de les xarxes socials durant diversos dies.	❍	❍	❍	❍

49. Pensa en la teva experiència amb els dispositius i les aplicacions tecnològiques a les classes: fins a quin punt estàs d'acord amb les afirmacions següents? *

Marca una opció en cada fila.

	Totalment en desacord	En desacord	D'acord	Totalment d'acord
Aprenc millor quan a classe utilitzem dispositius i aplicacions tecnològiques.	❍	❍	❍	❍
Quan utilitzo dispositius i aplicacions tecnològiques a classe, em sento més motivat per aprendre.	❍	❍	❍	❍
M'agrada que els meus professors utilitzin dispositius i aplicacions tecnològiques a les classes.	❍	❍	❍	❍
M'agradaria que l'ús dels dispositius i aplicacions tecnològiques fos més freqüent a les classes.	❍	❍	❍	❍